

സരസകവി

ഒടുവിൽ കണ്ണമേനോൻ

അദ്ധ്യായം ൧.

പീഠിക.

“നാമെല്ലാവരും ഈ ലോകത്തിൽ വിദേശീയരും വിരുന്നുകാരും മാത്രമാകുന്നു” എന്നു ക്രിസ്തീയവേദം പ്രഘോഷിക്കുന്നു. പരസ്പരം വേദാന്തസിദ്ധാന്തവും ഇതിൽനിന്നു ഒട്ടും വിഭിന്നമല്ല. ആത്മാവു് അനശ്വരവും അലയുകികച്ചുമാണെന്നാണു് സർവ്വമതസിദ്ധാന്തം. ഐഹികങ്ങളായ ഘടനവസ്തുക്കളാൽ നിർമ്മിതമായ ദേഹത്തെ തൃപ്തിപ്പെടുത്തുവാൻ, സജാതീയങ്ങളായ ഭൗതികവസ്തുക്കൾക്കു സാധിക്കുമായിരിക്കാം. എന്നാൽ, ആത്മാവിന്റെ സ്ഥിതി അതല്ല. ഏതോ ഒരു ദിവ്യ ലോകത്തിൽ നിന്നു വന്ന ആ ദേഹി തൃപ്തിയടയണമെങ്കിൽ, തത്സജാതീയങ്ങളായ ചില ദിവ്യദർശങ്ങളുടെ സഹായം കൂടിയേ തീരൂ. ഈ ആദർശങ്ങളേയാണു് ആത്മാവു് എപ്പോഴും അന്വേഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതു്. ദിവ്യമായ ആത്മചൈതന്യത്തിന്റെ പ്രഭാവത്തിൽനിന്നു് ഉൽഭുതമായ ഈ അന്വേഷണത്തിന്റെ ഫലമായി ചിരകാലംകൊണ്ടു കണ്ടുപിടിക്കപ്പെട്ടവയാണു ഗ്രീഷ്മവിദ്യ, ചിത്രലേഖനം, കാവ്യം മുതലായ സുകുമാരകലകൾ.

മനുഷ്യൻ മൃഗയാരതനായി മൃഗനിർവ്വിശേഷം ജീവിച്ചിരുന്ന ഒരു കാലമുണ്ടായിരുന്നു എന്നുള്ളതു ചരിത്രം.

സമ്മതമായി ഒരു പരമാർത്ഥമാകുന്നു. “നായാട്ടു കഴിഞ്ഞുവന്നു ക്ഷുൽപിപാസകളെ ശമിപ്പിച്ചു സസുഖം വിശ്രമിക്കുമ്പോൾ, സംസ്കൃതശൈശവദശയിലെ മനുഷ്യൻ, തന്റെ വാർഷികിയിന്മേലൊ മറ്റൊ ചില പക്ഷിമൃഗാദികളുടെ രൂപം കൊത്തിക്കോറി നോക്കി രസിച്ചിരുന്നിരിക്കാമെന്നും അതാണ് പ്രതിമാകാരണത്തിന്റെയും ചിത്രലേഖനത്തിന്റെയും പ്രാരംഭമെന്നുമാണ് അഭിജ്ഞാനാർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നത്. പ്രകൃതിയിലെ ചിത്താവസ്ഥകളുടേയും സ്തോഭജനകളുടേയും ആയ സംഗതികളേയും സംഭവങ്ങളേയും സംവീക്ഷിക്കുന്ന സദഭ്ജങ്ങളിലാകട്ടെ, ജീവിതത്തിൽ പ്രത്യേകം പ്രാധാന്യമുള്ള വല്ലകായുവും സംഭവിക്കുന്ന ഘട്ടങ്ങളിലാകട്ടെ, ഉള്ളിൽ താങ്ങിത്തള്ളിവരുന്ന വികാരപരമ്പരയെ ശബ്ദരൂപേണ പ്രകാശിപ്പിക്കുവാൻ മനുഷ്യൻ എന്ന തുടങ്ങിയോ അന്ന് ഈ ലോകത്തിൽ സംഗീതത്തിന്റേയും കവചത്തിന്റേയും ബീജാവാപം കഴിഞ്ഞതായി കണക്കാക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. എന്നെന്നാൽ, സ്തോഭങ്ങളുടെ ശബ്ദരൂപത്തിലുള്ള ബഹിഃസ്വരണം തന്നെയാണു സംഗീതകാവ്യങ്ങളുടെ ആസ്തദേ. ഇപ്രകാരം വാത്മീകീമഹഷിയുടെ ശോകം ശ്ലോകമായി പരിണമിച്ചതാണ് ഞല്ലോ സംസ്കൃതത്തിലെ ആ ആദിമഹാകാവ്യത്തിന്റെ ഉഭയവർത്തിത കാരണമായിത്തീർന്നത്. ഇത്തരവും ഗാനവും ലോകത്തിന്റെ പ്രാരംഭദശയിൽ തന്നെ മനുഷ്യവർഗ്ഗത്തിന്റെ വിജ്ഞാപനങ്ങൾക്കു ആനന്ദതരളിപ്പമാക്കിത്തീർന്നിരിക്കണം. സംഗീതം അത്ഭുതമഹിതമായിരുന്നു തന്നെയും, അതിന്റെ തളലയാദികൾക്കു ആശ്ലാഭജനകത്വം എന്ന ധർമ്മം സംഭവ

ജമായിട്ടുണ്ട്. അതോടുകൂടി അത്ഥമധ്യയുഗംകൂടിച്ചേരുന്നവോൾ അവിടെ ഒന്നാതരം കാവും ഉണ്ടാവിടുന്നു. ഇങ്ങനെ ശബ്ദാത്ഥമധ്യമായി ആദികാലത്തു പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ട ആ അസംസ്കൃതസാഹിത്യമാണ് പല ഭാഷകളിൽകൂടി കടന്ന് ഇന്നത്തെ പരിഷ്കൃതനിലയിലെത്തിയിട്ടുള്ളത്.

വേദാന്തികൾ എന്തെല്ലാം പറഞ്ഞാലും, ലൗകികന്മാരുടെ നിലയിൽനിന്നു നോക്കിയാൽ ജീവിതരീതികളിലും ഭാഷയിലുമായിട്ടാണു കണ്ടുവരുന്നത്. ചില അനുഭവങ്ങളിൽനിന്ന് അനുമാനിക്കുന്നപക്ഷം, ഇന്ദ്രപ്രസ്ഥത്തിൽ അങ്ങനെയോണോ എന്നുപോലും തോന്നിപ്പോകുന്നു. കവികൾ സാസാരത്തെ ഒരു വിഷയവുമായി കണക്കാക്കിയിട്ടുള്ളതു വെറുതേയല്ല. അന്ധകാരമയമായ രാത്രിയിൽ മങ്ങിയ നക്ഷത്രങ്ങൾ പാമ്പാർക്കു് ഒട്ടുത്തു ശാസപ്രദമായിത്തീരുന്നതുപോലെ, ഭൂഖണ്ഡത്തിലായ ജീവിതത്തിൽ തെല്ലെങ്കിലും ആശാസപ്രദമായിട്ടുള്ളതു കാവ്യമുതൽസംസ്കൃതം--സാഹിത്യസാരം--ഒന്നുമാത്രമാകുന്നു. സാഹിത്യത്തിന്റെ മാഹാത്മ്യത്തെ പരാമർശിച്ചു പറയുന്ന കൂട്ടത്തിൽ മഹാകവി ഉള്ളൂർ എസ്. പരമേശ്വരയ്യർവർകൾ ഒരിടത്തു് ഈ വിധം രേഖപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു:--

“ലോകത്തിലെ ബ്രഹ്മസൃഷ്ടി സുഖഭുജമോഹാത്മികയാകുന്നു. സുഖം സത്യാസംബന്ധിയും ദുഃഖം രാജസ്സംബന്ധിയും മോഹം തമസ്സംബന്ധിയുമാണ്. ഒരു നാണിക ഏങ്ങനെ തന്റെ നായകനു സുഖത്തെ പ്രദാനം ചെയ്യുന്നുവോ, അതുപോലെ സ്വപത്തിക്കു ദുഃഖത്തെയും, തന്നെ ലഭിക്കാത്ത കാമുകനു മോഹത്തെയും

പ്രദാനം ചെയ്യുന്നത് ബ്രഹ്മസൂക്തിയുടെ നൈസർഗ്ഗികരം
യ്ക്കുതന്നെ വൈലക്ഷണ്യത്തിന്റെ ഫലമത്രേ. എന്നാൽ
കവിതയാകട്ടെ, ഓർമ്മക്കൈകമായിരിക്കുന്നു. അതിൽ ദുഃ
ഖമോഹങ്ങൾക്കു പ്രവേശനമേയില്ല. കരുണാസരം ആ
സ്വാഭാവികമായി ആനന്ദമാത്രം ഉപനമാണെന്നുള്ളതു് അ
നുഭവവിചിതമാണല്ലോ. "നീയതികൃതനിയമരഹിതാം
ഓർമ്മക്കൈകമായിമനസ്സുപരതന്ത്രാം" ഇത്യാദിപദ്യ
ത്തിൽ മമ്മടഭട്ടാചാര്യർ, ഭാരതി, ബ്രഹ്മാവിതന ജ
നിക്കുന്നതായി ഉല്ലേഖനം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള കാരണ
ങ്ങളിലൊന്നു് ഇതാകുന്നു. വാസ്തവത്തിൽ സുഖവുമസു
ഖവും മിത്രങ്ങൾചെയ്തു സതപരജസ്തമോമയമായി ഈ മ
നസ്സുപോകം തന്റെ പ്രാണനാഥൻ, സൃഷ്ടിച്ചു കരേ
ക്കുലം കഴിഞ്ഞപ്പോൾ, അതിൽ കിടന്നുഴലുന്ന സ്രീ
കുളിടയ്ക്കും പുരുഷന്മാരുടെയും ക്ലേശത്തെ തന്നാൽ ക
ഴിയുന്നവിധത്തിൽ ലഘൂകരിക്കണമെന്നു കരുണാശീ
തമുസ്വാഭാതയായ സരസ്വതിക്കു തോന്നുകയും അതി
ന്റെ ഫലമായി ആ ദേവി വാത്മാകിയുടെ രസനാരം
ഗത്തെ പ്രാപിച്ചു നന്തനമാരംഭിക്കുകയും അപ്പോൾ
"നിഷാദവിജാണസജടശ്ശന്നോതമ"മന്ത്ര ആ മഹഷിയു
ടെ ശോകം ശ്ലോകരൂപേണ ശോചരീഭവിക്കുകയും
ചെയ്തതായി പ്രാചീനാലങ്കാരികന്മാർ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടു
ള്ളതിൽ വളരെ അത്ഥമുണ്ടു്. സപ്താഷ്ടിമാരുടെ അനു
ഗ്രഹം ലഭിക്കുന്നതിനുമുമ്പ്, ജന്തുഹിംസാപരമായ നി
ഷാദവൃത്തിയിൽ ജീവിച്ചിരുന്ന വാത്മാകിമഹഷിയുടെ
താമയണമെന്നു പ്രസിദ്ധമായ ആ ആദികാവ്യം നിമി
ത്തമാണു ദുഃഖഭൂതിഷ്ടമായ ഈ ലോകം ഒരുവിധം
സ്വവാസയോഗ്യമായിത്തീർന്നതു്."

മഹാശയനായ ഒരു മഹാകവിയുടെ ഈ നിവ്വേദനം സാഹിത്യത്തിന്റെ ചരമോൽകൃഷ്ടതയെ സൂക്ഷ്മമായും വിശദമായും വെളിപ്പെടുത്തുന്നുണ്ടല്ലോ. ഈ അഭിപ്രായത്തിന് അല്പമെങ്കിലും വില കല്പിക്കേണ്ടതാണെന്നു സമ്മതിക്കുന്നപക്ഷം, “ജീവിതശോധനത്തിനു ശക്തി കൂടിവരുന്ന ഇക്കാലത്തു സാഹിത്യത്തിനു സാങ്കേതികവിദ്യകളുടെ പിന്നിൽ നിലകൊണ്ട് മാത്രമേ കഴിയുള്ളൂ” എന്നുള്ള എതിരഭിപ്രായം ജീവിതസൗന്ദര്യത്തിന്റെ പ്രഭാവപൂരത്തിൽ മങ്ങിമയങ്ങിപ്പോവുകയേയുള്ളൂ. സാഹിത്യത്തിനും ജീവിതത്തിനും തമ്മിൽ പറയത്തക്ക ബന്ധമൊന്നുമില്ലെന്നു പറയുന്ന കൂട്ടർ, ജീവിതമെന്നുവെച്ചാലെന്താണെന്നു വേണ്ടപോലെ മനസ്സിലാക്കിയിട്ടില്ലെന്നുവേണം വിചാരിക്കാൻ. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ മനുഷ്യൻ മനുഷ്യനായിത്തീരുന്നത്, സാഹിത്യരസാസവാദനം ഒന്നുകൊണ്ടുമാത്രമാണ്. മനുഷ്യൻ എത്രതന്നെ പരിഷ്കൃതനായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടെങ്കിലും അവന്റെ മൂശിയാലും മുഴുവൻ അവനെ വീട്ടുപിരിഞ്ഞിട്ടുണ്ടെന്നു വിചാരിക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ലാത്തവിധത്തിലാണ് ഇന്നും അവന്റെ ചില പ്രവൃത്തികൾ കണ്ടുവരുന്നത്. സഭാചാരബോധത്തെയും സമ്പ്രദായപ്രതീപത്തിയേയും ഉൽഭൂതമാക്കി, മനസ്സിനെ സംസ്കരിച്ച്, മനുഷ്യന്റെ മൂലഗുണത്തെ ഉന്മൂലനം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ദിവ്യശക്തി സാഹിത്യത്തിനുള്ളതുപോലെ മറ്റൊന്നിന്നും ഉള്ളതായി കാണുന്നില്ല. പ്രൊഫ്. സർ പി. ശങ്കരൻ നമ്പ്യാർ അവർകൾ എം. ഏ. ഒ. റിട്ടന്തു് ഈവിധം പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു:--

“ജീവികാസമ്പാദനം, ഭാരിദ്ര്യമോക്ഷനം, രാഷ്ട്രീയസാമന്ത്രപ്രലബ്ധി, സമുദായപരിഷ്കരണം-മതലാ

യി, ഗുരുവമേരിയ ഒരരോരോ കായ്ക്കുകളിൽ ജനസാമാന്യം നിമഗ്നമായിരിക്കുന്ന ഈ കാലഘട്ടത്തിൽ, കേവലം സാഹിത്യപരങ്ങളായ പരിശ്രമങ്ങളിൽ ബലശാലായിരിക്കുന്നവർക്കു മാത്രമല്ല മറ്റുള്ളവരുടെ ദൃഷ്ടിയിൽ അപമാനസ്യമാരായിത്തീർന്നുവന്നു എന്ന അതിൽ ഒട്ടും അതുതപ്പെടുത്തില്ല. സാഹിത്യത്തിന് യഥാർത്ഥജീവിതത്തോടു യാതൊരു ബന്ധവുമില്ലെന്നും, 'സാഹിത്യം സന്ദേശപദം വെറും ലഹരിപലായനം' പാദങ്ങൾ പോലെയോ, സപ്തർഷിപോലെയോ കാവില്ലാത്ത ഒന്നാണെന്നും, സാഹിത്യത്തിനും ലോകത്തോടു സമ്പർക്കമില്ലെന്നും ആവശ്യമായിട്ടുള്ള സാഹിത്യപരിശ്രമമല്ല, ജീവിതത്തെ അറിയുന്നതിൽ ആയുധപാണികളായി നേരെ ഇറങ്ങിക്കിടക്കുന്നവരുടെ പോരാട്ടമാണെന്നും മറ്റും ചില തെറ്റിദ്ധാരണകൾ പൊതുജനങ്ങളുടെ ഇടയിൽ ഇക്കാലത്തു വേരൂന്നിക്കിടക്കുന്നതായി സംഭവിക്കണമെന്നായിരിക്കുന്നു. വാസ്തവമാലോചിച്ചാൽ, സാഹിത്യത്തിന് ജീവിതത്തോടു ദൃഢബന്ധമുണ്ടെന്നു മാത്രമല്ല, സാഹിത്യത്തിന്റെ ആസ്വദനവും പോഷണവും, ശക്തിയും, മർമ്മവും, ആത്മവും മറ്റുമെല്ലാം ജീവിതത്തെ നന്നാക്കുന്നു എന്നുകൂടി തെളിയിക്കാവുന്നതാണ്. അതേ--ജീവിതമാകുന്നു ആലവരലത്തിൽ സായമേവ മുളച്ചുയർന്നു, സപ്തർഷി പല്ലവിതയും, കോരകിതവും, കസമിതവും ക്രമേണ ഫലഭൂപരിനമ്രമായിത്തീർന്ന ഒരു പാരിജാതംതന്നെയാകുന്നു സാഹിത്യം. സൃഷ്ടിയുടെ മകടമെന്നു പറയപ്പെടുന്ന മനുഷ്യജാതിയെ ഇതരജാതികളിൽനിന്നു വ്യവർത്തിപ്പിക്കുകയും സ്രഷ്ടാവിനോടു ഏറ്റവും അടുപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുവാനുള്ള ശ്രാണി സാഹിത്യം

സാഹിത്യത്തിന്റെ ലോകോത്തരമായ ഈ മഹാത്മ്യംകൊണ്ടാണ്, കവികളും സാഹിത്യകാരന്മാരും ലോകത്തിൽ എന്നെന്നും അജരാമരന്മാരായി ജീവിക്കുന്നത്. തേക്കയുടെ തൊണ്ടിലുള്ള ചകരികൊണ്ടു കയറുപിരിക്കുമെന്നു ആദ്യമായി കണ്ടുപിടിച്ച ആൾ മനുഷ്യലോകത്തിനു ജീവികാസന്വാദനസംബന്ധമായി ചെയ്തിട്ടുള്ള ഉപകാരം അത്ര കുറച്ചൊന്നുമല്ല; ഇപ്പോഴും തിരിച്ചു വയലുകളിൽനിന്നു വെള്ളമിറക്കുമെന്നു കണ്ടുപിടിച്ച കൃഷിവലയ്ക്കു് സ്ഥിതിയും ഇതുതന്നെയാണു്; എന്നാൽ ഈ ഖ്യാതിമാന്മാരെ സംബന്ധിച്ചു സ്മരണയെ, ഏഴുതരപ്പൂർ, കണ്ണൻനമ്പ്യാർ, പുനന്നമ്പൂരി മുതലായവരുടെ വിഷയത്തിലെന്നപോലെ, ലോകം ആദരിക്കാത്തതു് എന്തുകൊണ്ടാണെന്നുള്ളതു കിന്നിമൂ. നോക്കേണ്ട ഒരു പ്രമേയമല്ലെന്നു വരുമോ? ഇതു സാഹിത്യത്തിന്റെ അന്ത്യപരമായ മഹാത്മ്യത്തെ യല്ലാതെ മറ്റൊന്നിന്നെയാണു വിളിച്ചുപറയുന്നതു്? “കരു കവി ഒരിക്കലും മരിക്കുന്നില്ല. അയാൾ എന്നും ജീവിക്കാജീവിയായാകുന്നു” എന്നാണു് ഒരു പാശ്ചാത്യവിമർശകൻ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതു്.

ഇങ്ങനെ എന്നെന്നും അനുഗ്രഹമായ സാഹിത്യ സാമ്രാജ്യത്തിലെ പൗരതാപംകൊണ്ടു ശാശ്വതമായ കീർത്തി സമ്പാദിച്ചു; അചഞ്ചലമായ വിജയസ്തംഭംനാട്ടി, ഇന്നും യശസ്വരീരനായി ജീവിക്കുന്ന ഒരു സഹൃദയാശ്രേണുസന്ദർശന സരസകവി ഒട്ടവിൽ കണതകൃഷ്ണമേൽനാണവർകൾ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒരു ജീവചരിത്രസംക്ഷേപം രേഖപ്പെടുത്താനായി ചെയ്യുന്ന പരിശ്രമം ഒരിക്കലും നിഷ്പഫലമായിത്തീരുന്നിടയില്ല. എന്നുമാത്രമല്ല, സാഹിത്യകാരന്മാരെ സംബന്ധിച്ച് അതു് അത്യന്തം പ്രയോജനകരമായിരിക്കുകയും ചെയ്യും.

അദ്ധ്യായം ൨.

സ്വദേശവും ജനനവും.

പരിതഃസ്ഥിതികളുടെ അനുക്രമപ്രാതികൂല്യങ്ങളാണ് രാജകുടുംബങ്ങളുടെ ഉയർച്ചയും താഴ്ചയും നിദാനമായിട്ടുള്ളതെന്നു ചിലർ അഭിപ്രായപ്പെടാറുണ്ട്. ഇതിൽ അല്പം അതിശയോക്തികൂടി കലർന്നിട്ടുണ്ടായിരിക്കാമെങ്കിലും, വാസ്തവംതന്നെ ഒട്ടുമില്ലെന്നു പറയാൻ നിവൃത്തിയില്ല. നയനമനോഹരമായ പ്രകൃതിരാമണീയകര ഏതൊരാളുടെ മനസ്സിലും കവിതാകരങ്ങളുള്ള ഉല്പാദിപ്പിക്കുമെന്നുള്ളതിൽ എന്താണു സംശയം? പരിശുദ്ധമായ വായു, കായികമായ ആരോഗ്യത്തെ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതുപോലെ ശൗന്ദര്യമായ അന്തരീക്ഷം മാനസികമായ പ്രവൃത്തികൾക്കു സഹായകമായിത്തീരുന്നു. മാനസവൃത്തിൽ ആളുകളുടെ വിദ്യാഭ്യാസം ശൈശവ

ത്തിൽതന്നെ ആരംഭിക്കപ്പെടുന്നു എന്നും അക്കാലത്തു് അവരുടെ അദ്ധ്യാപകത്വം വഹിക്കുന്നത് പ്രകൃതിമനുഷ്യതന്നെയെന്നും മനുഷ്യാനുഷ്ഠാനമാർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നതിൽ വളരെ അർത്ഥമുണ്ട്. ശൈശവത്തിൽ മനസ്സിൽ രൂപീകരിക്കപ്പെടുന്ന ആശയങ്ങളാണു കാലാന്തരത്തിൽ പ്രവൃത്തിരൂപത്തിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നത് എന്നു സിദ്ധമാക്കുന്ന ഒരു കൂട്ടരും ഇല്ലെന്നില്ല. ഉദാഹരണമായി, ബാല്യത്തിനും യൗവ്വനത്തിനും മാതൃദത്തമായിത്തീരുന്നതു ശൈശവമാണെന്നും, ആ പ്രായത്തിൽ വെളുത്ത കടലാസ്സുപോലെ നിർമ്മലമായിരിക്കുന്ന മനസ്സിൽ പതിയുന്ന ഏതുരേഖയും എളുപ്പം മാതൃകയായ് സാധിക്കയില്ലെന്നും, സമ്മതിച്ചേ തീരൂ. “ജന്മഭൂമിയാണു്” ആളുകളുടെ സ്വഭാവത്തെ രൂപീകരിക്കുന്നതു്” എന്നു പറയപ്പെടുന്നതും ഇതുകൊണ്ടുതന്നെയാകാം. അകൃത്രിമമായ പ്രകൃതിവില്പനത്തിന്നു് ഏതെങ്കിലും ഒരു ശക്തിയുണ്ടെങ്കിൽ, അതു തദ്ദേശാസികളിലും പ്രതിഫലിക്കാതിരിക്കുമോ? പരിതഃസ്ഥിതികളുടെ ഉച്ചതാപം ഈ പ്രതിഫലനത്തിന്റെ ശക്തിയെ കൂട്ടുകയോ കുറയ്ക്കുകയോ ചെയ്യാതിരിക്കയില്ല. ഇതിനുപുറമേ, വാസന എന്നുപറയുന്ന ഒരു പ്രത്യേകശക്തി, കലകളെ സംബന്ധിച്ചു-സുകുമാരകലകളെ സംബന്ധിച്ചു പ്രത്യേകിച്ചും-സമമായി കാരണമായിട്ടുണ്ടെന്നാണു് വെച്ചിട്ടുള്ളതു്. അതൊക്കെ എങ്ങനെയെന്നാലും, ശൈശവത്തിലെ സ്വഭാവരൂപീകരണത്തിന്നു പ്രയോജകീഭവിക്കുന്നതു സ്വദേശവും സ്വഗൃഹവുംമാണെന്നുള്ളതു നിർവ്വിവാദമാണല്ലോ. ആ സ്ഥിതിക്കു്

ഒക്കെകീച്ചര വിധത്തിൽ മമ്മാമ്മായിത്തീർന്നിട്ടുള്ള ആളുകളെപ്പറ്റി പന്തയമ്പേരൾ അവരുടെ ജന്മഭൂമിയെ 'ഭീഷ്മരിച്ചു കളയുന്നത്' ഒരിക്കലും ഉചിതമായിരിക്കുകയില്ല.

വടക്കഞ്ചേരി, കെരച്ചിസംസ്ഥാനത്തിൽ ഒരുവിധം പ്രസിദ്ധിച്ചുള്ള ഒരു ദേശമാണ്. തലപ്പിള്ളിത്താലൂക്കിന്റെ ഒരുശമായിട്ടാണ് അതു സ്ഥിതിചെയ്യുന്നത്. ഇനിയും പാശ്ചാത്യരുടെ കരകൾക്കു ലംകടന്നു കൈയേറിക്കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലാത്ത 'വടക്കഞ്ചേരിക്കടുത്തു' എങ്കക്കാട്ട്' എന്നൊരു വില്ലേജുണ്ട്. ആ വില്ലേജിന്റെ ഒരുശമായ എങ്കക്കാട്ട് എന്ന ദേശമാണ് ഒടുവിൽ കണ്ടുകൃഷ്ണമേനോന്റെ ജന്മഭൂമി.

എറണാകുളം-ചെറുവണ്ണൂർ തീർപ്പാക്കിയപ്പോൾ തലപ്പിള്ളിത്താലൂക്കിന്റെ ഏതെങ്കിലും ഭാഗത്തു കൂടി, വളഞ്ഞുപുളഞ്ഞുപോകുന്ന ഒരു പെരുമ്പാമ്പിന്റെപ്പോലെ തെക്കുവടക്കു നീങ്ങുകയുണ്ടാകുന്നു. എങ്കക്കാട്ടു ദേശത്തിന്റെ പടിഞ്ഞാറുവശത്തുകിടക്കുന്ന ചില ചെറുകുന്നുകളെ നീളം ഭേദിച്ചുകൊണ്ടാണ് അതു തന്റെ സഞ്ചാരത്തെ തുടരുന്നത്. നാമമാത്രമായ ഈ പ്രകൃതിഭണ്ടനാലോലും ചരിത്രനായകന്റെ ജനനകാലത്തു് ആ ദിക്കിനെ ബാധിച്ചിരുന്നില്ല. ഈ ഒരു യന്ത്രപ്രാവീണ്യത്തിന്, ആ പ്രദേശം അന്നത്തെപ്പോലെ പ്രകൃതിരമണീയമായിത്തന്നെയിരിക്കുന്നു.

എങ്കക്കാട്ടുപ്രദേശം, തെക്കുകിഴക്കേ ഭാഗത്തായിത്തലയുയർത്തി സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന മലപ്പാടുമലയുടെ അകമ്പടിസ്ഥാനത്തെ അവലംബിക്കുന്നുവെന്ന് ആലോചിക്ക

ഭാഷയിൽ വേണമെങ്കിൽ പറയാം. കീഴക്കും, തെക്കും പടിഞ്ഞാറും അധികം അകലത്തല്ലാതെ, സാദൃമ്യം തല പൊക്കിപ്പിടിച്ചു നില്ക്കുന്ന കുന്നുകളാലും മലകളാലും ചുറ്റപ്പെട്ട എങ്കക്കാട്ട് ദേശത്തിന്റെ പ്രകൃതിരാമണീയകം, ഏതു ദേശത്തിനും അസ്പഷ്ടനകമെന്നെന്ന് ഉള്ളിൽ സംശയമില്ല. മിക്കവാറും ആമുലശീഖം കൂട്ട കെട്ടി കിടക്കുന്നവയും ശിരസ്സുകളിൽ ചില കരിമ്പരകളെ വഹിക്കുന്നവയുമായ ഈ കുന്നുകൾ, സസ്യസമൃദ്ധ്യങ്ങളിൽ ആദിത്യശക്തിയുടെ ചെങ്കുതിർക്കണങ്ങളെ പ്രതിഫലിക്കുമ്പോൾ, സ്പർശത്തലക്കെട്ടുകൾ വഹിച്ചു പുറത്തു വിരിച്ചിട്ടുള്ള പച്ചപ്പിണ്ണാടുകൂടി മഹോത്സവാവസരങ്ങളിൽ അണിനിരന്നു നില്ക്കുന്ന ശജവീരന്മാരെപ്പോലെ കണികളുടെ മനുഷ്ഠിനെ ബലാൽക്കാരമായി ആകർഷിക്കുന്നു. തെക്കും, പടിഞ്ഞാറും മുഴുവനും, കീഴക്കും ഏതാനും ഭാഗവും പരന്നു കിടക്കുന്ന ശാസ്ത്രക്ഷേത്രങ്ങൾ, ഇളംകൊരത്തു സസന്തോഷം തലയാട്ടിസ്സുവിക്കുന്ന നെൽചെടികളെ മടിയിലേങ്ങി, പച്ചപ്പട്ടുത്ത പരിചാരികമാരെപ്പോലെ എങ്കക്കാട്ടുദേശത്തെ എപ്പോഴും ശ്രദ്ധേയപ്പെടുത്തേണ്ടിരിക്കുന്നു. മരുമാരുതൻ വൃക്ഷങ്ങളുടെ ശിരസ്സുകളിൽകൂടി സ്വർണ്ണരവി ഹാരം ചെയ്യുമ്പോൾ, അങ്ങമിങ്ങമുള്ള ഇല്ലിപ്പടിപ്പുകളിൽ നിൽക്കുന്ന കീഴക്കുകളിൽനിന്നു മധുരമായ ഗന്ധം പരപ്പെടുന്നതു കേട്ടാൽ നന്മനമനോമോഹനമായ ആദികാല പ്രകൃതി ദേവിയെ പ്രീണിപ്പിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി വനദേവതമാർ പാട്ടുപാടുകയാണോ എന്നു തോന്നും.

മച്ചാട്ടമലയിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടുടന്ന ഒരു നദീപോതം എങ്കൽക്കൂട്ട പ്രദേശത്തിന്റെ ചുറ്റും കിടക്കുന്നു. ധാന്യക്ഷേത്രങ്ങളുടെ ഉള്ളുകുളിർപ്പിച്ചുകൊണ്ടു്, കൃതകൃത്യതയോടുകൂടി പടിഞ്ഞാറേട്ടക്കു പാഞ്ഞുപോകുന്നു. “വേണ്ണമില്ലാത്തവരും എണ്ണത്തിൽ പെടും” എന്നുള്ള തത്വത്തെ പ്രബുത്തിരൂപത്തിൽ പ്രസംഗിച്ചുകൊണ്ടാണ് ഈ നദീപോതം ജീവിച്ചുപോരുന്നത്. അകലെ കാണുന്ന കുന്നുകളും, അടുത്തു കിടക്കുന്ന നദീപോതവും അതിനുള്ളിൽപെട്ട ധാന്യക്ഷേത്രങ്ങളും, അതിനും ഉള്ളിലായി “കേരകൂമകപനസമാകന്ദാദികൾ” ഇടതിക്കിരിക്കുന്ന കരയും-മരവും കൂടി ആകമാനം ആലോചിച്ചു നോക്കിയശക്തം എങ്കൽക്കൂട്ടദേശത്തെ ഒരു ഒന്നാംതരം കവിതയാണെന്നു വേണം പറയാൻ. വന്നദേവതകളുടേയും, വനലക്ഷ്മിയുടേയും നിത്യസാന്നിദ്ധ്യമുള്ള ഈ പ്രദേശം ഹാണീസ്തനജനിതയായ കവിതാവനിത വിജയോടന്നു വിശിഷ്ടരംഗങ്ങളിൽ ഒന്നാണെന്നു പറയുന്നതിൽ ഒട്ടും അസംഗത്യമില്ല.

ഇക്കണ്ടെ പ്രകൃതിദേവി പരിപൂർണ്ണമായ അനുഗ്രഹബലിയോടുകൂടി കാലദേദമില്ലാതെ കളിയാടി കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഇഴുതിക്കിൽ കൊല്ലവർഷം ൧൦൪൫-൦൧൦൪ ഇലാമാസം ൧൦-൧൦ തീയതി തിരുവാതിരനക്ഷത്രത്തിൽ നമ്മുടെ ചരിത്രനായകൻ ഭ്രജാതംചെയ്തു. സൂര്യപ്രഭയും ഈ ശാലഭക്തയുമായ ഒട്ടവിൽ കുഞ്ഞിക്കുട്ടിഅമ്മയും രസികന്മാർ സംഗളയനമായ ആലത്തൂർ പരമേശ്വരൻ സമ്പൂരിരിപ്പാടുമായിരുന്നു മാതാപിതാക്കന്മാർ. പിതാവിനു കവിതാരാസനയുണ്ടായിരുന്നുവെന്നും അ

ദേഹം പല റോ ശ്ലോകങ്ങളിലുണ്ടാക്കിട്ടുണ്ടെന്നും പറയപ്പെടുന്നു. പശുക്കളുപത്തിൽ ഒന്നും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിക്കണ്ടിട്ടില്ല എങ്കിലും, അദ്ദേഹത്തിന് മറ്റു രണ്ടു ഭായുമാരിലുണ്ടായിട്ടുള്ള ആലത്തൂർ അനുജൻ നമ്പൂതിരിപ്പാട്, പാലിയത്തു ചെറിയകഞ്ഞുണ്ണിത്തച്ചൻ എന്നീ പുത്രന്മാർ ഒടുവിൽ കഞ്ഞുണ്ണിമേനവനെപ്പോലെ തന്നെ, ഗദ്യത്തിലും പദ്യത്തിലും ഒരുപോലെ വിദഗ്ദ്ധന്മാരായി കാണുന്നതുകൊണ്ടു, ഭാഗ്യശാലിയായ ആ പിതാവ് ഒരു നല്ല സാഹിത്യരസികനും കവിയുമായിരുന്നു എന്നു സമർപ്പിച്ചുവായി അനുമാനിക്കാം.

ഒടുവിൽ കഡുംബത്തിന്റെ ധനസ്ഥിതി അതുതൃപ്തികരമായിരുന്നില്ല. സദാചാരവും ഇഴശ്ചരവിശ്വാസവും സമ്പത്തിന്റെ കൂട്ടത്തിൽ കരുതാമെങ്കിൽ, ആ കഡുംബത്തിലെ ഓരോ അംഗവും അതീവസമ്പന്നനായിരുന്നു, എന്നുള്ളതു തീർച്ച തന്നെ. ഇക്കടന്നശീല സമ്പന്നരായ കഡുംബാംഗങ്ങളുടേയും സാഗൃശീലരായ മാതാപിതാക്കളുടേയും വാത്സല്യപൂർവ്വമായ ലാളനയേൽക്കുന്നതിനു ഭാഗ്യമുണ്ടായ ചരിത്രനായകൻ തന്റെ ശൈശവഘട്ടത്തെ പറയത്തക്ക യാതൊരു ക്ലേശവും കൂടാതെ സന്ധ്യം കഴിച്ചുകൂട്ടി.

അദ്ധ്യായം ൩.

ബാല്യവും വിദ്യാഭ്യാസവും.

ഇന്നത്തേപ്പോലെ നാടു മുഴുവൻ പാഠശാലകളും വിടുതോരും അദ്ധ്യാപകന്മാരുമുള്ള കാലമായിരുന്നു.

ന്നില്ല അത്. വല്ല നാട്ടെഴുത്താശാസ്ത്രമാരും നടത്തിവന്നിരുന്ന കുടിപ്പള്ളിക്കൂടങ്ങളായിരുന്നു ഭൂരിപക്ഷം കുട്ടികളുടേയും “സർവകലാശാലകൾ.” ഉയർന്ന വിദ്യാഭ്യാസം വിശേഷിച്ചും ഇംഗ്ലീഷ് വിദ്യാഭ്യാസം = യുഗവാന്മാർക്കായി നീക്കിവെച്ചിരുന്നു. ഭാഷയിലെ ഉൽകൃഷ്ടവിദ്യാഭ്യാസം എന്നുവെച്ചാൽ, സംസ്കൃതം പഠിക്കാ എന്നായിരുന്നു അർത്ഥം. ഇതു സാധാരണക്കാർക്ക് ക്ഷിപ്രസാദ്ധ്യമായിരുന്നില്ല. ഇവയ്ക്കു കാരണങ്ങളാൽ നാട്ടെഴുത്താശാസ്ത്രമാണ് അന്നു വിദ്യാവിഷയകമായ എല്ലാ ചുമതലകളും വഹിച്ചിരുന്നത്. ജനസാമാന്യത്തിന്റെ ഇടയിൽ -- പ്രത്യേകിച്ചും ഇടക്കാടുകളിൽ == ആശാസ്ത്രങ്ങളെ സ്ഥാനം എത്രയോ ഉയർന്നതായിരുന്നു. കുളരികളും പള്ളിക്കൂടങ്ങളും ഗുരുക്കലവരസത്തിന്റെ ഭക്ഷിച്ചു അവശിഷ്ടങ്ങളാണെന്നു ചിലർ പറയുന്നതിൽ എത്രമാത്രം ദാസ്തവമുണ്ടെന്ന് അറിഞ്ഞുകൂടാ. എങ്ങനെയായാലും, എഴുത്തർശാസ്ത്ര വിദ്യാഭ്യാസത്തിന്റെ സർവാധിപത്യവും വഹിച്ചിരുന്ന ഒരു കാലം കേരളത്തിലുണ്ടായിരുന്നു. എന്നുള്ളതിന് അങ്ങമിങ്ങും ചില തെളിവുകൾ ഇന്നും കാണുന്നുണ്ട്.

ഇങ്ങനെയുള്ള ഒരു ആശാന്റെ കീഴിൽ ചരിത്രനായകൻ തന്റെ അഞ്ചുമത്തെ വയസ്സിൽ വിദ്യാഭ്യാസമാരംഭിച്ചു. കൊളംബ്രത്തു കത്തനൈഴത്തശ്ശൻ എന്നായിരുന്നു ആശാന്റെ പേര്. അദ്ദേഹം തന്നെയാണ് “കത്തകുണ്ണി”നെന്നൊണ്ടു് ഒന്നാമതായി “ഹമിദുശ്ശീ” വരപ്പിച്ചത്. സരസ്വതീലനായിരുന്നു ഈ ആശാൻ “എഴുത്തശ്ശി”നായിത്തീർന്ന ചരിത്രം. സേവേഷ

മാണ്. പതിനെട്ടു വയസ്സിൽ. വെറും “കുഞ്ഞ” സഭയിൽ. ഒടുവിൽ കഡംബത്തിൽ. കയറിയ ആ യുവാവിനെ ചുറ്റി. ത്രനായകന്റെ മഠാവാണം “എഴുത്തശ്ശൻ” നാഷിണീ. ത്തതെന്നു പറയപ്പെടുന്നു. എങ്കിലും ഭേദമേതെങ്കിലും സ്ഥിര. പത്രദേശങ്ങളിലോ കടിച്ചെടുത്തുക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനായി. വീട്ടിലെ കുട്ടികളെ പഠിപ്പിക്കുന്നതിനായി കഞ്ഞിക്കുട്ടിത്തന്നെ കഞ്ഞിനെ നിയമിച്ചു. രാജാ. ണ്ണിമേനോൻ തുടങ്ങിയവരെ പഠിപ്പിച്ചതും ഈ ആ. ണ്ണൻ തന്നെയായിരുന്നു. അക്കൂട്ടത്തിൽ അയൽവീട്ക. ളിലെ കുട്ടികളും പഠിക്കാൻ വന്നുതുടങ്ങി. കാലക്രമ. ത്തിൽ അവിടെ ഒരു പള്ളിക്കൂടം ആവിർഭവിച്ചു. കൊ. ചിമഹാരാജാവിന്റെ അനുഗ്രഹത്താൽ “എഴുത്തശ്ശൻ. പദവി”യിലേക്കു കയറ്റം കിട്ടിയ കഞ്ഞൻ, കഞ്ഞനെ. ഴുത്തശ്ശനായിത്തീർക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ “അഭവേതേ. പറ്റി ചരിത്രനായകന്റെ കന്തിഷ്ണസംഭാഷണനായ. കവിതിലകൻ ഒടുവിൽ ഗൗരവത്തോടെ മേനോൻകൾ. പ്രസ്തുത ഗൗരവത്തോടുകൂടി പഠിക്കുന്നത് ഈ വിധ. മാണ്:-

അടുത്തതും പള്ളിക്കൂടമില്ലതിരുന്നതി. നാൽ വീട്ടിലെ കുട്ടികളെ പഠിപ്പിക്കുന്നതിനായി. അമ്മ പ്രത്യേകമൊരാളെ ശബ്ദത്തിൽ നിയമിച്ചിരുന്നു. ആ മനുഷ്യനാണ് പിന്നീട് കഞ്ഞനെഴുത്തശ്ശനായിത്തീ. ന്നത്. അന്നു ആക്കും എഴുത്തശ്ശനായിത്തീരാനായിരുന്നു. കൊച്ചി വലിയ തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേക്കു ഇരുപതു. പണം തിരുമന്താഴ്ചയെച്ചു വിവരം തിരുമനസ്സുണ്. ത്തിച്ചാൽ, അദ്ദേഹം അപ്പേക്ഷകന്റെ ദേഹത്തോടു

“എഴുത്തശ്ശി” എന്നു പേരുള്ള മൂന്നു പ്രാവശ്യം ആ പേരു കൂടിക്കും. അന്നുമുതൽ അയാൾക്കുതാക്കീ് ഒരേഴുത്തശ്ശിയാ യിത്തീരുകയും ചെയ്യും. എന്തെങ്കിലും രൊഹിതം. ഇത് സ്വർണ്ണം കിട്ടിയാൽ അയ്യപ്പന്റെ കയ്യടയ്ക്കുകയും പറ്റാത്ത പക്ഷം അതുപയോഗിക്കുമെന്നായിരുന്നു നിയമം. ഇന്നത്തെ എഴുത്തശ്ശിമാരെല്ലാം ഇത്തരത്തിൽ സ്വന്തം സിദ്ധിച്ചവരുടെ അവകാശികളായിരിക്കുന്നുണ്ട് എഴുപ്പം. തങ്ങളുടെ തൃക്കണ്ഠമണ്ണ് എഴുത്തശ്ശിസ്വർണ്ണം വാങ്ങിക്കൊടുക്കുന്നതിനു വേണ്ട എർപ്പാടുകളെല്ലാം ചെയ്തതു അമ്മയായിരുന്നു. എഴുത്തശ്ശിമാർ എന്ന വർക്കു ഭവിച്ചു. എഴുത്തശ്ശി ആയതായിരിക്കണമെന്നാണ് എന്റെ അഭിപ്രായം.”

ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ അനുമാനം ശരിയാണെങ്കിൽ ആദ്യത്തെ എഴുത്തശ്ശിമാർ ഉച്ചാരണവൈകല്യത്താൽ എഴുത്തശ്ശിമാർ കാലക്രമത്തിൽ എഴുത്തച്ഛനായി മാറി ഒടുവിൽ ഇന്നത്തെ എഴുത്തച്ഛനായിത്തീർന്നതായിരിക്കണമെന്നാണ് അധികം എഴുപ്പം. അതെങ്ങനെയെങ്കിലുമാകട്ടെ; നമുക്കു പ്രകൃതം തുടരാം.

നിലത്തെഴുത്തു്, കണ്ടുകിട്ടിയ, ശബ്ദാക്ഷേപം, മകുടാക്ഷേപം, അമരം, വാക്യം, സിദ്ധാന്തം ഇതുമായിരുന്നു ആശാസ്ത്രരുടെ പാരമ്പര്യം. നമുക്കു ചരിത്രനായകനും ഈ പടികളെല്ലാം ചവിട്ടേണ്ടിവന്നു. പ്രാഥമികവിദ്യാഭ്യാസകാലത്തു പദ്യങ്ങൾ ഉരുവിടുന്ന വിദ്യാർത്ഥിയായിരുന്ന മറ്റു കാഴ്ചകളിലൊന്നും ചരിത്രനായകൻ വലിയ സാമർത്ഥ്യം പ്രദർശിപ്പിച്ചിരുന്നതായി അറിവില്ല. മേൽ പറഞ്ഞ പാഠങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള അഭിപ്രായം

നാം വായിച്ച തുടങ്ങിയപ്പോൾ വടക്കാഞ്ചേരിയിൽ ഇ
 ഓപ്രഥമമായി ഒരു ഗ്രാൻഡ് പ്രൈമറിസ്കൂൾ ആരംഭിച്ചു
 തായി അറിയ കിട്ടുകയാൽ വീട്ടുകാർ “കുഞ്ഞുകൃഷ്ണൻ”
 നെ ആ സ്കൂളിലേക്കയച്ചു. അന്ന് നാലു ക്ലാസ്സുകളോടു
 കൂടി ആരംഭിച്ച ആചേരിയ സ്കൂളാണ് ഒടുവിൽ ഇന്നു
 ന്റെ ഫൈസ്കൂളായിത്തീർന്നത്. ആ പാഠശാലയിൽ
 കുഞ്ഞുകൃഷ്ണൻ നാലു കൊല്ലം പഠിച്ചു. എല്ലാ ക്ലാസ്സി
 ലും തോല്പാതെ ജയിക്കുകയും ചെയ്തു. അടുത്ത മിഡിൽ
 സ്കൂളോ ഫൈസ്കൂളോ ഇല്ലാതിരുന്നതിനാൽ സഹപാ
 റികളിൽ മിക്കവരും പഠിപ്പിച്ചു നിറുത്തിയെങ്കിലും ചരിത്ര
 നായകൻ വീട്ടുകാരെ നിബുന്ധിച്ച സമ്മതിപ്പിച്ച തു
 ഗ്ഗൻ്റെ മിഷ്യൻ സ്കൂളിൽ ചെന്നു ചേർന്നു. ഫാസ്റ്റ്-ൽ
 അദ്ദേഹം മിഡിൽസ്കൂൾ പരീക്ഷ പാസ്സായി. ഇ
 പോൾ മദ്രാസ് സർവകലാശാലയിൽ വൈസ് ചാൻ
 സലറായിരിക്കുന്ന കോക്കോത്തു രാമസ്വാമിമേനോൻ ആ
 വർക്കും മിഡിൽസ്കൂളിൽവെച്ചു ചരിത്രനായകന്റെ
 സഹപാഠിയായിരുന്നു. രണ്ടുപേരും പരീക്ഷയ്ക്കു ചേർന്നു
 തും ജയിച്ചതും ഒന്നിച്ചതെന്നാണ്.

മിഡിൽസ്കൂളിൽ പഠിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ
 തന്നെ മലയാളപുസ്തകങ്ങൾ വായിക്കുന്നതിൽ പ്രഭു
 ിപ്പിച്ചിരുന്ന ഗുരു ഫൈസ്കൂൾ ക്ലാസ്സുകളിൽ ചെന്നു
 പോൾ വളരെ വർദ്ധിച്ചു. അൽകാലികളെഴുതി കൂട്ടുകൾ
 െ പരിഹസിക്കാത്തരംഭിച്ചു; ചെറിയ ചെറിയ ശുഭ
 ഗാർഹ്യങ്ങളുണ്ടാക്കിത്തുടങ്ങി; കരെ കഴിഞ്ഞപ്പോൾ
 “ഒടുവിൽ കുഞ്ഞുകൃഷ്ണമേനവന്റെ” തിരുനാൾ മംഗള
 ക്കൾ പത്രങ്ങളിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു. ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞാൽ

ഹൈസ്കൂൾ വിദ്യാഭ്യാസം അവസാനിച്ച കാലത്തു ചരിത്രനായകന്റെ വകയായി അനേകം പദ്യങ്ങൾ ഒരു ശേഖരത്തിൽ സ്ഥലം പിടിച്ചിരുന്നു. ഒരു നിധി യെപ്പോലെ സൂക്ഷിച്ചിരുന്നു ആ “കവിതാ സംഗ്രഹം” വം കൊണ്ടാണ് അദ്ദേഹം എച്ച്. ഐ. ക്ലാസ്സിൽ ചേരുന്നതിനുള്ളതേറ്റു ചേരുന്നത്. കൈച്ചിത്രവരണെണ്ട സമ്പ്രദായം ഒരു തരത്തിൽ ദാർശനികതയെപ്പറഞ്ഞു വരുന്ന പുത്തേഴത്തു ശൈലിയിൽ അദ്ദേഹം വർത്തിച്ചു. ഐ. ഐ. ഐ. ഇതു വിധം എഴുതിക്കൊണ്ടു.

“എന്നെക്കുറിച്ചു കേൾക്കുക. ചെന്നുചേർന്നപ്പോൾ, അദ്ദേഹം [ഒടുവിൽ കണ്ടുകിട്ടിയതേറ്റു] അദ്ദേഹത്തെ പല അവസരങ്ങളിലായി ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള ചില പെട്ടെന്ന് പെട്ടെന്ന് പെട്ടെന്ന് പെട്ടെന്ന് അദ്ദേഹം ഒരു കൈയെഴുത്തു പത്രിക അന്നു കേൾക്കുക ഒരു മാസ്റ്ററായിരുന്നു പത്തേഴത്തു പുത്തേഴത്തു ശൈലിയിൽ അദ്ദേഹം വർത്തിച്ചു. അദ്ദേഹം ചേർത്തിട്ടുള്ളതായി. ആ പത്രികയിൽ ഉണ്ടായിരുന്നു കവിതകളിൽ ചിലതു ശ്ലോകങ്ങളും ചിലതു ഓട്ടൻതുള്ളലും ചിലതു കിളിപ്പാട്ടും മറ്റുംകൂടി ആകട്ടെ ഒരു “അവിൽ” യോഗമായിരുന്നു. വാസനാ വൈഭവം നിമിത്തം ആ അവിൽ അസാധ്യമായിരുന്നുവെങ്കിലും വ്യക്തിത്വത്തിൽ കൈക്കൂടി നിഷ്കർഷിച്ചു കഴിഞ്ഞു നന്നാക്കാൻ ശ്രമിക്കേണ്ടതാണെന്നായിരുന്നു ശൈലിയിൽ ഉപേക്ഷിച്ചത്.”

ഉചിതമായ ഈ ഉപേക്ഷം മുത്തുനീറ്റിൽ പതിച്ചു ജലവിരുദ്ധമായി, അമൃതമായ പലതെ

ഭാനുചെയ്യ. കാളേജ് ക്ലാസ്സുകളിലെ ഭാഷാപാഠങ്ങളിൽ കൂടുതൽ ശ്രദ്ധപതിപ്പിക്കുന്നതിന് ഇത് ഒരു പ്രയത്നകാരണമായിത്തീർന്നു. ഭാഷാഭിജ്ഞാനം, കർമ്മശാസ്ത്രം, നളചരിതം തുടങ്ങിയ കൃതികളാണു അന്നു മലയാളത്തിലെ പാഠപുസ്തകങ്ങളായിരുന്നത്. സാധാരണ വിദ്യാർത്ഥികളെപ്പോലെ ക്ലാസ്സുകയറ്റം കിട്ടുന്നതിനായി മാത്രം ഇവയെല്ലാം ഉരുവിട്ടു പഠിക്കുന്ന സമ്പ്രദായം ചരിത്രനായകൻ ഒട്ടും ഇഷ്ടപ്പെട്ടിട്ടില്ല. അദ്ദേഹം അവയിൽ ഒരോരുകൃതിയും ശ്രദ്ധിച്ചു പഠിച്ചു തുടങ്ങി. ഇതോടുകൂടി കവിതയിലുള്ള വാസനയും വർദ്ധിച്ചു. ഒരു നല്ല സാഹിത്യരസികനായിരുന്ന സി. എസ്. ഗോപാലപ്പണിക്കർ ബി. എ. അന്നു എറണാകുളം കാളേജിൽ ചരിത്രനായകന്റെ ക്ലാസ്സിൽ പഠിക്കുകയായിരുന്നു. പണിക്കരുടെ സഹവാസം അന്നിപ്പോൾ കാരണവേദമായി. മേനവന്റെ സാഹിത്യസാരമേക്കൂടിയ ഒരു ഉദ്ദീപകമായിത്തീർന്നു. അക്കാലത്തു മേനവനുണ്ടാക്കിയ ചില രസികൻ കുറ്റശ്ലോകങ്ങൾ ഇന്നും ചിലർ മനോഹരമാക്കി വെച്ചിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹം മലയാളമനോരമ മുതലായ പത്രങ്ങളിലേക്കു വാർത്താക്കുത്തുകളും ലേഖനങ്ങളും എഴുതിത്തുടങ്ങിയതും ഇക്കാലത്തു തന്നെയാണു്. ഇതു വക വിഷയങ്ങളേപ്പറ്റി കൂടുതലായി അടുത്ത ചില അദ്ധ്യായങ്ങളിൽ വിവരിക്കുന്നതായിരിക്കും.

സാഹിത്യവിഷയകമായ നിരന്തരപരിശ്രമം മറെറാ പാഠങ്ങൾക്കു ഒരു ബാധകമായിത്തീർന്നു. എഫ്. ഐ. പരീക്ഷയിൽ അദ്ദേഹം പരാജിതനായി. ഒരിക്കലും

രണ്ടുപ്രാവശ്യം തോരമ. കൂട്ടുകാരനായ ഗോപാലപ്പു
 ത്തിക്കർ ഇക്കാര്യത്തിലും കൂട്ടുകാരനായിത്തന്നെകൂടി.
 "മലയുഴമനോരമ"യിലെ കവിതാവിശാധിയാണു ഇ
 വരെ തോപ്പിച്ചതെന്ന് അക്കാലത്തു പലരും കളിയാ
 യി പറയാറുണ്ടായിരുന്നു. ഇതു തീരെ അവാസ്തവമാ
 ക്കണന്നു പരയാനും സീവൃത്തിയില്ല. രണ്ടാലും ചരി
 തനായകൻ പരാജയം സിദ്ധിതം ഭഗ്നോന്യാഹനായി
 ത്തിന്നും. കവുഞ്ചത്തിലെ ധനസ്ഥിതിയും ആശാസ്യമു
 യിക്കുന്നില്ല. അതിനാൽ അദ്ദേഹം പഠിപ്പിനിത്തി നാ
 ട്ടിലേക്കു തിരിച്ചു.

വടക്കാഞ്ചേരിയിലെ പ്രൈമറിസ്കൂൾ ഒരു മി
 ഡിൽസ്കൂളായിത്തീർന്നിരുന്നു കഴലമുറയിരുന്നു അതു.
 വിജ്ഞാനത്തിന്റെ വിപ്ലവേണ്ടപോലെ മനസ്സിലാ
 ക്കിയ ചരിത്രനായകൻ, അട്ടകാരുടെ ഇടയിൽ വിദ്യാ
 ഭ്യാസം പ്രചരിപ്പിക്കണമെന്നുള്ള ഉദ്ദേശത്തോടുകൂടി
 ആ സ്കൂളിൽ ഒരു പ്രാപകനായിത്തീർന്നു. കലാശാ
 ലാജീവിതം പൂർത്തിയാക്കി വിരതു നേടണമെന്നുള്ള മേമ
 ഹം അന്നും അദ്ദേഹത്തെ വിട്ടുപിരിഞ്ഞിരുന്നു. അ
 ക്കുണ്ടായിരിക്കുമ്പോഴാണ് ഒരു സ്നേഹിതന്റെ നിർബ
 ധ്യാ "ഓടുന്നതോണിക്ക് ഒരുത്തു" എന്നു പറയുന്നതു
 പോലെ ഈ ആശയ്ക്കു ഉദ്ദിപിപ്പിച്ചുതു. തിരുവി
 ത്തോകുർ സുവ്വീസിലെ ഒരു സക്കാർ വക്കീലിന്റെ നി
 ലയിൽ പലക്കും സുപരിചിതനായ പി. ജി. ഗോവി
 ഇപ്പിള്ള സ്വീ. ഏ. സ്വീ. എൽ. അഖർകൾ അന്നു മദ്രാ
 സിൽ പഠിക്കുകയായിരുന്നു. അദ്ദേഹം, എഫ്. എ. പ
 മിക്കയിൽ എക്കുണ്ടെയെങ്കിലും വിജയം നേടണമെന്നും
 മദ്രാസിലേക്കു വരണമെന്നും അതിനു പാലു സൗകര്യങ്ങളു

ഉം ഉണ്ടാക്കാമെന്നും മറ്റും പറഞ്ഞു തന്റെ ആപ്തമിത്രമായ ചരിത്രനായകനെ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ഇതിന്റെ ഫലമായി ൧൯൩൮-ൽ മേനോൻ മദ്രാസിലേക്കു പോകയും അത്-ൽ എഫ്. എ. പരീക്ഷയിൽ പാസ്സാകുകയും ചെയ്തു.

തുടന്നുപരിച്ചാൽ കൊള്ളാമെന്നു മോഹമുണ്ടായിരുന്നു എന്നുവരികിലും ധനസ്ഥിതി അനുവദിക്കാതിരുന്നുതിനാൽ അദ്ദേഹം വിണ്ടും വടക്കാഞ്ചേരി സ്കൂളിൽ പ്രഥമാദ്ധ്യാപകജോലി സ്വീകരിച്ചു. രം-കരയിൽ അംഗവും. മാനേജർ സ്വന്തം കൊള്ളായിരുന്നതുകൊണ്ടാണു ആ സംഖ്യയെങ്കിലും കീട്ടിയതു്. അതിനു മുൻപ് ഫെഡ് മാസ്റ്ററായിരുന്നു ആരംഭിച്ച ൧൭-ക മാത്രമേ ശമ്പളം കൊടുത്തിരുന്നുള്ളൂ. ഇങ്ങനെ രണ്ടുകൊല്ലം കഴിച്ചുകൂട്ടി. ഒരു മാതൃകാശ്യാപകനെന്ന നിലയിൽ ചരിത്രനായകൻ വിദ്യാർത്ഥികളോടും രക്ഷകന്മാക്കളോടും പെരുമാറിയ രീതിയെപ്പറ്റി ഇന്നും ആ ദിക്കുകൾിൽ പലരും പ്രശംസിച്ചു പറയുന്നതു കേൾക്കാം. മലയുള്ള മനോരമയിലെ ലേഖകസ്വരൂപം അശ്യാപകജോലിയുടെ ഇടയിലും തുടന്നുകൊണ്ടാണിരുന്നതു്. “കവിതാവാസനയുള്ളവരേയും ഗ്രന്ഥരചനയ്ക്കു സാമർത്ഥ്യമുള്ളവരേയും അന്വേഷിച്ചു കണ്ടറിഞ്ഞു ധനംകൊണ്ടും സ്തുതികൊണ്ടും അവരെ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചു പോരുകയും അങ്ങനെ ചെയ്യുന്നതിനു ദേശവ്യത്യാസമോ ജാതി വ്യത്യാസമോ മതവ്യത്യാസമോ അശേഷം ശണ്ണിക്കാതിരിക്കുകയും” ചെയ്യുന്ന കാലത്തിൽ കണ്ടത്തിൽ വർഗ്ഗീസ് മറപ്പിച്ച അവാർകൽ എത്രയോ പ്രശംസനീയമായ രീതിയിലാണു പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നതെന്നുള്ളതു പ്ര

സിലമാണല്ലോ. ഈ വിധത്തിലുള്ള പ്രേംസാഹസികതയിൽ ചരിത്രനായകൻ പാത്രമായിത്തീർന്നു.

പ്രഥമാദ്ധ്യായത്തിൽ കിട്ടിക്കൊണ്ടിരുന്ന ആദായം ശേഖരിച്ചു വെച്ചിരുന്നതുകൊണ്ടും മനോമയ ടെസോറിത്യപ്രോത്സാഹനം തുടന്നുകിട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കുമെന്നു ധൈര്യമുണ്ടായിരുന്നതുകൊണ്ടും ൧൦൧൧-ൽ തിരുവണ്ണപുരത്തു ബി. ഏ. ക്ലാസ്സിൽ ചേരുന്ന ചരിത്രനായകൻ ധൈര്യപ്പെട്ടില്ല. അന്ന് ഉള്ളൂർ എസ്. ചരമേശ്വരയ്യർ അവർകൾ സീനിയർ ബി. ഏ. ക്ലാസിലും കേ. രാമകൃഷ്ണപിള്ള അവർകൾ എഫ്. ഏ. ക്ലാസിലും പഠിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. മനോമയശിരയും മരഭുകേട്ടുപരിചയിച്ചിരുന്ന അവർ പരസ്പരം കണ്ടുമുട്ടിയപ്പോൾ അത്ഭുതത്തോടെയും അത്ഭുതത്തോടെയും അന്തരീക്ഷം ഏറണമെന്നു തീർന്നു. പ്രസന്നമാണെന്നുള്ളതു പ്രസിദ്ധമാണല്ലോ. ഇതു ഇന്നുമാത്രമല്ല; അന്നത്തെ സ്ഥിതിയും ഇതു തന്നെയായിരുന്നു. കണ്ടുകൃഷ്ണമേനോൻ, രാമകൃഷ്ണപിള്ള, ഉള്ളൂർ മുതലായവർ ചേർന്നു അന്നു പ്രത്യക്ഷമായും പരോക്ഷമായും ഏതെല്ലാം സർവ്വസംരംഭങ്ങളിലാണു് ഏർപ്പെട്ടിരുന്നതെന്ന് തീർത്തുപറയുവാൻ പ്രയാസമാണു്. സർവ്വകവി. മുഖൂർ എസ്. പത്മനാഭപ്പണിക്കർവർകളുടെ കവിരാമായണത്തെ സംബന്ധിച്ച വർദ്ധപ്രതിവാദം കോലാഹലത്തിൽ അരയും തലയും മുക്കി അങ്ങു തിരിയുന്നവരിൽ പ്രധാനികൾ ഈ തീരുമാനങ്ങളായിരുന്നു എന്നുള്ളതു പ്രസിദ്ധമാണല്ലോ.

ചക്കീചക്കരം നാടകത്തിന്റെ കത്താവെന്ന നിലയിൽ സാഹിത്യലോകത്തിൽ സുപ്രസിദ്ധനായിത്തീർന്നിട്ടുള്ള മുൻപി രചകർക്കുപ്പ് ബി. ഏ. യായിരുന്നു അന്ന് തിരുവനന്തപുരം കരളേജിൽ മലയാളം പഠിപ്പിച്ചിരുന്നത്. പുതിയ ശിഷ്യന്റെ സാഹിത്യരസികത്വവും കവിതാവാസനയും “മുൻപി”യെ അത്യന്തം സത്തുജ്ഞാനാക്കിത്തീർത്തു. “മനോരമയിലെയും മറുപടികൾ കണ്ടു, മേനോൻ കരളേജത്തുളളതലളള ഒരാളായിരിക്കുമെന്നുണ്ടാണു് വിചാരിച്ചിരുന്നതു്” എന്നാണത്രേ, പരിത്രണാലകനെ ആദ്യമായി ക്ലാസ്സിൽ കണ്ടപ്പോൾ അദ്ദേഹം പറഞ്ഞതു്; കവിതാരചനയിൽ അദ്ദേഹം നീരന്തരം ശിഷ്യനെ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. ശിഷ്യന്മാർ തന്നെക്കാരും പ്രസിദ്ധനായിത്തീർന്നെങ്കിലും എന്നു ഭയന്നു അയ്യപ്പൻ യേശുതെയ മരുച്ചവെക്കുൻ ത്രമിക്കുന്ന സ്വഭാവം അദ്ദേഹത്തിനുള്ളായിരുന്നില്ല; എന്നുമാത്രമല്ല, യേശുതെയെ ക്ലാസ്സിൽ വെച്ചു തുറന്നു അഭിനയിക്കുൻ അദ്ദേഹം മട്ടിച്ചിരുന്നുമില്ല. ഉള്ളരിന്റെ ഭാഷാപാണ്ഡിത്യം കണ്ട സത്തുജ്ഞായ ആ മുൻപി, സീനിയർ ബി. ഏ. ക്ലാസ്സിൽ പഠിച്ചിരുന്ന ആ ശിഷ്യനെക്കൊണ്ടു ജൂനിയർ ക്ലാസ്സിലെ ചോദ്യക്കടലാസുകളുണ്ടാക്കിച്ചതും ഉത്തരക്കടലാസുകൾ പരിശോധിപ്പിച്ചതും വിദ്യാതമികളെല്ലാം അതു സസന്തോഷം സമ്മതിച്ചിട്ടുള്ളതും മറുപടികൾ പ്രസിദ്ധമാണല്ലോ. ഇക്കിഴിയുള്ള ഒരു സാഹിത്യരസികനിൽ നിന്നു മേനവൻ കിട്ടിയ പ്രോത്സാഹനം ഏതുതരത്തിലായിരുന്നിരിക്കണമെന്നു നമുക്കു ധാരാളം അനുമാനിക്കാം.

തീരുവന്നപ്പോൾ കാളേജിൽ ചരിത്രനായകനെ
 വാത്സല്യപൂർവ്വം വിഷ്ണുജിതൻ മറ്റൊരാൾ പ്രഫ്
 സ്കർ സുന്ദരംപിള്ളയായിരുന്നു. ഐക്യം വിഷയമു
 യ തത്വശാസ്ത്രത്തിൽ കണ്ടിട്ടു ശ്രദ്ധമാത്രമല്ല, ആ ത
 ത്വശാസ്ത്രപ്രാസംഗികനെ സമ്മതിക്കുകയായിരുന്നില്ല. ചരി
 ത്രനായകന്റെ സ്വഭാവത്തെപ്പറ്റിയും സാഹിത്യ
 പരിശ്രമവും സംഗ്രഹിച്ചതായ ആ പ്രഫസ്സർ കൂടുതൽ
 ആകർഷിച്ചു. അദ്ദേഹം ചിലപ്പോഴൊക്കെ തന്റെ
 ശിഷ്യകവിയെ അടുക്കൽ വിളിച്ചു, കവിതചൊല്ലാനും
 പ്രശ്നപ്പെടുകയും അക്കരവുകുതിയോടുകൂടി മധുരമായ
 സ്വരത്തിൽ പദ്യങ്ങളുച്ചരിക്കുന്നതു കേട്ടു സന്തോഷിക്കു
 കയും ചെയ്തു പതിവായിരുന്നുവത്രേ. എന്നാൽ, അ
 തേ അവസരത്തിൽ തന്നെ, സാഹിത്യപരിശ്രമം പരി
 ക്ഷാവിജയത്തിനു വിഷയമായിത്തീരുന്നതിനുള്ള പ്ര
 ത്യാകം ശ്രദ്ധിക്കണമെന്നു സ്നേഹപൂർവ്വം ഉപദേശിക്കു
 യും ചെയ്തിരുന്നു. പ്രഫസ്സർ സുന്ദരം പിള്ളയേപ്പറ്റി
 മേനോൻ ചില പദ്യങ്ങളുണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഹൈന്ദവ
 ശാക്തീകത്തിൽ ഒരിക്കൽ പ്രഫസ്സർ തന്റെ സഹോദരപുത്രം
 പാകനാരായണപിള്ളയെ കണ്ടുവീട്ടിലേക്കു ക്ഷണിച്ചു
 ഒരു വിരുന്നോടെത്തുകയുണ്ടായി. വിരുന്നിന്റെ അവസാന
 നത്തിൽ, ശിഷ്യനായനമ്മുടെ കവിതയെക്കുറിച്ചു
 ഗണങ്ങളെപ്പറ്റി ചോദ്യം ചെയ്തതോടുകൂടി പദ്യങ്ങളുണ്ടാക്കിപ്പൊല്ലി
 കത്തുകൊണ്ടു മേനോന്റെ ഈ ഉചിതകൃത്യം സഹപാഠിക
 കളെയും തുണാമന്മാരെയും അത്ഭുതികൾ സന്തോഷിപ്പി
 ക്കുകയും അവരെല്ലാവരും ഒരുപോലെ കവിയെ പ്രശം
 സിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇക്കാര്യത്തെപ്പറ്റി അന്നു മല

യാളമനോരമയിലേയ്ക്ക് ഒരാൾ ഈ വിധം റിപ്പോർട്ട് ചെയ്തുകാണുന്നു:--

ഈ മാസം ൨൩-ാം-നാളേക്ക് പ്രൊഫസ്സർ സുന്ദരം പിള്ള അവർകളുടെ ബംഗ്ലോവിൽ വെച്ച് ഐ. ക്ലാസ്സിൽ പഠിക്കുന്ന തന്റെ ശിഷ്യസമൂഹത്തിനും വാല്യാനാർക്കും ഒരു പലഹാരസദ്യ കഴിക്കുകയും സദ്യ കഴിഞ്ഞ ഉടനെ സുരസകവിയായ ഒട്ടവിൽ കുഞ്ഞുകൃഷ്ണ മേനോൻ അവർകൾ പ്രൊഫസ്സർ സുന്ദരം പിള്ളയുടെ അപാരപാണ്ഡിത്യത്തെയും ശിഷ്യവാത്സല്യത്തേയും വർണ്ണിച്ച നാലശ്ലോകങ്ങൾ ചൊല്ലുകയും ഉണ്ടായി. സുന്ദർഭോചിതവും, തുരുങ്കുതിദ്യോതകവുമായ ഈ പ്രവൃത്തിയിൽ മി. മേനവനെ സദസ്യരെല്ലാവരും ഏതെങ്കിലും അഭിനന്ദിച്ചു. ഒട്ടവിൽ സുന്ദരംപിള്ള അവർകൾ തന്റെ ശിഷ്യവൃന്ദത്തോടു ഉപദേശരൂപത്തിൽ ചിലതൊക്കെ പറയുകയും തന്റെ കവിശിഷ്യനെ പ്രത്യേകം പ്രശംസിക്കുകയും ചെയ്തു. “തുരുവിനു ശിഷ്യ”ന്റെ നേരെ എത്രമാത്രം വാത്സല്യമുണ്ടായിരുന്നുവോ ശിഷ്യനു തുരുവിനോടു അത്രമാത്രം ഭക്തിയുണ്ടായിരുന്നു. മാർച്ച്-മേടും മരം-പ്രൊഫസ്സർ-സുന്ദരംപിള്ള തിരുവനന്തപുരത്തുവെച്ച് പരേതനായ അവസരത്തിൽ ചരിത്രനായകൻ മലയാളമനോരമയ്ക്ക് എഴുതി അയച്ച ചർമ്മപദ്യങ്ങൾ എത്രയോ ഐദയസ് പൂർണ്ണമായിരുന്നു. അവയിൽ ചിലത് ഇവിടെ ഉദ്ധരിക്കാം=

വിദ്യാവാരിധി പൂർണ്ണ ചന്ദ്രനമലൻ

പി. സുന്ദരംപിള്ളയെ=

ന്നിദാന്തീതലമൊക്കെയും പകർച്ച

പുണ്യാഞ്ജി മദ്യേശികൻ

രണ്ടു

പുരുഷപിവാസമിളച്ചു പോയ വിഹാരം
പെട്ടെന്നു കണ്ണിൽ പതി-
ഞ്ഞത്തളികലുദിച്ചു ചോരതരമു-
മുൾഭ്രാന്തിയെന്നേതായിടാം?

അദ്വൈതത്തിന്നഭാവസ്ഥിതിയിലിരുൾ കട-
ന്നുകൂമിപ്പൊങ്ങു തോന്നാം-
വിദ്യാശാലയ്ക്കു കത്തർക്കുതന്നെ ശിവ ശിവഭേദം!
കുല കത്തർക്കു തെക്കുതരം?

അദ്വൈതം വരണ മാന്യസ്ഥലമതിലപരൻ
വന്നിരുന്നാലപരൻ

വ്യത്യസ്തം കാണുമപ്പോഴെല്ലാവിടെയൊതു-
ക്കുന്നിതിശ്ചിന്ത്യവശ്ശ്വം?

ആളുണ്ടാമൊരുമട്ടിലിപ്പന്നീ നട-
ത്തീടുന്നതിന്നെങ്കിലും

കാളേജിന്നഭിമാനം ഹേതു മറവാ-
യല്ലോ മഹാകയ്യഭേദം!

നീളുകേൾവി പെരുത്ത വഞ്ചിവാന്യഥാ-
ശ്രീയ്ക്കും മഹാ നഷ്ടമായ്

താളം തെറ്റി വിശിഷ്ട ശിഷ്യനിവഹ-
ത്തിന്നും സുതന്ത്രം ദൃശ്യം

പാരുഷേയമെന്നൊക്കുതെറ്റിയ ഗവയയഗ്ര-
പുണ്യമാജിച്ഛിതം മാ-

തെളുപ്പു മൽകൂരുവുവെന്നൊട്ടെതിരിട്ടവരൻ
തക്ക സൽപ്പാദിതൃക്കുളാൻ?

ആരുള്ള ത്തപശാസ്രാബ്ധിയിലിതിൻ സമം
മുക്കി നീങ്ങള്ള ഗ്രീമാ-
നാരുള്ള സമാനമാനാക്കുരനീരയിതുപോൽ
സംഭരിച്ചുള്ളൊരുത്തൻ?

ലോകത്തിൻ ദുരഭോഗങ്ങളിലുടയ മരം-
തപശാസ്രാബ്ധിന്റെ കൂടി=
ശോചിച്ചിട്ടെത്ര കത്താണുണ്ടിവസമയ-
യുണന്നതിപ്പുണ്യവാനായ്
നാകത്തിൽപ്പൂക്കുരേഖീ വസ്തുതയവരറിയാ-
നിന്നിയും കത്തയച്ചാൽ
ഹാ കഷ്ടം! കാണുവാൻഉള്ളൊരു മിഴികളട-
ഞ്ഞുഴിയിൽ പറ്റിയല്ലോ.

വെറും മാമുലാകുന്ന മൃഗയിൽ വരഞ്ഞത്ത ചരമ
പുത്രങ്ങളുടെ സ്ഥാനമല്ല ഇവയുള്ളത്. മനുഷ്യന്റെ
അറിഞ്ഞട്ടിൽ തട്ടിയ കടന്നുവരത്താൽ വെറുക്കുകയും
ദയത്തിൽ നിന്നു പൊട്ടിപ്പുറപ്പെട്ട വിചാരപരാനും ത
ന്നെയാണിതെന്നു പറയുന്നതിൽ ഒട്ടും അതിശയോക്തി
യില്ല.

തിരുവസ്തപുരത്തു പരിച്ച താമസിപ്പിക്കുന്ന കാ
ലത്തു രാമനാമൻ എണ്ണവത്തമാനപത്രത്തിന്റെ ആയി-
പത്രം അദ്ദേഹം കണ്ടെങ്കിലും വരയിക്കയുണ്ടായി. എ
ന്നാൽ എഫ്. എ. ക്ലാസ്സിലെ അന്നുവരും ആവത്തിക്കു
തിരിക്കുന്നതിനായി പരിപ്പിൽ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധവെക്ക
യും ചെയ്തു. മറ്റൊരു ബി. എ. പരീക്ഷയ്ക്കു ചേന്ന
അട്ടിലെത്തി "റിസൽട്ട്" കാത്തിരിപ്പായി.

ഇതായിട്ടയിൽ ദിലാന്റെ നീലയിൽ കൊച്ചിപ്പാ
 ഞെമൻ സമ്പീസിൽനിന്ന പെൽപ്പുണ്ഡറപ്പിരി
 ണ്ത. നാരായണയുരവർകൾ അന്നു വടക്കുഞ്ചേരി മുൻ
 സിപ്പായിരിക്കുകയായിരുന്നു. അവിടെ അടുത്തദിക്കിലാ
 യി അദ്ദേഹത്തിന്നു മാത്രമേ അന്നു “ഇംഗ്ലീഷ് സൂസ്
 പേപ്പർ” വന്നിരുന്നുള്ളൂ. ബി. ഏ. യുടെ പരീക്ഷാ
 ഫലം പ്രസിദ്ധീകരിച്ച പത്രം വന്നിരിക്കുന്നു എന്നു കേ
 ട്ടുടനെ ചരിത്രനായകൻ മുൻസിപ്പിന്റെ മരണിലേ
 കോടി. “നിങ്ങളുടെ നന്മ പത്രത്തിൽ കാണുന്നില്ല
 ല്ലോ” എന്നു പത്രം പരിശോധിച്ചതിനുശേഷം മുൻസി
 പ് പാഞ്ഞുകേട്ടപ്പോൾ അല്പം സംഭ്രമിച്ചു എങ്കിലും
 വളരെ വിനയത്തോടുകൂടി അങ്ങനെ ചരൽവഴിയി
 ല്ലു, എന്നു മേനോൻ അറിയിച്ചു. ഹേ? അതെങ്ങ
 നെ? മൂന്നാംക്ലാസിൽ മാത്രമല്ല, രണ്ടാംക്ലാസിലും ഞാൻ
 നോക്കി. അതിലും നിങ്ങളുടെ നമ്പരില്ല. എന്നാ
 യി മുൻസിപ്പ്. എന്നാൽ ഒന്നാംക്ലാസിലും കൂടി ഒന്നു
 നോക്കിയാൽ കൊള്ളാം. എന്നു മേനോൻ പത്രക്കു
 അറിയിച്ചു നോക്കിയപ്പോൾ അവിടെ ഒന്നാമതായി
 കാണുന്നതു മേനവന്റെ നന്മ തന്നെ; മി. അയ്യർ വ
 ളരെ സന്തോഷിച്ചു. കുറേയേറെ ചെലവു കൂടി ചരിത്രനാ
 യകനെ അഭിനന്ദിച്ചാശീർവദിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇ
 ങ്ങനെ ഒടുവിൽ കത്തുകൂട്ടുമേനോൻ ഹാജർ-ൽ മദ്രാ
 സ് പ്രസിഡൻസിയ്ക്കൽ ഒന്നാമനായി ബി. ഏ. പരീ
 ക്ഷപാസ്സായി.

രണ്ടുപ്രാവശ്യം പരീക്ഷയിൽ തോൽക്കുകയും, സാ
 മ്പത്തികമായ വിഷമസ്ഥിതി കൂടക്കൂടെ ക്ലേശിപ്പിച്ചു

കൊണ്ടിരിക്കുകയും, ഇടയ്ക്കു മൂന്നു നാലുകൊല്ലം പരി
പ്ലവേക്ഷിച്ചു വീട്ടിൽ താമസിക്കേണ്ടിവരികയും ചെയ്
്തിട്ടും ആ വക പ്രാതികൂല്യങ്ങളോടെല്ലാം സഭയെയും
പോരാടി, ഒടുവിൽ അഭിമാനപൂർവ്വം വിജയം കരസ്ഥ
മാക്കിയ ചരിത്രനായകന്റെ പരിശ്രമശീലം വിദ്യുത്ഖി
കൾക്കു വിശിഷ്ടമായ ഒരാദർശമായിരിക്കേണ്ടതാണെന്നുള്ളതിന്നു സംശയമില്ല. വാസ്തവമാലോചിച്ചാൽ, സ
ചകലാശാലവകപരീക്ഷയിലല്ല, ദൈവത്തിന്റെ പ
രീക്ഷയിലാണ് അദ്ദേഹം ജയിച്ചത് എന്നുവേണമെന്നു
വേണം. ദൈവമനുഷ്യരെ ക്ലേശങ്ങളിൽ കൂടി പരീക്ഷി
ക്കുന്നു എന്നാണല്ലോ വേദവക്യം.

അദ്ധ്യായം ൪ സാഹിത്യപരിശ്രമം.

മ - പദ്യകൃതികൾ.

ക. സമകാലീനസാഹിത്യം.

ഒരു കവിയുടെ കൃതികളെപ്പറ്റി ചെയ്യുന്ന നിരൂ
പണം നിഷ്പക്ഷവും നിഷ്പക്ഷവും ആയി തീരണമെ
ങ്കിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സമകാലീനമായ സാഹി
ത്യത്തേയും സാഹിത്യകാരന്മാരേയും പറ്റി സാമാന്യ
മായ ഒരു ജ്ഞാനം സമ്പാദിച്ചിരിക്കേണ്ടതു് അത്യാവ
ശ്യമാകുന്നു. ഒടുവിൽ കൺതുക്ലാസ്സമെന്നോ സാഹി
ത്യലോകത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്ന കാലത്തു മലയാളഭാ
ഷയുടെ സ്ഥിതി ഇന്നത്തേപ്പോലെ ആശംസ്യമായ ഒരു

നിലയിലെത്തിയിരുന്നില്ല. പഴയ മാതൃത്വ വിട്ടു ഭരതീയ
യെങ്കിലും മുന്നോട്ടു വെക്കുന്നതിന്നു ആളുകൾ വളരെമതി
ച്ചിരുന്നു. പുതിയ രീതിയിലുള്ള ഭാഷാകവിതയുടെ ആ
ലിംഗത്തോടു പുറത്തുനിന്നു നല്ലതായിത്തീർന്നുവെന്നും വെ
ണ്മണിത്തൂണിലൂടെയോർത്തു അദ്ദേഹത്തിന്റെ സമ്പന്ന
യെന്തെന്നു പരിശോധിക്കു മാത്രമേ ചെമ്പിച്ചുള്ള വെണ്മ
ന്നു ഭാഷാചരിത്രകാരന്മാർ ഒരുപോലെ സമ്മതിക്ക
ണമല്ലോ. ഈ കേരളശാസ്ത്രമെന്നതുകവിതയുടെ ശ്രേ
ണിയെ പ്രകാശം കിട്ടുന്നതിന്നു മുൻപാണു ചരിത്രകാര
കൾ കവിതാരംഗത്തിൽ പ്രവേശിച്ചത്. വെണ്മണിക്ക
വിതയെപ്പോലീ സർവ്വസമ്മതമായ ഒരു സദഭിപ്രായം
അന്നു പരന്നുകഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല; എന്നു മാത്രമല്ല, കേര
ളീയഭാഷാപണ്ഡിതന്മാർക്കു കർത്തവ്യമായ കേരളവർമ്മ വലിയ
കോയിത്തമ്പുരാനും മറ്റും അന്നു ചമ്പുക്കരന്മാരെ
പ്പോലെ ദീപ്രബം അതിശയോക്തിപ്രചുരവുമായ ഒരു
രീതിയേതാണ് ഭാഷാകവിതയിൽ അംഗീകരിച്ചിര
ന്നത്.

കാലേഴ്സിൻ ധർമ്മരാജം വിചിന്തവിതഥം =

ഭൂതമാലോക്യ കോപം

ജാലാവാണോതു ദശ്ശേണശാഥിവിത കേ- ൧

ശാഖയമം ഭൂതപദീം തം

ബാലതകണ്ടു നീസുന്ദര? പൂനഗാഹനവര

ഭീമസേനോ ബഭാഷേ

വേലത്തിത്താമരാം വലരിപുതനയം

വീക്ഷ്യ കോട്ടം ശാസനം

എന്നിങ്ങനെ മേൽപൊടിക്കു മാത്രം ഇടയ്ക്കു വല്ലാത്ത
ഒരു മലയാള പദമോ, മലയാളപ്രത്യയമോ കർത്തിനി

തകി മലയാളമാണെന്നുള്ള അവകാശവും പിറഞ്ഞു കൊണ്ടു പറപ്പെടുന്ന സംസ്കൃതപദ്യങ്ങളും

കാലേ തത്ര ബലമലരിയതു പാഥികൻ

കാണേണമെന്നുൾസുകൾ

പാഞ്ചാലീമന്ദിത സപതംവരമുരൊ

കല്പുണകോലമുരളം

വേലാതീതഗുണോജ്വലാ ശുദ്ധപതിം

ഭൂദേവമാമരൂപതര

ചേലേഴുതും ധരണീസുരശ്ചസരഹിതം

വന്നിടിഞ്ഞർ പാഞ്ചവരഃ

എന്നിങ്ങനെ, “നൈലും മോരും” എന്നുപോലെ, പക്ഷ മലയാളപദങ്ങളും കടത്ത സംസ്കൃതപദങ്ങളും, തമ്മിൽ പൊരുത്തമില്ലാത്തവീധം കൂട്ടിയിണക്കിക്കൊണ്ടു രംഗ പ്രവേശം ചെയ്യുന്ന ഭരുവക വീകൃതപദ്യങ്ങളും അർക്കപത്തു ഒട്ടും അസാധാരണമായിരുന്നില്ല. ദുരന്തപതം ഒരു കവിതാദോഷമാണെന്നു അന്നത്തെ കവികൾ മനുഷ്യിലാക്കിയിരുന്നുവോ എന്നു സംശയമാണ്.

ഏറ്റവും ലോപിപ്പതെല്ലാം പരിച്ഛിന്നൈടെതിർഭാഗത്തെഴും മനവാന്ത-

മേറോരീടുന്ന കണ്ണീർകൃതമഴ് ചൊരിയ-

ന്നുണ്ടഹോ കാൺകമുലം

എന്ന പദ്യത്തിൽ “ലോപിപ്പതെല്ലാം കാൺകമുലം” എന്നാണത്രേ അർത്ഥം. ഇങ്ങനെയുള്ള ഒരു കൃതമാണ് “എട്ടാണ്ടെത്തിയമോരമന്റെ ശിഖരേ” എന്നിത്യാദി “ലോപതംവിർണ്ണനയംകൊണ്ടു കണ്ടു കൃഷ്ണമേനോൻ. രംഗപ്രവേശം ചെയ്തത്. ഒട്ടവിണേല്ലോലെ നല്ല മലയാളത്തിൽ ലളിതമായ രീതിയിൽ

കവിത എഴുതുന്നവരെ അന്ന് ആളുകൾ അത്ര വകവെച്ചിരുന്നില്ല. നല്ല മലയാളത്തിൽ കവിത എഴുതുന്നത് അയോഗ്യതയുടെ ലക്ഷണമായിട്ടാണ് അക്കൂട്ടർ ഗണിച്ചത്. ത്രിമാൻ വി. കെ. രാമമേനോൻ അവർകൾ [ബി. എം. എൽ. റ്റി] തന്റെ ഉറക്കപ്പോയിതനായിരുന്ന ഒടുവിനെപ്പറ്റി ഒരിക്കൽ ഈ വിധം പറഞ്ഞു കാണുന്നു.==

“എറണാകുളത്തു കായൽ വക്കത്തു കൂടി സ്നേഹിതന്മാരെന്ന് അത്യാത്മത്തിൽ ശ്ലോകങ്ങൾ ചൊല്ലിക്കൊണ്ടു പേരുകൾ തായിട്ടാണ് ആദ്യം ഈ ലേഖകൻ അദ്ദേഹത്തെ [ഒടുവിൽ] കണ്ടത്. (ഇത് ഏകദേശം നൂറു-ലൊന്നു നൂറു-ലൊന്നു ആയിരിക്കണം) ശ്ലോകങ്ങളിൽ ശ്ലോകങ്ങളുടെ ശ്രദ്ധ എത്രത്തോളം പതിഞ്ഞിരുന്നു എന്നറിഞ്ഞുകൂടും. അവയുടെ ഗുണങ്ങളെ വർണ്ണിച്ചിരുന്നതു കവി തന്നെയാണ്. ഒരു ദിവസത്തിൽ ഒരു ആളു ശ്ലോകമുണ്ടാക്കുവാൻ യാതൊരു പ്രയത്നവും തോന്നുന്നില്ലെന്നു അദ്ദേഹം പറഞ്ഞതു അല്പം പഴയ സന്ദർഭത്തോടു കൂടിയാണ്. മറ്റൊരു കേട്ടിരുന്നതെന്ന് അവർ തനിച്ചായപ്പോഴുണ്ടായ സംഭാഷണത്തിൽ നിന്നു ലേഖകൻ മനസ്സിലായി. ആകപ്പോഴെ ആത്മപ്രശ്നം ചെയ്യുന്നവരിൽ അഗ്രഗണ്യനെന്നുള്ള ഒരു പ്രായമാണു അദ്ദേഹത്തേപ്പറ്റി അപ്പോൾ ജനിച്ചത്. എന്നുതന്നെയല്ല, അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിത കേൾക്കുമ്പോൾ ഒന്നെങ്കിലും ചുളിക്കുന്നവർ അന്നത്തരം ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നു തന്നെ പറയാം. ഇതിനു പ്രത്യേക കാരണങ്ങളുണ്ട്. ദേശകവിതയുടെ ശരിയായ സ്വഭാവം ഗ്രഹിച്ചിരുന്നവർ അക്കാലത്തു അധികം ഉണ്ടായിരുന്നില്ല.

എന്നില്ല. ഭാഷയ്ക്കെന്തെങ്കിലും പദം; അഭിജ്ഞാനശാസ്ത്രമുപ-
 കീർമ്മീർവ്വധം തുടങ്ങിയ ആട്ടക്കഥകൾ എന്നിവ
 യുണ്ടു സർവകലാശാലാ പരീക്ഷകൾക്കു തെരുത്തു
 ത്തിരുന്നത്. കൊച്ചിരാജ്യത്തെ ഭീവൻപദമലകുരി
 ചിരുന്ന ഒരു മലയാളി, ഭാഷയിൽ കവിത എന്ന പദ
 വാൻ അധരയുള്ള ഗ്രന്ഥം ഭാഷയ്ക്കെന്തെങ്കിലും പദം
 മാണെന്നു പറഞ്ഞതായി കേട്ടിട്ടുണ്ട്. ഈ വക ഗ്രന്ഥ
 കൾ മാത്രം വായിച്ചു പഠിച്ചിട്ടുള്ളവർക്ക്;

പടറുക പത്തുതരവുണ്ടി-
 കൊടുത്തയക്കുമിതിപൊന്നവർകൂടും
 കിടപ്പതില്ലേ മന്തരിലിപ്പോ-
 ഉടുത്തു കയ്ക്കുടിയന്തര മേ.

മടിക്കയോ മരൊരു കച്ചിമുളളിൽ
 കിടക്കുകൊണ്ടു കിടയായ് കൊണ്ടു
 തിടക്കമില്ലെന്നു തീർച്ചമാണം
 പീടിക്കുകൊണ്ടു പരയേണമല്ലോ.

എന്നിങ്ങനെയുള്ള മലയാള പദ്യങ്ങൾ തിപ്പിക്കുമ്പോൾ
 വിചാരിക്കാൻ ന്യായമില്ലല്ലോ. കൊടുക്കല്ലൂർ തമ്പുരാ
 കന്മാർ വിദഗ്ദ്ധന്മാരെന്നു ബ്രഹ്മസമൂഹത്തിൽ അറിയുന്ന
 ന്നുതാണ്. വെണ്മണി നമ്പൂരിപ്പാടന്മാർ പലിതയ്ക്കു
 യോഗ്യരെന്നു കൊണ്ടും പ്രാസപ്രയോഗചാര്യ്യം കൊ
 ണ്ടും ഭാഷാകാവ്യലോകത്തിൽ ഒരു ഉയന്ന സ്ഥാനമു
 കൈവശപ്പെടുത്തി. ഇവരുടെ യോഗ്യത മലയാളികൾ
 പരക്കെ അറിയുവാൻ ഇടയായതു തന്നെ വിദ്യാവിനോദി
 നിയുടെ ആവിർഭാവത്തോടുകൂടിയതെന്നു. ഉത്തമമായ
 ഭാഷാകവിതയുടെ രീതി നമ്മെ വഴിപോലെ മനസ്സി
 ലാക്കിയതു സി. അച്യുതമേനോൻ അവർകളല്ലാതെ

മറ്റൊരുമല്ല. അതിനു പിന്നീടാണ് ഭാഷാകവിത വായിക്കുന്നതിൽ പലക്കും താല്പര്യം ജനിച്ചതുകൊണ്ട്. അതിനാൽ വളരെ കാലത്തോളം ഒട്ടവിന്റെ യോഗ്യത അധികം പേരും മനസ്സിലാക്കാതിരുന്നതിൽ അതുതല്ലെടുത്തുവന്നില്ലല്ലോ.

ഇക്കാര്യം പൂർണ്ണാശങ്കപ്രമീലാത്ത ഒരു പരിതഃസ്ഥിതിയിലിരിക്കുകയുണ്ടാണ് ഒട്ട കവിത എഴുതിത്തുടങ്ങിയത്. വെണ്മണിപ്രസ്ഥാനത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിനു ദുഃഖമായ വിശ്വാസമുണ്ടായിരുന്നു. ശുദ്ധമായ മണിപ്രവാളം, സ്തിഷ്ഠമായ പദപ്രയോഗം, കർണ്ണസുഖപ്രദമായ ശബ്ദമണ്ഡലം എന്നിവയുണ്ടല്ലോ വെണ്മണിപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ പ്രത്യേകതകൾ. ആദാസശൃംഗാരമെന്നുള്ള കരളം ചുമത്തി ഇന്നത്തെ ആളുകൾ വെണ്മണിക്കുവിതകളെ പഠിക്കുന്നതിന് വിട്ടിരിക്കുകയാണെന്നും അന്നത്തെ യുവാക്കളുടെ പലരും ആവക ശൃംഗാരപദ്യങ്ങളെ മനുഷ്യാർക്കു ബഹുമാനപൂർവ്വം ആദരിച്ചുവന്നിരുന്നു. വിദ്യാലയമായി കണ്ടുകൊള്ളുമ്പോൾ വെണ്മണിക്കുവിതയേയും, വെണ്മണിപ്രസ്ഥാനത്തേയും കൂടുതലായി ആദരിക്കാനുള്ള കാരണം ഇതായിരുന്നു. ഇതുതന്നെയാണു അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിത നല്ല മലയാളത്തിലായിത്തീരുന്നതിനു കാരണമായിത്തീർന്നത്.

തൽക്കരലേ പാഞ്ചസാര മാതരമിനിയ കലാ-

ലാലയേ വെച്ചുവില്ലെ

മൊക്കത്തക്കത്തദാ ചെന്നുവിലജനഘടാ-

പൂരിതേ ഗോപുരാന്തേ

അഗ്രേതേലബ്ബമാർഗ്ഗാ ദ്രുപദപുരമകം-
പുഷ്പ നിർമ്മായരമ്യം
മുഖ്യാനാമ ഭൂസുരാണാം നട്ടവില്യസനിരു-
ന്നീടിനാർ ശ്രദ്ധശ്രദ്ധം.

ഭൂതേ ദയ്യോധനാവജ്ജിതശങ്കനീകൃത-
സ്തമനാ നഷ്ടരാജ്യം
യാതാഃ കാന്താരമാപാദിത തുരുവിവേര-
ഭാനമാലിപ്രഭാവൽ
പ്രീതാഃ കിർമീരരക്ഷോനിധനമപി വിധാ-
യാത്മകാന്താസ്മേതാഃ

ചൈതന്യരണ്യേ നിഷേദർവിശദതരയരോ
മണ്ഡനാഃ പാണ്ഡവരണ്യേ
എന്നിങ്ങനെയുള്ള രീതിയിൽ “മലയാളികൾക്കു മനു-
ഷ്ഠീലർക്കു നശിക്കാത്ത വിധം വികൃതമായിക്കിടന്നു
ഭാഷാപദ്യഗൈലിയെ,

പോരാടിപ്പണ്ടു പോത്തനാമ ദനുജന്മാട കടും-
ചോര കോരിക്കുടിച്ചു-

അറോടിത്തച്ചുകീറിക്കുടലിലിലുണി-
ഞ്ഞാളുകൊണ്ടൊത്തമോദം

പാരിൽ ശ്രീകോടിലിംഗാലയമടിയരുളും
ഭദ്രതൻഭദ്രമേകം

ചാരുശ്രീപേവടിത്താമരകുളിരിലിളി-
ച്ചൻപിൽ ഞാൻ കമ്പിട്ടന്നേൽ.

പയ്യപ്പെക്കുട്ടിതന്നെപ്പുരിച്ചിന്നൊട്ടു പിടി-
ച്ചുനിന്നീക്കീട്ടു തള്ള-
പ്പയിൻ കാക്കുടണഞ്ഞിട്ടവിടവിടവിടെ-
ത്താൻ പതുക്കെത്തലോടി,

തയ്യാറായ് മുട്ടുകുത്തിത്തടങ്ങുവേമ്യ-

ത്തിച്ചുരത്തും നെടുപ്പി-

ലയ്യും; മുട്ടിക്കുടിക്കും പ്പുതുപ്പശിനു പദം

കേവലം മേവലിപ്പെടും.

എന്നിങ്ങനെ കേവലം പാമരന്മാർക്കു കൂടി മനസ്സിലാക
ത്തക്ക നല്ല മലയാളത്തിലാക്കിത്തീർത്ത് വെണ്മണിയുടെ
കാലടികളെ പിൻതുടന്നു കിഞ്ചതുകുട്ടുമ്മേനോൻ; കാലാ
ന്തരത്തിൽ

ഭൂതിക്കും ജംഗമസ്ഥാവർന്നിരയിൽ നില്-

ത്തരുജചലിക്കുന്ന മാലേ

പാതിവ്രത്യേശ്വരമം പരിചെയ്ത പരിപാ-

ലിച്ചു പോയന്നു കർമ്മ

നീതിക്കൊക്കത്തൊരിച്ചെയ്തു ജഗദീതിനിരോ

ധിച്ചു നീണ്ടുനടന്നു മേൽ-

പ്രാതികൂടും ഭവിക്കാത്തൊരുവിധമവനം

പ്രായ്ക്കു ചേർക്കെ കണ്ടു മേൽ!

ജാതിപ്രഖ്യാതി സമ്പൽസ്ഥിതികൾ കരുതിടാ-

താശ്ചിതന്മാർക്കു ധം

നീതിന്യായത്തണുപ്പന പരമരുള മൊറീ

ഹൃണസാശ്ചയ്യക്ഷം

ഭൂതശ്ചികാളമേവ പ്രഭുക്കൾ കരുണ

വൃഷ്ടിയായ് പുത്രകീർത്തി

പുതിക്കുടിയ്ക്കൽ പലശ്രേണികളൊടു നെടുന്നാം

വാഴ്ക വാട്ടം വരതെ

എന്നും മറ്റുമുള്ള രസികൻ ചെട്ടിക്കളെഴുതാൻ ശക്തനാ
യിത്തീർന്നതിൽ എന്തൊന്നു തുളനം?

ഖ. പ്രാരംഭപരിശ്രമം.

ചരിത്രനായകൻ ആദ്യമായി കവിത എഴുതി
 തുടങ്ങിയതെന്നാണെന്നു തീർത്തു പറയാൻ നിവൃത്തി
 യില്ല. ഫൈസ്കൂൾ ക്ലാസ്സിൽ പഠിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു.
 അവസരത്തിൽ തന്നെ അദ്ദേഹം പദ്യനിർമ്മാണ
 രീതിയിൽ ഏർപ്പെട്ടിരുന്നുവെന്നു മുൻപു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടു-
 ല്ലോ. മട്രിക്യേഷൻ പാസ്സായി ഏ.ഓ. ഏ. ക്ലാസ്സിൽ
 പ്രവേശിച്ചതോടുകൂടി മേനവന്റെ മട്ടൊക്കെ മാറി. വ
 ളരെക്കാലം തിരശ്ചീലയുദ്ധത്തിൽ കഴിച്ചുകൂട്ടി കവിതാ
 രചനയിൽ ഒരുവിധം തടക്കവും പഴക്കവും സമ്പാദിച്ചു
 കഴിഞ്ഞിരുന്നതുകൊണ്ട്, അങ്ങനെയു പ്രവേശിക്കാൻ
 അന്നു അദ്ദേഹത്തിന്നു യാതൊരു ക്രമവും തോന്നിയില്ല.
 പ്രോത്സാഹകന്മാരും ധാരാളമുണ്ടായിത്തീർന്നു. സരസൻ
 സഹായനുമായിരുന്നു പരേതനായ സി. എസ്. ഗോപ
 പാലപ്പണിക്കർ അന്നു കണ്ടെത്തപ്പെട്ട മേനവന്റെ സഹ
 പാഠിയായിരുന്നു. മലയാളത്തിൽ തെറ്റു കൂടാതെ
 രണ്ടു വരികൂടിയെഴുതാവുന്നവരായി വല്ലവരുമുണ്ടെങ്കിൽ
 അവരെ കണ്ടുപിടിച്ചു യഥാവിതരം പ്രോത്സാഹിപ്പി
 ക്കുന്നതിൽ അനിതരസാധാരണമായ ഒരു ശുക്ലം പ്രദർശ
 ിപ്പിച്ചിരുന്ന അനുഗ്രഹീതനാമാവായ കണ്ടത്തിൽ
 ലൂറുഗീസുമാപ്പിളയുടെ മലയാളമന്ത്രരത്നം ഗവേഷ
 ണം ചെയ്തതും ഏകദേശം അക്കാലത്തു തന്നെയാണു്.
 മനോരമയുടെ പ്രാരംഭം മുതൽക്കു തന്നെ അതിലെ ക
 വിതാപംകതിയിൽ മേനവന്റെ പേർ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു
 തുടങ്ങി. “അഞ്ചുമറി” എന്നു പ്രസിദ്ധനാമധേയത്തിൽ
 പറക്കുന്നതായിപ്പെട്ടിരുന്ന ബ്രാഹ്മണഹോട്ടലിൽ ഉറങ്ങു

കുഴിച്ചു വെരുത്ത ചരിത്രനായകൻ, കൊളനയുടെ
 യുദ്ധത്തിങ്കെട്ട ആ ഹോട്ടലിനെപ്പറ്റി ഉണ്ടാക്കിയ,
 എട്ടാണ്ടെത്തിയ മോരുമെന്റെ ശിവനെ
 ചുണ്ണമ്പോലോം പഴു-
 കൂട്ടം തത്തുമൊരുപ്പിരിട്ടതുമഹോ
 കയ്പ്പേരുമുപ്പേരിയും
 പൊട്ടച്ചക്കയിൽ മോരൊഴിച്ചു വഷളാ-
 ക്കിത്തീർത്ത കൂട്ടാണമീ-
 മട്ടിൽ ഭക്ഷണമുണ്ടു ഫർട്ടിവരമാ-
 രെർണകളും ഹോട്ടലിൽ.

എന്ന പദ്യം മലയാളമനോരമയിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടതു
 മുതൽക്കുണ്ടു “ഒട്ടവിൽ കുഞ്ഞുകൃഷ്ണമേനോൻ” എ-
 ണപേർ, കവിയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം എല്ലാ
 വരും ശ്രദ്ധിച്ചുതുടങ്ങിയത്. കവിയുടെ ദാസന പ-
 താധിപരേയും വല്ലാതെ ആകർഷിച്ചു. അദ്ദേഹം
 വീദ്യാത്മിയായ കവിയെ വാക്കുകൊണ്ടും പ്രൗഢതികൊ-
 ണ്ടും പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചുതുടങ്ങി. ഇങ്ങനെ കാലക്രമ-
 ത്തിൽ കുഞ്ഞുകൃഷ്ണമേനോൻ മലയാളമനോരമയിലെ
 കവിതാപംക്തിയിൽ ഒരു പതിവുകാരനായിത്തീർന്നു.

ഇന്നത്തെ മനോരമയോടു താരതമ്യപ്പെടുത്തി
 കൊണ്ടു് അന്നത്തെ വാഗ്ദീപ്തിമാപ്പിളയുടെ സാഹിത്യ-
 പ്രോത്സാഹനകൃത്യത്തെ നിർണ്ണയിക്കുന്നതു ഒരിക്കലും
 ശരിയായിരിക്കയില്ല. സമസ്താപൂർണ്ണങ്ങൾ ഭാഷാസ്ത-
 തങ്ങൾ, ഒന്നു ശ്ലോകങ്ങൾ, ചിത്രപ്രശ്നങ്ങൾ, വർത്തമാ-
 നക്കത്തുകൾ, വാദപ്രതിവാദങ്ങൾ എന്നു തുടങ്ങിയ വി-
 ങ്ങനാദങ്ങൾക്കു് വേണ്ടിടത്തോളം സ്ഥലമനുവദിച്ചു്,

യുവകവികളെ ഒഴൊയുത്തോടുകൂടി പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചു കൊണ്ടാണ് അന്നു മനോരമയുടെ ഓരോ ലക്കവും പുറപ്പെട്ടിരുന്നത്. കാലാന്തരത്തിൽ സാഹിത്യലോകത്തിൽ പേരും പെരുപ്പവും നേടിയ പല മഹാമാന്മാരും മനോരമ വഴിയായിട്ടാണ് ആ നിലയിലെത്തിച്ചേർന്നതെന്ന് അവർ തന്നെ തുറന്നു സമ്മതിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇക്കൂട്ടത്തിലെൊരാളായിരുന്നു നമ്മുടെ ചരിത്രകാരന്മാർ. ആദ്യകാലത്തു് അദ്ദേഹമെഴുതിയ സമസ്യാപൂരണങ്ങളുടെ സംഖ്യ കുറച്ചൊന്നുമല്ല; അവയിൽ ഒന്നെങ്കിലും നിരസമായിരുന്നുമില്ല. അസാധാരണമായ രസികത്വം, പുഞ്ചിരി തുകൽക്കു പൊടിക്കൈ ഇവയിലേതെങ്കിലും ഒന്ന് ഒട്ടവിന്റെ സമസ്യാപൂരണങ്ങളിൽ കാണുമെന്നുള്ളതു തീർച്ചയാണ്. ഒരിക്കൽ മനോരമയിൽ 'കേരളം മനുജന്റെ ചരിത്രം വിചിത്രം നിന്മൂൽ' എന്ന ഒരു സമസ്യാ ആരോപ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ടതായി, ചിലരും ചിലവിധത്തിൽ പുരിപ്പിച്ചു. അവയിൽ എല്ലാമൊക്കെ മികച്ചു നിന്നിരുന്നു്,

ആരംകൊണ്ടൊളിച്ചുക്കൊണ്ടിരിക്കിലൊരേ-

ടത്തുചെല്ലവിത്തം

പാരം കൂടും യോൽ കട്ടിട്ടൊമാരകളവി-

ന്നതൂതം തെല്ലമല്ല;

സാരംഗാക്ഷീജനത്തിൻ ഏതയധനമനേ-

കം ജനം നോക്കിനില്പും-

നേരം കൂസാതെ കേരളം മനുജന്റെ ചരി-

ത്രം വിചിത്രം നിന്മൂൽ."

എന്ന ഒട്ടവിന്റെ പൂരണമായിരുന്നു. കേലിയുടെ ഫലിതം മുത്തുമുത്തേവമായി" എന്ന സമസ്യായെ

സ്വപ്നദേശത്തുണ്ടായ ഒരു സ്രീചോരണകഥയെ ഘടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന്;

ബുദ്ധപ്രായം മുതൽക്കേ ചിലവുകൾ മുഴുവൻ
നൽകി വേണ്ടും വിധത്തിൽ

സ്വപ്നലഭ്യമെ പലത്തിടീനു കണവനെ ഹാ!

കൈവെടിഞ്ഞെന്റെ നാട്ടിൽ

നിലക്കാരവേണിയൊളൊരുവളപരന്നോ-

ടൊത്തുപേർയുതെ കമ്പ-

ത്താലിക്കുയ്ക്കും നിനച്ചാൽ കലിയുടെ ഫലിതം

മുത്തമുത്തേവമായി

എന്നിങ്ങനെ മേനോൻ പൂരിപ്പിച്ചത് അന്ന് അനവധി
ആളുകളുടെ പ്രശംസയും പാത്രമായിത്തീരുകയുണ്ടായി.

തന്നെസൃഷ്ടിച്ച സമുദ്രപരന്നതികൃപയും

തന്ന ബലിയ്ക്കിളക്കം

വന്നിടം മുൻ മുക്കേള ചമനവരതം

കള്ളമോങ്ങിത്തീരിഞ്ഞാൽ

നെന്നല്ലാദോഷ, മൈശ്വര്യമൊടനപമസൽ-

കീർത്തിയാരോഗ്യമെന്നീ

“മൂന്നും പോയിട്ടുള്ളിൽ പുനരവനുള്ളവരും

താപവും വാചുചമല്ലേ.”

എന്ന സമസ്താപൂരണവും ബഹുജനങ്ങളുടെ സഗീരക
ബമായ ശ്രാദ്ധയെ സമ്പാദിച്ചു ഒന്നാണു്.

ഓരോരോ ലേഖനം കണ്ടറിവിനുതകിടം

കായ്ക്കേരം ഗൃഹിക്കാര;

പാരം ദൂരസ്ഥമാം ദിഗ്വിവരമുടനടൻ

നോക്കി നന്നായ് രസിക്കാം;

ഇതു രണ്ടും സർവ്വപത്രങ്ങളിലുമെന്തവിധം
കണ്ടുപോരുന്നുവെന്നാൽ
പേരാണ്ടുളളോരു ചേതോരമയിലൊരു തുണ
കൂടിയുണ്ടെന്നു സിദ്ധം.

എന്നു തുടങ്ങിയ ഒറ്റ ശ്ലോകങ്ങളും കവിയുടെ ആദ്യകൃ-
തികളിൽപെട്ടവയത്രേ.

൩. പ്രധാന കൃതികൾ.

പത്രങ്ങളിലോ, മണികളിലോ ചേർന്നതിനു
വേണ്ടി സ്റ്റേഫിനമാരുടെ നിബ്ബന്ധപ്രകാരം ചില ചി-
ല്ലറ കൃതികളൊക്കെ പലപ്പോഴായി കത്തിക്കുരിച്ചിട്ടുള്ള
തല്ലാതെ, പുസ്തകരൂപത്തിൽ ചരിത്രനായകൻ വളരെ
യൊന്നും എഴുതിട്ടുള്ളതായി അറിയുന്നില്ല. വിനോ-
ദിനി, ലക്ഷ്മീവിലാസശതകം, അജാമിളമോക്ഷം വഞ്ചി-
പ്പാട്ട്, ഒരു പതിവ്രതയുടെ കഥ, പേരലീസിൻസ് പെ-
കുറരുടെ വധം, അപരാധിയായ അന്തഃജനം എന്നീ
വയാണ് ദൈർഘ്യംകൊണ്ടു നോക്കിയാൽ മികച്ച നി-
പുന്ന ഖണ്ഡകൃതികൾ. ഹിരാദരാജ്യത്തെ ഭരിച്ചിരുന്നു
മനോഹരരാജാവിന്റെ കഥയെ ആസ്പദമാക്കി നാലു
സ്കന്ധങ്ങളിലായി എഴുതിയിട്ടുള്ള വിനോദിനിയിൽ ആ-
കെ ൧൨൦ പദ്യങ്ങളുടങ്ങിയിരിക്കുന്നു. കാശിരാജാ-
വിന്റെ പത്രിയായ വിനോദിനിയെ മനോഹരൻ പാ-
ണിഗ്രഹണം ചെയ്യുന്നതാണു് ഇതിലെ ഇതിവൃത്തം.

ഞെഞ്ചലിഞ്ഞെന്നയ മദ്രിപത്രിയോ?

പഞ്ചബാണജയവൈജയന്തിയോ?

വഞ്ചലാഭയൊരു രൂപമണ്ടതോ?

വഞ്ചലാക്ഷി മമ ജീവനാശയോ?

എന്നിത്തരം മനോഹരങ്ങളായ അനവധി പദ്യങ്ങൾ ഈ കൃതിയിലുണ്ട്. കവനകൗമുദിയുടെ വിശേഷം പ്രതിയായ ഭാഷാവിഭാസം ഒന്നാം പുസ്തകത്തിൽ ചേർത്തിട്ടുള്ള പ്രസ്തുതകൃതി പിന്നീട് വിദ്യാത്മികളുടെ ആവശ്യത്തിലേക്കായി പ്രത്യേക പുസ്തകമായിട്ട് അച്ചടിപ്പിക്കയുണ്ടായി. കേരളവർമ്മ വലിയ കേരളീത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ ഷഷ്ഠിപുത്തി പ്രമാണിച്ച് ഉണ്ടാക്കി അദ്ദേഹത്തിന് സമർപ്പിച്ചതാണ് ലക്ഷ്മീവിലാസ ശതകം.

ലക്ഷ്മീസഹായകരുണാമൃതധാരകൊണ്ടു
ലക്ഷ്മീവിലാസ ശതകം കൃതിചെയ്തിരുവോ
ഇക്കഴുത നിവാരണികളിതിന്നകമേ കിടക്കും
സുക്ഷാത്മമോത്തു രസമാൻ വന്ദിച്ചുകൊൾവിൻ

എന്ന പ്രസിദ്ധപദ്യം ഈ ശതകത്തിന്റെ ഒരു വിൽ ചേർത്തിട്ടുള്ളതത്രെ. തിരുമനസ്സിലെ പ്രിയതമയായ ലക്ഷ്മീദേവിയെ തന്നെയാണു് ഇതിൽ ലക്ഷ്മീദേവിയായി സങ്കല്പിച്ചിട്ടുള്ളതു്. കേരളീത്തമ്പുരാന്റെ പ്രത്യേക പ്രമംസയ്ക്കു പാത്രമായിത്തീർന്ന ഈ ശതകം ആയിടയ്ക്കു തന്നെ ഭാഷാപോഷിണിയിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരുന്നു.

കഴുതൻ പ്രഭു വൈസ്രോയിയായിരുന്ന കാലത്തു് അയോദ്ധ്യയിൽ നടന്ന ഒരു യഥാർത്ഥസംഭവത്തെ പദ്യരൂപത്തിലെഴുതി വിദ്യാവിനോദിനിയിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചതാണു് "പതിവൃത്തയുടെകഥ." "പോലീസ്" ഇൻസ്പെക്ടറുടെ വധ"വും ഒരു യഥാർത്ഥകഥയത്രെ.

[ഇവയിലെ ഇതിവൃത്തത്തെപ്പറ്റി ഉദ്യോഗജീവിതം എന്ന അദ്ധ്യായത്തിൽ വിവരിച്ചിട്ടുള്ളതിനാൽ ഇവിടെ വിസ്തരിക്കുന്നില്ല.] സരസങ്ങളായ അനേകം പദ്യങ്ങൾക്കുപുറമെ

ഇവണ്ണം വേലിതന്നെ വിളമ്പുകൾക്കും
ചെയ്തതിന്നായ് മതിന്നാൽ
ദൈവം നിസ്തുല്യശക്ത്യാ നിജമൃദികരതി
ചെയ്തതും യുക്തമത്രേ;
ഏവനും പൂവാജ്ഞാജ്ഞിതസൂത്രഫലം
പോലെ വിത്താദിസർവ്വം
കൈവന്നീടും പരസ്യക്കൊതിപെരുകിലിതേ
മട്ടു കഷ്ടത്തിലാകും.

എന്നതുടങ്ങിയ ചിലസദ്വേഷശ്ലോകങ്ങളും കൂടി അവയിലടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. അധർമ്മത്തേയും അനീതിയേയും ചരിത്രനായകൻ എത്രമാത്രം വെറുത്തിരുന്നുവെന്ന് ഈ രണ്ടു കൃതികളും വായിച്ചാൽ മറിയാം. അനീതി മുന്തികരിച്ച ആ പോലീസ് ഇൻസ്പെക്ടർമാരെ ചിത്രീകരിക്കുന്നതിൽ കവി കാണിച്ചിട്ടുള്ള പാടവം അന്യോദൃശമായിരിക്കുന്നു. കേരളമൊട്ടു ക്രൂരസീലമായ ചാലക്കുടിയിലെ സ്റ്റാൻഡിംഗ് ഫോഴ്സിന്റെ പരമാർശിച്ചുകൊണ്ടു കവനകൗമുദിക്കുഴുതിയ വർത്തമാനക്കത്താണം. "അപരാധിയായ അന്തർജനം" ഇതിന്റേപ്പറ്റി സംക്ഷിപ്തമായ ഒരു വിമർശം ട്രൂവിന്റെ പൊടിക്കൈകൾ എന്ന അദ്ധ്യായത്തിൽ ചേർത്തിട്ടുണ്ട്.

കല്യാണികല്യാണം, കരകോണയാത്ര എന്നിവയാണു കത്തുകൃഷ്ണമേനവന്റെ മറ്റു രണ്ടു പ്രധാനകൃതി.

കൂടും. മരുമക്കത്തായകുടുംബങ്ങളിൽ, കാരണവന്മാരും അനുന്തരവന്മാരും തമ്മിലുണ്ടാകുന്ന കലഹങ്ങളുടെ ഒരു പ്രതിഫലനമാണു് കല്യാണീകല്യാണം നാടകത്തിൽ കാണുന്നതു്. സമുദായപരിഷ്കാരത്തെ ഉദ്ദേശിച്ചാണു് കവി ആനാടകമഴുതിയതെന്നു് ഉറപ്പിക്കാൻ ന്യായങ്ങളുണ്ടു്. കാരണവർക്കു കടംബാധ്യക്ഷന്റെയും അനുന്തരവർക്കു തുരുട്ടുകുതിയും ഒന്നിണക്കിയാൽ മാത്രമേ സമാധാനമുണ്ടായിരിക്കയുള്ളൂ എന്ന തത്വം അംഗീകരിച്ചു കൊണ്ടത്രെ മേനോൻ കല്യാണീകല്യാണമഴുതിട്ടുള്ളതു്.

തൽകുടുംബ പരിരക്ഷയെ വഴിപോലെ കാരണവർ വഴങ്ങും;

ഉൾക്കു വിട്ടു മരുമക്കൾ മുത്തവരിൽ നല്ലൊരു കുമ്പോടിരിക്കണം;

തുകമാദരവു മാത്രമോഷ്ടയാട്ടു ഹുണ ഭരണി പരിചുവ-

കുങ്കരിക്കണം, മശേന്ദ്രനളിനിയനല്ല ഭവ്യമരുളീടണം.

എന്ന ഭരതവംകൃത്തിൽ നിന്നു കവിയുടെ ഉദ്ദേശം ഇന്നതെന്നു വ്യക്തമാകുന്നുണ്ടല്ലോ.

ശചിശ്വരനായിരുന്ന സഞ്ജയൻ്റെ ടി. വി. അനന്തൻ്റെ ഞായറവർകൾ കണ്ടുകോണത്തു ജോലിയായിരിക്കുമ്പോൾ ഒരിക്കൽ ചരിത്രനാലകൻ കുടുംബസമേതം അക്കോട്ടു പോവുകയുണ്ടായി. ഈ യാത്രയെ ഇതിവൃത്തമാക്കി എഴുതിയ പുതിയകൃതിയാണു് “കണ്ടുകോണുവാതു.” മലയാളത്തിലുണ്ടായിട്ടുള്ള യാത്രാകാവ്യങ്ങളിൽ ഇതിനുള്ള സ്ഥാനം ഒട്ടും അപ്രധാനമല്ല.

ധാരാളം പുകഴ്ചപ്പെട്ടതെൻ അപൂർവ്വത
 സഖ്യാജന്മനന്തർക്കിതയ്ക്ക്
 ദാരാപത്രസമന്വീതം മരുവിടം
 ത്രികുന്ദകോണാലയേ
 താരാധീശ്വരവക്ത്രയോം ഭയിനെയും
 തൽസേവനീയശ്ചയും
 താരാളം തന്മാറൊന്നൊരൻ തിന്മയ്ക്കും
 കൂടിപ്പുറപ്പെട്ടു തൊൻ.

എന്നിങ്ങനെയാണു് ആ കാവ്യം ആരംഭിക്കുന്നതു്. ഹൃദയസ്പഷ്ടകളായ പല രസികൻവർണ്ണനകളും ആകൃതിയിലുണ്ടു്. “പുനഃശ്ലേഠിയിൽ നഞ്ചിയാകിയ മഹാവിദപത് പ്രദീപത്തെ നഞ്ചിന്നൽക്കൊത്തൊരു നോക്കു കണ്ടു കശലം ചൊല്ലിപ്പിരി” എന്ന ഭാഗത്തിൽ വലിയ അലങ്കാരമോ ചരൽക്കാരമോ ഒന്നുമില്ലെങ്കിലും ആകപ്പാടെകൂടി നോക്കിയാൽ അതു ഹൃദയംഗമമായിട്ടുണ്ടെന്നു് ആരും സമ്മതിക്കും.

ഒരിടയ്ക്കു കേരളത്തിലെ കവികൾക്കുമുഴുവൻ ഞാടുകൂടാത്തു പിടിപെട്ടിരുന്നതുപോലെ, മറെറൊരിടയ്ക്കു കവികളെ ഏതെങ്കിലും കാലാചാരങ്ങളായിട്ടേ മറെറാ സങ്കല്പിച്ചു ചില കൃതികൾ നിർമ്മിക്കുന്ന ഒരു ഭ്രമം മിക്കവരേയും ബാധിച്ചിരുന്നു. കവിഭാരതം, കവിരമായണം, കവിപുഷ്പമാല, കവിമണ്ഡൂഖലി; കവിനൈഷധം മുതലായ കൃതികൾ അക്കാലത്തുണ്ടായവയാണു്. ഇവയിൽ ഓരോരുകൃതി പുരപ്പെട്ടപ്പോഴും കവികളുടെ ഇടയിൽ വാദപ്രതിവാദങ്ങളും സർവ്വശൃംഖല ഹങ്ങളും ധാരാളം ഉണ്ടായിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഇങ്ങനെയിരി

കൊണ്ടാണ് മറ്റേ-ൽ ചരിത്രനായകൻ ഒരു കവിമൃഗാവലി ഏഴതി വിദ്യാവിസ്മയിതയിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചത്. പൂർണ്ണശാമികളുടെ കാൽത്തിലെന്നപോലെ, മൃഗാവലിയുടെ കാൽത്തിലും ചില ചിലർ ചെപ്പാടുകളെക്കൊണ്ട് ഉണ്ടാകാതിരുന്നില്ല. മറ്റു കാൽക്കളെക്കൊണ്ടുണ്ടാക്കിയെന്നാലും ലാളിത്യം, ശയ്യാഗ്രണം, പ്രസാദം എന്നിവകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയായ്, കവിമൃഗാവലിയിലെ കവിത ഏതായാലും മായിട്ടുണ്ടെന്നു സമ്മതിച്ചേ തീരൂ.

നൽപ്പൊന്നു വൻപടയിലേറു മടങ്ങിനിത്യം
കല്പം തരുന്ന വരവർണ്ണിനീ! വർണ്ണനീയേ!
അപ്പത്രപാർക്കിൽ തകൽമരുന്ന മൃഗുർ
പല്ലപ്പണിക്കർ തടിയൻ കിട്ടിതന്നെ നന്നം.
പാദകൈയേടിയവയുണ്ടെന്നു സന്ധിയാരാം
നാരായണാഖ്യയുടെ വാർത്തയറിഞ്ഞുകൂടേ?
ആരാണെന്നു പരയുമർവിടന്നേതേ!
നേരം പേയു പീടിപെട്ടൊരു പട്ടിതന്നെ.

ഏണീകലം മദമടക്കിയൊളിച്ചു കാട്ടിൽ
വാണിടവാൻ വിധികൊടുത്ത വിശാലനേതേ!
വാണിവിശാസമിയലുന്ന കടത്തന്നാട്ടേ
ക്ഷോണീമണമു കവിയോ മനുജക്കുരങ്ങൻ.

ഇത്യാദി പദ്യങ്ങളിലെ ലാളിത്യവും പ്രസാദവും ആരെയൊക്കെ ആകർഷിക്കാത്തതു്.

കുഞ്ഞുകുണ്ണമേനോൻ കൂട്ടതൽ സംമർത്ഥ്യം പ്രകടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതായി കാണുന്നത് “കൂട്ടകവിത”കളിലാണ്. ചിരകർമ്മസ്വതിരിപ്പാട്ട്, ഉപകോശ, രത്നാവലി, ആഞ്ജനേയ വിജയം, ദേവയാനീപരിണയം, ശ്രീ

മതി, ചണ്ഡാലീമോക്ഷം, പഞ്ചാംഗി എന്നിങ്ങനെ എട്ടുകൃതികൾ, കണ്ഠകൃഷ്ണമേനവൻമാരുടെയുള്ള ചിലകവികൾക്കുടിച്ചേറു പല അവസരങ്ങളിലായി “കൂട്ടകവിത”കളുടെ രീതിയിൽ നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളതായി കാണുന്നുണ്ട്. അവയിൽ ഒരോന്നിനേയും ഇവിടെ എടുത്തു വിവരിക്കുക സാദ്ധ്യമല്ല. ഒന്നു തീർച്ചയെന്നു കഥഭാഗിച്ച വരുമ്പോൾ ഒട്ടവിനു കിട്ടുന്ന ഭാഗം എത്ര ശുഷ്കമായിരുന്നാലും, കവിത എഴുതിത്തീരുമ്പോൾ മെച്ചം, കൈക്കലാക്കിയിരുന്നത് അദ്ദേഹം തന്നെയായിരുന്നു. ചണ്ഡാലീമോക്ഷംതന്നെ ഇതിന് ഒരു ഉത്തമദാഹരണമായെടുക്കാം. കവി കൊടുങ്ങല്ലൂർ തഹസിൽ ദാരായിരിക്കുമ്പോഴാണ് അതുണ്ടാക്കിയത്. ഒരുശിരശ്ശിഭി വസം കടന്നു നാട്ടുകർ വെച്ചു, ഒട്ടവിൽ ശങ്കരൻ കുട്ടിമേനോൻ, കോയിപ്പിള്ളി പരമേശ്വരൻ, പരിയാടത്തു ഗോപാലമേനോൻ എന്നിവർ കവിയുടെ വീട്ടിൽ ഒന്നിച്ചുകൂടി. ശിവരാത്രിയിലെ ഉറക്കമില്ല കവിതാനിർമ്മാണം കൊണ്ടു സുഗമമാക്കിത്തീർക്കുമെന്നു നിശ്ചയിച്ചതനുസരിച്ച് അവർ അഞ്ചുപേരുകൂടി ഭൂതകവിതാരീതിയിൽ ഒരു മണിക്കൂർകൊണ്ടു അഞ്ചുസഗ്ഗമായി ഉണ്ടാക്കിയതാണ് ചണ്ഡാലീമോക്ഷം. കഥഭാഗിച്ച നാക്കിട്ടെടുത്തപ്പോൾ, കലയായ ബ്രാഹ്മണസ്രീ പനജനത്തിൽ ചണ്ഡാലിയായിത്തീർന്നു കഷ്ടരോഗം പിടിപെട്ട കണ്ണുകാണാതെ പെരുവഴിയിൽ കിടന്നു മുറയിടുന്ന ഛിതമാണു നമ്മുടെ കവി കിട്ടിയത്. ഈ ഭാഗത്തിൽ എന്തൊരു രസികതയാണ് വരുത്താൻ സാധിക്കുക; എന്തെങ്കിലും അല്പം രസിക

നവമുഖനാലുദാഗമങ്ങൾ മറെന്നുപേക്ഷമായി കിട്ടി. ചണ്ഡലവീരന്റെ ദേഹംപോലെ ചുക്കിച്ചുളിഞ്ഞു തീർന്നിരുന്നതായിത്തീർന്നുദാഗമം ഒട്ടവിന്നും. മറുവല്ലവരുമായിരുന്നെങ്കിൽ, ആ ഘട്ടത്തിൽ തോറു തുറന്നുപാടായിരുന്നു. പക്ഷെ, സ്വതേ ഹലിത പ്രിയനും സഹൃദയ സാഖ്യദൈവമായിരുന്ന അദ്ദേഹത്തിന് യാതൊരു കൃഷ്ടമുണ്ടായില്ല. നിശ്ചിതസമയത്തിനുള്ളിൽ എല്ലാവരുടേയും പദ്യങ്ങളെഴുതിത്തീർന്നു. ഹൃദയവന്നപ്പോൾ മറുദാഗമങ്ങളെക്കൊണ്ട് ഒരു മറുഭൂമി - കൂടുതൽ മെച്ചം കിട്ടിയതു ചരിത്രസായകന്റെ കവിതയായിരുന്നു. "ഈ ഗാരത്തിന്റെ തളിച്ചുകൊണ്ടു" ഇവിടെ ഉദ്ധരിക്കാൻമതിയെന്നു ചിലദാഗമങ്ങളും കൂടി അതിലുണ്ടായിരുന്നു എന്ന് കേൾക്കുമ്പോൾ, വായനക്കർക്കു വിസ്തൃതതോന്നിയേക്കാം. അതേ ആർക്കും വിസ്തൃത ജനകമായ ഒരു തന്ത്രം തന്നെയുണ്ടു കവി അവിടെ പ്രയോഗിച്ചത്. പൂർവ്വ ജന്മത്തിൽ സുകുമാരകളേബലയായ ഒരു ബ്രാഹ്മണസ്ത്രീയായിരുന്നു കല്പത്തേ സ്ഥിതിയേയും അന്നു ചെയ്ത ദുഷ്കർമ്മത്തിന്റെ.. ഫലമായി ഇജന്മത്തിൽ ചണ്ഡലവംശത്തിൽ ജനിച്ചു അന്നു ഭവിക്കേണ്ടിവന്ന ദുരിതത്തെയും തമ്മിൽ താരതമ്യപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടു കവിവാക്യത്തിൽ അദ്ദേഹമെഴുതിയ പദ്യങ്ങൾ അത്യന്തം ദൃഢങ്ങളായിട്ടുണ്ട്. നോക്കുക:-

സുലളിത കൃശമദ്ധ്യമന്നു മൂടും
വിലപെരുങ്കു മൃദുപട്ടചേലയിപ്പോൾ
പലമലർശിരങ്ങൾ ചേർന്നു നാറി-
പ്പലവഴി കീറി മുഷിഞ്ഞു കയ്യായി.

ശ്ല

പലപല ഫലിതപ്രയോഗം
കലവികളിൽപ്പുകൾ പെരെ തദേസജ്ഞ
അലപം. അജപൊരാഞ്ഞുഴന്നു ഹാ ഹാ!
നിലവിളി സാധകമാക്കി ചാണിടന്നു.

ഇങ്ങനെയുള്ള കവിതാഘട്ടങ്ങൾ വായിക്കുമ്പോഴാണു് “പരസ്സരവിരുദ്ധങ്ങളായ ശൃംഗാരബീഭത്സരസയങ്ങളെ ഇടവും വലവുമായി കെട്ടി കാവ്യരത്നം ഓടിക്കുക എന്ന അതുല്യകർമ്മം ഇത്ര ഏതാകർഷകമായ വിധം ആരംഭിക്കുന്നു ചെയ്തിട്ടുള്ളതായി ഓർമ്മ വരുന്നില്ല.” എന്നു മഹാകവി ഉള്ളൂർ ചരിത്രനായകനെപ്പറ്റി ഒരിടത്തു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ളതിന്റെ പരമാർത്ഥത കൂടുതൽ ശക്തയോടുകൂടി മനസ്സിൽ പതിയുന്നതു്. മേൽക്കാണിച്ചവിധം കവിവാക്യത്തിലുള്ള താമസമനുനിരൂപണം കഴിഞ്ഞു ചാണയാലിയുടെ വിലാപഘട്ടം എത്തിയപ്പോൾ കവിതയുടെ മട്ടതന്നെ മാറിപ്പോയി. വീദ്യോദ്യോസവും ലോകപരിചയവുമില്ലാത്തതാഴ്ന്ന ജാതിയിൽപ്പെട്ട ചാണയാലിയുടെ വാക്കു് പച്ചമലയാളത്തിൽ തന്നെയാണു് വേണ്ടതെന്നു കവി തീരുമാനിച്ചു.

പരയന്റെ പഴം കിടാവു ഞാനെൻ
ചിറവിയിലേ മിഴി രണ്ടുമില്ലയല്ലോ
കറപെടുമുടൽ കണ്ടു തന്ത, യെന്തേ
പറവതു്?, കൂറുവെടിഞ്ഞു വിട്ടെരിഞ്ഞു.

ഒരു പിടിയരിയില്ല കണ്ണു കാണെ-
ന്നുളവനെക്കണ്ടെന്നറിഞ്ഞുകൂടാ
കരുമനയിതുകണ്ടു നാഴിവെള്ളം-
തരുവതിനുറവൊരൊരൊത്തരില്ല.

൪

പണ്ഡിതന്റെ വാക്കിൽ, പഴങ്കുറവ്, പിറവി, തന്മൂലം ഒരു പീടിത്തറ, അഴിയില്ലാത്ത, ഉറവർ, കരുതുന്ന എണ്ണിയും പദങ്ങൾ. പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്നതിന്റെ ഒരു വിധം പ്രത്യേകം ചിന്തിച്ചു നോക്കേണ്ടതാകുന്നു. കേരളവർമ്മപ്രാസം, പച്ചമലയാളം, ഒരു ചിത്രപ്പിക്ചർ, നിരർത്ഥകപദമാർഗ്ഗം എന്നിവയെല്ലാം തികഞ്ഞ കവിതകൾ ഭൂതകവിതാരൂപത്തിൽ ഇതുപോലെ മലയാളത്തിൽ അധികമുണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല. അതുമൂലമോ? അതിനിടയ്ക്കു ചില പൊടിപ്പെടുകളും.

പൂർവ്വഭാഗം കണ്ടു. മദ്ധ്യഭാഗം ഒട്ടവും അന്ത്യഭാഗം കണ്ടു. ഇതിനായി എഴുതിയത്ത് "ഉപകോശം" എന്നുവെക്കുകയും. ഉപവർണ്ണനയായ ഉപകോശം എന്ന ബ്രാഹ്മണകന്യകയെ വിവാഹം ചെയ്ത വരന്മാർക്ക് എത്രയുംകുറഞ്ഞ പെട്ടെന്ന് ഭൂമിയിൽ നൽകുന്നതിനായി പാർവ്വതീയോട് വാദത്തിൽ തോൽക്കുന്നതും തന്നിട്ടു വീണ്ടും ജന്മം കിട്ടാൻ ശീവാനുഗ്രഹം സമ്പാദിക്കുന്നതിൽ, തന്റെ ലോകൈകസുന്ദരിയായ ഭാര്യയെ വിട്ടു തപസ്സിനു പോകുന്നതും, ആ അവസ്ഥയിൽ ആ രാജ്യത്തിലെ മന്ത്രി, ജഡ്ജി, പ്രധാനപുരോഹിതൻ എന്നിവർ ഉപകോശയെ കണ്ടു മോഹിച്ചു. അവളോടു കൗമുദീയനായൊരു ചെറുപ്പനും, ആ സ്വലിശാലിനി അവരെ മുഖമേൽക്കി അതിനു പുറമേ തന്റെ ഭർത്താവിന്റെ "ഉണ്ടിയൽക്കട" കാരണമായിരുന്ന ഒരു വൈശ്വനേയും, ഒരു തന്ത്രം പ്രയോജനപ്പെടുത്തി കളിക്കുന്നതിനായിട്ടുണ്ടെന്നുമാണ് ഇതിലെ ഇതിവൃത്തം. ഇതിൽ,

പരിൽ അന്യസാരം പ്രകൃതിരചിതമാം,

അന്യമാണായതേരെ-

കോരി സൂക്ഷിച്ചുകൂടി, അമൊട്ട പെരുമാ-

രിടണം നാലുക്കണ്ണിൽ;

നീരിത്താരവാനാജ്ഞാകരത്തെ ചേരിശ്ശേ-

ധിക്കുവാനുണ്ടു പേക്ഷ

ക്കാരിൽക്കുററം ചുമത്തും കടുതര, മതിനാൽ

വിട്ടയയ്ക്കില്ല നീനെ.

എന്നുള്ള മന്ത്രിയുടെ കാമപ്രാത്ഥനാനുരൂപമായ വീരശ്വര
ഭവ്യം

പാരിൽ പെണ്ണുക്കളേക്കുറുപ്പുതന്നെ ബലമു-

ണ്ടെന്നു ചിന്തിച്ചിപ്പണ്ണം

ചാരിത്രലാപംസന്നം ചെയ്തതു സമുചിതമ-

ല്ലാക്കുമെന്നേക്കെ ശീമൻ

ചേരിപ്പീച്ചത്തി യുഷ്ടദേശരക്ഷിലമരി-

ഞ്ഞൊർകളാണമ്മ പെക്കുട്ട

നമരില്ലേ? ഹന്ത! നിങ്ങൾക്കവരെ ഏടി നിന്-

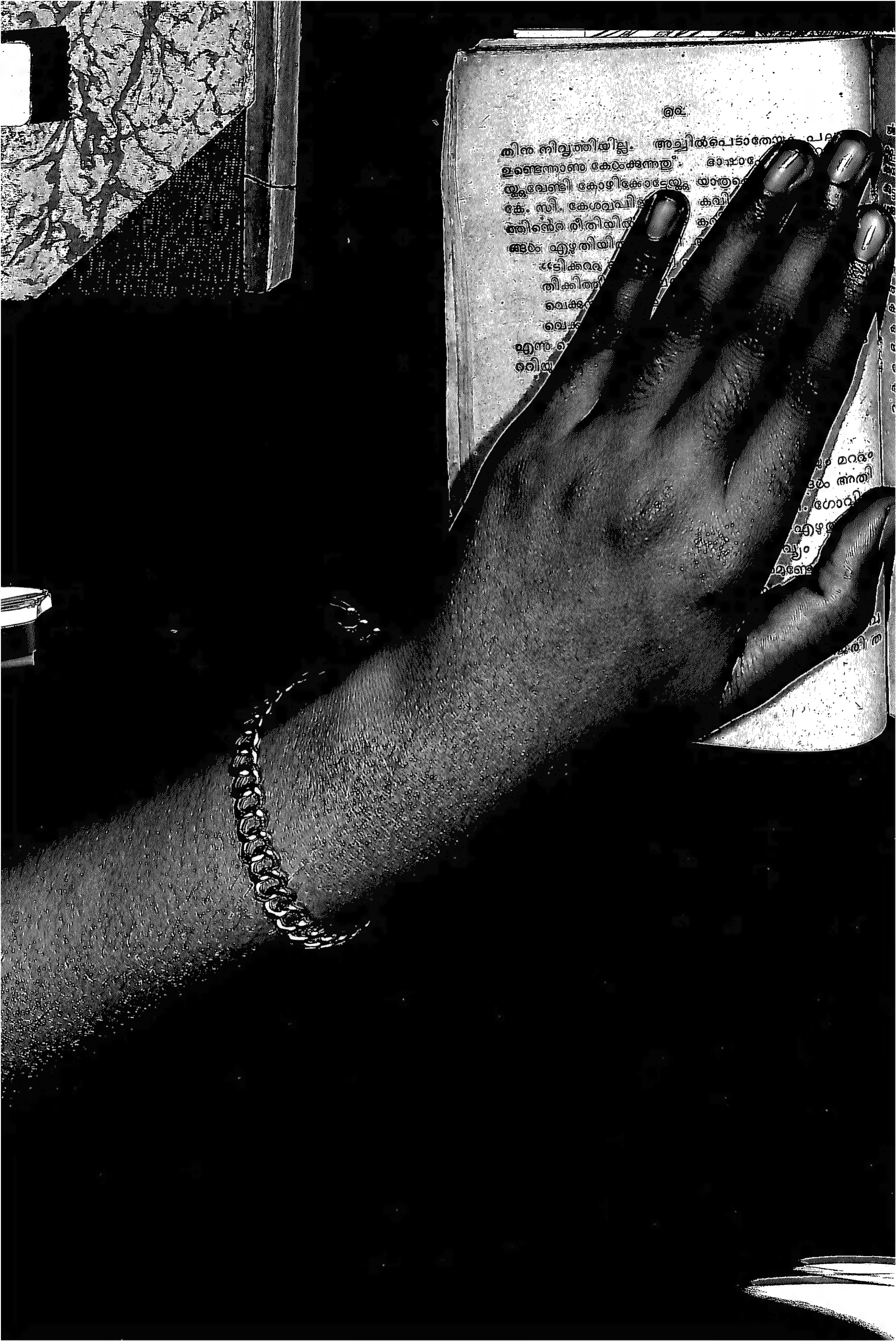
ച്ചെന്നെ വിട്ടുക്കയക്കൂ.

എന്നുള്ള ഉപകോശയുടെ നയവിനയമന്ത്രണമായ അ
പേക്ഷയും മറ്റും എത്ര ചമൽകാരസമ്പൂർണ്ണമായിരീ

ക്കുന്നു എന്നു നോക്കുക. മറ്റു കൂട്ടുകവിതകളുടെ സ്ഥിതി
യും ഇതിൽനിന്നും അധികം ഭിന്നമല്ലെന്നു ചുരുക്കിപ്പറ
യുകയല്ലാതെ അറയിൽ ഒരരോന്നിനേയുംപററി വിജ്ഞ
രിക്കുന്നു. ഈ ചെറിയ ഗ്രന്ഥത്തിൽ സാധ്യമല്ല-

ഇത്രയും പ്രസ്താവിച്ചത് ഏതെങ്കിലും വിധത്തിൽ
പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ട കവിതകളെ ഉദ്ദേശിച്ചാണ്.
സ്തോത്രങ്ങൾ, മംഗളങ്ങൾ, വർണ്ണനങ്ങൾ, വിദ്യാരത്നീ
കൾക്കുറയുള്ള പാഠങ്ങൾ എന്നിങ്ങനെ ഇനിയും ചില
തെല്ലാം പ്രസിദ്ധീകരിക്കപ്പെട്ട കൂട്ടത്തിലുണ്ട്. അവ
യെല്ലാം പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം എടുത്തുപരാമർശിക്കുന്നു

മെ
തിനു നിവൃത്തിയില്ല. അച്ചിൽപെടാനേന്തും പാ
ഉണ്ടെന്നാണു കേൾക്കുന്നത്. ഭാഷാ
യ്യഭവേണമി കോഴിക്കോടേയ്ക്കു യാത്ര
കേ. സി. കേശവപിള്ള കവി
ത്തിന്റെ രീതിയിൽ ക
ജാൾ എഴുതിയിട്ടു
ഭദ്രിക്കര
നീക്കിത്ത
വെക്ക
വെക്ക
എന്നു
രീതി

മറു
അതി
ഗോവി
എഴു
വ്യം
മുണ്ട
വിത

മെഴുന്നതിന പതിനെട്ടു കവികളെ ചുമതല
 ട്തിയിരുന്നു. ഓരോ പദ്യം ഓരോജനത്തെ ഏല്പി
 ണമെയ്തു. വള്ളത്തോൾ, മന്നാടിയാർ, കഞ്ഞി
 തമ്പുരാൻ, വരവൂർ ശാമുവേണോൻ, ഒടുവിൽ
 മന്ദകൃഷ്ണനോൻ മുതലായവരായിരുന്നു പരിഭാഷ
 കരായി തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടിരുന്നത്. നമ്മുടെ ച
 ന്നയകനും അക്രമത്തിൽ ഒരു സ്ഥാനമുണ്ടായിരുന്നു.
 തന്നെപ്പറ്റി അദ്ദേഹം സൗപ്തികപർവ്വം മുഴുവൻ
 ക്കുമെഴുത്ത് എഴുതുകയുണ്ടായി. ദാരതമഞ്ജരി മംസി
 രവൃത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു തുടങ്ങിയിരുന്നതായി
 ണമുണ്ടുണ്ട്. എന്നാൽ അതു മുഴുവനായിട്ടുവോ എന്നു സംശ
 യമുണ്ട്. ഒടുവിന്റെ സൗപ്തികപർവ്വംവരെ എത്തി
 യാ എന്നുപോലും നിശ്ചയമില്ല. ഏങ്ങനെയായാലും
 ഈ യുത്താണുതന്നെ വളരെ കേമമായിരുന്നു എ
 ന്നാണു പറഞ്ഞു കേട്ടിട്ടുള്ളത്.

മൂലം

പ്രതാപവാന്യായേന
 രഘു കമനിപ്രിയേ
 ശ്ലോകാവകീർണ്ണ കേശവ
 തത്ത്വോദിരഭവന്മഹീ

തജ്ജമ

അക്കൽ പ്രതാപവാന്യായേന
 മിക്കവെ കൂരിരുട്ടിനാൽ
 ഭൂഖത്താൽ കൂർത്ത ചിന്നീടും
 മൈക്കണ്ണാൾപോലെയായ് ക്ഷിതി

തിന്നു നിവൃത്തിയില്ല. അച്ചിൽപെടാനേയും പലതും ഉണ്ടെന്നാണു കേൾക്കുന്നത്. ദോഷപോഷിണി സഭയ്ക്കുവേണ്ടി കോഴിക്കോട്ടേയ്ക്കു യാത്രചെയ്തുതിനെപ്പരികേ. സി. കേശവപിള്ളയുടെ കവിസമാജയാത്രാഗതകത്തിന്റെ രീതിയിൽ നമ്മുടെ കവിയും പത്തുതൂറു പദ്യങ്ങൾ എഴുതിയിരുന്നതായി അറിയാം.

ട്രേക്കറു ഞങ്ങളിനി നൽകുകയില്ലിദാനീം
തിക്കിത്തിരക്കി പലയേണ്ട ചൂണ വോണാൻ
വെക്കുന്നതുമെ വലുതായൊരു വണ്ടികൂടി
വെക്കത്തിലെത്തുമതു "മെൻ പറഞ്ഞു മാസ്റ്റർ.

എന്നു ചൊല്ലേൻ ത്തിൽസ്നേഹിതൻ തിരക്കിനേപ്പരിയും

നന്നെക്കുറേ കളിച്ചു നല്ലമൊടു ബലിയി-

ട്ടബലത്തിൽ ശമിച്ചു

നന്ദം നാമം ജപിച്ചു നളിനനയനനെ-

ബ് കേതിപൂർവ്വം ജ്ഞിച്ചു

എന്നു തിരുവില്വാമല ക്ഷേത്രത്തിനെപ്പറ്റിയും മറ്റും വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ള അനവധി രസികൻ പദ്യങ്ങൾ അതിലുണ്ട്. ഏതോ ഒരു സ്നേഹിതൻ--പി. ജി. ഗോവിന്ദപ്പിള്ള അവർകൾക്കൊന്നെന്നു തോന്നുന്നു--എഴുതുന്ന രീതിയിലാണ്. അദ്ദേഹം ആ യാത്രാകാവ്യം നിർമ്മിച്ചത്. അതു വല്ലവരുടേയും കൈവരമുണ്ടോ അതോ തീരെ നശിച്ചുപോയോ എന്നുപോലും അറിയാൻ നിവൃത്തിയില്ല.

കടത്തന്നാട്ടു - പേർജ്ജാതിരീ ഉദ്യവർമ്മ തമ്പുരാൻ ഒരിക്കൽ - ക്ഷേമശ്രീകവിയുടെ ഭാരതമഞ്ജരി ത

ഒരു

ജമ ചെയ്യുന്നതിനു പതിഞ്ഞു കവികളെ ചുമതലപ്പെടുത്തിയിരുന്നു. ഓരോ പദ്യം ഓരോരുത്തരെ ഏല്പിക്കുകയുണ്ടാ ചെയ്തു. വള്ളത്തോൾ, മന്നാടിയാർ, കഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാൻ, വരവൂർ ശാമുക്കോൻ, ഒട്ടവിൽ ശങ്കരൻകുട്ടിമേനോൻ മുതലായവരായിരുന്നു പരിഭാഷകന്മാരായി തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ടിരുന്നത്. നമ്മുടെ ചരിത്രനായകനും അക്കൂട്ടത്തിൽ ഒരു സ്ഥാനമുണ്ടായിരുന്നു. അതനുസരിച്ച് അദ്ദേഹം സുരപ്പികപർവ്വം മുഴുവൻ തർജ്ജമ ചെയ്ത് ഏല്പിക്കുകയുണ്ടായി. ദാമതമഞ്ജരി മാസി കാരൂപത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു തുടങ്ങിയിരുന്നതായി കാണുന്നുണ്ട്. എന്നാൽ അതു മുഴുവിയുപോലും എന്നു സംശയമാണ്. ഒട്ടവിന്റെ സുരപ്പികപർവ്വംവരെ എത്തിയോ എന്നു പോലും നിശ്ചയിച്ചില്ല. ഏകദേശമായാലും ആ ചുത്താനമ്പുത്തതർജ്ജമ വളരെ കേമമായിരുന്നു എന്നാണു പറഞ്ഞു കേട്ടിട്ടുള്ളത്.

മൂലം

പ്രതാപശാസ്ത്രിയോത്തേസ്തം
രവര കമനിപ്രിയേ
ശ്ലോകാവകീർണ്ണ കേരേവ
തമോഭിരവേന്ദരീ

തർജ്ജമ

അക്കൻ പ്രതാപവന്ദേസ്തം
മിക്കവെ കൂരിരുട്ടിനാൽ
ഭൂപുത്താൽ കൂടെൽ ചിന്നിട്ടം
മൈക്കണ്ണാൾപോലെയായ് ക്ഷിതി

എന്ന പശ്ചാതിലെ പ്രഥമപദ്യത്തിന്റെ പരിഭാഷ
 ന്നാണ്. ആതു മനോഹരമായിട്ടുണ്ടെന്നു നോക്കുക. ഒരു
 വിന്റെ കൃതികളിൽവെച്ചു ദീർഘതമമാണെന്നു വിചാ
 രിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്ന പ്രസ്തുത പശ്ചപരിഭാഷ വല്ലവരു
 ടേയും കൈവശമിരിച്ചുണ്ടെങ്കിൽ, അതു പ്രത്യേകം അ
 ച്ചിട്ടിപ്പിക്കുന്നതു ഭാഷയ്ക്കു വലിയ ധനഗുഹമായിരിക്കും.

തുഷ്ടിവപേരും കോഴിക്കോട്ടും വെച്ചു നടന്ന
 രണ്ടു കവിതാപരീക്ഷകളിൽ നമ്മുടെ കവി പ്രശം
 സാവഹമായ വിജയം നേടി സമ്മാനം വാങ്ങിക്കയറുണ്ടാ
 യിട്ടുണ്ട്. കോഴിക്കോട്ടു ഭാഷാപ്രേഷിണിസഭയോടു
 സംബന്ധിച്ചു നടത്തിയ പരീക്ഷയിൽ മാനുഷിര
 യെ വർണ്ണിച്ചുകൊണ്ട് എട്ടുപദ്യങ്ങൾ ഒരു മണിക്കൂറിൽ
 തീർമ്മിക്കണമെന്നായിരുന്നു നിശ്ചയം. വളരത്തോൾ
 മുതലായ പലരും പരീക്ഷയ്ക്കു ചേർന്നിരുന്നു എങ്കിലും
 പ്രഥമസമ്മാനത്തിന് അർഹതയിരുന്നതു കണക്കുകൂട്ടി
 മേന്മവന്നായിരുന്നു.

ദേശഭ വർണ്ണത്തിലോരോ ലെടിനിരകൾനിറം
 ണ്ണത്തരയും കറന്തിപ്പൂരം

ചേരും മട്ടിൽ തെളിഞ്ഞങ്ങനെ മിഴികൾ കളി-
 പ്പിച്ചിട്ടും മട്ടിലാതി

പാരം പേർകൊണ്ടു മാനുഷിരയുടെയരികു-

ത്തുള്ളൊരുദ്യാണലക്ഷ്മീ
 നാരദസ്തന്തുള്ളൽ പദ്യാകൃതിയിലിഹ പുകഴ്-
 തുന്ന കാഴ്ചം പ്രയാസം.

മഞ്ഞപ്പോട കറുപ്പു ചോപ്പിനെ വെളി-
 പ്പെന്നുള്ള വർണ്ണങ്ങളാൽ
 മഞ്ഞുതപം കലരുന്നതരിയ പവനം
 സൂക്ഷിച്ചു കണ്ടിടകിൽ
 മഞ്ഞോടംബുദഹോമകങ്കമമിതെ-
 ല്ലാം ചേന്നമിന്നുന്നതായ്
 ഞ്ഞെതിൽ ഭ്രാന്തിവരാതെയുള്ള രസിക-
 ന്മാരില്ല പാരുള്ളതിൽ.

ഇതു വിധം ഉരക്കും ഒഴുക്കും ലാളിത്യവും സാരസ്വ്യവും
 ഉള്ള പദ്യങ്ങൾ എങ്ങനെയാണ് സമ്മാനിക്കേണ്ടതായി
 തീരാതിരിക്കുക? തൃശ്ശിവപേരൂർ കോഴിക്കോട്ടം ഈ
 പരീക്ഷകൾ നടന്നത് നൂറു=ലും നൂറു=ലും ആയിരുന്നു
 തിന്നാൽ എഫ്. ഏ. പരീക്ഷപോലും ജയിക്കുന്നതിനു
 മുൻപാണ് അദ്ദേഹം പ്രശംസാവാഹനമായ ഈ വിജയം
 കരസ്ഥമാക്കിയതെന്നുള്ളതു കൂടി പ്രത്യേകം പ്രസ്താവ
 യോഗ്യമാണ്.

എ. പ്രത്യേകജ്ഞങ്ങൾ.

ധനസമൃദ്ധിയിലോ പാണ്ഡിത്യപ്രഭാവത്തിലോ
 ഉയർന്ന ഒരു നിലയിലെത്താതെയും പണ്ഡിതരൂപ
 ത്തിൽ പരയത്തക്കവിധം നെമെഴുതാതെയും നല്ല
 ത്താരാമത്തെ വയസ്സിൽ ഐഹികജീവിതത്തിനു പുറത്തു
 വിരാമമിട്ട ഒരു സാധാരണ മനുഷ്യൻ ഇന്നു കേരളമൊ
 ട്ടുള്ള സാഹിത്യപ്രണയീകളുടെ പ്രേമദാജനമായിത്തീ
 രാൻ കാരണമെന്തായിരിക്കും? ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ
 ഉത്തരത്തിലാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിജയരഹസ്യം മുഴു
 വൻ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നത്. ഒടുവിൽ കുഞ്ഞുകുട്ടന്മാർ
 മേനോൻ ഒരു പണ്ഡിതകവിയായിരുന്നു; സാധാരണ

കണ്ട ജനങ്ങളുടെ കവിയായിരുന്നു അദ്ദേഹം; സംസ്കൃത
 ത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിനു വലിയ പരിജ്ഞാനമെന്നു മണ്ടാ
 യിരുന്നില്ല. “ഭൃഷ്പുൻ എന്ന പദം പ്രയോഗിക്കു
 വാൻ താൻ അധികരിയല്ലെന്നു കാണുവുൻ എന്ന
 പറയുവാൻ മാത്രമേ താൻ സഞ്ചരിച്ച സംസ്കൃതവൃച്ഛ
 ത്തിൽ തന്നെ അനുവദിക്കുന്നുള്ളുവെന്നും സ്വാതന്ത്രിയ
 മായ ചലിതശൈലിയിൽ കത്തുകൃഷ്ണമേനോൻ ഒരു
 വിചിത്രസദസ്സിൽ ഒരിക്കൽ പ്രസ്താവിക്കുകയുണ്ടായി
 ത്തൂണ്:” എഫ്. ഐ. ബി. ഐ. മുതലായ ക്ലാസ്സുകളിൽ
 മലയാളത്തിനു പാഠ്യപുസ്തകങ്ങളായി അക്കാലത്തു
 നിശ്ചയിക്കാറുണ്ടായിരുന്ന ഭാഷാഭിന്നങ്ങൾ, കീർ
 മ്മീരവധം, നളചരിതം മുതലായ കൃതികൾ നിഷ്കഷിപ്ത
 പരിച്ഛിന്തിൽനിന്നുണ്ടായ സംസ്കൃതപദപരിചയം മാത്ര
 മേ അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്നുള്ളു. എഴുത്തച്ഛന്റെ കി
 ഛിപ്പാട്ടുകൾ ഈ പദപരിചയത്തിന്റെ പരിധിയെ വ
 ഛിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. പരിമിതമായ ഈ ഭാഷാ
 പാണ്ഡിത്യവും സഹോദരനായ ശങ്കരകുട്ടിമേനവനവർ
 കളുടെ സഹായവുംവെച്ചുകൊണ്ടാണ് അദ്ദേഹം സംസ്കൃ
 തകൃതികളെ തർജ്ജമ ചെയ്തിരുന്നത്. ഒരു സംസ്കൃത
 പണ്ഡിതൻ എന്ന നിലയിൽ ചരിത്രനായകനെ നിരൂ
 പണം ചെയ്യാൻ പര്യാപ്തമായ പക്ഷം ഇതു ഒരു കുറവാ
 യി കണ്ടുകാമെങ്കിലും, ഒരു ഭാഷാകവിയുടെ നില
 യിൽ നോക്കിയാൽ “ഉവ്വുശിശുപാല ഉപകാരം” എന്ന
 പറയുന്നതുപോലെ ഈ അപാണ്ഡിത്യം കേരളീയർക്കു
 വലിയ ദൈനന്ദനമായിട്ടാണു തീർന്നത്. കിളിപ്പാട്ടും

തുളുപും തമിഴ് താരതമ്യപ്പെടുത്തി നോക്കുന്ന പക്ഷം പാണ്ഡിത്യവിചയത്തിൽ. എഴുത്തച്ഛന്റെ പിന്നിൽ എഴുതാനുള്ള യോഗ്യതപോലും കണ്ഠനന്ദ്യോക്തിയെക്കൊണ്ടാണെന്നും, ഇന്നു പൊതുജനങ്ങളുടെ കവി എന്ന നിലയിൽ സുപ്രസിദ്ധനായിത്തീർന്നിട്ടുള്ള കണ്ഠനന്ദ്യോക്തിയെന്നുള്ളതു നിവ്വിവരമല്ലല്ലോ. നന്ദ്യോക്തി പ്രയോഗങ്ങളിൽ കന്നുകിളി തോന്നാത്തവരായി മലയാളികളുടെ ഇടയിൽ അധികംപേരെ കാണുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ആധുനികഭാഷാകവിതയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഒട്ടവിന്റെ നിലയും ഇതുതന്നെയാണു്.

ചരിത്രനായകനെ സാഹിത്യലോകത്തിൽ സുസമ്മതനാക്കിത്തീർത്ത മറ്റൊന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഫലിതപ്രയോഗപാടവമാണു്. . . എത്ര ഗൗരവവായമായ വിഷയത്തെ പ്രതിപാദിക്കുമ്പോഴും രസഭംഗത്തിനോ അനൗചിത്യത്തിനോ ഇടകൊടുക്കാതെ, എന്തെങ്കിലും ഒരുപാടിതക്ക അദ്ദേഹം പ്രയോഗിക്കാതിരിക്കുകയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഈ വിശിഷ്ട ഗുണത്തെ ഒളിയിക്കാതെയി "ഒട്ടവിന്റെ പൊടിക്കൈകൾ" എന്ന പേരിൽ പ്രത്യേകം ഒരുദ്ധ്യായം ഇതിൽ വേർതിരിക്കുന്നു. നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടു് ഇവിടെ ഇതിനെപ്പറ്റി കൂടുതൽ വിസ്തരിക്കുന്നില്ല.

വെണ്മണിപ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ മൂലതത്വങ്ങളായ അക്ലിഷ്ടതയും പ്രസന്നതയുമാണു് ഒട്ടവിന്റെ കവിതയിൽ സാർവത്രികമായി വിളയാടിക്കാണു് മറ്റു രണ്ടു ഗുണങ്ങൾ. അർത്ഥബോധത്തിനു ക്ലേശംതോന്നത്തക്ക ഒരൊറ്റ വരിയെങ്കിലും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതയിൽ

ബിന്ത്. ഉദ്യോഗി ചുരുക്കിക്കാൻ ദേശൈകദശകൾക്കു ചോലർ സാധിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ഇതിൽ ഓരോ സന്ദർഭങ്ങളിൽ ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുള്ള പദ്യങ്ങളെല്ലാംതന്നെ ഈ കവിതാതൂണങ്ങൾക്കു ദൃഷ്ടാന്തമായെടുക്കാവുന്നതുകൊണ്ട്, ഇനിയും വല്ല ഭാഗങ്ങളുമുദ്ധരിച്ചു ഈ പണ്ഡിതനെ പൂർവ്വപ്രകാരത്തിൽക്കണക്കെന്നു വിചാരിക്കുന്നില്ല.

ഒടുവിന്റെ കവിതാമീതിയെപ്പറ്റി പറയുന്ന അവസരത്തിൽ ഒരു സഹൃദയൻ ഈ വിധം അഭിപ്രായപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു:-- "കവിതകളെ ചിലർ കറുക്കുന്ന പശുക്കളോടു സദൃശപ്പെടുത്താറുണ്ട്. ചില പശുക്കളെ കറന്നു പറളെടുക്കുന്നതിനു വളരെ കത്തും ചവിട്ടും ഏൽക്കണം. ഒന്നേയധം മുതലായ കാര്യങ്ങൾ ഈ പശുക്കൾക്കു തുല്യമാകുന്നു. കത്തും ചവിട്ടും സഹിച്ചാലും പാൽ കിട്ടാൻ പ്രയത്നമായിട്ടുള്ള പശുക്കളുണ്ട്. ഇതേയോടു സദൃശപ്പെടുത്താത്ത കവിതകൾ ഏതുഭാഷയിലും ധാരാളമുള്ളതുകൊണ്ട് ഉദാഹരണങ്ങൾ പറയേണ്ട ആവശ്യമില്ല. യാതൊരുശ്ലേശവും കൂടാതെ സുഖമായിക്കറക്കുന്ന പശുക്കളാണു മൃഗമനുതരത്തിൽ പെട്ടിട്ടുള്ളതു്. കാളിദാസകവിതകളേയും മറ്റും ഇക്കൂട്ടത്തിൽ ഗണിക്കാം. ധാരാളം പാൽ കിട്ടുകയില്ലെങ്കിലും ഉള്ളപാൽ പ്രയാസംകൂടാതെ കറന്നെടുക്കാവുന്ന പശുക്കളോടാണു് ഒടുവിന്റെ കൃതികളെ സദൃശപ്പെടുത്തേണ്ടതു്." ചരിത്രനായകന്റെ സർവ്വപരിയും ആപ്തമിത്രപുരമായ മഹാകവി ഉള്ളിൽ പറയുന്നതു് ഇങ്ങനെയാണു്:-- "അന്യകളെന്നതിന്റെ നിർവൃതിയാകുന്നു

കവിതയുടെ പരമപ്രയോജനമെങ്കിൽ, അത് ഒട്ടവിടെ പ്പോലെ നൽകുവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ള ഭാഷാകവികൾ അധികംപേരില്ല. കരകളഞ്ഞതും കറുത്തതുമായ ഭാഷയിൽ പറയാനുള്ളത് വളച്ചുകെട്ടെന്നും കൂടാതെ തന്മയതപത്തോടുകൂടി ഭംഗിയായി പറയുക എന്ന ആ അതിദുഷ്കരമായ കർമ്മം അദ്ദേഹത്തെപ്പോലെ അടുത്ത കാലങ്ങളിൽ മററാക്കുകിലും സാധിക്കുമായിരുന്നവോ എന്നു സംശയമാണ്. പാലിതംകൊണ്ടു കടകവർഷണം വിദ്യ എന്ന അദ്ദേഹം വേറെയും അഭ്യസിച്ചിരുന്നു. കഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ കഞ്ചൻനമ്പിയാരായി വേഷം മാറിയൊലത്തെ നിലയെന്തെന്ന് അദ്ദേഹം നമ്മെ പലപ്പോഴും അനുഭവപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്."

ഇങ്ങനെയുള്ള ഒരു സ്മരണകവി ഇന്നും സാഹിത്യരസികന്മാരുടെ കേന്ദ്രബിംബമായിരിക്കുന്നതിൽ അതുളതപ്പെടുവാൻണ്ടോ?

൨. ചെറുകഥകൾ

വൗരമാനപ്പുത്രങ്ങളിലും മാസികകളിലും കഥാപാത്രം അനുപേക്ഷണീയമായിത്തീർന്നിട്ടുള്ള ഒരു കാലഘട്ടമാണിത്. ചെറുകഥകൾ സാഹിത്യലോകത്തിൽ ഗണനീയമായ ഒരു സ്ഥാനം കൈക്കലാക്കിക്കഴിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. ഇങ്ങനെ ഇന്നു ലോകം മുഴുവൻ പ്രചരിച്ചുകഴിഞ്ഞിട്ടുള്ള ഖണ്ഡകഥാപ്രസ്ഥാനം ആദ്യമായി ആവിർഭവിച്ചത് അമേരിക്കയിലാണെന്നു് പരയപ്പെടുന്നത്.

പതുതായി കണ്ടുപിടിച്ച ഒരു ഭൂവിഭാഗത്തെ അധിവാ
സയോഗ്യമാക്കിത്തീർക്കുന്നതിനുവേണ്ടി നിരന്തരമായി
പരിശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന അമേരിക്കക്കും സാഹിത്യ
ശാസ്ത്രത്തിൽ പ്രവേശിച്ച യഥേഷ്ടം വിഹരിക്കുന്നതിനു
വേണ്ടിടത്തോളം സമയവും സൗകര്യവും സിദ്ധിക്കാത്ത
ഒരു കാലഘട്ടമുണ്ടായിരുന്നു. അന്നു കോക്കറെ മുതലായ
കാലികന്മാരുടെ വലിയ വലിയ നോവലുകൾ വായിക്കു
ന്നതിന്നു സമയമില്ലാതിരുന്നു സ്വാഭാവികമായ കഥാശ്ര
വണാസക്തിയെ ശമിപ്പിക്കുന്നതിനായി നത്താനിയൽ
ക്കത്തോൺ, എഡ്ഗർ, അല്ലൻപോ തുടങ്ങിയ ചില
സാഹസ്യന്മാർ പതുതായി കണ്ടുപിടിച്ചു പ്രചരിപ്പിച്ച
ഒന്നാണത്രെ ഖണ്ഡകഥാപ്രസ്ഥാനം. യാത്രാവസരങ്ങ
ളിലോ ശുശ്രൂഷയ്ക്കായ വിശ്രമാവസരങ്ങളിലോ വര
യിച്ചതിക്കാവുന്ന വിധത്തിൽ ചുരുക്കി എഴുതപ്പെട്ടി
രുന്ന ഈ ഖണ്ഡകഥകൾ കാലക്രമത്തിൽ പരിഷ്കൃതജ
നതന്തിയുടെ ശ്രദ്ധയെ ആകർഷിക്കുകയും അധികം താ
മസ്വിയായതെ ആ പ്രസ്ഥാനം മറ്റു രാജ്യങ്ങളിൽ പ്രച
രിച്ചു തുടങ്ങുകയും ചെയ്തു. ഒരു സാഹിത്യവിഭാഗം ആ
ന്ന നിലയിൽ ചെറുകഥകൾ മൗനം-ന സമീപിച്ച
കാലത്തു മാത്രമേ ഇംഗ്ലണ്ടിൽ പരിപാഷ്ടിയെ പ്രാപിച്ചി
ട്ടുള്ളൂ. "എന്നാണു് ആംഗലസാഹിത്യത്തിൽ പണ്ഡിത
നായ ഒരു നിരൂപകൻ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതു്. മല
യാളഭാഷയെ സംബന്ധിച്ചു പറയുകയുണ്ടെങ്കിൽ, ഇതു
പ്രസ്ഥാനം ഇവിടെ ആവിർഭവിച്ചിട്ടു് ഇനിയും അന്ത
രാരംഭമു തികഞ്ഞിട്ടില്ല. ഒരു സാഹിത്യവിഭാഗമെന്ന

നിലയിൽ നമ്മുടെ ഇടയിൽ അതു ലബ്ധപ്രതീകമായി തീർന്നത് ഹൃദയിടയിൽ മാത്രമാണ്.

മലയാളഭാഷയിൽ ആദ്യമായി ഒരു ചെറുകഥയെഴുതിയത് ആരാണെന്നുള്ളതിനെപ്പറ്റി അഭിപ്രായഭേദമുണ്ട്. എന്നാൽ ആദ്യകാലികന്മാരിൽ പ്രധാനിയായ ഒരാൾ ഒടുവിൽ കണ്ണകൃഷ്ണമേനോനായിരുന്നുവെന്നുള്ളതു തീർച്ചയാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കഥകളെ ഇടത്തു ചാരമർശിക്കുന്നതിനു മുമ്പായി, ചെറുകഥകളെപ്പറ്റി സാമാന്യമായി ചിലതൊക്കെ പറയുന്നത് വായനക്കാർക്ക് പ്രമേയജ്ഞാനത്തിന് പ്രയോജനകരമാകുമെന്നു വിചാരിക്കുന്നു.

കഥയെഴുത്തിനെപ്പറ്റി രണ്ടുതരം അഭിപ്രായക്കാരുണ്ട്. കഥാരചനയുടെ ഉദ്ദേശ്യം ജീവിതത്തിന്റെ ചിത്രം വരയ്ക്കുന്നതാണെന്നു ഫെൽഡിജെയിംസ് വാദിക്കുന്നു. ഹേദേ. മറിച്ചു, വായനക്കാരെ രസിപ്പിക്കുന്നതാണ് അതിന്റെ പ്രധാനോദ്ദേശ്യമെന്നു അൾഫാൻസ് ദാദേ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. പൊതുജനങ്ങൾ ഇതിൽ ഏതുതരം കഥകളെയും വിരോധിക്കും അധികം ഇഷ്ടപ്പെടുക, എന്നു പ്രത്യേകിച്ചു ചാരയേണ്ടതില്ലല്ലോ. വിജ്ഞാനത്തേക്കാൾ അധികമായി വിനോദത്തെയാണ് ജനങ്ങൾ സാഹിത്യത്തിൽനിന്നും കാംക്ഷിക്കുന്നത്. എന്നുമാത്രമല്ല, ജീവിതത്തെ ചിത്രീകരിക്കുന്ന കഥയെഴുത്തു മഹാകവി രവീന്ദ്രനാഥടാൾക്കുവേണ്ടിയില്ലെന്നു ചിലർ ചൂവ് വിലക്കു മാത്രമേ സ്വീകരിക്കുമായി കാണുന്നുമുള്ളു. ഒടുവിന്റെ കഥകൾ മുഴുവനും വായനക്കാരെ രസിപ്പിക്കത്തക്ക വിധത്തിലാണ് എഴുതപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. ഇതു

പരയനക്കാരുടെ രൂപിയെ കൂടുതലായി വിലമതിച്ചതു കണ്ടെല്ലാതെ, ജീവിതത്തിന്റെ ചിത്രം വരയ്ക്കുന്നതിനുള്ള അപചയവർക്കൊണ്ടായിരിക്കാൻ ഇടയില്ല. മലയാളഭാഷയിൽ ഖണ്ഡകഥാപ്രസ്ഥാനം തീർന്നു വിരളമായിരുന്ന ഒരു കാലത്താണ് ചരിത്രനായകൻ ആ കഥകളെഴുതിയതെന്നും, രവീന്ദ്രനാഥ് ടാഗോറിന്റെ രംഗപ്രവേശത്തിനു മുൻപ് കേരളത്തിലെല്ലാ ഭാരതത്തിൽ തന്നെ തത്താളമായ ഒരു കഥാകഥനരീതി ആരംഭിക്കാൻ പൊതുവായിട്ടുള്ള പരമാർത്ഥവും കൂടി ഈ അവസരത്തിൽ പ്രത്യേകം ഓർക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ടായിരിക്കുന്നത്.

കഥകളിൽ പ്ലാറ്റിനുവേണ്ടി കഷ്ടപ്പെടുന്ന ഒരു സമ്പ്രദായം പണ്ടുള്ള കഥാകാരന്മാർക്കുണ്ടായിരുന്നു. പ്ലാറ്റ് എന്ന പദത്തിന്റെ അർത്ഥത്തെപ്പറ്റിയുള്ളതെന്തിലാണെന്നാൽ, അക്കൂട്ടർ അതിനുവേണ്ടിത്തന്നെ പ്ലാറ്റിന്റെ സമയം ചെലവാക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. “വിശുദ്ധ കർവു, അസാധാരണമായ സംഭവങ്ങളെക്കൊണ്ടു പരിപൂർണ്ണവും, ഇപ്സപരിണാമവുമായ കഥാഖടന” മെന്നാണ് പ്ലാറ്റിന് അവർ കല്പിച്ചു നീച്ചു ചെന്നു. ഇങ്ങനെയുള്ള കഥാഖടനത്തിനുവേണ്ടി പലപ്പോഴും അക്കൂട്ടർ അസാധുവുണ്ടായ പല അങ്ങങ്ങളേയും കഥകളിൽ കൂട്ടിച്ചേർക്കുവാൻ മടിച്ചിരുന്നില്ല. “ശാസ്ത്രം പറയുകയാണെങ്കിൽ, നിശ്ചിതമായ രൂപത്തോടുകൂടിയതും കർമ്മകാരണബന്ധത്താൽ സംഭവിക്കുകയും ഏകദിനം ഉണ്ടായ ഒരു കഥയാണ് പ്ലാറ്റെന്ന അഭിധാനം പ്രഖ്യാപനമായിരിക്കുന്നത്.” എഡ്ഗർ അല്ലൻറേയും എന്ന

• 5400 കഥകളുടെ തിരിയിലുള്ള

അമേരിക്കൻ കാഥികൾ ഒരിക്കൽ ഈ വിധം പറഞ്ഞു
കാണുന്നു:--“തുടരെ തുടരെ സംഭവങ്ങളെ ഫുടിപ്പി
ച്ചുകൊണ്ടു് അതു പട്ടാട്ടുവകയില്ല. ഒരു കരമതെ
പട്ടാട്ടിൽനിന്നു് ഒരൊരർ സംഭവംപോലും വേറെ മ
റന്നി വെക്കുകയോ സമാനം മറന്നിപ്പോകുകയോ ചെയ
യ്ക്കാൻ അതു മുഴുവൻ സാധിച്ചുപോകും. ഈ പരിവൃത്ത
വസ്ഥ കഥകളിൽ സാധാരണ കാണാറില്ല. എന്നാലും
അതു അസാധ്യമാണെന്നു് വിചാരിച്ചുപോകരുതു്. പ്രാ
യോഗികമായി പറയുകയാണെങ്കിൽ, മുഴുവൻ ഭാഗത്തി
ന്നു് ഹാസിവാദത്തെ ഒരു ഭാഗംപോലും മറന്നുവെന്ന് പാ
ടില്ലാത്തതിന്നെയാണു് ഒരു ഉത്തമമായ പട്ടാട്ടെന്നു് പ
രിഗണിക്കേണ്ടതു്.” ഈ തത്വം കണ്ടുകൃഷ്ണമേനോൻ
വേണ്ടപ്പോലെ മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നുവെന്നു്. അദ്ദേഹ
ത്തിന്റെ എല്ലാ ചെറുകഥകളും വീളിച്ചുപറയുന്നതു്.
തീരെ അസംഭവ്യങ്ങളായ തുടർതാൽ ഭാഗങ്ങളും അദ്ദേ
ഹത്തിന്റെ കഥകളിൽ ഫുടിപ്പിച്ചിട്ടില്ല. സകലരാ
ജ്യത്തിൽനിന്നുകൊണ്ടല്ല, യഥാർത്ഥലോകത്തിൽ ഇരുന്നു
കൊണ്ടുതന്നെയാണു് ആ സമുദയൻ കഥകളെഴുതി
യതു്. വായനക്കാരെ വിസ്മയാകലരാക്കിത്തീർക്കുന്നതി
നായി പരിശ്രമിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതിനിടയിൽ കാഥി
കൻ സംഭവ്യതയിൽനിന്നു് ഖുളുദും അകന്നുപോകു
ത്തവിധം കഥകൾക്കു് സംഭവ്യതാസീമയുമായി ശീലിച്ച
മല്ലാത്ത ഒരു ചുസ്സും ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ടതു് അത്യാവശ്യ
മാണെന്നും അതില്ലെങ്കിൽ ചെറുകഥകൾ “അറപ്പി
ക്കഥകൾ”കൂടെ കെറച്ചുസന്താനങ്ങളായില്ലാകുമെന്നും
കണ്ടുകൃഷ്ണമേനോൻ മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നു. അതിന്നു
മറ്റൊരു തന്മയതത്വം അദ്ദേഹത്തിന്റെ കഥകളിൽ

ചെയ്ത് ഒടുവിൽ ആ രാജദ്രോഹികളെ കിട്ടിക്കിടക്കപ്പട്ടി
ഇന്നതും മറ്റും സംഭവിക്കത്തക്ക സന്ദർഭങ്ങളാണോ
എന്നു വല്ലവർക്കും തോന്നുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അവർ ലോക
മുതൽപ്പറ്റി ഒന്നും അറിയാത്തവരാണെന്നു മാത്രമേ അ
തിന് അർത്ഥമുള്ളൂ. ഇതിനേക്കാൾ ദയനീയങ്ങളും ഭയാ
നകങ്ങളുമായ ഏതു ഏതു സംഭവങ്ങളാണു് ലോക
ത്തിൽ യഥാർത്ഥമായി നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതു് ?

പ്രയുക്തിപരം, സാമൂഹ്യവിപരണപ്രഭംനം, മ
സുസ്ഥിതി പ്രതിപാദകം, യുക്തിവാദവിഷയകം എന്നീ
ഇതിവൃത്തത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കി കഥകളെ നാ
മകൾക്കു് ഇതിപരമായ ചെറുകഥ
തരം നാമകൾക്കു് പ്രയുക്തി
പരമായ കഥകൾക്കു്
സംഭവപരമായ കഥകൾക്കു്
വായനക്കു് നാമകൾക്കു്
നായിക, നായക
ക്കുന്ന ചില പരമ്പ
ലോകങ്ങളുടെ ഭൂരികരണമു
ല്ലോ സംഭവപരം കണ്ടുകൊണ്ടി
രും ശ്രോതാവ്യവസ്ഥയുള്ള കഥകളെ
നായികപരങ്ങളായിരിക്കും സ
രം മുതലായവയെ സംബന്ധിക്കുന്നതിന
പ്രക്ഷോഭങ്ങളും പ്രമോദശീകങ്ങളാകുന്നതിന
സംഭവപരങ്ങളായ കഥകൾക്കു് കൂടുതൽ സ
മർപ്പം. ഇന്നു് ഇതികൾക്കു് ഇഷ്ടപ്പെടുന്നതു്

മുഖ്യം. ഇന്നു് ഇതികൾക്കു് ഇഷ്ടപ്പെടുന്നതു്

കാണുന്നുമുണ്ട്. “മാലതി”യിൽ മായവൻനായരുടേയും മാലതിദേവിയുടെയും വിഭേദശയായാമലോ യാട്ട ക്ഷീകമായി അവർ തമ്മിൽ പീരിയുന്നതും ഭർത്താവിനെ പീരിയുമ്പോൾ ശർഭിണിയായിരുന്ന മാലതിദേവി പല സ്ഥലങ്ങളിലും ചുറ്റിത്തിരിഞ്ഞു കൂട്ടവിൽ സ്വപ്ന ഛത്തിനടുത്തുള്ള ഒരു കരളിക്കാട്ടിൽവെച്ചു പ്രസവിക്കുന്നതും, പലിയുടെ പിടിയിൽപെട്ട മാതാപും മാതൃ ലന്റെ കണ്ണിൽപെട്ട കുട്ടിയും ദൈവഗത്യാ രക്ഷപ്പെടുന്നതും, പീനെയും രണ്ടു കൊല്ലം കഴിഞ്ഞതിനു ശേഷം ഒരു ദിവസം ഭിക്ഷക്കാരിയുടെ നീലയിൽ മാലതിദേവിയും, ശോസായിത്തോഷത്തിൽ മായവൻനായരും വീട്ടിൽ വന്നുചേരുന്നതും, അതുപോലെ “ഒരു യോഗം” എന്ന ചെറുകഥയിൽ ഏതോ അക്രമം കണ്ടിച്ച് ഒരു മഹമ്മദീയനെ മാതൃകയോഗ്യമായവിധം കഠിനമായി ശിക്ഷിച്ച വിവരമറിഞ്ഞു പ്രതീകരണപ്രിയോടുകൂടി ഒരു ചേർന്നു തന്നെ ചതിച്ചുകൊല്ലാൻ ശ്രദ്ധാലോചന നടത്തുന്നത് ഒരു യോഗത്തിൽ, ശക്തൻ തമ്പുരാൻ ഒരു ഹോജിയുടെ ഭവനത്തിൽ മഹമ്മദീയരുടെ ബന്ധ എന്ന് നിലയിൽ ഹാജരായി “ഹെളാവിനേയും, നിബിയേയും കയ്യിത്താൽ നമ്മൾ ബകമറനിക്കേണ്ടതു രാഗ്യത്തെ രാശാവിനെയുണ്. ഈ രാശാവിനു ഇസ്ലാം വസ്ത്രത്തോടു വിശേഷിച്ച ഒരു ഹരയുള്ളതായി തമ്മക്ക പോരും ഇല്ല. അങ്ങനെയിരിക്കുമ്പോൾ, അയാളെ കൊല്ലണമെന്നുള്ള ആലോചനതന്നെ ദോഷമാണ്. അതു താനിക്കുന്ന കാര്യവും അത്തരം എളുപ്പമല്ല. താതിച്ചാലും പടച്ചവൻ പത്മമാവില്ല” എന്നും മറ്റും യുക്തിവാദം

ചെയ്ത്, ഒടുവിൽ ആ രാജാജാഹികളെ കൂട്ടിക്കിലകപ്പെട്ട ഇതുണയും മറ്റും, സാദൃശ്യങ്ങളെക്കുറിച്ചു സാദൃശ്യങ്ങളാണെന്നു വല്ലവർക്കും തോന്നുന്നുണ്ടെങ്കിൽ അവർ ലോകത്തെപ്പറ്റി ഒന്നും അറിയാത്തവരുണ്ടെന്നു മാത്രമേ ആതിന് അർത്ഥമുള്ളൂ. ഇതിനേക്കാൾ ദയനീയങ്ങളും ഭയപ്പെടേണ്ടതുമായ ഒരു ഒരു സംഭവങ്ങളാണ് ലോകത്തിൽ യഥാർത്ഥമായി നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നത് ?

പ്രവൃത്തിപരം, സ്വഭാവവിവരണപ്രധാനം, വസ്തുസ്ഥിതി പ്രതിപാദകം, യുക്തിവാദവിഷയകം എന്നീ ഒന്നെ ഇതിവൃത്തത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കി കഥകളെ നാലായി തരം തിരിക്കാം. പ്രവൃത്തിപരമായ ചെറുകഥയിൽ കഥാപാത്രങ്ങളുടെ സ്വഭാവത്തെക്കാൾ പ്രവൃത്തികൾക്കായിരിക്കും പ്രാധാന്യം. ഏതെങ്കിലും ഒരു ഭാഗം വായിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ “ഇതിനെത്തുടർന്ന് എന്താണ് സംഭവിക്കാൻ പോകുന്നത് ?” എന്നുള്ള ഒരു ജിജ്ഞാസ വായനക്കാരനിൽ ഉളവാകണം. “ഒരു നായകൻ, ഒരു സായിക, അവരുടെ ശുഭസമാഗമത്തെ പ്രതിരോധിക്കുന്ന ചില പാത്രങ്ങൾ അഥവാ സാഹചര്യങ്ങൾ, വിപ്ലവങ്ങളുടെ ദുരികരണങ്ങൾ, അഭീഷ്ടിയിലി-എന്നിവയുടെ പ്രധാന സംഭവങ്ങൾ കണ്ടുവരുന്ന കഥാഖണ്ഡകങ്ങൾ” ഇതരം ശ്രംഗാരപ്രധാനങ്ങളായ കഥകളെപ്പോലെത്തന്നെ പ്രവൃത്തിപരങ്ങളായിരിക്കും. സമുദായം, രാഷ്ട്രം ആയത് മുതലായവയെ സംബന്ധിക്കുന്ന പരിഷ്കാരങ്ങളും പ്രക്ഷോഭങ്ങളും പ്രായോഗികങ്ങളാകുന്നതിന് ശ്രംഗാരസംഭവങ്ങളായ കഥകൾക്കാണ് കൂടുതൽ സൗകര്യമുള്ളത്. ജനസാമാന്യം അധികം ഇഷ്ടപ്പെടുന്നതും

ഇത്തരം കഥകളെയത്രേ. കഞ്ഞുതുണ്ണിമേനോൻ എഴുതിയിട്ടുള്ള കഥകളിലധികവും ശ്രീമാൻ രസത്തിന് പ്രാധാന്യം കൊടുത്തു കാണുന്നത് ഇതുകൊണ്ടുതന്നെയായിരിക്കാം. “ഒടുവിൽ കഞ്ഞുതുണ്ണിമേനോന്റെ ചെറുകഥകൾ പ്രണയപരതന്ത്രരായ സ്ത്രീവർജ്ജനങ്ങളുടെ ചേഷ്ടിതങ്ങളെ ഹൃദയംഗമമായി പ്രതിപാദിക്കുന്നു” എന്നാണ് ഒരു വിദഗ്ദ്ധവിമർശകൻ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. ഇത് അതിശയോക്തിയോ അതിസ്തുതിയോ അല്ലെന്ന് അദ്ദേഹമെഴുതിയ കല്യാണിക്കുട്ടി, ജാണ, നാരായണിക്കുട്ടി, മാലതി, കേളിണ്ണിമുപ്പിൽ നായർ മുതലായ കഥകൾ വായിച്ചാലറിയാം.

സംഭവങ്ങൾ ചർക്കി, മാനസികവ്യാപാരങ്ങൾക്കു പ്രാധാന്യം കല്പിച്ച് മനുഷ്യസ്വഭാവത്തെ തെളിയിക്കുന്ന സ്വഭാവവിവരണപ്രധാനങ്ങളായ കഥകൾ മലയാളഭാഷയിൽ ഇനിയും ദർശ്യങ്ങളായിട്ടാണിരിക്കുന്നത്. ട്രാജേഡികളുടെ തത്ത്വമകളായി നമുക്കു കിട്ടിയിട്ടുള്ളവയിൽ ചിലതു ഇക്കൂട്ടത്തിൽ പെടുന്നു. ഇത്തരം കഥകൾ എഴുതുന്നതിൽ മാത്രമല്ല, വായിച്ചു രസിക്കുന്നതിനും അസാമാന്യമായ സഹൃദയത്വം ഉണ്ടായാലേ സാധിക്കൂ. ട്രാജേഡികൾ വായിക്കുന്ന ചിലർ “ഇതിൽ എന്തൊരു രസമാണുള്ളത്?” എന്നു ചോദിച്ചു നെററി ചുളിക്കാറുണ്ടല്ലോ.

വസ്തുസ്ഥിതിപ്രതിപാദകങ്ങളായ കഥകളെഴുതുന്നതിനും വളരെ പ്രയാസമുണ്ട്. പ്രവൃത്തികൾക്കും സ്വഭാവത്തിനും പ്രാധാന്യം കല്പിക്കരുത്, എന്തെങ്കിലും

ലും ഒരു കാലത്തിന്റെയോ ഭൂതത്തിന്റെയോ സമുദയത്തിന്റെ ബാഹ്യമോ ആഭ്യന്തരമോ ആയ അവസ്ഥയുടെയോ ദഹനീയമായ ഒരു വസ്തുവിന്റെയോ പ്രതീതി വരുന്നകാരിൽ ഉളവാകത്തക്കവണ്ണം ചില സംഗതികൾ കാലക്രമത്തിൽ ആഖ്യാനം ചെയ്യുകയോ വഴ്ത്തിക്കുകയോ" ആണ് ഇത്തരം കഥകളുടെ സ്വഭാവം. ഭവേഷ്ടയിൽ കഞ്ഞിരാമൻ നായനാരുടെ "പാർവത" യിൽ ചാൽ ഇതിന്റെ ഒരു ഏകദേശജ്ഞാനം വരുന്നതാണു് സിലിക്ഷുന്നതാണു്. ഇങ്ങനെയുള്ള കഥകളിൽ വസ്തുസ്ഥിതിയുടെ സമുദ്യോതനത്തിനായി ചില സംഭവങ്ങളും പാത്രങ്ങളും സ്വീകൃതമാകുന്നുണ്ടെങ്കിലും അവയ്ക്കു ഒരിക്കലും പ്രാധാന്യം നൽകപ്പെടാറില്ല. "ഒട്ടവിന്റെ ഒരു രാത്രി" എന്ന് ചെറുകഥ ഈ ഇനത്തിൽ ഉൾപ്പെടത്താം. "ഗർഭിണിയായ സ്ത്രീയെ ബലികഴിച്ചാൽ മാത്രമേ ദേവതി പ്രസാദിക്കയുള്ളൂ, എന്നുള്ള ചിലരുടെ വിശ്വാസത്തെ അപലപിക്കണമെന്നുള്ളതാണു് ഈ കഥയുടെ ഉദ്ദേശം. കേസരിയുടെ "പാർവത" യെപ്പോലെതന്നെ "ഒരു രാത്രി" യും സ്വപ്നങ്ങൾ നൂറുപത്തിലാണു് എഴുതപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതു്.

നിസ്സാരങ്ങളായ വല്ല തെളിവുകളെയും ആശ്രയിച്ചു ഭയങ്കരമായ കൊലപാതകത്തിന്റെയോ കവർച്ചയുടെയോ തുറന്നുപിടിക്കുന്ന കരോന്മുഖനകഥകളെത്തന്നെയാണു് യുക്തിവാദകഥകളായി ഗണിച്ചിട്ടുള്ളതു്. യുക്തിക്കു പ്രാധാന്യം കല്പിച്ചു കരോതെളിയിക്കുന്നതുകൊണ്ടു യുക്തിവാദകഥകൾ എന്നു പേരു കല്പിച്ചു എന്നു മാത്രമേയുള്ളൂ. ഈ പ്രസ്ഥാനം മലയാള

ത്തിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടിട്ടു വളരെക്കാലമായിട്ടില്ല. “സത്യം തെളിഞ്ഞു” എന്ന ചെറുകഥയിൽ, നീവണ്ടിയിൽ കയറ്റി നടന്ന ഒരു കെരളപുരതകക്കേസ്സ് ഗാമമേനോൻ തെളിയിച്ചതു സാധാരണ കുറ്റാന്വേഷണകഥകളുടെ സമ്പ്രദായത്തിലാകയാൽ ഒടുവിൽ അന്തരത്തിലുള്ള കഥാകഥനരീതി തീരെ അപരിചിതമായിരുന്നു എന്നു പറയാൻ സിദ്ധത്തിയില്ല. പക്ഷെ കാഥികൻ അതിലൂടെ തുടങ്ങും കുതിച്ചുചാട്ടത്തിക്കുറുന്നതിനാലും കുറ്റാന്വേഷണത്തോടൊരോ മറ്റൊരു വിഷയത്തോടൊരോ പ്രാധാന്യം കല്പിച്ചിട്ടുള്ളതിനാലും അതു് ഒരു വെറും “അന്തി വാദകഥ”യാണെന്നു പറയാനും സിദ്ധത്തിയില്ല.

കഥകളുടെ വിഭാഗങ്ങളെപ്പറ്റിയൊന്നല്ലേ ഇതുവരെ പ്രതിപാദിച്ചതു്. അങ്ങയുടെ സ്വഭാവത്തെപ്പറ്റിയും ചിലതൊക്കെ പറയാനുണ്ട്. ഒരു ചെറുകഥയെ ആരംഭം, കഥാശരീരം, അവസാനം എന്നിങ്ങനെ മൂന്നായി ഭാഗിക്കാം. ഇവയിൽ ഒരേയോ ഭാഗവും ശരിയായിരുന്നാൽ മാത്രമേ കഥയുടെ രസികതയും തന്മയത്വവും ഉണ്ടാകുന്നുള്ളൂ. ആരംഭം എന്നായാൽ തന്നെ കാഥികൻ പകുതിയുപജയിച്ചു എന്നു പറയാം. “വായനക്കാരനോടു ശ്രദ്ധകർത്താവിനെ പരിചയപ്പെടുത്തുന്ന എഴുത്തു്” എന്നാണ് കഥാരംഭത്തെപ്പറ്റി ഒരാൾ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു്. വായനക്കാരന്റെ മുഷിച്ചിൽ തേജസ്സനരീതിയിലാണ് കഥയുടെ പ്രാരംഭമെങ്കിൽ അതു മുഴുവൻ വായിച്ചു നോക്കുന്നതിനു സാധാരണ വായനക്കാർക്കു് ക്ഷമയുണ്ടായിരിക്കയില്ലെന്നുള്ളതു്. നിശ്ചയമുണ്ട്. അതു് കൊണ്ടു കഥാരംഭം തിരുത്തേണ്ടതു്. കാര്യത്തിൽ കാഥികൻ പ്ര

ആൻ

തൃപ്തിയും ശുദ്ധ പരിപ്ലിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. മ. വെ
 വർണ്ണത്തോടുകൂടി, ഓ. സാക്ഷാത്കണ്ഠത്തോടുകൂടി, ന. ക്ലി
 ഛാസംഭവങ്ങളിൽ നേരിട്ടുള്ള പ്രവേശനത്തോടുകൂടി,
 എന്നിങ്ങനെ ആരംഭം മുൻ തരത്തിലാകാം. ഇവയിൽ
 ഒന്നു മററിതിനേക്കാൾ നല്ലത് എന്നു പറയാനില്ല. എ
 ക്കിലും വിവരണത്തോടുകൂടിയ ആരംഭം മറ്റുള്ളവയെ
 അപേക്ഷിച്ച് അല്പം "മുഷിപ്പി" സായിട്ടാണു് സാധാരണ
 കാണുന്നത്. സദാപദേശങ്ങളെ തത്പരജ്ഞാനശക്തി
 ക്കളോ. ഉദ്ധരിച്ചുകൊണ്ടുള്ള വിവരണമാണെങ്കിൽ നി
 വ്യായമായിട്ടും വായനക്കാരെ മുഷിപ്പിക്കും. സാക്ഷാത്കണ്ഠ
 തോടുകൂടിയതോ, നേരിട്ട കഥാശാത്രത്തെ സ്പർശിക്കുന്ന
 തോ ആയ ആരംഭം വായനക്കാരെ ജിജ്ഞാസയെത്തി
 യ്ക്കുന്നതു്. ചരിത്രസാരകളുടെ കഥകളിലധികവും
 അപ്രകാരം എല്ലാതന്നെ വായനക്കാരെ ആകർഷിക്കത്ത
 ക്കവിധത്തിലാണു് ആരംഭിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതു്. "മദീറാ
 ശിയിൽ അതിവിശേഷമായ സർപ്പം വന്നിട്ടുള്ള കാല
 മാണു്" എന്നു് അഭിഷേകം "വീചാരം തെറ്റി" എന്നു്
 കഥയും, "ബാങ്കളരിൽനിന്നു രാത്രി പറപ്പെട്ട പ്രഭാത
 തോടുകൂടി മൈസൂരിലെത്തുന്ന തിരുണ്ടിയുടെ ഒന്നാം
 ക്ലാസ്സ് മുറിയിൽ സുകുമാരിയും യൗവനയുക്തയായ
 ഒരു സ്ത്രീയുടെ മുതൽക്കൂട്ടം കാണപ്പെടുന്നു" എന്നു് അഭി
 ക്ഷേപം "സത്യം തെളിഞ്ഞു" എന്നു് കഥയും ഇതുപോലെ
 മറ്റു പല കഥകളും ഇതിന്നുതന്നെ ഉദാഹരണമാണു്.

ആരംഭം നന്നായാൽ വായനക്കാരെ ശുദ്ധയെ
 ആകർഷിക്കും. എന്നാൽ അവരെ രസിപ്പിക്കുവാനു
 കന്ന ഭാഗം കഥാശരീരമാണു്. അത്യാവശ്യമില്ലാത്ത ഭാ

ഗം വിസ്തരിച്ചു വർത്തിക്കുകയും എന്നാൽ പ്രതിപാദ്യമായ സംഗതികളിൽ ഒന്നുപോലും വിടാതെയും വളരെ ഭൂതപിതൃത്തോടുകൂടി പ്രവർത്തിക്കുവാൻ കഴിയാത്തവർ ഇക്കാര്യത്തിൽ തോറ്റുപോവുകയേയുള്ളൂ. വലിയ ഒരു അനുവലംബിതത്തിലായിട്ടുപോലും ഇങ്ങലേഖയിലെ പതിനെട്ടാമദ്ധ്യായം അനുവശ്യമായിപ്പോയി എന്നാണ് നിരൂപകന്മാർ അഭിപ്രായപ്പെടുന്നത്. നോവലുകളുടെ കഥ ഇതാണെങ്കിൽ ചെറുകഥകളുടെ കാര്യം പറയാനുണ്ടോ? സൂചനകൊണ്ടു കാര്യം സാധിക്കുമെങ്കിൽ അതാണ് ഉത്തമമായ മാർഗ്ഗം. സൂചനപ്രധാനമായി, തന്മയതപഃവര്യത്തുന്നതിനാണ് കഥയെഴുത്തുകാരൻ ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടത്. ഇത് അത്ര എളുപ്പമായ ഒരു ജോലിയല്ല. ചിലപ്പോൾ കഥയെഴുത്തുകാരൻ സ്വയം കഥാപാത്രമായിത്തീരേണ്ടിവരും. അതായതു കഥയിൽ താനുകൂടി ഭാഗഭാക്കാണെന്നു വിചാരിച്ചാൽ മാത്രമേ തന്മയതപത്തോടുകൂടി ആദാഗംവിവരിക്കാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ എന്നർത്ഥം. ഒരു വിമർശകൻ ഈ വിഷയത്തെപ്പറ്റി അഭിപ്രായപ്പെടുന്നതു ഞാക്കുക:—

“ഒരു സന്ദർഭം — മറ്റേതെങ്കിലും കഥാവിഷയം — വിശ്വാസ്യമായിത്തീരണമെങ്കിൽ, കഥാകാരൻ സ്വന്തം ഉപമെന്നു ധർമ്മത്തിന്മേൽ ഘർഷണം ചെയ്തു അതിന് മാറ്റം കൂട്ടേണ്ടതാണ്. കഥാപാത്രങ്ങളുടെ അനുഭവം തന്മയതപോലെ വിചാരിക്കുകയും അവയുടെ സൽഫലത്തിൽ നിഷ്പക്ഷമായി സന്തോഷിക്കുകയും ദുഃഖത്തിൽ സന്തപിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന ശുദ്ധകാരണ മാത്രമേ വിഷയം വിശ്വാസ്യമാക്കുവാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ.

ആം ഏതയസ് പൂക്കയരീതിയിൽ ഏതൊരു തന്മയതപ
 തേന്താടുകൂടിയോണം; കണ്ടുകൂട്ടുന്നമേനേൻ അവയിലെ
 കഥാശരീരത്തെ രൂപവൽകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. കേളിപ്പി
 മൂപ്പിൽ നായർ എന്ന കഥയിലെ പാത്രങ്ങളായ നാണി
 കുട്ടി, കഞ്ചിത്തമ്മ എന്ന സ്ത്രീരുന്നങ്ങളുടെ അനുഭവങ്ങളെ
 വിവരിച്ചിട്ടുള്ള ഭാഗം വായിക്കുന്ന അവസരത്തിൽ
 കണ്ണൂരിൽ പെൺകുട്ടികൾക്കായിരിക്കാൻ ഏതയമുള്ളവർ സാ
 ധിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. “ജാത”വിന്റെ കഥയും
 ഇതുപോലെതന്നെ. കഥാശരീരം അതിന്റെ മൂലം
 ന്യായമായിലേയ്ക്കു അടുത്തുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ കഥാശ
 രീരവുമായി പരയത്തക്ക ബന്ധമെന്നുമില്ലാത്ത വല്ല നി
 സ്സാരവിഷയങ്ങളേയും ഇടയ്ക്കു വലിച്ചിഴച്ചുകൊണ്ടു
 വന്നു നീട്ടി നീട്ടി വെട്ടിപ്പോയതുകൊണ്ടു കഥയെ പ
 രീക്ഷിക്കുന്ന രീതി ചരിത്രനായകൻ ഒരു കഥയിലും പ്ര
 യോഗിച്ചിട്ടില്ലെന്നുതന്നെ പറയാം. ഒട്ടവിന്റെ കഥാ
 ശരീരങ്ങളെല്ലാം മനോമോഹങ്ങളും അത്യന്തം സമ
 കർഷകങ്ങളുമായിത്തീർന്നിട്ടുള്ളതും ഇതുകൊണ്ടുതന്നെ
 യാണു്.

ആരംഭം, കഥാശരീരം എന്നീ വിഷയങ്ങളിൽ വി
 ജയശ്രീ പരിലാളിതനായി നാം കണ്ട ചരിത്രനായകൻ,
 “അവസാനം”ത്തെ സംബന്ധിച്ചു്, അതുകൊണ്ടു അഭിന
 യനിയമല്ലാത്ത ഒരു ചാർജ്ജ്ത്തിൽ കൂടിയാണു സഞ്ചരി
 ച്ചുകൊണ്ടുതന്നെ ഇറങ്ങുവാൻനിൽക്കു് നില്ക്കുന്നതി
 യിപ്പ. വാസ്തവം പറയുകയാണെങ്കിൽ കഥയുടെ ആ
 രംഭത്തോളമല്ലാതെ തന്നെ ഇത്തോളമായ ഒരു ഭാഗമാണു്
 അവസാനവും. പ്രധാനമായ ഉദ്ദേശ്യം നിവൃത്തിപ്പെടു

ടുകഴിഞ്ഞാൽ ഉടനെ കഥ അവസാനിപ്പിക്കയാണു വേണ്ടതു്. പിന്നീടുള്ള വിവരണമുണ്ടാകുന്നതിനുള്ള അർത്ഥസമർത്ഥതയുടെ ലക്ഷണമായിരിക്കും. ഒരു ചിത്രകാരൻ തന്റെ ചിത്രത്തിൽ പ്രയത്നമായ ഭാഗങ്ങൾ മാത്രം രേഖപ്പെടുത്തി, ശേഷമുള്ളവ സന്ദർശകന്റെ ഭാവനാദൃഷ്ടിക്കായി വിട്ടുകൊടുക്കുന്നതുപോലെയാകണമെന്നു കരുതുന്നിരിക്കണം. “നിവൃത്തിയെന്നു എന്നു വെച്ചാൽ ഏല്പാ സംശയങ്ങളുടേയും നിവാരണവും ആവ്യാനത്തിന്റെ സമാപനവും വകയാവും അർത്ഥപരമായ തമ്മിലുള്ള ബന്ധത്തിന്റെ വിശദീകരണവുമാകുന്നു” എന്നാണ് ഒരു നിരൂപകൻ അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതു്. ഇതു് സംക്ഷിപ്തം പരിമിതവുമായില്ലെങ്കിൽ കഥയുടെ ഭാജ്യം ക്ഷയിച്ചുപോകും. പേരു കേട്ട കഥയെഴുത്തുകാരെക്കൊണ്ടു് ഇക്കാര്യത്തിൽ പ്രത്യേക ശ്രദ്ധ പതിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതായി കാണാം. ഉദാഹരണത്തിന്നു നമുക്കു ശ്രീമാൻ ഞാണെന്നൊരു ആട്ടക്കാരൻ. കഥയെഴുതുകാരന്റെ ഭ്രാന്തെപ്പോലെ കാര്യം സംഭവിച്ചുകഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ, അദ്ദേഹം ഒരുക്കാരനാവാൻ ശബ്ദിക്കുകയില്ല. “മുക്തായ ‘സുഭ’യെ മാതൃപിതാക്കൾ തന്നെ പ്രയോഗിച്ചു് ഒരുക്കുകയെന്നു വേളികഴിപ്പിച്ചശേഷം അവളുടെ ഭർത്താവു് അവൾ മുക്താണെന്നു മനസ്സിലാക്കുന്നു. സുഭ ഏതൊരു സ്ത്രീയാണെന്നു ആളെക്കുറിച്ചു ചോദിക്കുന്നു. എന്നിട്ടു് എന്തു സംഭവിച്ചു? ‘സുഭ’യുടെ ഭർത്താവു് പുനർവിവാഹം ചെയ്തു. ഇത്തവണയുണ്ടായ പരീക്ഷയിൽ തന്റെ കണ്ണനുപോലെ കാര്യം അയാൾ ഉപയോഗിച്ചു്.” കഥയും അവസാനിച്ചു; പണ്ടു് വിവാഹത്തിന്റെ ഖടഭക്തിയോ ദ്വിതീയപത്നിയെക്കുറിച്ചുള്ള വൃത്താന്തം.

ഏതൊരുതന്നെ വർണ്ണിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. ഈ ക
 ഫ്രമ് അതുവശ്യമായില്ല. 'നീയി' എന്ന കഫയിൽ
 മൃത്യുഞ്ജയൻ ഒരു പഴയഗ്രന്ഥത്തിൽ പറയപ്പെട്ടിട്ടുള്ള
 നിക്ഷിപ്തധനം കണ്ടെടുക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നു. അതുതന്നെ
 കരങ്ങളായ പലേ അനുഭവങ്ങളുടെ ശേഷം ധനത്തിലു
 ള്ള അയാളുടെ ആശം ഇല്ലാതാവുന്നു. അപ്പോൾ അ
 യാൾ എന്തുചെയ്യുന്നു? "മൃത്യുഞ്ജയൻ ആ ഗ്രന്ഥത്തെ തു
 ണ്ടുണ്ടായിക്കീറി ആ കീണറിലേക്കു എറിഞ്ഞുകള
 ഞ്ഞു." അത്രമാത്രം. അയാൾ പിന്നീട് കാലക്ഷേപം
 ചെയ്തതെങ്ങനെയൊന്നെന്നും അയാൾ സ്വരാജ്യത്തേക്കു
 മടങ്ങിപ്പോയോ ഇല്ലയോ എന്നും ഓരോർ നമ്മുടെ
 പറയുന്നില്ല. പറയേണ്ട ആവശ്യമായില്ല. 'പ്രായശ്ചി
 ത്തം' എന്ന ഓരോർ കഫയിൽ ശീമയിൽനിന്ന് തിരി
 ചെത്തിയ അനുപമവസ്തുവിന്റെ വീണ്ടും ജാതിയിൽ ചേ
 രുവാൻള്ള ചടങ്ങുകൾ നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അന്നു
 യാനങ്ങളുവസാനിക്കാതെയപ്പോൾ അനാഥവസ്തു ഇം
 ശ്ലഭിൽവച്ഛ് വിവരമൊക്കെയും മറ്റാരു ആ സഭയിൽ
 പൊടുന്നനൊരു ആവിർഭവിക്കുന്നു. "ആ ആംഗ്ലേയരുവ
 തി കൂതിച്ചുചെന്നു അവനെ ശ്രദ്ധമായി ആശ്ശോഷിച്ചു
 താങ്ങുലചർവ്വണത്താൽ ചൊരിപ്പ് നിഴലിച്ച കവിൾ
 തടത്തിൽ ഒന്ന് മുതുമിട്ടു." എന്നിട്ടോ? "അന്നു പ്രാ
 യശ്ചിത്തത്തെ സംബന്ധിച്ചുള്ള ആത്മവിചാരം ആ സ
 ഭാമണ്ഡപത്തിലുണ്ടായില്ല." ഈ വാക്യത്തോടെ കഥ
 അവസാനിക്കുന്നു. അനുപമവസ്തുവിന്റെ ധർമ്മപ
 ന്നിയായ വിസ്തൃതവർണ്ണി അന്നത്തരം എന്തു ചെയ്തവെ
 ന്നും അനുപമവസ്തുവിന്റെ അയ്യശ്ശോഷം എങ്ങനെ ന

യിക്കപ്പെട്ടവനോ കഥാകാരൻ സൂചിപ്പിക്കുകപോലും ചെയ്യുന്നില്ല. മദ്രാസയുടെ വർദ്ധിച്ചുവരുന്നവനാണ് ട്രേഡർ നമ്മുടെ മനസ്സിൽ പ്രതിഷ്ഠിക്കുവാൻദ്ദേശിച്ചു സംഗതി. അതു കഴിഞ്ഞയുടനെ അദ്ദേഹം ആഖ്യാനത്തിന് പൂർണ്ണവിരാമമിടുന്നു."

കുറാനേ ചെന്നതിന്നു യുക്തിവാദത്തിന്നു പ്രാധാന്യം കല്പിക്കുന്ന കഥകളിൽ മാത്രം ചിലപ്പോൾ കഥാഖ്യാനത്തിൽ ചില വ്യത്യാസങ്ങളും വിവരണങ്ങളും പൂർവ്വകഥാപ്രസംഗങ്ങളും ആഖ്യാനമായി വന്നേക്കാം. മറ്റൊരല്ലാതരം കഥകളിലും നീളമുണ്ടാക്കി പരിമിതവും സംക്ഷിപ്തവുമായിരിക്കേണ്ടതു് അത്യാവശ്യമാകുന്നു. ഇക്കാര്യത്തിൽ ഗ്രേഡ് പതിപ്പിക്കുന്നതിന്നുനിമിത്തം ഒട്ടവിന്റെ കഥകളെല്ലാം ഒരു രാജസ്ഥിതനായിലയിൽ പതിഞ്ഞ മട്ടിലാണു അവസാനിക്കുന്നതു്. കളത്തിന്റെ നടുക്കുൾ കല്ലെടുത്തറിയത്തക്ക അതിന്റെ അലകൾ ചെളിപ്പരം കരയിൽ ചെന്ന് തട്ടുന്നതുപോലെ, കഥാഖ്യാനം കഴിഞ്ഞാൽ അതിനെപ്പറ്റിയുള്ള വിചാരതരംഗപരമ്പരകൾ വായനക്കാരുടെ മനസ്സിൽ കടന്നു രത്തക്കെങ്കിലും കിടന്നു കളിയടിക്കേണ്ടിരിക്കത്തക്ക വിധം അവസാനിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതിൽ, ഒട്ടവിന്റെ കഥകൾ ഇപ്പോഴത്തേക്കാൾ കൂടുതൽ ആകർഷകങ്ങളായിത്തീരുമായിരുന്നു എന്നുള്ളതു നീക്കം ചെയ്യാം.

പർസ്യർസമഗ്രത്തിനുവേണ്ടി അനുവധി കഷ്ടപ്പാടുകൾ അനുഭവിച്ചതിനുശേഷം ഒന്നിച്ചു ചേരുന്ന കാമിനികാമകന്മാർ വിവാഹം കഴിച്ചു സുഖമായി ജീവിതം

ക്കുളോ യാതൊന്നുംതന്നെ വണ്ണിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. ഈ കഥക്ക് ആവ ആവശ്യവുമില്ല. 'സീധി' എന്ന കഥയിൽ മുതപ്പുഞ്ചയൻ ഒരു പഴയഗ്രന്ഥത്തിൽ പറയപ്പെട്ടിട്ടുള്ള നിക്ഷിപ്തധനം കണ്ടെടുക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നു. അത്രേ കർക്കശമായ പലേ അനുഭവങ്ങൾക്കുശേഷം ധനത്തിലുള്ള അയാളുടെ ആശം ഇല്ലാതാവുന്നു. അപ്പോൾ അയാൾ എന്തുചെയ്യുന്നു? "മുതപ്പുഞ്ചയൻ ആ ഗ്രന്ഥത്തെ തുണ്ടുതുണ്ടായിക്കീറി ആ കിണറിലേക്കു എറിഞ്ഞുകളഞ്ഞു." അത്രമാത്രം. അയാൾ പിന്നീട് കാലക്ഷേപം ചെയ്തതെങ്ങനെയുണ്ടെന്നോ അയാൾ സപരാജ്യത്തേക്കു മടങ്ങിപ്പോയോ ഇല്ലയോ എന്നോ ഓടോർ നമ്മോട് പറയുന്നില്ല. പറയേണ്ട ആവശ്യവുമില്ല. 'പ്രായശ്ചിത്തം' എന്ന ഓശോർ കഥയിൽ ശീമയിൽനിന്ന് തിരിച്ചെത്തിയ അനാഥബന്ധുവിനെ വീണ്ടും ജാതിയിൽ ചേർക്കുവാനുള്ള ചടങ്ങുകൾ നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു. അനുഷ്ഠാനങ്ങളുവസാനിക്കാറായപ്പോൾ അനാഥബന്ധു ഇംഗ്ലണ്ടിൽവെച്ച് വിവാഹംചെയ്ത മറ്റൊരു സഭയിൽ പൊടുന്നനവെ ആവിർഭവിക്കുന്നു. "ആ ആംഗ്ലിക്കൻവതി കുതിച്ചുചെന്ന് അവനെ ഗാഢമായി ആഗ്രോഷിച്ചു. താഴെ പലർവ്വണത്താൽ ചൊറുപ്പി നിഴലിച്ച കവീര തട്ടത്തിൽ ഒന്ന് മുത്തമിട്ടു." എന്നിട്ടോ? "അന്നു പ്രായശ്ചിത്തത്തെ സംബന്ധിച്ചുള്ള ജ്ഞാതവിചാരം ആ സഭാമണ്ഡപത്തിലുണ്ടായില്ല." ഈ വാക്യത്തോടെ കഥ അവസാനിക്കുന്നു. അനാഥബന്ധുവിന്റെ ധർമ്മപണിയായ വിധ്യം വാസ്തവിക അന്തരം എന്തുചെയ്തവെന്നോ അനാഥബന്ധുവിന്റെ അയ്യശ്ശേഷം എങ്ങനെ

യിക്കപ്പെട്ടവനോ കഥാകാരൻ സൃഷ്ടിക്കുകപോലും ചെയ്യുന്നില്ല. മദ്രാസിലെ വർദ്ധിച്ചുവന്നുവന്നു മദ്രാസിലെ നമ്മുടെ മനസ്സിൽ പ്രതിഷ്ഠിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചു സമഗ്രമായി. അതു കഴിഞ്ഞയുടനെ അദ്ദേഹം ആഖ്യാനത്തിന് പൂർണ്ണവിരാമമിടുന്നു."

കുറാനേ പണ്ടുതന്നെ യുക്തിവാദത്തിനും പ്രാധാന്യം കല്പിക്കുന്ന കഥകളിൽ മാത്രം ചിലപ്പോൾ കഥാപാത്രങ്ങളിൽ ചില വ്യക്തിത്വങ്ങളും വിവരണങ്ങളും പൂർണ്ണമാക്കുന്ന പ്രസ്ഥാനങ്ങളും ആവശ്യമായി വന്നുവന്നു. മറ്റൊരു കഥകളിലും നിർവ്വഹണസംഗതി പരിമിതവും സംക്ഷിപ്തവുമായിരിക്കേണ്ടതു് അത്യാവശ്യമാകുന്നു. ഇക്കാര്യത്തിൽ ഏലം പരിഷ്കരിക്കുന്നതിനായി മറ്റൊരു ടെലിവിഷൻ കഥകളിലും ഒരു ടെലിവിഷൻ നിലയിൽ പരിഷ്കരിച്ച മട്ടിലാണു് അവസാനിക്കുന്നതു്. കളത്തിന്റെ നടുക്കൽ കളിക്കുന്നവരിൽ അതിന്റെ അലകൾ വെളിച്ചം കരയിൽ വെണു തട്ടുന്നതുപോലെ, കഥാപാത്രങ്ങളും കഴിഞ്ഞാൽ അതിനെപ്പറ്റിയുള്ള വിചാരനാശപരമായ കഥ വായനക്കാരന്റെ മനസ്സിൽ കടന്നു വരുന്നതുകൊണ്ടും കിടന്നു കളിയാടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതുകൊണ്ടും അവസാനിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതിൽ, ടെലിവിഷൻ കഥകൾ ഇപ്പോഴും അതേപോലെ കൂടുതൽ ആകർഷകങ്ങളായിത്തീരുമായിരുന്നു എന്നുള്ളതു് സിംഗിൾയമാണു്.

പരസ്പരസമഗ്രതയിലുള്ള അനവധി കഷ്ടപ്പാടുകൾ അനുഭവിച്ചതിനുശേഷം ഒന്നിച്ചു ചേരുന്ന കാമിനീകാമകന്മാർ വിവരണം കഴിച്ചു സുഖമായി ജീവിതം

കഴിച്ചുകൂട്ടുമെന്നുള്ളതു ആകാം അറിയരമെന്നിരിക്കെ, വിചാരമേലാക്കത്ത വണ്ണിക്കുന്നതിനും സഭയുടെ വിഭവങ്ങളെ വിവരിക്കുന്നതിനും മറ്റുമായി കാമികൻ പറപ്പെടുന്നത് ഒരുവക സാഹസ്യമാണെന്നാണ്. “സത്യം തെളിഞ്ഞു” എന്ന കഥയിൽ ശ്രമമേനവന്റെ ഉത്സാഹത്താൽ കെരളക്കരം തെളിയുകയും കുറുപ്പുക്കര ശിക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതോടുകൂടി കഥ അവസാനിക്കുന്നു. എന്താൽ മഹാരാജാവിന്റെ നീർബ്ബന്ധപ്രകാരം കേശവക്കുറുപ്പ് മൈസൂരിൽ സ്ഥിരതാമസം തുടങ്ങിയതും മപ്പത്തൊൻപതുവയസ്സു പ്രായമുള്ള അമ്മക്കുട്ടി അമ്മയിൽ അദ്ദേഹത്തിനു രണ്ടു പെൺകുട്ടികൾ ജനിച്ചതും അവരെല്ലാവരുംകൂടി സഖമായി കാലം കഴിച്ചുകൂട്ടിയതുംകൂടി വണ്ണിച്ചതിനുശേഷം മാത്രമേ മേനോൻ ആ കഥയ്ക്കു പൂർണ്ണവിഭാമമിട്ടു കാണുന്നുള്ളൂ. ഇതുപോലെ “കല്യാണിക്കുട്ടി”യുടെ അവസാനത്തിൽ, “സംബന്ധം തുടങ്ങിയ ഉടനെ കല്യാണിക്കുട്ടിക്കു ശർഭമുണ്ടായതും തുലാമാസത്തിലെ മകന്മാളിൽ നേജോരൂപീണിയായ ഒരു പെൺകുട്ടിയെ പ്രസവിച്ചതും മറ്റും” പറയേണ്ടതു അത്യാവശ്യമാണെന്നാണു അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായം. മാത്രമല്ല, “ഈ ദമ്പതിമൾ ഇനിയും അനേകം സന്താനങ്ങളുടെ മാതാപിതാക്കളായി സൗഖ്യത്തോടുകൂടി ചിരകാലം ഭൂമിയെ അലങ്കരിക്കുമാറാകട്ടെ,” എന്ന് ആശംസിക്കുകയോകൂടി ചെയ്യതിനുശേഷമാണ് അദ്ദേഹം ആ കഥ അവസാനിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. “ജാൻ” വിലകൊടുത്ത്, “രാജാവിന്റെ നീർബ്ബന്ധത്താൽ സംബന്ധം രാമനാഥപുരത്തു വെച്ചതെന്നു അടത്താൻ തീർച്ചപ്പെടുത്തുകയും

നാഗസപരം, പട്ടണപ്രയേരം, ബ്രഹ്മമണ്ഡലം, ദക്ഷിണ
 മുതലായ ചട്ടക്കൂടുകളോടുകൂടി വളരെ കോലാഹലമായി
 കഴിയുകയും ചെയ്തു. എന്നു പറഞ്ഞതുകൊണ്ടും തു
 പ്പിപ്പൊഴെന്തെ, കാലികൻ ഭയത്തിനോടുകൂടി അമ്മയെ
 ഏതാനും പ്രവേശിച്ച് സായകനായ കൃഷ്ണക്കുറുപ്പിനെ
 കണ്ടു. ഒരു ശ്ലോകവും കൂടി ചൊല്ലിപ്പിന്നെ അശേഷമേ,
 അവരെ യഥേഷ്ടം സല്ലപിക്കാൻ സമ്മതിക്കുന്നുള്ളു.
 ഈ വക അന്നാവശ്യവിവരങ്ങൾ കഥകളുടെ ജീവകൈ
 തന്ത്രത്തെ സാരമായ വിധത്തിൽ ഘോഷിക്കുന്നുണ്ടെന്നു്
 ആ സരസകുലികൾ കാക്കുന്നേപോയതു കണ്ഠാർത്തം!
 മാലതി, കല്യാണിക്കുട്ടി, ജാന, നാരായണിക്കുട്ടി,
 കേളുണ്ണിമുപ്പിൽനായർ, സരോജിനീദായി, കുട്ടിരാമപ്പ
 ണിക്കർ, വീലാർത്തരരി, ഒരു മാതിരി, സത്യം തെളി
 ണത്തു, ഞാൻ ബ്രഹ്മരക്ഷസ്സായതു്, ഒരു യോഗം, കൗമുദി
 എന്നു തുടങ്ങിയ പത്തീരുപതു ചെറുകഥകൾ ചരിത്രാ
 യകൻ പല അവസരങ്ങളിലായി എഴുതിട്ടുണ്ട്. മാല
 തി എട്ടുപ്രായമുള്ള ഒരു കഥയാണ്. അതു പ്രത്യേക
 പന്തുകൂപ്പത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. കല്യാണി
 കുട്ടി, ജാന, നാരായണിക്കുട്ടി, കേളുണ്ണിമുപ്പിൽനായർ
 എന്നു കഥകൾ കൂട്ടിച്ചേർത്തു "നാലുകഥകൾ" എന്ന
 പേരിൽ പന്തുകൂപ്പത്തിലാക്കിയിട്ടുണ്ട്. മറ്റുള്ളവ
 ഞെല്ലാം അന്നു പ്രസിദ്ധീകരിച്ച പത്രങ്ങളിലും മാസിക
 കളിലുമായി മറഞ്ഞുകിടക്കുകയാണ്. കണ്ഠാർത്തമേ
 വെൻ്റ് സാഹിത്യരസികന്മാരെ ഇതിലെ ആകർഷക
 കൂട്ടതലമായി ബഹുമാനിച്ചു തുടങ്ങിയിട്ടുള്ളതിനാൽ, അ
 ള്ളമിക്കുമായി ചിന്നിച്ചിതരിക്കിക്കുന്ന ആ കഥകളും,

താമസിയാതെ പുസ്തകരൂപത്തിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുമെന്നു നമുക്കു വിശ്വസിക്കാം.

കഥകൾ വായിക്കാൻ ജനങ്ങൾക്കു പ്രത്യേകമായ ഒരസൗകര്യം കാണുന്നുണ്ട്. കൊച്ചുകുട്ടികൾപോലും കഥ കേൾക്കാനും വായിക്കാനും ഇഷ്ടപ്പെടുന്നു. കഥാപാത്രായണൻ രസാവഹമായ ഒരു വിനോദമാണെന്നുള്ളതാണ് ഇതു പ്രത്യേകതയ്ക്കുകാരണം. എന്നാൽ കഥയെഴുതുന്നത്—വിശേഷിച്ചും വായനക്കാർക്കു ആകർഷിക്കത്തക്ക സരസമായ കഥയെഴുതുന്നത്—അത്ര ക്ഷിപ്രസാദ്ധ്യമല്ല. പഴഞ്ചൻ രീതിയിലുള്ള കഥാകഥനസമ്പ്രദായം ആക്കം പീടിക്കാത്തതായിത്തീർന്നിട്ടുള്ള ഇക്കാലത്തുകൂടി, പത്തുമപ്പതു കൊല്ലത്തെ പഴക്കമുള്ള ടെവിന്റെ ചെറുകഥകൾ സഹൃദയന്മാരെ രസിപ്പിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെയാണിരിക്കുന്നത്. ഭാഷാമധ്യസ്തരും മാത്രമല്ല ഇതിനു കാരണം കഥാരംഭത്തിൽതന്നെ വായനക്കാരുടെ ജിജ്ഞാസയെ തട്ടിയുണർത്തി, അവസാനംവരെ അതിനെ ശമിപ്പിക്കാതെ നീട്ടിക്കൊണ്ടുപോകുന്ന പരിണാമഗുപ്തി എന്ന പ്രധാനഗുണവുമൂലം ആ കഥകളുടെ രസികത പത്തിനു കാരണമായി നീൽക്കുന്നുണ്ട്. വെച്ചുകെട്ടാ കാരീമ്പുമൊള്ളല്ലാത്ത ലളിതക്കളയ ചെറുവർകൃക്കളാണു അദ്ദേഹം തന്റെ കഥകളിൽ ആദ്യവസാനം ഉപയോഗിച്ചിട്ടുള്ളത്. അക്കാലത്തു രസികരഞ്ജിനി, വിദ്യാവിനോദിനി, രാമരാജൻ, ഭാഷാപോഷിണി മുതലായ മാസികകളുടെ പുതിയ ലക്കങ്ങൾ കൈയിൽ കിട്ടിയാൽ, വായനക്കാർ ഉന്നാമതായി നോക്കാറുണ്ടായിരുന്നത്, “ടെവിന്റെ ചെറുകഥ വല്ലതുമുണ്ടോ” എന്നായിരുന്നുവത്രെ! പേരെഴുത്തു പൊക്കുവുന്നവരെല്ലാം ചെറുകഥയെഴു

൯൯

തുകാരായിത്തീർന്നിട്ടുള്ള ഇക്കാലത്തും കൂടി, ഒടുവിന്റെ
കഥകളെ ആളുകൾ ബഹുമാനിക്കുന്ന സ്ഥിതിക്കു്, ചെ-
റുകഥാപ്രസ്ഥാനം രംഗപ്രവേശം ചെയ്യാൻ തുടങ്ങിയി-
രുന്ന അക്കാലത്തേ സ്ഥിതി എന്തായിരിക്കണമെന്നു ന-
മുക്കു് ഏകദേശം ഉറപ്പിക്കാമല്ലോ. സാധാരണ കാഥി-
കന്മാർക്കു് ആഗിക്കാവുന്നതിൽ കൂടുതലായ ചാരിതാത്മ്യ-
ത്തിന്നും അഭിനന്ദനത്തിന്നും ചരിത്രനായകൻ അർഹനാ-
യിത്തീർന്നിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതിന്നു് ഇതുതന്നെയാണു് ഉത്തമ-
ദൃഷ്ടാന്തം.

അദ്ധ്യായം ൭.

പത്രപ്രവർത്തനം.

൧. ലേഖകൻ.

ചരിത്രനായകൻ ഫൈസ്കൂൾ ക്ലാസ്സുകളിൽ പഠിച്ചു-
കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾതന്നെ പത്രങ്ങളിലേക്കു ലേഖന-
ങ്ങളെഴുതിത്തുടങ്ങിയിരുന്നു എന്നു വിചാരിക്കാൻ ന്യായ-
മുണ്ടു്. ഇന്നത്തെ പത്രപ്രവർത്തകന്മാർക്കും വിദ്യാർത്ഥി-
കൾക്കും ഇക്കാര്യത്തിൽ ഒരുപക്ഷേ, ഖിന്നായം തോന്നി-
യേക്കാം. എന്നാൽ അന്നത്തെ സ്ഥിതി ഇന്നത്തേതു-
പോലെയായിരുന്നില്ല. പത്രപ്രവർത്തനവിഷയത്തിൽ
വളരെക്കാലത്തെ പഴക്കവും തഴക്കച്ചുമുള്ള കേരളപത്രി-
കാപത്രാധിപർ ശ്രീമാൻ സി. കുഞ്ഞിരാമ മേനോനവർ-
കൾ ബി. എ. തന്റെ അനുഭവങ്ങളേപ്പറ്റി ഒരിക്കത്തും
ഇതു വിധം പ്രസ്താവിച്ചുകാണുന്നു:—

“എന്റെ കേരളപത്രിക എന്നപേരും മലയാളജി-
 ല്ലയിൽ മലയാളഭാഷയിലെ ഒന്നാമത്തെ പത്രമാണ്.
 കൊച്ചിയിലും തിരുവിതാംകൂറിലും അതിന്നു മുൻപ് ഒ-
 ന്നോ രണ്ടോ മലയാളപത്രങ്ങൾ ഉണ്ടായിരുന്നുവെ-
 കിലും അവയെ മലയാളജിജ്ഞാൻ എത്രയോ ചുരുക്ക-
 മേ വരുത്തിവായിച്ചിരുന്നുള്ളൂ. അതുകൊണ്ടു ആ കര-
 ത്ത പത്രവായനയിലുള്ള അഭിരുചി എത്രയോ ചുരുക്കം
 ആളുകൾക്കു മാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. ഇംഗ്ലീഷ് പ-
 റിച്ചവർക്ക് ഇംഗ്ലീഷ് പത്രങ്ങൾ വായിച്ചു ശീലിച്ചിട്ടുണ്ടായി-
 രുന്നതുകൊണ്ടു അവരിൽ ചിലർ പത്രംകൊണ്ടുണ്ടാകു-
 ന്ന തുണി നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. സാധാരണ ജനങ്ങൾ
 ഒന്നനുവേണ്ട സാധ്യതയ്ക്കുള്ള അടുത്തോടായിലും ഒരു
 വിധം പാണ്ഡിത്യമുണ്ടായിരുന്നവർക്കു കൂടി വർത്തമാന
 പത്രത്തേക്കൊണ്ടുണ്ടാവുന്ന ഉപകാരം എന്താണെന്നു
 നിർമ്മിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നില്ല. അതുകൊണ്ടു പത്രിക ആ-
 കർഷിച്ച ആളുകളെപ്പറ്റി എനിക്കും എന്റെ സഹായി-
 കൾക്കും ഉണ്ടായ ബുദ്ധിമുട്ടു അല്പമല്ലായിരുന്നു. മാന്യന്മാ-
 രായ ചില സ്റ്റേമിനറുകൾക്കു സഹായം കൊണ്ടു് ആഭി-
 യിന്ത്യത്തെ കരെ വരികയാണുണ്ടായി. നാട്ടുപുറങ്ങളിൽ
 നിന്നു വർത്തമാനങ്ങളും വേലപ്പണങ്ങളുമെഴുതുവാൻ തക്ക
 ആളുകൾ ഇല്ലാത്തതുകൊണ്ടാണു ബുദ്ധിമുട്ടു് അധിക-
 മും ഉണ്ടായതു്. ഇംഗ്ലീഷ് പരിച്ചവരിൽ ചിലർക്കു് നാ-
 ടുഭാഷയിലുള്ള പത്രങ്ങൾ വായിക്കുന്നതും അവകളിലേ-
 ക്കു പലതും എഴുതുന്നതും തങ്ങളുടെ അവസ്ഥയ്ക്കു കി-
 ളാണെന്നുള്ള വിചാരം കൂടിയിരുണ്ടായിരുന്നു. ചിലർക്കു
 ടുഭാഷയിൽ എന്തെങ്കിലും എഴുതുവാൻ ശീലമില്ലാത്ത

വരും ആയിരുന്നു. ഇംഗ്ലീഷ് പരിക്ഷാത്തവരും അടുത്തു
 ഷയിലോ സംസ്കൃതത്തിലോ സാമാന്യം അറിവുള്ളവ
 രമായ ആളുകൾ—കോടതികളിൽ ശീലിച്ചവരും ആ
 ധാരമെഴുത്തുകാരെമാഴിക്കെ—കവിതകൾ, എന്നെങ്ക
 ുൾ പദ്യരൂപമായ കവിതകൾ, മാത്രം വായിച്ചു ശീ
 ലിച്ചവരായിരുന്നതിനാൽ ശല്യങ്ങളെഴുതുവാൻ ഒട്ടുന്ത
 നെ ശീലമുള്ളവരായിരുന്നില്ല. കോടതിക്കാരുടെ വര
 ചകരീതി പത്രങ്ങളിലേക്കു വളരെ പരിശുദ്ധമായിര
 ന്നില്ല. ഈ വക കാരണങ്ങളാൽ ആദ്യകാലത്തു ലേഖക
 ദൗർല്ലഭ്യംകൊണ്ടും ലേഖന ദൗർല്ലഭ്യംകൊണ്ടും ഞാൻ
 സാമാന്യം ബുദ്ധിമുട്ടിട്ടുണ്ട്. ചിലപ്പോൾ അടുപ്പ
 റങ്ങളിൽ നിന്നു വന്നിരുന്നവർത്തമാനക്കത്തുകളേയും ലേ
 ഖനങ്ങളേയും സാധാരണമലയാളത്തിൽ ആക്കേണ്ടതിന്നു
 മാറി ഏഴുതേണ്ടിയും വന്നിട്ടുണ്ട്. ചിലപ്പോൾ വ
 ത്തമാനങ്ങളും ശ്ലോകങ്ങളായും പ്രസിദ്ധം ചെയ്യേണ്ടി
 വന്നിട്ടുണ്ട്.”

ഇങ്ങനെയുള്ള ഒരുക്കാലത്തു ചരിത്രനായകൻ ത
 ണ്റോപ്പാളിമാനും നിമിത്തം ചെറുപ്പത്തിൽതന്നെ
 ലേഖകബുദ്ധിമാനും കൈവശപ്പെടുത്തിയതിൽ ഒട്ടം വിസ്ത
 യിക്കാനില്ല. അന്നത്തേയും ഇന്നത്തേയും സ്ഥിതിക
 ്ളെ തമ്മിൽ താരതമ്യപ്പെടുത്തി നോക്കിയാൽ, ലേഖ
 കന്മാരുടെ നിലയ്ക്കും വിലയ്ക്കും വളരെ അന്തരം വ
 ന്നിട്ടുണ്ടെന്നു കാണാം. അജ്ഞതകൊണ്ടു ലേഖകവൃത്തി
 യിൽ അബദ്ധം പിണഞ്ഞവർ അന്നും ഉണ്ടായിരുന്നി
 തിന്നും; എന്നാൽ മനുഷ്യവും ലേഖകവൃത്തിയെ വ്യ
 ദിചരിച്ചു പരദോഷത്തിന്നും പരീപരിഹാസത്തിന്നുമു
 ന്ന

യി പത്രപ്രവർത്തകരെ വിനിയോഗിച്ചിരുന്നുവെന്ന് അന്നു വളരെ വ്യക്തമായിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് അപരിചിതന്മാരായ ലേഖകന്മാരേയും പത്രാധിപന്മാർ വിശ്വസിച്ചിരുന്നു.

ഗവണ്മെന്റുകൾക്കൊണ്ടു പുതിയ നിയമങ്ങളുണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടു ജനങ്ങൾ തന്നെയാണ്. കേവലം കൈയൊപ്പിക്കുകയോ കണ്ടിടുന്ന സ്ഥാനത്തു ഇപ്പോൾ വിരലടയാളവും കൂടി—അതും ഒന്നുപോൾ, അഞ്ചുവിരലുകളുടേയും അടയാളം—വേണമെന്നുവന്നതു ആളുകൾ കൃത്രിമമായി കള്ളക്കൈയൊപ്പിട്ടു തുടങ്ങിയതുകൊണ്ടാണ്ല്ലോ. “തങ്ങളുടെ വിരോധികളേയും ചിലപ്പോൾ പത്രാധിപന്മാരെത്തന്നെ”യും വഞ്ചിക്കുന്നതിനായി കള്ളരിപ്പോർട്ടുകളും മറ്റും ഏഴുതിത്തുടങ്ങിയതിനാൽ, പത്രപ്രവർത്തകന്മാർ അപരിചിതന്മാരായ ലേഖകന്മാരെ വിശ്വസിക്കാതെവന്നതും ഇതുപോലെയാക്കിരുന്നു. ഇതായിട്ട് “മേലയുളർച്ച” എന്ന പ്രതിടിനപത്രത്തിൽ, “ലേഖകന്മാർ അറിയാനായി” താഴെ കാണിക്കുന്ന ഒരു പ്രത്യേക കുറിപ്പ് ചേർത്തുകൊണ്ടുണ്ടായി. “സേപന്തം ലേഖകന്മാരേ തെളിയിച്ചായി പ്രത്യേകം പരിചരമുള്ള വിശേഷാൽ ലേഖകന്മാരും അയച്ചു തരുന്ന ലേഖനങ്ങൾ അല്ലാതെ യാതൊന്നും തങ്ങൾ സഹിക്കുന്നതല്ല, കള്ളമായി പല അവാസ്തവങ്ങളും ഏഴുതി അയക്കുന്നതിൽ ചില കമ്പലികൾ കോണ്ടിക്കുന്ന കൗതുകമേണം ഇതിന്നു കാരണം.” ഇതായി പത്രപ്രവർത്തകന്മാർക്കൊണ്ടു പറയിക്കുന്നതു ലേഖകന്മാരുടെ കരുതലുകൾ തന്നെയാണെന്നു തീർച്ചയുണ്ടല്ലോ.

പത്രപ്രവർത്തനം ഇതുതോളം ഉചിതം ഒരു കാലത്തല്ല ചരിത്രനായകൻ ജീവിച്ചിരുന്നത്. അതുകൊണ്ടുതന്നെയാണു ചെറുപ്പത്തിൽ തന്നെ അദ്ദേഹത്തിനു ലേഖകനാകാൻ സാധിച്ചതും. ഏതൊക്കെ കോളേജിൽ ചെന്നുചേർന്നിനുശേഷം ഇതിലുള്ള വാസ്തവ വർദ്ധിച്ചുവന്നു. മലയാളമനോരമയുടെ ആവിർഭാവകാലമായിരുന്നു അത്. മലയാളഭാഷ, ഗദ്യരൂപത്തിലെ പദ്യരൂപത്തിലോ അല്ലാതെയിട്ടെങ്കിലും കൈകാര്യം ചെയ്തുകൊണ്ടു സാധിക്കുന്ന ആളുകളെ കണ്ടുകിട്ടിയാൽ, അവരെ യഥാവിധി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ അതുതപ്പുവും അനിതരസാധാരണവുമായ ഐക്യപ്രദർശിപ്പിച്ചിരുന്ന കണ്ടത്തിൽ വെംഗീസ് മാപ്പിളയുടെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടതിനുശേഷം ചരിത്രനായകന്റെ ലേഖകത്വത്തി പൂർവ്വധികം ശ്രദ്ധാലമായിത്തീർന്നു. സാഹചര്യമായിരുന്ന സി. എസ്. ഗോപാലപ്പണിക്കരും ഈ വിഷയത്തിൽ പങ്കുകൊണ്ടിരുന്നു. കൊച്ചിയിലെ രാജ്യഭരണസംബന്ധമായ കാര്യങ്ങളെ പരാമർശിച്ചു അന്നു അവർ പല ലേഖനങ്ങളും എഴുതിട്ടുണ്ട്. ചില നിരൂപണങ്ങൾ ഉദ്യോഗമണ്ഡലത്തെ രോഷാലമാക്കിത്തീർക്കുകയും അവർ ലേഖകന്മാരെ അന്വേഷിക്കുകയും ചെയ്തുവെങ്കിലും അതെല്ലാംനിഷ്ഫലമായിത്തീർന്നതേയുള്ളൂ.

തിരുവെങ്കടാചാര്യരായിരുന്നു അന്നത്തെ കൊച്ചി ഭീവാൻ. അദ്ദേഹം മലയാളമനോരമയുടെ ഒരു വരികൾക്കുനുമായിരുന്നു. തന്റെ ഭരണരീതികളെ വെല്ലുവിളിക്കുന്ന രൂപത്തിൽ വിമർശിച്ച പത്രത്തിൽ തുടക്കത്തുടനെ പല ലേഖനങ്ങളും പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു തുടങ്ങിയപ്പോൾ കോ

പ്രകൃതാണനായ ആ ദിവസം, തന്നിട്ടു വന്നിരുന്ന മനോ
 രമളപേക്ഷിച്ചതും, മനോരമപത്രാധിപർ ദിവാന്റെ
 കൃത്യലോപത്തെ കഠിനമായി പരമാർത്ഥിച്ചുകൊണ്ടു
 അടുത്ത ലക്കം മനോരമയിൽ ഒരു ഉപമുഖപ്രസംഗം
 പ്രസിദ്ധീകരിച്ചതും മരുംപ്രസിദ്ധമാണ്. ഈ വക
 കോലാഹലങ്ങളുടെ നിദാനമായ ലേഖനങ്ങൾ എഴുതി
 തീരുന്നതു നമ്മുടെ ചരിത്രനായകനല്ലാത്ത മറയരുമല്ല.
 തങ്ങൾ ചെയ്യുന്ന അഴിമതികൾ അവയുടെ നഗ്നരൂപ
 ത്തിൽ പൊതുജനങ്ങളുടെ മുൻപാകെ പ്രത്യക്ഷപ്പെട
 ണം എന്നു കണ്ടപ്പോൾ, പല ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും ആ
 ലക നീ പത്രവൃത്തികളിൽ നിന്നു വിരമിക്കുന്നതിനു സാ
 യം നിർബന്ധിതരായിത്തീർന്നു. തന്നിരിക്കുന്ന പ്രമാണി
 കളായ ചിലരുടെ പരിഭവത്തിനും വിരോധത്തിനും
 പാത്രമായിത്തീരേണ്ടി വന്നുവെങ്കിലും, തന്റെ പ്രവൃ
 ത്തിരാജ്യക്ഷേമത്തിന് കാരണമായിത്തീർന്നതിനെ ഓർത്തു
 ചരിത്രനായകൻ കൃതാർത്ഥനായി.

മേനവന്റെ ലേഖനരീതി സാരസവും ഫലിതസ
 ബ്ധുണ്ണവും അതേ അവസരത്തിൽ മമ്മസ് പൂക്കമായിരു
 ന്നു. മലയാളമനോരമയിൽ “കോരപ്പുപ്രഭ” എന്ന
 പേരുവെച്ചുകൊണ്ടാണ് അദ്ദേഹം സമയാർന്ന രാഷ്ട്ര
 ഭീയലേഖനങ്ങളെഴുതാറുണ്ടായിരുന്നത്. മനോരമ ക
 യിൽ കിട്ടിയാൽ വായനക്കാർ അക്കാലത്തു് ആദ്യമാ
 യി പരിഭോധിച്ചിരുന്നതു “കോരപ്പുപ്രഭ”വിന്റെ
 ലേഖനങ്ങളുണ്ടോ എന്നായിരുന്നു. പദാർത്ഥങ്ങൾ തു
 ല്യങ്ങളായിരുന്നാലും പാലകന്മാരുടെ പരിചയഭേദ
 തന്മൂലം ഭക്ഷണപദാർത്ഥങ്ങൾ ഭിന്നരൂപികളായിത്തീരാ

ണ്ടല്ലോ. ഇതുപോലെ വീഴ്ചയ്ക്കു സാധാരണമായിരുന്നു. ലം എഴുത്തുകാരുടെ സരസ്വതീപ്രസാദത്തിലുള്ള താമരമുദേദത്താൽ ലേഖനങ്ങളിന്റെ രുചിയും വ്യത്യാസപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കും. വായനക്കാരന്റെ ശ്രദ്ധയെ ആകർഷിക്കുന്നതിന്നു് എല്ലാ ലേഖകന്മാരും ഒരുപോലെ ശക്തന്മാരായിത്തീരാത്തതു് ഇതുകൊണ്ടാണു്. എത്രനിസ്സാരമായ ചിന്തകളിൽക്കിട്ടിയായും തന്റെ സഹജമായ ഫലിതപ്രയോഗത്താൽ അതിനെ ആകർഷകമാക്കിത്തീർക്കുവാൻ പരിശ്രമം ചെയ്യുന്നു. സിഷ്യപ്രയോഗം സാധിച്ചിരുന്നു. ഒരു ചെറിയ ഉപദേശംകൊണ്ടു് ഇതു തെളിയിക്കാം. ഒരിക്കൽ കൊച്ചിയിൽ ആരുടേയോ സെക്രട്ടറിയായ ഏതോ ഒരു അദ്ധ്യക്ഷനായൊരു മരിച്ചുപോയി. ഏതെങ്കിലും വിധത്തിൽ ഒരു പരമപദ്യമെഴുതി കവികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ സ്ഥലം പീടിക്കാൻ ശ്രമിച്ചിരുന്നു ഒരു വിദ്വാൻ “ദിവാനുസെക്രട്ടറി സി. വി. അദ്ധ്യക്ഷനായൊരു അദ്ധ്യക്ഷന്റെ പരമ”ത്തിൽ അനുശോചിച്ചുകൊണ്ടു പത്രരംഗത്തിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു. അതിനെപ്പറ്റി കോരപ്പച്ചപ്പേരയ്യകയറണം :-

“താൻ മരിച്ചാൽ തന്റെ ഭാര്യ ഏതുവിധത്തിലാണു വ്യസനിക്കുക എന്നറിവാൻവേണ്ടി പണ്ടൊരാൾത്താൻ ഈ മാസം മുൻ-റാൻ-രാത്രി പതിനൊന്നു മണിക്കു മരിച്ചിരിക്കുന്നു.” എന്നൊഴെഴുതു് അയച്ചതായികേട്ടിട്ടുണ്ടു്. ഉറക്കത്തോൾ താൻ ഏതു വിധത്തിലിരിക്കും എന്നറിവാൻ വേണ്ടി കണ്ണടച്ചു കണ്ണടയ്ക്കുന്നതിന്നു് ആദ്യം ഈയൊരു കഥയോൾ ആരാണധികം കേൾക്കു? ദിവാനുസെക്രട്ടറി മി. അദ്ധ്യക്ഷനായൊരു മരിക്കാതെന്നു തന്റെ പരമശ്ലോകം ഓയിപ്പാനിടയാക്കിയ മി.

പുസ്തകം

അന്നത്തന്നെപ്പിള്ളയ്ക്കു് അന്നത്തന്നെ വരുണം. "സി. പി. അ
 ച്യുതരജേന്ദ്രനാഥമഹേഷ് വിട്ടുവൻ ജഗൽസംഗമം" എന്നി
 ക്കൊണ്ടെല്ലാ രുട്ടി ഭൂമി പുത്രത്തിൽ. "എന്നാലോ കൃതി
 ചെല്ലതെന്റെ സഹജൻ കൊച്ചുണ്ണിഭൂപാലനാൻ"
 എന്ന് പറഞ്ഞതുപോലെ; മരിച്ചതു തമ്പുരാൻ സെക്കു
 റി കോന്നാണതു് അച്ചുതമെന്നാൻ. സിക്തരി
 എന്നും അച്ചുതമെന്നാൻ എന്നും മരിച്ചു എന്നും കേട്ട
 പേപ്പാഴേക്കും ചരമശ്ലോകം തീന്നു് അഞ്ചൽപെട്ടിയിലാ
 യി: ഇങ്ങിനെയിരിക്കണം ജാഗ്രത. പണ്ടൊരു രോഗി
 മരിച്ചു എന്നു വിചാരിച്ചു കൂട്ടർ കഴിക്കരുതി കഴിച്ചിടാൻ
 ഭരവിച്ചപ്പോൾ മിണ്ടാൻ വയെങ്കിലും "അരുതു്" എന്നു
 കൈകൊണ്ടു് അടയമളം കാണിച്ചു. 'കഴി തീന്നു
 പോയി ഇന്നി ചടക്കം പിടിച്ചിട്ടു് ആവശ്യമില്ല' എന്നു
 നീ കൂട്ടുകാർ. എന്നതുപോലെ ചരമശ്ലോകം ശ്രോതൃ
 സിദ്ധപ്പെടുത്തിപ്പോയി. അതുകൊണ്ടു് ഇന്നി മരിക്കാ
 തെ നിശ്ചയിച്ചിട്ടു് എന്നു ശാശ്വതപിടിക്കുവാനാൽ തന്നെ
 ഭര്യം. "അപ്പോഴൊന്നെ എഴുന്ന സഭെ അഞ്ചൽപെട്ടി
 യ്ക്കു് കൊണ്ടുപോകാത്തതു്?"—ആട്ടെ വേണ്ടില്ല ഇ
 പ്പോൾ കൊണ്ടുപോയ്ക്കുളയാം. "അതു പോര എന്നെ
 ന്റെ കൊണ്ടുപോണം." എന്നു ശാശ്വതപിടിച്ചു കട്ടിയെ
 ചേപ്പുപെട്ടു, ഇപ്പോൾ മരിച്ചാൽ പോയാ. ചരമശ്ലോകം
 ശ്രോതൃയിന്നു മഞ്ചേതന്നെ മരിക്കണം എന്നു വാഗ്ദാനം
 ദിയർലാണു, "ദൃഢസാധ്യമോ ബാലേ, കേവലമസം
 ഭവമോ?" എന്ന് പറഞ്ഞതിലെ അസംഭവം.

ഭരണാധികാരികളെയോ അവരുടെ കൃത്യങ്ങളെയോ
 നിരൂപണം ചെയ്യുന്ന അവസരങ്ങളിലും ആ രസികൻ

ഇവിടെത്തന്നെ തീർത്തു വെടിഞ്ഞിരുന്നില്ല. ആ ഹൃദയം തന്നെ വിചലപ്പോൾ മമ്മസ് ഏകാന്തി എന്നും വരും. പട്ടാഭിരാമരാവ ദിവാനായിരുന്ന കാലത്ത് ഒരിക്കൽ കോരപ്പ പ്രഭു മനോരമയിൽ വെളിച്ചപ്പെട്ടത് ഇക്കത്തായാണ് :-

“കൊച്ചി ദിവാൻജി അവർകളുടെ അവിദ്യ.”

“അവിദ്യ എന്നതിന്റെ അർത്ഥം എനിക്കുതന്നെ നല്ല നിമിഷമായില്ല. സദാനന്ദസ്വാമി അവർകളോ മറ്റോ ഉപദേശിച്ചതുകൊണ്ട് നന്നം. ‘വിദ്യ’ എന്നുള്ളതിന്നു ‘ചെയ്യുന്ന’ എന്നർത്ഥമാണെങ്കിൽ ‘അവിദ്യ’ എന്നതിന്നു ‘ഒന്നും ചെയ്യാതിരിക്കൽ (സംഗ്രഹപുരതി) എന്നർത്ഥമായിക്കൂടെ? ആ അർത്ഥത്തിലാണു നമ്മുടെ പ്രയോഗം. ‘ദിവാൻജിസ്വാമി അവർകൾ ഇരയിടയ്ക്കു പരയത്തക്കതായി ഒന്നും ചെയ്യിട്ടില്ല. പണ്ടോരോൾ വാളേട് അഭ്യസിച്ചു കലയാരാണ് എനിക്കു് ഓർമ്മയെന്നത്. ‘എന്താണെങ്കോ വാളേട ശീലമായോ’ എന്നു ചോദിച്ചതിന്നു് ഒട്ടുമുക്കാലുമായി; ഇന്നി കുറച്ചുമാത്രമേ ഉള്ളു. എന്നു മറുപടി പറഞ്ഞു. ശീലിച്ചത് എന്താണ് കേൾക്കട്ടെ എന്നായപ്പോൾ ‘വാളെടുക്കുക, പിടിക്കുക, ഇളക്കുക, മേപ്പോട്ടെറിയുക, കീഴ് പോട്ട വരുത്തുക ഇത്രയും വശമായി; ഇന്നി വരുമ്പോൾ പിടിക്കുവാനു മാത്രമേ വശമാകുന്നുള്ളു എന്നു പറഞ്ഞതുപോലെ ജോറായി. മേൽ മീശവെയ്ക്കുക, വൈരക്കല്ലു കടക്കൽ ഇടുക, ഭംഗിയിൽ ഉടുത്തു ചമയുക, കുതിരയോടിക്കുക, ഗാർഭീയം നടിക്കുക, ഭംഗിയായി ഒപ്പിടുക—ഇത്രയും ആയി. ഇന്നി ഒരുകൂട്ടം മാത്രമേ ശീലിച്ചിരുന്നുള്ളു. അതെന്താണെന്നു പറ

യുണർവ്വുക മുൻ മാർക്ക്. മുൻത്തെ ദിവസങ്ങളിലും ഇപ്പോഴും
 ഉത്തര ദിവസങ്ങളിലും ജാതി ഒന്നാണ്. രണ്ടുപേരെയും
 ബ്രിട്ടീഷിൽനിന്നും കൊണ്ടുവന്നതുതന്നെ—ആനയ്ക്കും മേ
 ശയ്ക്കും കാലു നാലുതന്നെ. രണ്ടും കുട്ടിൽനിന്നും കൊ
 ണ്ടുവന്നതുതന്നെ. ഇതു രണ്ടും സമമെന്നു നിങ്ങൾ സ
 മ്മതിച്ചാൽ ആദ്യത്തെ രണ്ടും സമമെന്നു ഞാനും സമ്മ
 തിക്കാം. ആലോചിച്ചുകൊള്ളൂ. “ആലോചനാമൃത
 മറയിട്ടെ ഞാം പരയുള്ളൂ. “സാഹിത്യം കാലക്യാ
 ല്യാസി കോയ”മല്ലോ. ഏതായാലും സാഹിത്യം അവർ
 കൾ ഭഗവാനുവാസമുള്ള പുള്ളോടാണ്.

ഉൽപത്തിയും വിപത്തിയും
 ഭൂതനാമഗതിയും ഗതിയും
 വേത്തിവിദ്യാമവിദ്യാചേ
 സഖാചേദം ഭഗവാനിതി.

എന്നല്ലെ ലോകം? ആ വിദ്യാമതലം കേൾക്കൂ തുടങ്ങി എ
 ന്നുള്ളൂ.”

സന്ദേശം മമ്മസ് പക്ഷമായ ഈ രീതി എങ്ങനെ
 യാണ് ആളുകളെ രസിപ്പിക്കാതിരിക്കുക? തിരുവനന്തപു
 രം കാളേജിൽവെച്ചു ചരിത്രനായകന്റെ സന്ദർശനം
 അദ്ദേഹവുമായി വളരെക്കാലം അടുത്തുപരിചയിച്ച ആ
 ളായ ഉള്ളൂർ എസ്. പരമേശ്വരയ്യരവർകൾ ഒടുവി
 ൽ രാഷ്ട്രീയലേഖകനായിത്തീർന്നു. ഒരിക്കൽ രേഖ
 പെട്ടുനിട്ടുള്ളതുനോക്കുക:- “രാഷ്ട്രീയവിഷയങ്ങളെല്ലാ
 മലിനമായിത്തീർന്നതായ ലേഖനപരമ്പര എഴുതാൻ
 ഒടുവിൽ പാടവം അസാധാരണമായിരുന്നു. മനോര
 മിൽ “കോരല്ലപ്പള്ളി” എന്ന പേരിൽ അദ്ദേഹം എ

മുൻ

ശ്രീകൃഷ്ണൻ എന്ന ലേഖനങ്ങളിൽ സ്പർശം
മാനികൾ മറന്നിരിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.
നായനാർ, ഇരുവനാട്ടു നാരായണൻ നമ്പ്യാർ
കുഞ്ഞുകൃഷ്ണമേനോൻ എന്നീ അംഗങ്ങളിൽ
മായിരുന്ന ആ സാഹിത്യത്തെയും ഇപ്പോൾ
നിന്നുപോലെ തോന്നിപ്പോകുന്നു.

ഇങ്ങനെ ചരിത്രനായകൻ ലേഖകനെന്നുള്ള
യിൽ പത്രങ്ങളിലായുള്ള ബന്ധം മലയാള
യിൽനിന്നും മലയാളി, കേരളത്തിനി, സുജനാ
മുതലായവർക്ക് ഇപ്പോൾ രാമരാജൻ
ധിപത്ത് പത്രം വന്നുവെന്നായിട്ടുണ്ട്. പത്രാധിപർ
പേർക്കു അദ്ദേഹം മനോരമയിലെ
വകസ്ഥയെക്കുറിച്ചു തുടർകൊണ്ടി
തായി ക

പത്രാധിപത്വം

മേന
രവനന്തപുരത്തു ബി. എ. ക്ലാസ്സിൽ
പഠിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന അവസരത്തിലാണ് സാഹിത്യ
ലോകത്തിൽ പേരുകേട്ട പലരുമായി പരിചയപ്പെട്ട
ത്. പിന്നീട് മലയാളസാഹിത്യത്തിൽ കേരളസ്കോ
ട്ടെന്ന് പേരുകേട്ട സി. വി. രാമൻപിള്ള, കവികൾ പത്ര
പത്രീയായിത്തീർന്നു ഉള്ളൂർ എസ്. പരമേശ്വരയ്യർ,
സ്പർശാഭിമാനിയെന്ന നിലയിൽ പ്രസിദ്ധനായ കെ.
രാമകൃഷ്ണപിള്ള മുതലായ മഹാമാർ അന്നു സാഹിത്യ
രംഗത്തിൽ സങ്കോചം വിട്ട് ഇറങ്ങിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല.

യുണവകു മുന്ന് മാക്കു്. മുമ്പത്തെ ദിവസങ്ങളിയും ഇപ്പോഴും
 ഉത്തമ ദിവസങ്ങളിയും ജാതി ഒന്നാണു്. രണ്ടുപേരെയും
 തൃപ്തിയിൽനിന്നു കൊണ്ടുവന്നതുതന്നെ—ആനയ്ക്കും മേ
 ശയ്ക്കും കാലു നാലുതന്നെ. രണ്ടും കാട്ടിൽനിന്നു കൊ
 ണ്ടുവന്നതുതന്നെ. ഇതു രണ്ടും സമമെന്നു നിങ്ങൾ സ
 മ്മതിച്ചാൽ ആദ്യത്തെ രണ്ടും സമമെന്നു ഞാനും സമ്മ
 തിക്കാം. ആലോചിച്ചുകൊള്ളു. “ആലോചനാമൃത
 മായിട്ടെ നാം പരകയുള്ളു. “സാഹിത്യ കാവ്യോ
 ല്ലാസീ കോയ”മല്ലോ. ഏതായാലും സാഹിത്യ അവർ
 കൾ ഭഗവത്താവാനുള്ള പരപ്പാടാണു്.

ഉൽപത്തിയും വിപത്തിയും
 ഭൂതാനുഗതിയും ശക്തിയും
 ഭേദത്തിലും വിപത്തിലും
 സമാധാനം വിപത്തി.

എന്നല്ലെ പ്രമാണം മനസ്സുക്കോട്ടു തുടങ്ങി എ
 ന്നെയുള്ളു.”

സരസയും മമ്മയും ഈ രീതി എങ്ങനെ
 യാണു് ആളുകളെ രതിരിക്കുക? തിരുവനന്തപ
 രം കാളേജിൽവെള്ളയകന്റെ സതീത്വം
 അദ്ദേഹവുമായി വെള്ളയകന്റെ സതീത്വം
 മുമ്പെ ഉള്ളൂ എന്നു് ശാപരായവർകൾ ഒട്ടവി
 ള്ളെ രാഷ്ട്രീയലേഖകന്മാരെപ്പറ്റി ഒരിട്ടതു രേഖ
 ഒട്ടുതന്നിട്ടുള്ളതുനോക്കുക:- “രാഷ്ട്രീയവിഷയങ്ങളെല്ല
 ഉരിഫലിതസമ്മിശ്രമായ ലേഖനപരമ്പര എഴുതുവാൻ
 ഒട്ടവിനുള്ള പാടവം അസാധാരണമായിരുന്നു. മനോര
 മയിൽ “കോരപ്പുഴ” എന്ന പേരിൽ അദ്ദേഹം

ശൃതിപ്പെടാണ്ടിരുന്ന ലേഖനങ്ങളുടെ സ്വഭാവവും ഭാഷയും മാനികര-മാന്നിരിക്കയില്ല. വേങ്ങയിൽ കഞ്ഞുരാമൻ നായനാർ, ഇരുവനാട്ടു നാരായണൻസ്വാമി, ഭട്ടവിൽ കഞ്ഞുതൃപ്പൂർത്തേനാൻ എന്നീ അംഗങ്ങളുടെ അലങ്കൃതമായിരുന്ന ആ സാഹിത്യത്തോട് ഇപ്പോൾ അന്യം നിന്നതുപോലെ തോന്നിപ്പോകുന്നു."

ഇങ്ങനെ ചരിത്രനായകൻ ലേഖകനെന്നുള്ള നിലയിൽ പത്രങ്ങളുമായുണ്ടായ ബന്ധം മലയാളമനോരമയിൽനിന്ന് മലയാളി, കേരളനദീനി, സുജനാനദീനി മുതലായവയിൽ പകുന്ന് ഭട്ടവിൽ രാമരാജന്റെ പത്രം ധിപത്രത്തിൽ ചെന്നുവസരിച്ചു. പത്രധിപത്രം ഉപേക്ഷിച്ചതിനുശേഷവും അദ്ദേഹം മനോരമയിലെ ലേഖകസ്ഥാനം വളരെക്കാലത്തേക്കു തുടർന്നുകൊണ്ടിരുന്നതായി കാണുന്നു.

൨. പത്രധിപത്രം.

മേനവൻ തിരുവനന്തപുരത്തു ഖി. ഏ. ക്ലാസ്സിൽ പഠിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന അനുസരത്തിലാണ് സാഹിത്യലോകത്തിൽ പേരുകേട്ട പലരുമായി പരിചയപ്പെട്ടത്. പിന്നീട് മലയാളസാഹിത്യത്തിൽ കേരളസ്കോട്ടെന്ന് പേരുകേട്ട സി. വി. രാമൻപിള്ള, കവികലചക്രവർത്തിയായിത്തീർന്ന ഉള്ളൂർ എസ്. പരമേശ്വരയ്യർ, സ്വദേശഭിമോദിയെന്ന നിലയിൽ പ്രസിദ്ധനായ കേരളമുഖ്യാപിള്ള മുതലായ മഹാമാർ അന്നു സാഹിത്യരംഗത്തിൽ സങ്കേചം വിട്ട് ഇറങ്ങിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല.

അവരെല്ലാം അന്നിയെക്കുട്ടിച്ചിരിയ്ക്കുന്നു. അദ്ദീനയെത്തിൻ
 ഭാര്യയെ "കൈയും കലശയും" കറങ്ങിച്ചു ശീലിച്ചിരുന്നു
 തേയുള്ള.. മലയാളമനോരമയിലും മറ്റെ പ്രവേശിച്ചു
 പുറത്തുവന്നു പയററിയിരുന്നതിനാൽ ഇങ്ങിനെ അ
 ലുക്കമകിലും പ്രമാണവും കല്പിക്കാവുന്ന ഒരു ഉണ്ടായി
 രുന്നെങ്കിൽ, അതു ചരിത്രനായകൻമാരുമായിരുന്നു. മു
 ല്യർ എസ്. പത്മനാഭപുണ്ണിത്തന്റെ കവിരാമായണ
 ത്തെ സംബന്ധിച്ച പ്രക്ഷോഭജനകമായ വാദപ്രതിവാ
 ദകോലാഹലത്തിന്റെ പ്രതിലോചനം അന്നു പൂർണ്ണമായി
 ശമിച്ചുകഴിഞ്ഞിരുന്നില്ല. ലീലാവതിനോടനുപത്തിലും
 ഞെങ്കിലും ഭയങ്കരമായി നടന്നു ആ സമരത്തിൽ മുറിവേ
 റെ സാഹിത്യഭേദത്തിൽ ചിലർ ദീനശയ്യയെ അവലം
 ബിച്ചിരിക്കുകയായിരുന്നു. വാദപ്രതിവാദത്തിന്റെ പൊ
 ക്ക് അന്നുവശ്യമായ വഴിയിലേക്കു തിരിഞ്ഞപ്പോൾ പ
 ത്തായിപത്തുവരിൽ പലരും "സ്ഥലം മുടക്കി." ലേഖക
 ന്നരിൽ ചിലർക്കു് ഇതു രസിച്ചില്ല. അവർ ആ വക
 പത്രങ്ങളോടു നീക്കമകരണം അനുഷ്ഠിച്ചുതുടങ്ങി. ത
 ങ്ങൾക്കു യഥേഷ്ടം വിഹരിക്കുന്നായി സ്വന്തം ഒരു പത്രം
 ആരംഭിക്കാൻ ചിലർ ആലോചിച്ചു.

ഇതു വക ഉള്ള കള്ളികളുടെ ഫലമായി ചരിത്രനാ
 യകൻ രാമരാജൻ എന്ന പ്രതിപക്ഷപത്രത്തിന്റെ
 ആധിപത്യം കൈയേറ്റു. ഹർമ്മ മീനം മവു-റ-റ- ശീ
 പ്തമനുഭവപരമിയുടെ ആർത്തദിവസമാണ് ഇതു പറ
 ഒപ്പട്ടത്. മകുരയൂർ എന്ന ഒരുളായിക്കു പത്രത്തി
 ത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥൻ. ഒരു പേജു മുഴുവൻ സമസ്തപു
 രണങ്ങളും മറ്റു കവിതകൾക്കുമായി വിനിയോഗി
 ച്ചിരുന്നു. ടി. രാമകൃഷ്ണപിള്ള, ഉഷ്ണർ, കൊട്ടാരത്തിൽ

“ഒടുവിൽ കുഞ്ഞുളളിമേനോൻ തിരുവനന്തപുരത്തു പോയി ബി. എ. ക്ലാസ്സിൽ ചേർന്നു. ഉടനെ ഈ ലേഖകൻ ഒരേഴുത്തയച്ചു. അതിൽ മുൻപി രാമക്കുറുപ്പിന്റെ യോഗ്യതകളെപ്പറ്റി പറഞ്ഞിരുന്നതിനു പരമെ, ക്ലാസ്സിനേക്കുൾ പ്രായമേറിയ ആളാണെന്നു വിചാരിച്ചിരുന്നതെന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശിഷ്യനായി കണ്ടതിൽ അദ്ദേഹം വളരെ ആശ്ചര്യം പ്രകടിപ്പിച്ചു എന്നും ഒടു

വെഴുതിയിരുന്നു. അതിൽതന്നെ തന്റെ “രാമരാജൻ”
 എന്ന ഒരു പത്രം തുടക്കമുണ്ട് പോകുന്നതായും അറിയി-
 ച്ചു. അധികം താമസിയാതെതന്നെ ഈ പത്രത്തിന്റെ
 ആദ്യലക്കം ലേഖകൻ കീട്ടി. അച്ചടി വളരെ മോശമാ-
 യിരുന്നതിനാൽ അർദ്ധിച്ചുപ്രചാരം അതിന്നുണ്ടായിര-
 ന്നവേ എന്ന സംശയമുണ്ട്. എങ്കിലും കണ്ണത്തിക്കുട്ടൻ
 രത്നരത്നം, ദൈവകര രാജൻ, സുബ്രഹ്മണ്യൻ, നട്ടവത്തപ്പൻ, സു-
 ബ്രഹ്മണ്യൻ, കൊട്ടാരത്തിൽ ശങ്കുണ്ണി, കെ. സി. കേശവപ്പി-
 ൂ, ഉള്ളൂർ പരമേശ്വരയ്യർ മുതലായവർ തങ്ങളുടെ പ-
 ദ്യാരത്നങ്ങളെക്കൊണ്ട് അതിനെ സമ്പുഷ്ടമാക്കുകയും
 ചെയ്തിരുന്നു. ഒരിക്കൽ കെ. സി. കണ്ണൻവൈദ്യൻ എ-
 ന്ന ഒരു പഴയ കവി, ഉത്തരാഖം പാപ്പിത്താത്രം വൃത്ത-
 ത്തിലും പൂർവ്വലം മരൈയ പൂത്തത്തിലും ആയി ഒരു
 പദ്യം ഈ പത്രത്തിലേക്ക് അയച്ചിരുന്നു. വൃത്തഭംഗ-
 മുള്ളെന്നു് ഒരു കുറിപ്പു പത്രാധിപർ ചുവടെ ചേർത്തതു-
 കണ്ടിട്ടു് ‘പട്ടമതിയോ താങ്കളതിൻ പട്ടതി കുറിക്കേണ-
 മെവിടെയാണെന്നു്; കുട്ടനും ദോഷമെന്നൊ-ലട്ടന്നേ-
 മപ്പിന്നു ഞാണപേക്ഷിക്കുന്ന’ എന്നു് കവി-പത്രത്തിലേ-
 കെഴുതി. പത്രാധിപർ തെറ്റെഴിവിടെയാണെന്നു മൃ-
 ങ്ങിക്കാണിച്ചതോടുകൂടി പാപ്പിത്താത്രവൃത്തത്തിന്റെ പ-
 ക്ഷണങ്ങൾ ഇന്നുതാണെന്നും പറഞ്ഞിരുന്നു. കണ്ണൻ
 വൈദ്യൻ കൂലിച്ചു് പാപ്പിത്താത്ര വൃത്തത്തിലേ പദ്യമു-
 ണ്ടൊക്കെയു് എന്നു വല്ല നിയമവുമുണ്ടോ എന്നും തന്റെ
 ശ്ലോകത്തിൽ വൃത്തഭംഗമുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞതു് വലിയ
 സാഹസമായി എന്നും മറ്റും വീണ്ടേടത്തു വിദ്യയെക്കു-
 ഖാൻ തുടങ്ങി. ഇതിന്നു തക്ക സമയം പത്രാധിപ

രിൽനിന്നു ലഭിച്ചതോടുകൂടി വൈദ്യന്റെ ശരീരമെല്ലാം നിലച്ചു. വൈദ്യന്റെ ശ്ലോകം ഏതു ഛന്ദസ്സിൽ പെട്ടതാണെന്നു തങ്ങൾക്കു മനസ്സിലായില്ലെന്നും പക്ഷി താഗ്രാവൃത്തത്തിലേ കവിത ഉണ്ടാകുമെന്നു എന്ന് വല്ല നിയമപ്രകാരമുണ്ടോ എന്നു ചോദിച്ചു വൈദ്യൻ. 'രിഖരിണീ' വൃത്തത്തിലേ പദ്യമുണ്ടാകുമെന്നു എന്ന് നിർബന്ധമുണ്ടായിരുന്ന് "ഐ. ബി." യുടെ പ്രശ്നത്തിന്നു സമാനം വാക്കുണമെന്നുള്ള താഴ്ചയുണ്ടോടുകൂടി അയച്ചു പദ്യത്തിൽ "മീടുകൾക്കൊണ്ടെൻ ഭാഗസ്ഥലമെങ്കിലുടൻ വന്നീടുകിൽ ഞാൻ" എന്ന വൃത്തഭംഗം വരുത്തിയതിന് എന്തു സമാധാനമാണദ്ദേഹത്തിന്നു പറയാൻമുണ്ടെന്നറിവാൻ കരുതുകമുണ്ടെന്നും ഏതായാലും ഉടനെ മാപ്പിന്നു ഞാൻ പേക്ഷിക്കാം' എന്നു വൈദ്യന്റെ വാക്കു നിറവേറ്റിയിട്ടുണ്ടെന്നു മോഹം തടയാതെല്ലെന്നും മറ്റുമുള്ള പത്രാധിപരുടെ മമ്മല്ലേടുകൾക്കു മറുപടി കണ്ടു പ്രസ്തുത കവിതയെ മൗനമവലംബിക്കുകയല്ലാതെ നിവൃത്തിയുണ്ടായില്ല. തിരുവിതാംകൂർ ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ അഴിമതികൾ സഭയെയും പത്രത്തിൽ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചതുകണ്ടിട്ട് കൂലാരായി പല ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും രജിസ്ട്രാറോട്ടീസ്സുമുലം പത്രാധിപരെ ഭീഷണിപ്പെടുത്തുകയുണ്ടായി. പക്ഷെ, ഫലമൊന്നുമുണ്ടായില്ല. ഒടുവിലായി പത്രാധിപരായിരുന്ന കാലത്തോളം പത്രാധിപരായിട്ട് അദ്ദേഹം ഒന്നും പ്രവർത്തിച്ചിട്ടില്ല. ഏകദേശം രണ്ടു കൊല്ലത്തോളം ഇതുപത്രം നിലനിന്നതായി തോന്നുന്നുണ്ട്."

ഹൈസ്കൂൾ ക്ലാസ്സിൽ വെച്ച് അങ്കുരിച്ചതും എഫ്. ഐ. ക്ലാസ്സിലെ പഠിച്ചതുമുണ്ടാകാതെ പരിപഠിയെ

പ്രാപിച്ചതുമായ പരിത്രസ്തയകളുടെ വാസ്തവകല്പനയെ
ബി. ഭാ. ക്രിസ്റ്റി ലെപരിശീലനചരണാചരിത്രരസികന്മാ-
രുടെ കൂട്ടുകെട്ടും രാമരാജന്റെ പത്രാധിപത്യചരണാഭി-
ശംഭോപശ്ചാത്താപമായി വരുന്നു. ഇതുതന്നെയാണ് കലാ-
നന്ദനത്തിൽ ഗദ്യപദ്യരൂപത്തിലുള്ള അനുവധി സൽപര-
ലക്ഷ്യമെ നമുക്കു പ്രദാനം ചെയ്യുന്നത്.

അദ്ധ്യായം ൩.

സാഹിത്യപ്രോത്സാഹനം.

തങ്ങൾക്കു സിദ്ധിച്ച ഔന്നത്യത്തിന്റെ തണലിൽ
മറുഭൂമിയിൽനിന്നു വീശുന്ന മിന്നൽസമുദയമുണ്ടാക്കിക്കൊ-
ടുക്കുന്നവരാണ് മഹാമാർ; അവർതന്നെയാണ് ഭാഗ്യ-
വാന്മാർ.

“യന്തെന്തെല്ലാമുണ്ടാക്കി ജീവിച്ചു വസിക്കുമ്പോ-

ളാതരന്മാരാം പല ജീവികൾ ജീവിക്കുന്നു

സാധുതാനവൻതന്നെ സൽപുമാനവൻതന്നെ”

എന്നൊന്നല്ലെ ആപ്തവാക്യം. ഈ തത്വം ഭേദപ്പെട്ട
ഒരു മനസ്സിലാക്കി അതനുസരിച്ചു ജീവിച്ചു ഒരാളായിര-
ന്നു ഒട്ടിലിൽ കണ്ണുതുറന്നുനോക്കി: തന്റെ സാഹിത്യ-
പരിത്രമം വിജയപത്മപുഷ്പമായിത്തീർന്നു മലയാള-
മനോരമധിപരായിരുന്നു കണ്ടത്തിൽ വരഗീസ് മാപ്പി-
ളയുടെ പ്രോത്സാഹനം നിമിത്തമാണെന്നു അദ്ദേഹത്തി-
ന്നു നല്ലപോലെ അറിയുമായിരുന്നതിനാൽ, മറുഭൂമി-
യെ പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചു ഉയർത്തിക്കൊണ്ടുവരേണ്ടതു ത-
ന്റെ ഒരു കടമയാണെന്നു കൂടി അദ്ദേഹം വിചാരിച്ചു.

തിരുവനന്തപുരത്തു രാമരാജന്റെ പ്രതാപിപര
യിരുന്ന കാലത്തു പലരുവകവികളേയും പ്രോത്സാഹി
പ്പിക്കുന്നതിൽ ചരിത്രനായകൻ അസാമാന്യമായ ഒരു
താല്പര്യം പ്രദർശിപ്പിച്ചിരുന്നുതായി പറയപ്പെടുന്നു. ചുരുക്കം
ഭാഗത്തേതുകൂടി വന്നുചേർന്ന ചെറുക്കുടുംപോലും അ
ദ്ദേഹം തിരുത്തി മിന്നുകി പത്രത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചി
രുന്നുവത്രേ. സാമാന്യം നല്ല കവികളായി പിന്നീട് ഭാ
ഷാഭാഷകത്തിൽ പേരെടുത്ത പലരും കവിതാസഞ്ച
സ്ഥമായി “ഹരിഃ ശ്രീ” വരച്ചതുടക്കിയതു രാമരാജനിലാ
യിരുന്നു. കഞ്ഞുകൃഷ്ണമേനോൻ ഇക്കൂട്ടരെ പ്രോത്സാഹി
പ്പിച്ചിരുന്നതു് ഏതുതരത്തിലാണെന്നറിയണമെങ്കിൽ,
ഒരിക്കൽ അദ്ദേഹം ആ പത്രത്തിലെഴുതിയ മുഖപ്രസം
ഗത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗം വായിച്ചാൽ മതി. അതു ഇവി
ടെ ഉദ്ധരിക്കാം:—

“ഇപ്പോൾ കവിതാപാഠത്തി മലയാളപത്രങ്ങളുടെ
ഒരു പതിവായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു. ഇതി കരേക്കഴി
ഞ്ഞാൽ, മലയാളപത്രം ഏറ്റവും പരഞ്ഞാൽ കവിതാപാ
കരി എന്നു ധരിക്കുന്നു. ഒരു കാലം വരുമോ എന്നുപോ
ലും സംശയിക്കേണ്ടതായിട്ടാണിരിക്കുന്നത്. കവികളാ
ണെങ്കിൽ, നിമിഷം പ്രതിവല്ലി പൂവരിക്കയും ചെയ്യുന്നു.
ഏതെങ്കിലും വിധത്തിൽ പ്രസംഗമാപ്പിച്ചു നല്ലവരി
ഏഴുതിയാൽ കവിതയായി എന്നാണു മിക്കവാറും ധരി
ച്ചുപോയിട്ടുള്ളതെന്നു തോന്നുന്നു. ചുരുക്കമെന്നു പറയുന്ന
തു് എന്താണെന്നറിയാൻ പാടില്ലാത്തവർ പോലും പ
ലുള്ളെഴുതി അയക്കുന്നതാണ് അതിലേറെ അതുതരം
തക്കതും ഏഴുതി അയക്കുന്നതെല്ലാം അതുപോലെ പത്ര

ത്തിൽ ചേക്കേറിയന്നാൽ ഇക്കൂട്ടർ പത്രാധിപരുടെന്നെ
രെ പരിഭവിക്കാൻ കൂടി ഒരുക്കമുണ്ട്. ഇങ്ങനെയൊ
രാൽ പത്രാധിപന്മാർ ചുറ്റിപ്പോകയേയുള്ളൂ.

“ഇത്രയും പരാഞ്ഞുകൊണ്ടുതക്കടയായ വകവികളെ
ഇപ്പോൾ ഹൈക്കോക്കുറയുണ്ടെന്നു ആരും തെറ്റിദ്ധരിക്കു
ത്തെന്നുവേക്കുന്നുണ്ട്. വാസ്തവം പറയുകയാണെങ്കിൽ,
ഇവിടെ കിട്ടുന്ന പദ്യങ്ങളിൽ നിമിത്തമുള്ളിടത്തേക്കു
പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു യവകവികളേ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കണ
മെന്നുള്ള പക്ഷക്കാരാണ് ഞങ്ങൾ. ഇതിലേക്കുവേണ്ടി
തൃപ്തപ്രകാരം ശരിപ്പെടുത്തിയും വൃത്തഭംഗം തിരുത്തി
യും ചിലപ്പോൾ അലങ്കാരപിടിയും മാറ്റിയും ഞങ്ങൾ
വളരെ ബുദ്ധിമുട്ടനുഭവിക്കുന്നുണ്ട്. എന്നിട്ടും പരിഭ
വമാണു പ്രതിഫലം. ചിലർ ഞങ്ങളുടെ “തിരുത്തൽ
സംഗ്രഹം” തെറ്റാക്കി പരിഭവിക്കുമ്പോൾ, മറുപ
ടി “മഴവെൻ തിരുത്തിയാലും കൊള്ളാം. ഈ കവിത
യെ കൂടി ചേക്കേണം” എന്നു പറഞ്ഞു വീണ്ടും നാൽകു
ലികളായ് ഞങ്ങളെ ബുദ്ധിമുട്ടിക്കുന്നു. മറുപടി വരുത്തേ
ത്തീല്ലാത്ത പരിവേഷത്തെയും ഉള്ളിൽ കൊള്ളുന്ന മുള
വാക്കുകളേയോ ഭയന്നു കത്തവ്യത്തിൽനിന്നു പിൻമാ
റ്റാൻ ഞങ്ങൾ നിശ്ചയിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിലും, കവിതയെഴു
താൻ പഠിപ്പിച്ചവർ, പദ്യനിർമ്മാണത്തിനുള്ള പ്രാഥ
മികപാഠങ്ങളെങ്കിലും പഠിച്ചുകഴിഞ്ഞതിനുശേഷം അ
തിനായി ശ്രമിക്കുന്നതു നന്നായ തിരക്കുമെന്നു ഞങ്ങൾ സ്നേ
ഹപൂർവ്വം ഉപദേശിക്കുന്നു. രസികൻ കവിതകളെഴുതി
പതിവായി ഞങ്ങളുടെ പത്രപത്രത്തിനെ അലങ്കരിക്കുന്ന
വാസനാകവികളോടു ഞങ്ങൾക്കുള്ള കൃതജ്ഞത, കുറ
ച്ചൊന്നുമില്ല.”

ഈ ഉപദേശപ്രസ്ഥാനത്തിൽ ചിലരെ കണ്ടുകിട്ടിയിരിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, യുവാക്കന്മാരെ പ്രേരിപ്പിക്കുവാൻ അദ്ദേഹം പലതും പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നുവെന്നു ഇതിൽനിന്നു തെളിയുന്നുണ്ടല്ലോ. ഗദ്യലേഖകന്മാരെ സംബന്ധിച്ചും ഇതുതന്നെയായിരുന്നു അനുഭവം. പീന്നീട് “സപ്തദശാഭിമുഖീരാമകൃഷ്ണപിള്ള” എന്ന പേരിൽ സുപ്രസിദ്ധനായിത്തീർന്ന കേ. രാമകൃഷ്ണപിള്ള അന്നു എഫ്. ഐ. ക്ലാസ്സിൽ വായിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്നു “പത്രദാതു” പീടിപെട്ട കലമുണ്ടായിരുന്നു. അതു്. രാമരാജത്തിൽ പ്രാദേശികവാന്തകളായിട്ടും മറ്റും ആ യുവാവു അന്നു പലതും എഴുതാറുണ്ടായിരുന്നു. ഇടയ്ക്കു ചില പദ്യങ്ങളും എഴുതാറുണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നില്ല. രാഷ്ട്രീയ ലേഖനങ്ങളെഴുതാൻ മി. പിള്ളയെ പരിശീലിപ്പിച്ചതു കണ്ണകൃഷ്ണമേനോനാണ്. ആദ്യം എഴുതിയ ലേഖനങ്ങളിൽ പലവെട്ടും തിരുത്തും വേണ്ടിവന്നിരുന്നുവെങ്കിലും അധികം താമസിയാതെ അല്ല ലേഖനങ്ങളെഴുതാൻ മി. പിള്ള പഠിച്ചു. “സംഹിതയുതെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അന്നു അ രാമകൃഷ്ണപിള്ളയെ നന്നാക്കിയതു്.” എന്നു ചരിത്രനായകൻ പലപ്പൊഴും പറയാറുണ്ടായിരുന്നു. പ്രാദേശിക സ്മരണകളെഴുതിയ ശ്രീമതി ബി. കല്യാണിഅമ്മ അവർക്കൾ (ബി. ഐ., എൽ. റി.) ഇങ്ങനെ പ്രസ്താവിച്ചു കാണുന്നു:—

“എഫ്. ഐ. ക്ലാസ്സിൽ പഠിക്കുന്ന കാലത്താണ് അദ്ദേഹത്തിന്നു (രാമകൃഷ്ണപിള്ളയ്ക്കു) പത്രദാതു പീടിപെട്ടതു്. ഈ ദുരന്തകളെ മലയാളപത്രങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച്

സ്ഥിച്ച മാത്രമേ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. ഇക്കാലങ്ങളിൽ ഏതീയ ലേഖനങ്ങളെക്കൊണ്ടും തന്റെ പേരുകൂടാതെയോ കള്ളപ്പേരിലോ ആയിരുന്നു പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിരുന്നത്. സാഹിത്യകളരിയിൽ അരങ്ങേറുകഴിക്കുന്ന ഏതൊരു വിധമനുഷ്ഠാനം പ്രവർത്തിക്കാൻ ഉള്ളത്. അക്കാലത്തെ പ്രസിദ്ധ സാഹിത്യകാരന്മാരുമായി നേരിട്ടും കത്തുമുഖേനയും അദ്ദേഹം പരിചയം സമ്പാദിച്ചു. കേരളവർമ്മ വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ, ഏ. ആർ. രാജരാജവർമ്മ, ഉള്ളൂർ. എസ്. പരമേശ്വരൻ; കേ. സി. കേശവപ്പിള്ള, പേട്ടയിൽ രാമൻപിള്ള ആശാൻ, ഒട്ടവിൽ കുഞ്ഞുക്കുറുപ്പൻ, കണ്ടത്തിൽ വരഗീസ് മാപ്പിള എന്നീവരുടെ പല മഹാകാവ്യങ്ങളെയും പരിചയത്തിന്നു പുറമേ, ഇവരിൽ ചിലരുടെ ശിഷ്യത്വവും ലഭിക്കാനിടയായി.

വിദ്യാഭ്യാസവും പത്രാധിപത്യവും മതിയായ്ക്കി ഉദ്യോഗത്തിൽ പ്രവേശിച്ചതിനുശേഷവും ചരിത്രനായകൻ യുവകവികളെ കഴിവുള്ള വിധത്തിലൊന്നും പ്രോത്സാഹിപ്പിച്ചു കൊണ്ടുണ്ടിരുന്നത്. സാഹിത്യത്തിൽ ഒരു നല്ല പേരെടുത്തിട്ടുള്ള കോയിപ്പിള്ളി പരമേശ്വരൻ കുറുപ്പവർകൾ ഇന്നത്തെ നിലയിലെത്തുന്നതിനു പ്രധാനകാരണഭൂതൻ ഒട്ടവരകുന്നു. മാവേലിൽ തുളുവ പേരൂർ താലൂക്കു സമ്പ്രദായമായിരിക്കുന്ന അവസരത്തിലാണു കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാന്റെ ഒരു കത്തുമായി കുറുപ്പിന് മേനവനെച്ചെന്നു കണ്ടത്.

“ഇവരുടെന്നൊരു കിത്തോരനെ ബാവോൻ കൈവരുന്ന കനിറോട്ട മേറ്റുടൻ മേ! വരിയു! കവീരത്നമേ! വേൽ-സേവണെപടി നോക്കിടേണമേ!

കവിതയിലതിയായ മോഹമിപ്പോൾ
കവിയുമിവന്നതു വംസനാബലത്താൽ
അവികാസമുളവാത്തോ, അതെങ്ങേ?
കവിവര! നോക്കി മുറയ്ക്ക തീർച്ചയ്ക്കു:

ഒരുജോലിയെന്നീയെ നടന്നിവിൻ സദാ
തെരുവിൽ കളിക്കുകിലൊരിക്കലും സഖേ!
വർത്തമാനം ഗുണം വടിയെടുത്തു താങ്കൾ കൈ-
വിരുത്തൊന്നു കാട്ടുകൊരു കൂട്ടമില്ലതിൽ."

ഇവ ആ കത്തിലെ ചില പദ്യങ്ങൾ മാത്രമാണ്. ഇ
തായിരുന്നു അവർ തമ്മിലുണ്ടായ ആദ്യസന്ദർശനം. അ
തു് ഏതെല്ലാം പടികളിൽക്കൂടി കടന്നു് ഒടുവിൽ ഏതു
നിലയിൽ എത്തിച്ചേന്നു എന്നുള്ളതു ശ്രീമാൻ, പരമേ
ശ്വരക്കുറുപ്പിന്റെ സ്വാന്തവാക്യത്തിൽതന്നെ പറയുന്ന
തായിരിക്കണമതു്. ഒടുവിന്നു് പൂർവ്വിയുള്ള സ്മരണകളിൽ
അദ്ദേഹം ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞുകാണുന്നു.

"തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെ കർത്തൃകൊണ്ടു
ഞാൻ ഉദ്ദിവിപേന്ദ്രൻ ചെന്നു. ഒടുവിനെ കണ്ട സംഗതി
യും അദ്ദേഹം എന്നോടു കാണിച്ചു അകൃത്രിമമായ വര
സപ്രദർശനങ്ങളിലും ഈ അവസരത്തിൽ അധികമായി
വിസ്തരിക്കുന്നു. ആവശ്യമാണെന്നു എനിക്കു തോന്നി
ല്ല. അന്നുമുതൽക്കു ആശ്രിതവത്സലനും നിമ്നപ്രാ
പ്യനുമായ മി. മേനോൻ എന്നെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഒരു
പ്രിയശിഷ്യനെപ്പോലെ കർത്തൃകയും കവിതാവിഷയ
ത്തിൽ എനിക്കു സാരമായ പല ഉപദേശങ്ങൾ നൽക
യുംസ്തുലപഠിപ്പിനു മതിയായസൗകര്യങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കി
ത്തരികയും ചെയ്തു. വിശേഷിച്ചു് അദ്ദേഹം ഭാഷാപ

പ്രേമത്തിൽ പലിട ഭരമ കാണിച്ചിരുന്ന എന്റെ സ
 ലാഹ്യ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. അക്കാലത്തു
 അദ്ദേഹം എന്റെക്കൊണ്ടു പല പദ്യങ്ങളും ഉണ്ടാക്കി
 ചിട്ടക്കുതിന്നു പുറമേ എന്റെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുവാൻ
 താൻ ഒരു വിഷയത്തെപ്പറ്റി കവിത എഴുതുമ്പോൾ
 അദ്ദേഹവും എന്റെ പേര് വന്നിരുന്നു അതേ വിഷയ
 ത്തിൽ പദ്യങ്ങൾ നിർമ്മിക്കയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഭാഗ്യവശം
 വന്നതെ സന്ധ്യയായിപ്പോയപ്പോൾ അദ്ദേഹം അന്നു എ
 നിക്കു തന്നിട്ടുള്ള ഉപദേശങ്ങൾ ഏറ്റവും വിലയേറിയ
 വായു എന്നിരിക്കു എന്നെന്നേക്കും വിസ്മരിക്കുവാൻ സീതു
 ത്തിയില്ലാത്തവയുമാകുന്നു.

കൊടുങ്ങല്ലൂർ തഹസീൽദാറായി നിയമിക്കപ്പെട്ട
 സർവ്വേയർ അന്നു മരിച്ചുകൊണ്ടു ശ്രീമാൻ കുറുപ്പു വീ
 ങ്ങളെ ഇങ്ങനെ പറയുന്നു:-- "എന്റെ ഇഷ്ടകവിതയ്ക്കു എ
 ന്നെ പല തരത്തിലും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കയും സഹായി
 ക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുള്ള ആളുമായ ആ മാനുഷന്റെ വരവ്
 എനിക്കു കേവലമായും ആദ്യദൃഷ്ടിയിലായിരുന്നു എന്ന് ഇ
 വിടെ വിവരിക്കുന്നതു അസാധ്യം. അദ്ദേഹം കൊടു
 ങ്ങല്ലൂർ വന്നപ്പോൾ തന്റെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വസ്തു
 ത്വം കവിസദസ്സായിത്തീർന്നു. എന്നെക്കണ്ട ഉടനെ അ
 ദ്ദേഹം ചോദിച്ചത് "എന്താ സാഹിത്യപരിചിന്ത
 ക്കുണ്ടുണ്ടെന്നിപ്പോ? ഇനി നമുക്കു പൊടികൊണ്ടിരിക്കാം"
 എന്നായിരുന്നു. ഇങ്ങനെ അകൃത്രിമമായ സ്നേഹത്തോ
 ങ്കെ സുപ്രസിദ്ധമായ പണ്ഡിതിയോടുകൂടി സർവ്വജ്ഞാ
 ങ്കിയ ആ സാഹിത്യയൻ എന്ന പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുവാ
 നായി ചെന്നതും മധുരവാക്കുകൾ എന്റെ മനസ്സിൽ
 തീർന്ന ഒരു കടലത്തും മറഞ്ഞുപോകുന്നതല്ല.

മഹാഭാരതവസന്തതം സ്മരിച്ചുകൊണ്ടു അദ്ദേഹം
പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതിങ്ങനെയാണു്:--“ഇപ്രകാരം സാഹിത്യ
പരമായി പല വാദപ്രതിവാദങ്ങളും കവനപരീക്ഷ
കളും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ ഞങ്ങൾ നട
ത്തിയിട്ടുണ്ടു്. ഞങ്ങളിൽ ഓരോരുത്തരും സാഹിത്യപ
രമായി നല്ല പേരെടുക്കണമെന്നു അദ്ദേഹത്തിനു് ആത്മാ
ത്ഥമായ അഭിലാഷമുണ്ടായിരുന്നു. ഞങ്ങൾ ഏതെങ്കി
ലും ഒരു കവിതയെഴുതിയതു് അതു അദ്ദേഹത്തെ ക
ണിപ്പണമെന്നു നിശ്ചയിച്ചുണ്ടായിരുന്നു. രചനയിലോ
ആശയത്തിലോ വല്ല ക്ലിഷ്ടതയോ കണ്ടാൽ അദ്ദേഹം ഞ
ങ്ങളെ കഠിനമായി ശകരിക്കയും കവിതാവിഷയത്തിൽ
ഞങ്ങൾ വരുത്തിയ ബുദ്ധിയെ പരിഹരിക്കാൻ തക്ക
ഉപദേശങ്ങൾ തരികയും ചെയ്തു. പതിവായിരുന്നു
ദോഷാപദ്യങ്ങൾക്കു നല്ല ഒഴുക്കും ഓജസ്സും ഹരിതവും
അത്യാവശ്യമാണെന്നു അക്കലത്തുതന്നെ പലപ്പോഴും
അദ്ദേഹം ഉപദേശിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ദോഷസാഹിത്യത്തിൽ
അല്പമായ വാസനയോ പ്രതിപത്തിയോ ഉള്ള ഏതൊ
രാളെയും ആത്മാത്ഥമായി സ്നേഹിക്കയും ഉപദേശിക്ക
യും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കയും ചെയ്യുന്നതു് അദ്ദേഹത്തി
ന്റെ പ്രഥമവും പ്രധാനവുമായ ഒരു ധർമ്മമായിരുന്നു
നാൽ, അന്നത്തെ കവീകീശോരന്മാരായ പാലരുടേയും
ശുഭണ്ഡന്മാരും അദ്ദേഹത്തിന്നുണ്ടായിരുന്നു. ഈ നിമി
ത്തിൽ മൂന്നു ഓരോ കെല്ലും ഞങ്ങൾ നടത്തിയ സാഹിത്യ
പരിശ്രമംകൊണ്ടു് ഞങ്ങൾക്കു് കവനകലയിൽ സാമർ
ത്ഥ്യം പഴക്കവും തഴക്കവും സിദ്ധിക്കുവാനിടയായി.”

ഭൂമിയിൽ വലിയ ഭൂമി കാണിച്ചിരുന്ന എന്നെ സ
 പ്രഭാ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുവാൻ തുടങ്ങി. അക്കാലത്തു
 അദ്ദേഹം എന്റെക്കൊണ്ടു പല പലപ്പോഴും ഉണ്ടാക്കി
 ചിട്ടക്കുതിര പുറമേ എന്നെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുവാൻ
 താൻ ഒരു വിചയത്തെപ്പറ്റി കവിത എഴുതുവാൻ
 അദ്ദേഹം എന്റെ കപ്പം വന്നിരുന്നു അതേ വിചയ
 ത്തിൽ പലപ്പോൾ നിമിഷവും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഭാഗ്യം
 വന്നതെ സംഭവമായിട്ടുണ്ടെന്നും അദ്ദേഹം അന്നു എ
 നിക്കു തന്നിട്ടുള്ള ഉപദേശങ്ങൾ ഏറ്റെടുത്ത് വിചയേറിയ
 വലം എനിക്കു എന്നെന്നേക്കും വിനിയോഗിക്കുവാൻ നിശ്ച
 യമായില്ലെന്നുവരുമെന്നും.

കൊടുക്കുവാൻ തക്കസീർദ്ദാമായി, നിയമിക്കപ്പെട്ട
 സന്ദർഭത്തെ അനുസ്മരിച്ചുകൊണ്ടു ശ്രീമാൻ കുറുപ്പ് വീ
 ങ്ങും ഇങ്ങനെ പറയുന്നു:—“എന്റെ ഇഷ്ടകവിയായ എ
 ങ്ങനെ പല തരത്തിലും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കയും സഹായി
 ക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുള്ള അദ്ദേഹമായ ആ മാന്യന്റെ വർഷം
 എനിക്കു കൃതമാത്രം അർപ്പിക്കേണ്ടതായിരുന്നു എന്ന് ഇ
 വിടെ വിവരിക്കുന്നത് അസാധ്യം. അദ്ദേഹം കൊടു
 കുവാൻ വന്നുചേർന്നതുമുതൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ വസതി
 ഒരു കവിസദസ്സായിത്തീർന്നു. എന്നെക്കണ്ട ഉടനെ അ
 ദ്ദേഹം ചോദിച്ചത് “എന്താ സാഹിത്യപരിവേഷം
 ഉണ്ടെന്നു കേൾക്കുന്നില്ല? ഇതിന്നു മേൽ ചോദിക്കേണ്ടതാ
 ണെല്ലാമുണ്ട്. ഇങ്ങനെ അകൃത്രിമമായ ബോധത്തോ
 ടും സഹജമായിലായ പഞ്ചിനിയോടുകൂടി സർജ്ജനാ
 ധിയായ ആ സമയങ്ങൾ എന്നെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുവാ
 നായി ചോർത്ത മധുരവർഷങ്ങൾ എന്റെ മനസ്സിൽ
 നിന്നു കലത്തും മൗനമനുഭവിക്കുന്നതല്ല.”

മൊറോവസരത്തെ സ്മരിച്ചുകൊണ്ട് അദ്ദേഹം പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതിങ്ങനെയാണ്: “ഇപ്രകാരം സാഹിത്യപരമായി പല വാദപ്രതിവാദങ്ങളും കവനപരീക്ഷകളും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആഭിമുഖ്യത്തിൽ ഞങ്ങൾ നടത്തിയിട്ടുണ്ട്. ഞങ്ങളിൽ ഓരോരുത്തരും സാഹിത്യപരമായി നല്ല പേരെടുക്കണമെന്ന അദ്ദേഹത്തിനു ആത്മാർത്ഥമായ അഭിലാഷമുണ്ടായിരുന്നു. ഞങ്ങൾ എന്തെങ്കിലും ഒരു കവിതയെഴുതിയപ്പോൾ അതു അദ്ദേഹത്തെ കാണിക്കണമെന്ന നിബന്ധനയുണ്ടായിരുന്നു. രചനയിലൂടെ ആഗ്രഹത്തിലോ വല്ല കൃഷ്ണതയോ കണ്ടാൽ അദ്ദേഹം ഞങ്ങളെ കഠിനമായി ശകുനിക്കുകയും കവിതാവിഷയത്തിൽ ഞങ്ങൾ വരുത്തിയ ബുദ്ധിയെ പരിഹരിക്കാൻ തക്ക ഉപദേശങ്ങൾ തരികയും ചെയ്തു. പതിവായിരുന്നു. ഓരോ പദ്യങ്ങൾക്കു നല്ല ഭൂഷണം ഉണ്ടാക്കിയിരുന്നതും അത്യാവശ്യമാണെന്നു അക്കലത്തുതന്നെ പലപ്പോഴും അദ്ദേഹം ഉപദേശിച്ചിട്ടുണ്ട്. മോഹസാഹിത്യത്തിൽ അല്പമായ വാസനയോ പ്രതിപത്തിയോ ഉള്ള ഒരാൾക്കു അതു ആത്മാർത്ഥമായി സ്നേഹിക്കുകയും ഉപദേശിക്കുകയും പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നത് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രഥമവും പ്രധാനവുമായ ഒരു ശുഭമായിരുന്നതിനാൽ, അന്നത്തെ കവികീശോരനായ പലരുടേയും ശുഭബാഗ്നം അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്നു. ഈ നിലയിൽ മൂന്നു നാലു കൊല്ലം ഞങ്ങൾ നടത്തിയ സാഹിത്യ പരിശ്രമംകൊണ്ട് ഞങ്ങൾക്കു കവനകലയിൽ സാമർത്ഥ്യം പഴക്കവും തഴക്കവും സിദ്ധിക്കുവാനിടയായി.”

സാഹിത്യപ്രോത്സാഹനവിഷയത്തിൽ ആദ്യം തരവുണ്ടാക്കുന്ന സ്വഭാവം ചരിത്രനായകനാണായിരുന്നില്ല. കേവലം ഒരു പോലീസ് കാൺസ്റ്റബിളായിരുന്ന പാരിയോടുള്ള ശോചനീയമനോൻവേലം ഒടുവിൽ കവിസദസ്സിലെത്തിയാൽ ഒരു കവിയായിട്ടു മാത്രമാണ് ശുണിക്കപ്പെട്ടവനായ്. താഴെക്കാണുന്ന കണ്ണമനോൻ, പോലീസ്കാൺസ്റ്റബിളായ ഗോപാലമനോനോടുകൂടി ചില "കൂട്ടകവിതകൾ" എഴുതുകപോലും ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്നു പറഞ്ഞാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ "സമുദയത്വ"ത്തിന് അതിൽ കൂടുതലായി എന്തൊരു തെളിവുണ്ടാ വേണ്ടതു്. ദേശീയനും ചരിത്രനായകനെന്നീ വേഷമായിരുന്നില്ലെന്നും, കവിത എന്ന് കേട്ടാൽ ആർസികന്റെ മനസ്സു മയക്കാനുണ്ടായിരുന്നുവെന്നും എന്താണു ഇതിൽനിന്നു മനസ്സിലാക്കേണ്ടതു്.

അദ്ധ്യായം ൭.

ചില ലീലാകലഹങ്ങൾ.

തക്കതായ അവസരം കിട്ടിയാൽ മാത്രമേ ആളുകളുടെ സമത്വം അതിന്റെ യഥാർത്ഥരൂപത്തിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുകയുള്ളൂ. പരീക്ഷാവിജയത്തിൽ പ്രഥമസ്ഥാനം കൈക്കലാക്കുവാൻ തുല്യപ്രജ്ഞനായ ഒരു വിദ്യാർത്ഥി ശ്രമിക്കുന്നുണ്ടെന്നു കണ്ടാലല്ലാതെ, സമത്വനായ കട്ടിയുടെ ഉത്സാഹം ഒരിക്കലും തല പൊക്കുകയില്ല. കരിങ്കല്ലിൽനിന്നു തീപ്പെരി പരപ്പിക്കണമെങ്കിൽ അതുപോലെ കഠിനമായ ഒരു പദ്ധതിയുണ്ടെന്നു

വേണം. വാദപ്രതിവാദങ്ങളുടെ സ്ഥിതിയും ഇതുതന്നെ
യുമാണ്. വ്യക്തിപരമായ വീക്ഷണകോണത്തെ അവ
ലംബിക്കാതിരിക്കുന്നിടത്തോളം കാലം വാദപ്രതിവാദം
പരിത്യാജ്യമാണെന്നു പറയാൻ നിഷ്ഠത്തിയില്ല; എന്നു
മാത്രമല്ല, ചിലപ്പോൾ അതു പല സൽഫലങ്ങളെയും
പ്രദാനം ചെയ്തു എന്നും വരാം.

തീയിൽ വെച്ചുൾപ്പെട്ട സാത്താന്റെ മാരകരൂപം;
തേച്ചു മിനുക്കുന്ന ലോഹങ്ങൾ പൂച്ചായികൾ ശോഭി
ക്കുന്നു; പാണങ്ങളിലൂടെ രത്നം അമൃതമായിത്തീരുന്നു;
ഇതുപോലെ വാദപ്രതിവാദം കാര്യത്തിന്റെ വസ്തുസ്ഥി
തിയെ അതിന്റെ യഥാർത്ഥരൂപത്തിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടു
ത്തുന്നു. ഫലിതപ്രിയങ്ങൾ വാദപ്രതിവാദം എത്രയോ
ഏകദേശമായ ഒരു വീക്ഷണമാകുന്നു. വായനക്കാരെ ആക
ർഷിക്കുന്നതിനും, അതിനു ശക്തിയുണ്ടായിരിക്കും. സര
സനായ പരിത്രാസകൻ ഓരോ അവസരങ്ങളിലായി
പല വാക്സമരങ്ങളിലും ഏർപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അറക്കത്തു
പ്രവേശിച്ചു നിരശ്ചിതയുളളിൽ മറഞ്ഞുനിന്നും നട
ത്തിയിട്ടുള്ള ആ വാദപ്രതിവാദങ്ങളിലാണ് ഒട്ടവിന്റെ
സാമന്ത്രി ശരിയായി പ്രതിഫലിച്ചുകാണുന്നത്. അവ
യിലെ ചില ഭാഗങ്ങൾ വായിച്ചാൽ പലാശയങ്ങൾ ത
മ്മിൽ നടത്തുന്ന പേരായ പോരാട്ടമാണോ അതു
എന്നു വായനക്കാർക്കു തോന്നില്ലാകും. എന്നാൽ ഉ
ത്തമസ്തോഹിതന്മാരുടെ ലീലാകലശങ്ങളുള്ള സ്ഥാ
നം മർത്ഥേ അതിലെ കക്ഷികൾ അവയു ക്ഷിച്ചിര
ന്നുള്ളു എന്നു വാസ്തവമറിവുള്ളവർക്കറിയാം. ഒട്ടവി
ന്റെ കവിതാസാമന്ത്രിയും രസികതാപത്തിനും ഇ

വക ലീലാകലരക്ഷയ്ക്കു ഭന്നതെന്തെ പ്രദർശനങ്ങളാക-
യ്ക്കൽ അവയിൽ ചിലതു വായനക്കാരെ പരിചയപ്പെടു-
ത്തണമെന്നുള്ള ഉദ്ദേശത്തോടുകൂടിയാണ് ഈ അദ്ധ്യായം എഴുതുന്നത്.

മലയാളമനോരമ ആരംഭിച്ച കാലത്ത് - ധനുര-
മാസത്തെ തോന്നുന്നു = "ചുക്കിലാത്ത കഷായമില്ലിക
ചുടില്ലാതെകണ്ടുനിയും" എന്നുള്ള ഒരു സമസ്യചരിത്ര
നായകൻ ആ പത്രത്തിലേക്കയച്ചു. പലരും അതിനെ
പലവിധത്തിൽ ചുരിപ്പിച്ചു കൂട്ടത്തിൽ;

"ഇക്കാലത്തൊരു കാശിനോൻപതു ലഭി-

ച്ചിടം മിഷഗ്ഗിച്ചിട്ടുതൻ-

ചെക്കൊന്നെങ്കിലുമൊന്നു നോക്കിട്ടുക പോ-

ലും ചെയ്തിടാതീവിയും-

ചോക്കിലാത്ത ജനത്തൊടൊപ്പമുരച-

യ്യിടുന്നതെന്തിപ്പോൾ

"ചുക്കിലാത്ത കഷായമില്ലിക ചു-

ടില്ലാതെ കണ്ടുനിയും"

എന്നിങ്ങനെ ശ്രീമാൻ കട്ടക്കയം ചെറിയാൻ മാപ്പിള
അവർകൾ ഒരുസമസ്യാപുരണം എഴുതുകയും അത് ഒടു-
വിനെ ചുല്ലാതെ കേൾവേപ്പിക്കയും ഇയക്കൂടും തമ്മിൽ-
അതിനേത്തുടന്നു ചെറിയ ഒരു വാക്സമരമുണ്ടാവുകയും
ചെയ്തു. ഒടുവിന്റെ വാദപ്രതിവാദങ്ങളിൽ ആദ്യത്തേ-
ത് ഇതാണെന്നുതോന്നുന്നു. ധനുര-വ്യാപ്തികമാസത്തിൽ
കോട്ടയത്തുവെച്ചു നടന്ന കവിസമാജത്തോടനുബന്ധി-
ച്ചു നടത്തിയ പരീക്ഷകളിൽ ഒരു നാടകനിർമ്മാണപരീ-
ക്ഷയും ഉൾപ്പെട്ടിരുന്നു. കട്ടക്കയത്തിൽ ചെറിയാൻ മാ-

പ്പിള്ള അവാർക്കളും ഇതിൽ ചേർന്നിരുന്നു ഏകിലും, വയറിൽ എന്തോ സുഖക്കേട് പിടിപെടുകയാൽ ഇടയ്ക്ക അതിൽനിന്നു പീൻവലിയുകയുണ്ടായി. ഈ വേദാന്തമെന്നറിഞ്ഞ ചരിത്രനായകൻ പണ്ടത്തെ സമസ്തപൂർണ്ണമണ്ണിൽ വെച്ചുകൊണ്ടു ചെറിയൊരു മാപ്പിള അകർക്കളോട് മനോരമവഴി ഇങ്ങനെ ചോദിച്ചു.==

“ഭൂരിശ്രീയാണെഴും കോട്ടയമതിലമിത-

പ്രശസ്തിതേടുന്ന വിദ്വാൻ

മാരെല്ലാമൊത്തു ചേർന്നിടീനു സദസി ഭവൽ;

കക്ഷിയിൽ പെട്ട രോഗം

മാറിലെന്നാകിലെന്താണതീണ്ടൊരു ശമമാ-

സ്തന്തേനോക്കുതീർപ്പോടെ

നേരോതേണം ഭീഷ്മകുഷ്മിന വിപ വളരെ-

ശുഭിയോ മന്വിലേക്കാൾ?”

ഇതിനെത്തുടന്നു “ആ രണ്ടു കവികളും തമ്മിൽ താഴെ കാണിക്കും വിധം ഒരു സംവാദം നടന്നു.

കൂട്ടക്കയം.==

“ചുക്കില്ലാത്ത സമസ്ത മുൻപൊരുക്കരി-

ക്കിപ്പുത്രികായാ ഭവൻ

ചൊൽക്കൊണ്ടിടീനു സൽകരേ! സരസ്വതോ-

ക്കന്നീലതേര ഭവത്തും

അക്കാലത്തു ഗർഭപ്രതികൃിയവക-

ബ്ബംകേരള വഴങ്ങിച്ചു ഞാ-

നിക്കാലത്തുവ ഭക്ഷപോക്കിടുമിതി-

നേരെസ്സായീച്ചു മേ.

മരണം

ഷൈജുബ്ബ, കിനോത്തൽ റില പുനരതിയാ-
യില്ല വാങ്ങിച്ചുകൊൾവാൻ
വൈഷമ്യം കാത്തുകൊണ്ടിരിക്കുകയാ-
ലല്ലമില്ലെന്നു മിസ്സ
ദോഷജ്ഞാതാസ! കേരളമകമരിചവര-
ല്പാദിനാമത്രമെന്തേൽ
ദോഷം പറ്റുന്നു; വീണ്ടും ജരഗദമതു-
ണ്ടാകുവാൻണ്ടു യോഗം”

കുട:-

“മാന്യശ്രീസഭയിൽ ഭവാനഗദമ-
ണ്ടായെന്നുമേറെ ശ്രമി-
ച്ചെന്നും നാടുകുമാരൻ തീർത്തു വിരമി-
ച്ചെന്നും സഖേ, കേട്ടു ഞാൻ.
പിന്നെത്താവകുവർത്തമാനമറിയാ-
ഞ്ഞിട്ടൊന്നു ചോദിച്ചു കേ-
ളുന്നാൽ തപൽ പ്രതിപദ്യവർത്തമാനം
കണ്ടേറെയും തൃപ്തിയായ്”

ദൈവത്തിനാജ്ഞയാലേ വീളുകൾ കറവായ്
കുക്ഷിരോഗം പിടിച്ചാൽ
ശ്രീവഞ്ചീശൻ ദയാപൂർവ്വകമതിന്നു മരു-
ന്നേകമേ ശമ്യവൈദ്യൻ
ഏകം സുരീന്ദ്രൻ കൂടം സഭയതിലീതുപോ-
ലുള്ള ദീനങ്ങൾ വന്നാ-
ലേവകും ദണ്ഡരം താൻ നാടിയതിന്നു ചികി-
ത്സിക്കുവാൻ തക്കവൈദ്യൻ.”

കണ്ടുതുടങ്ങുമെന്നോൻ കലാരാലഖിച്ചൊഴ്യാനും ആ
 രാദിച്ച കാലത്തേകവിതയടങ്ങിതു്. ഇന്നത്തേ കവിത
 ഞ്ഞെലിയേട താരതമ്യപ്പെടുത്തി നോക്കിയാൽ ഇതിൽ
 ചില അസാധാരസ്യങ്ങൾ കണ്ടു എന്നുവരാം. പക്ഷേ,
 പത്തൻപ ഉകൊല്ലത്തിന് മുമ്പിലത്തെ കവിതയേയും ഇ
 ന്നത്തെ കവിതയേയും തമ്മിൽ താരതമ്യപ്പെടുത്തുന്ന
 തു് ഐതിഹ്യപുഷ്പകമായിരിക്കുമോ എന്നു നിരൂപക
 ന്മാർ അപ്പമാന്ന ആലോചിച്ചു നോക്കേണ്ടതുണ്ട്. വി
 ശേഷിച്ചു്, ഹൈന്ദവ വിദ്യാഭ്യാസം കഴിഞ്ഞു കാളേ
 ജിലേഷ്ക കാലമുള്ള കത്തിയ അന്നാശ്രമശുഭ്രവായ ഭ
 രതയുവാവിന്റെ സാരാഭാഷാണിതെന്നു കൂടി പ്രത്യേകം
 ഒരുകേണ്ടതായിരിക്കുന്നു. ആ ഭാഗം നിൽക്കട്ടേ. യുവ
 സഹജമായ പാപപ്രഭുത്തോടു കൂടിക്കല്പൻ ഭരതകന്യതി
 ത്താരത്തിന്റെ മായ ഇതു സാവാദത്തിൽ നിഴലിച്ചുകാ
 ണ്ണന്നുണ്ടെങ്കിലും, “ഒട്ടു പലപ്പെട്ടൊഴും കട്ടക്കയത്തേ
 ഹാർദ്ദമായി പ്രമാണിക്കുന്നതു ഞാൻതന്നെ കേട്ടിട്ടു
 ണ്ടു്” എന്നു ശ്രീ യേശുവിജയ മഹാകാവ്യത്തിന്റെ
 അച്ചതാരികയിൽ മഹാകവി ഉള്ളൂർ പറഞ്ഞുകാണുന്ന
 തുകൊണ്ടു്, ആ ജീവനിലും പരിശുദ്ധമായതായ
 പരിത്രാണകൻ പകവെച്ചുകൊണ്ടല്ല ആ ലീലാകല
 ണത്തിൽ എഴുപ്പുതെന്നുള്ളതു തീർച്ചയാണു്.

മൂലൂർ എസ്. പത്മനാഭപ്പണിക്കർ, മലയാളമ
 നോരമയുടെ പ്രാദാഭകാലത്തു പത്മനാഭനന്ദസിൻ
 എന്ന് പേരിലാണു കവിതാപംക്തിയിൽ പ്രത്യക്ഷ
 പ്പെട്ടിരുന്നതു്. കറേക്കഴിഞ്ഞു പത്മനാഭപ്പണിക്കറാ
 ഡി മരി. ഒട്ടവിൽ പണിക്കരായിത്തീർന്നു. ശ്രദ്ധയി

ദൈവജ്യം കിന്നോത്താൽ വീല പനരതിയാ-
 യില്ല വാങ്ങിച്ചുകൊൾവാൻ
 വൈഷ്യം കാത്തുകൈയിൽ കുറവുവരികയാ-
 ലല്ലമില്ലെന്നു മില്ല
 ദോഷജ്ഞാതനാസ്! കേരളമുകമരിചാ-
 ല്യാദിനാമത്രമേന്മേൽ
 ദോഷം പറ്റുന്നു; വീണ്ടും ജരഗമതു-
 ണ്ടാകവാൻണ്ടു യോഗം.

കുട:-

“മാന്യശ്രീസഭയിൽ ഭവാനുഗമം-
 ണ്ടായെന്നുമേറെ ശ്രമി-
 ചെന്നു നാടകമാട്ടു തീർത്തു വിമമി-
 ചെന്നു സഭേ, കേട്ടു ഞാൻ.
 പീണെത്താവകവർത്തമാനമരിയാ-
 ണ്തിട്ടാണു ചോദിച്ചു കേ-
 ഉന്നാൽ തപൽ പ്രതിപദ്യവർത്തമാനം
 കണ്ടേറെയും തൃപ്തിനായ്.”

ദൈവത്തിന്നാജ്ഞയാലേ വിളവുകൾ കുറവായ്
 കക്ഷിരോഗം പിടിച്ചാൽ
 ശ്രീവഞ്ചിശൻ ദയാപൂർവ്വകമതിനു മരു-
 ന്നേകമേ ശമ്യവെദ്യൻ
 ഏകം സുരീന്ദ്രൻ കൂടം സഭയതിലിതുപോ-
 ലുള്ള ദീനജനം വന്നു-
 ലേവക്കും ദണ്ഡനും താൻ നമ്മീയതിനു ചികി-
 ത്സിപ്പുവാൻ തക്കവെദ്യൻ.”

കുഞ്ഞുളപ്പുമേനോൻ കലാരാലാഖാദ്യാദ്യാസം ആ
 ളാദിച്ച കാലത്തേകവിതയാണിത്. ഇന്നത്തേ കവിത
 ഹൈലിയോട് താരതമ്യപ്പെടുത്തി നോക്കിയാൽ ഇതിൽ
 ചില അസാധാരണങ്ങൾ കണ്ട് എണ്ണവരാം. പക്ഷെ,
 പത്തൻപതു കൊല്ലത്തിനു മുമ്പിലത്തെ കവിതയേയും ഇ
 ന്നത്തെ കവിതയേയും തമ്മിൽ താരതമ്യപ്പെടുത്തുന്ന
 ത്ത് ഐതിര്യപൂർവ്വകമായിരിക്കുമോ എന്നു നിരൂപക
 ന്മാർ അറുമാണു ആലോചിച്ചു നോക്കേണ്ടതുണ്ട്. വി
 ശേഷിച്ചു, ഹൈന്ദവ വിദ്യാഭ്യാസം കഴിഞ്ഞു കാളേ
 ജിലേക്കു കാല്പെടുത്തു കത്തിയ അനാരോഗ്യശൃംഖലയെ ഒ
 രു യുവാവിന്റെ സാരാഭമാണിതെന്നു കൂടി പ്രത്യേകം
 ഓർക്കേണ്ടതായിരിക്കുന്നു. ആ ഭാഗം തീർക്കട്ടേ. യുവ
 സഹജമായ ചാപല്യത്തോടു കൂടിക്കലന്ന ഒരു കസ്യതി
 തന്മയത്തിന്റെ മറ്റൊരു സാമ്പാദത്തിൽ നീഴലിച്ചുകൊ
 ണ്ണന്നുണ്ടെങ്കിലും, “ഒടുവു പലപ്പെട്ടാഴും കട്ടക്കയത്തേ
 ഹാർത്തമായി പ്രമാണിക്കുന്നതു ഞാൻതന്നെ കേട്ടിട്ടു
 ണ്ടു്” എന്ന ശ്രീ യേശുവിജയ മഹാകാവ്യത്തിന്റെ
 അച്ചതാരികയിൽ മഹാകവി ഉള്ളൂർ പറഞ്ഞുകാണുന്ന
 തുകൊണ്ടു്, ആ ജീവശീലനും പരിശുദ്ധാത്മ്യമെന്നുമായ
 ചരിത്രനായകൻ പകർപ്പെടുത്തൊണ്ടല്ല ആ ലീലാകല
 ഹത്തിൽ ഏല്പെട്ടതെന്നുള്ളതു തീച്ചു്യാണു്.
 മൂലൂർ എസ്. പത്മനാഭപ്പണിക്കർ, മലയാളമ
 നോരമയുടെ പ്രാരാഭകാലത്തു പത്മനാഭനന്ദസിംഹൻ
 എന്ന പേരിലാണു കവിതാപഠകതിയിൽ പ്രത്യക്ഷ
 പ്പെട്ടിരുന്നതു്. കരേക്കഴിഞ്ഞു പത്മനാഭപ്പണിക്കറാ
 യി മാറി. ഒടുവിൽ പണിക്കരായിത്തീർന്നു. ശ്രേഷ്ഠ

കുൻ പണിക്കനായ കല്പത്തു കഞ്ഞുതുണ്ണമേനോൻ മനോ-
രമയിൽ താഴെക്കുറന്നിടുന്ന ഒരു പാത്രമെഴുതി:-

മാനം ചേരും ഭവനോത്ഥമൊരു കഥപോ-

ദിച്ചിടന്നീ പണിക്ക-

സ്ഥാനം ത്രിവഞ്ചിഭൂപാലകനൊടു തിരുമുൽ-

കാഴ്ച യാൽ വാങ്ങുവൊന്നോ?

താനേ പ്രായം തികഞ്ഞീടകിലണയുവതോ

പൂവ്സിദ്ധാധികാരം-

ലുനമ കൈവിട്ട ചൊല്ലിടണമിതു കപട

മേൽപാത്രമെന്നോത്തിടല്ലേ?

ഇതിനു മുഖ്യർ പറഞ്ഞ മറുപടി ഇങ്ങനെയായി
കുന്നു:-

എങ്കാലതെന്നിങ്ങിനീടരുതു കരുതുകൻ-

വശ്യമാരോ പരം, നാ-

ടക്കുലം വരണ ഭൂപാലകനൊടു, നല്ലമേ-

റുണൊരിസ്ഥാനമേറു

ഉൾക്കേൾപ്പം മാനമോടിക്കുതു മനസ്സവരിൽ

പിന്നെയുണ്ടായ തെങ്ങും-

കിഷ്കാണ്ഡം നാമമുണ്ടായിതു സുകുവിമനോ!

കള്ളമില്ലെങ്കിലിടയ്ക്കും-

ആ സംഭവം അതോടെ അമൃതാനിധി. ഇങ്ങ-
നേ ചോദ്യോത്തരരൂപത്തിലും വാടപ്രതിവാദരൂപത്തി-
ലും മേനോൻ പല നർമ്മകലാരങ്ങളിലും ഉൾപ്പെട്ടിട്ടു
ണ്ടെങ്കിലും; മുഖ്യരിന്റെ കവിതാമയങ്ങളെ അഞ്ചു
സ്ഥിച്ചുണ്ടായ സമരത്തിലാണ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഉഗ്ര

മായ രൂപം മുഴുവൻ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടത്. കണ്തിക്കട്ടൻ തമ്പുരാണുണ്ടാക്കിയ കവിഭാരതത്തിൽ ഈശ്വരകവി കൾക്കു സ്ഥാനം അനുവദിച്ചിട്ടില്ലെന്നുള്ള കാരണത്താൽ അഭിമാനമുൾക്കീതനായിത്തീർന്ന മുപ്പൻ ഏഴതിപ്രസിദ്ധീകരിച്ചതാണ് "കവിരാമായണം." ഇതിനേപ്പറ്റി നൽകത്താഴ്ചകൾ ഒരുിട്ടതു ഈ വിശദം എഴുതിക്കുന്നു:— "കണ്തിക്കട്ടൻ തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേ കവി ഭാരതം പുറത്തായപ്പോൾ രാജ്യഭിമാനത്താലും സമുദായഭിമാനത്താലും അന്നത്തേ ചേരത്തിളപ്പിനാലും മുൾക്കീതനായ ഞാൻ കവിരാമായണം എന്ന ഒരു പുസ്തകം രചിച്ചു പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു." അതിൽ ചില ക്കു കല്പിച്ചുകൊടുത്ത സ്ഥാനങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച സാഹിത്യരസികന്മാരുടെ ഇടയിൽ വലിയ അഭിപ്രായവ്യത്യാസം ഉണ്ടായി. അതു ഭയങ്കരമായ ഒരു വാദപ്രതിവാദത്തിൽ ചെന്നുചെല്ലുന്നതിനെയും ചെയ്തു. ഹൈന്ദവൻ എന്നു കള്ളപ്പേരുവെച്ചു് നമ്മുടെ കീറിത്തറയകനും ആ സ്ഥലത്തിൽ പങ്കുകൊണ്ടിരുന്നു. പെരുന്തല്ലി കൃഷ്ണൻ വൈദ്യൻ ഹൈന്ദവനായിട്ടും, കമാരമംഗലസ് നീലകണ്ഠൻനമ്പൂരിപ്പാട്ടു കണ്ഠേരനായിട്ടും, വെളിത്തേരിൽ കേരവൻവൈദ്യൻ ബാലിയായിട്ടുമാണ് "കവിരാമായണം" ത്തിൽ വർണ്ണിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളത്. ആ മൂന്നു ശ്ലോകങ്ങളും ഇവിടെ ഉദ്ധരിക്കാം:—

കൃഷ്ണൻനമ്പൂരിപ്പാട്ടെക്കടന്നു കവിത-

പെരുന്തിൻതൂണും കണ്ടടൻ

തിക്കടം മോദമിയന്നു മല്ലിത്തൂണും

പോരാളിമാരെച്ചവരൽ

ഭംഗ്യാ തച്ചതകത്തു മൂവുലകിലും
തന്നൊപ്പു പൊക്കിപ്പൊര-
ത്തുഗാത്മാ കവികൃഷ്ണവെദ്യനതുല-
ശ്രീമാൻ ഹനുമാൻ മഹാൻ.

എക്കാര്യത്തിൽ തുടന്നാലതിനൊരു തല ക-
ണ്ടതെ പീൽമാറിടാതു-
ള്ളുകൊമ്പിൽ ചേന്നറപ്പുപെരുകിന ധനസം-
മഗ്രിയും ധർമ്മവായ്പും
കൈക്കൊണ്ടല്ലാടവും തൻവെളിവെളെവിലസും
കീർത്തിയെച്ചേത്തു മെന്മേൽ
ചൊൽക്കൊള്ളും നീലകണ്ഠദീപ്തമണി ധനദൻ
തന്നെ സന്ദേശമില്ല.

ആരോ നേക്കുകിലായവന്റെ സ്ഥലമി-
ക്കലും പിടിച്ചീടുവം-
നേരും ധർമിയും മെൻകിടയ്ക്കൊരുവനി-
ല്ലെന്നുള്ള തള്ളിച്ചയ്യും,
ചരമതക്കുവിതാംഗനാതിലകവും
പൂണ്ടങ്ങിരിക്കും. വേളി-
ത്തേരിൽ കേശവവെദ്യ നിന്ദവദനേ!
ബാലീമഹാൻ വിക്രമീ.

ഈ കല്പനകളേ പലതും എതിർത്തുവെങ്കിലും, ഒട്ട-
വിന്റെ പ്രതിഷേധ സുപ്രമതിനുള്ളതുപോലെ തീവ്ര-
മായ ശക്തി മറയ്ക്കുവരുടെ എതിർപ്പിനുള്ളായിരുന്നുവോ
എന്നു സംശയമാണ്. ഹനുമാൻ എന്ന പേരുവെച്ച
ആ ധീരൻ ഇങ്ങനെ എഴുതി:-

തേരോത്താലൊരു പദ്യമെങ്കിലുമേറെ

തീക്കാരെ പാരെക്കെയും

പേരാളെന്നൊരു നീലകണ്ഠധരണി-

ഭേവകലാവിർമ്മുളം

ധാരാളം ധനമുള്ളതോത്തിൽ കബേ-

രസ്ഥാനമപ്പിക്കുകിൽ

പാനായിത്തരകകലാക്കിലതിലും

നന്നാകുമെന്നെൻ മതം.

ഞാനല്ലേ ദക്ഷിണാംഭോനിധിനൊടിയിടയിൽ

ചാടിയോൻ, സൂക്ഷ്മമോത്താൽ

ഞാനല്ലേ സേതുബന്ധിച്ചുവ, നടലിൽനിശ-

ടാനപയം ശുന്ദ്രമാക്കാൻ

ഞാനല്ലേയോതു, പിന്നത്തതിൽ മരണമെനി-

ക്കെന്നമില്ലാത്തതാണെൻ-

സ്ഥാനം നീ ചത്തതല്ലാഭിധാനിതുവിനക-

പ്പിച്ചതും പിച്ഛതനോ.

നേരംപോക്കിൻ പകുതിക്കുറുനെ മുദാ

വാലിൻതലങ്കിട്ടവൻ,

പോരിൽ പാടവമോടെതീക്കമരിതൻ

പാതിബുദ്ധ കൊള്ളുവോൻ,

തുരഗ്രേസരനാണു ഖരാലി,യവിട-

ത്തെക്കൊണ്ടുപോയ് നീ വെള-

ത്തേതിൽ കേരളശാസ്ത്രധികാഖ്യാന കൊട-

ത്തേറപ്പിച്ചതുംപ്പിച്ചതാൻ!

പേരുവളിച്ചെടുത്തതൊന്നാണു് ഇതു പ്രസിദ്ധീകരിച്ചതെങ്കിലും, കവിതാരീതികൊണ്ടു മുലൂരിനു ആളേ

മനസ്സിലാക്കി. അദ്ദേഹം മുദ്രാലങ്കാരരീതിയിൽ മേന-
വന്റെ വീടുപേരുകൂടി സൂചിപ്പിച്ചുകൊണ്ടു ഹൃദയം
എഴുതി:-

ഗോപാലകൊണ്ടഖിലാഞ്ചലം കീടുകിട്ട-

പ്പിടും കവിതകൾക്കുവേ-

വശ്ശത്തോടു ജയിച്ചു നല്ല കവിതപ്പെണ്

പിള്ളയാം പള്ളിയേ

ശിശുക്കൾക്കെല്ലാം കൃഷ്ണകവിയെ-

ശ്രീമലയാളം പാഠ്യ

വയ്ക്കുതീയൊട്ടവിൽ പെട്ടും മറയരെ

മേൽക്കേണമെന്നോ മരം?

ചരിത്രനായകൻ അടക്കിയില്ല പ്രാദേശൻ എന്നപേ-
രുവെച്ചുകൊണ്ടു അദ്ദേഹം വീണ്ടും പത്രമംഗത്തിൽ പ്ര-
ത്യക്ഷപ്പെട്ട:-

പി. കേ. കൃഷ്ണൻ മാരുതിപ്പദവിനി-

സ്തന്ദ്രേന്ദ്രമേകീടുകിൽ

കാകം ക്രൂകിനു കരകവയ്ക്കു കയിൽ

സ്ഥാനത്തെയും നൽകിടാം

ശ്ലോകം തീപ്പതിൽ വെണ്മണിച്ചവകു-

ച്ചുണ്ടെന്നു മിത്രമുദ്രമി-

ച്ചാമംഭീരമന്ദിരത്തു മഹിത

സ്ഥാനം കൊടുക്കുമെന്നോ?

അദ്ദേഹം മാരുതിന്റെ പത്നകുമാരനും

ബോധിക്കുന്നു, പീണിതീ

വൈദ്യനെന്നു തൂണുണ്ടെന്നു സദൃശ-

രചനയിന്നതെന്നുള്ളതും

പ്രത്യേകിച്ചറിയിേണമായതെന്തിനെ?

“ശ്രീമാൻ ഹൈന്ദവ മഹാത്മ്യം”

ഇത്രയും വെറുതേ പലമ്പുകിലിട്ടെല്ലാം പിടിച്ചിട്ടുണ്ടോ?

തത്സ്ഥാനത്തിൽ തക്ക നിസ്സലവചനം-

വൈശിഷ്ട്യമുള്ളോർക്കളി-

സ്തംസ്ഥാനങ്ങളിൽ മുന്നിലുള്ള കവിവ-

ശ്യാന്മാരിലില്ലെങ്കിലും

ഈ സ്ഥാനപ്രഭവം കലന്നൊരു കവി-

പ്രൗഢൻ ഭവിക്കും വരെ-

സ്തംസ്ഥാനത്തൊരു പുഷ്പമിട്ടു വെറുതേ

തള്ളുന്നതല്ലേ രസം?

കണക്കിൽ പറപ്പെട്ട ഈ ചോദ്യത്തിന് മുമ്പരിൽ തക്കതായ ഒരു സമാധാനം പറയാൻണ്ടായിരുന്നില്ല. എങ്കിലും വാദത്തിൽ തോറ്റു എന്നു സമ്മതിക്കാൻ ഒരുക്കമില്ലാതിരുന്ന അദ്ദേഹം,

പി. കേ. കൃഷ്ണകവിക്ക് ഹെന്ത ഹെന്തമൽ-

പട്ടം കൊടുത്തിട്ടുവാ-

നാകാശ്വയ്യവകാശമെന്തതു സഖേ!

കേരളത്തിന്റെ പാർക്കട്ടെ ഞാൻ

എന്ന ദുഷ്പലമായ മറുപടി ചോദ്യം ചോദിച്ച കൃതരത്നനാവുകയാണുണ്ടായത്. ഒടുവിന്റെ കൂട്ടുകാർ അതും സമ്മതിച്ചില്ല.

രാമായണംകഥയിലാദ്യവസാനവേഷ-

മം മായമറെ ഹെന്താൻ കവിവീരനല്ലേ?

ഈ മനവന്നു കവിവീരരിലിത്രമാന്യ-

നാമാവകാശമതിനായിവന്നെന്തുചെയ്തു?

കാവ്യം വല്ലഭമീയിവന്റെ കൃതിയം-
യുണ്ടോ? രസം കണ്ടിട്ടും

കാവ്യങ്ങളെക്കുറിച്ച് ശ്രദ്ധമരയൊരു തുണം
തെല്ലെങ്കിലും ചെയ്തിതോ?

അവ്യയം പ്രജകൾക്കു നല്ലൊരുപദേ-
ശം സൽകീടം മട്ടില-

ബുദ്ധ്യോന്മാരായ മനീഷ്യന്മാരുടെയൊര-
ണ്ണം ചെയ്തതെന്തെന്നുവേണ്ട?

എന്നു കണ്ഠക്കുടൽതാഴെ നേരിട്ടു പോരിച്ചു. മുഖ-
മിനു നീലക്കുളിയില്ലാത്തായി. താഴേ കാണുന്ന ഒഴിക
ഴിവുമാത്രമേ അദ്ദേഹത്തിനു മറുപടിയിായി പറയാൻ
ണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ.

ലോകേ സാരോപദേശത്തിനു പെരുവഴികാ-
ട്ടുണ ബുക്കുത്രയാണി-

പി. കേ. കൃഷ്ണാഖ്യ വൈദ്യോത്തമ കവിതകളും-
യുള്ളതിന്നേ വരയ്ക്കും

ലോകേവിദ്യാതമമായിലറിയണമവയെ
ശ്ലോദ്ധരിച്ചുച്ചിപ്പി-

ചാക്കെ പ്രവൃത്തമാക്കുനടന്നു മതിര-
ന്നുണ്ടുതൽ ബന്ധുവർത്തം.

കവിരാമായണന്റെ സംബന്ധിച്ച ഈ ബഹുമാ-
നത്തെ വലിച്ചു. മലയാളി മുതലായ പത്രങ്ങൾ സ്ഥലം
മുടക്കി. കവിരാമായണു കർത്താവിനെ ഉദ്ദേശിച്ചു ചരിത്ര
നായകനെയെന്നും "ഇവനുടേതു തലച്ചോരു മൺകട്ടയ
ത്രേ" എന്നുവസാനിക്കുന്നതുമായ പത്തിരുപതു പദ്യ
കൾ പ്രസിദ്ധീകരിക്കാതെ ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ടു. ഒടുവി

ന്റെ കവനസാമർത്ഥ്യം ഈ വാദപ്രതിവാദത്തിലാണ് പ്രകടമായി പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടത്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ യുക്തിവാദം അടിസ്ഥാനാത്മീയമല്ലായിരുന്നു എന്നു നമുക്കു മനസ്സിലായല്ലോ. ശ്രീമാൻ വി. കെ. രാമമേനോനവർ കൾ. ബി. ഏ. എൽ. റ്റി. ഒമിടത്തു ഇങ്ങനെ എഴുതിയിരിക്കുന്നു:—“കവിരാമായണത്തിൽ പേർ പതിഞ്ഞിട്ടുള്ള കവികളും അവരുടെ കൂട്ടുകാരും പ്രസ്തുതകവിയോടു യുക്തിയുണ്ടെന്നു തോന്നപ്പെട്ടു. മലയാളിയായിരുന്നു യുദ്ധക്കളം ഒരു പ്രജാദർശനം എന്നു വ്യാജനാമം ധരിച്ച ഭയങ്കരമായി പൊരുതി. സ്വന്തം പേരു വെക്കത്തേ പ്രസംഗപ്പെട്ടു തുറന്ന ഒട്ടവിന്റെ കവിതകൾക്കു പ്രത്യേകം രാജാപ്രത്യയം ഉണ്ടെന്നു ഈ ലേഖകൻ പലപ്പോഴും തോന്നിയിട്ടുണ്ട്. ഈ സന്ദർഭത്തിൽ ഒട്ടുവെളിപ്പെടുത്തിയ പദ്യങ്ങളേപ്പോലെ അത്ര ഹൃദയംഗമങ്ങളായ കവിതകൾ അദ്ദേഹം ഒരിക്കലും ഉണ്ടാക്കിയിട്ടില്ലെന്നുതന്നെ പറയാം. ഹൈന്ദവം, രാജ്യം, വീര്യം എന്നീ മനസ്സുകൾ അവയിൽ പൂർണ്ണമായി സ്പർശിച്ചിരുന്നു” ഇതു അഭിപ്രായം അക്ഷരപ്രതി അനൗപമമാണെന്നു നാം കണ്ടു കഴിഞ്ഞല്ലോ.

സമരം ഇത്രയേകരമായി നടന്നിട്ടും അതിലെ ഭടന്മാർക്കിടയിൽ വ്യക്തിപരമായ യാതൊരു വിരോധവും ഉണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നു കേൾക്കുന്നത് ആധുനികന്മാർക്കു വിസ്താപനമായി തോന്നിയേക്കാം. എന്നാൽ അതായിരുന്നു വാസ്തവം. മുല്ലമിന്റെ വാക്കുകളെക്കുറിച്ചു ഇക്കാര്യത്തിൽ പ്രധാനമായ തെളിവ്. അദ്ദേഹം പറയുന്നതു നോക്കുക:.....“ഇങ്ങനെ കവിരാമായണത്തെ സംബന്ധിച്ച വാദപ്രതിവാദങ്ങൾ മലയാളിയിൽ അനുസ്മര

ചിന്ത

മാതൃകാപരിഷ്കാരം (മാതൃകാ -ൽ) ഞാൻ
 തിരുവനന്തപുരത്തുചെന്നത്. രാമകൃഷ്ണപിള്ള അവർ
 കൂടെ അന്ന് എഫ്. ഓ. ക്ലാസിൽ വായിക്കുന്നു. പ്രസ്തു
 ത വാദത്തിലെ പ്രധാനഭേദമായ ഒടുവും ഉള്ളതും
 ബി. ഓ. ക്ലാസ്സിലും വായിക്കുന്നു. തിരുവനന്തപുരത്തു
 പുത്തൻപുരയിൽ സ്ഥാപിച്ചിരുന്ന മാധവൻവൈദ്യൻ
 അവർക്കുളള വൈദ്യശാലയിൽ ഞാൻ ചെന്നപ്പോൾ,
 നീക്കം ഈ വൈദ്യശാലയിൽ വന്നാൽ ഇവിടെ ബ
 തോവസ്തിൽ വെച്ചുകൊള്ളത്തക്കവണ്ണമുള്ള ഒരു വാദം
 ചിലർ തന്നെ എടുത്തിട്ടുണ്ടെന്നും അതു മെസ്സേഴ്സ്
 കൺഗ്രസ്സുമേനോൻ, ഉള്ളർ പരമേശ്വരയ്യർ, കെ. രാ
 മകൃഷ്ണപിള്ള എന്നിവരാണ്. വൈദ്യൻ എന്നോട്
 ചർച്ച. അങ്ങനെ സ്റ്റേഫോൾത്താൽ നിബലനായ
 ഞാൻ വൈദ്യശാലയിൽ വിരമിച്ചു. അപ്പോൾ കഴിഞ്ഞ
 ഏകദേശം ആ മൂന്നുപേരും ചിറയിൻകീഴ് ഗോവിന്ദപ്പി
 ള്ള മുതലായ മറ്റു ചില സ്റ്റേഫോൾത്താൽ വന്നപ്പോൾ,
 സരസസ്തോപാധികൾകൊണ്ടു തെക്കും സന്തുഷ്ടരായി. പ
 തുക്കളിലുള്ള എന്റെ വ്യാജനാമങ്ങളെ അവരും അവ
 രുടെ വ്യാജനാമങ്ങളെ ഞാനും അവിടെ പ്രസ്താവിക്കി
 വളരെ ചിരിച്ചു. അവർ വെറും നർമ്മകലഹമായിട്ടു
 മാത്രമേ ആ വാദപ്രതിവാദങ്ങളെ വിചാരിച്ചിരുന്നുള്ളൂ.
 എന്നുള്ളതിന് ഇതിനേക്കാൾ കൂടുതലായി എന്തൊരു
 തെളിവാണ് വേണ്ടത്? ഒന്നു കഴിഞ്ഞു രണ്ടു പറയുമ്പോ
 ശേഷം പരസ്പരവിരോധവും പ്രതീകാരബലിയും ജനി
 ക്കുന്ന ആധുനികനാട് ഇതിൽ വിശ്വാസം ജനിക്കുന്നി
 ല്ലെങ്കിൽ വിസ്മയിക്കാനില്ല.

മനോരമയിൽ ഏവർ എൻ. വേലുപ്പിള്ള അവർ കൽ ഒരിക്കൽ വേദാന്തവിഷയകമായി കുറെ പട്ടുക്കൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയുണ്ടായി. നാസ്തികൻ എന്ന പേരുള്ളവെച്ചു മേനോൻ പിള്ളയെ എതിർത്തു. ഏവർ കയ്യാളെക്കൊണ്ടു പലതും എഴുതിയുകൂട്ടത്തിൽ, അഹം കാര്യംചെറുതും തുരുലുലുതന്നോക്കുതെ പരകീ-
 ല്ലാമങ്കാരംകൊണ്ടും ചപലത കിടമിക്കീല്ല നീയതും അഹം കാര്യംജ്ഞാൻതാൻപരർചപലനെനുള്ള നിനവെ-
 ന്ചഹം കാര്യം കാര്യം മരുവുമവനേ നാസ്തികനേമോ, എന്നുംകൂടി തട്ടിവിട്ടു. കണ്ണെടുത്തു മേനോൻ വലിയ ഈശ്വരഭക്തനും ആസ്തികനുമായിരുന്നു. വെറും ലീലരക്തലഹത്തിനുള്ള വാസനകൊണ്ടു മാത്രമാണു വാദിക്കാൻ പറഞ്ഞത്. അതിനാൽ ഏവരിന്റെ പ്രക്ഷോഭം അദ്ദേഹത്തെ സ്തോമമുഖനാക്കിത്തീർത്തതേയുള്ളു. എങ്കിലും പ്രക്ഷുബ്ധനായ പ്രതിയോഗിയെ ഒന്നു കളിയാക്കണമെന്നു അദ്ദേഹം തീരുമാനിച്ചു. “കാരം കുറുമതെന്നു നോക്കുവോർ പലത്തിൽ വെച്ചീടിലും” എന്നു തുടങ്ങുന്ന കുറെ ശ്ലോകങ്ങളെഴുതി ഈ ഉദ്ദേശത്തെ നിറവേറ്റുകയും ചെയ്തു. മനോരമയുടെ പഴയ വായനക്കാർ ഇതെല്ലാം ഇന്നും ഓക്കുന്നുണ്ടായിരിക്കണം.

ഇങ്ങനെ പറയാൻ തുടങ്ങിയാൽ അവസാനിക്കയില്ല. വിദ്യാത്മിയാക്കിത്തീർന്നുപോയ പിടിപെട്ട ഈ ലീലാകലഹത്തുള്ള അന്ത്യകാലംവരെ അദ്ദേഹത്തെ വിട്ടുപിരിഞ്ഞിരുന്നില്ല. മരിക്കുന്നതിന് ഒന്നോ രണ്ടോ കൊല്ലങ്ങൾക്കുമുമ്പ്പോലും ആ സഹൃദയൻ ഈ വക വിനോദങ്ങളിൽ ഏർപ്പെട്ടിരുന്നതായി കാണുന്നു. കേ. സി. കേശവപിള്ളയുടെ ചരമത്തിൽ അനുശോചിച്ചു

ശിശുവു

കൊണ്ടു പ്രീതി കെ. എം. കുഞ്ഞിലക്ഷ്മിക്കെട്ടിലമ്മ
 അവിർകൾ എഴുതിയ പദ്യങ്ങൾ അതിശയോക്തിപ്ര
 ചുരങ്ങളായിപ്പോയി എന്നു കേൾപ്പിച്ചുകൊണ്ടു സാര
 ജ്ഞൻ എന്ന പേരുവെച്ചു അദ്ദേഹം ഹർവൻ-ൽ കവ
 നകൗമുദിയിൽ ചില പദ്യങ്ങളെഴുതിയതും മർമ്മജ്ഞൻ
 എന്ന പേരുവെച്ചു ഏതോ ഒരു സരസ്വതീ-അതിനു മറു
 പട്ടിപറഞ്ഞതും മറ്റും ഇന്നലെ കഴിഞ്ഞതുപോലെ
 തോന്നുന്നു. അതിൽനിന്നു ഏതാനും പദ്യങ്ങളും കൂടി
 ഉദ്ധരിച്ച് ഈ അദ്ധ്യായം അവസാനിപ്പിക്കാം.
 സാരജ്ഞൻ:—

അല്ലെ കൗമുദി നിൻമനോജ്ഞതയ്ക്കവിൽ

പ്രീതകേശവഭിഷ്ണുനാമം

ചൊല്ലേറും കവിതയ്ക്കരികിലു ചരമ-

ശ്ലോകങ്ങൾ വായിച്ചു ഞാൻ

ഉല്ലാസം കവികൾക്കനേകവിധമായ്

തോന്നിടമെന്നാകിച്ചു

തെല്ലേതാണ്ടതിരിൽ കവിഞ്ഞ നില്പു-

ണ്ടപ്പൊഴുജാലങ്ങളിൽ.

വാനാണ്ടീടിന കേശവബ്രഹ്മകവിയെൻ

ചങ്ങാതിയാണെങ്കിലും

ഞാനുമാന്യവിധോഗമോത്തു വളരെ-

ദുഃഖിപ്പുതുണ്ടെങ്കിലും

നാനായോഗ്യർ നിറഞ്ഞ കേരളമിതിൽ

“സഖ്യം നശിച്ചു” നൂറ-

പ്പാനാളല്ലതെ ചൊല്ലുവാൻ പ്രിയമി-

ങ്ങത്തൊതെയൊത്തീടുമോ?

മുഹൻ

“ആവസ്ഥയ്ക്ക് പ്രാസര്യമുള്ളതായി വിജയം

പൂർണ്ണ ഭേദീയവത്താൽ

ഭവത്തിപ്പിച്ഛിതെന്നും” പരമവതു മഹാ-

ബലമിച്ഛപ്രലാപം

“ഏവം ശബ്ദം മഹാഭാഗിത്തികവാട്ടു കവനം

തീർത്തുത്തേക്കാമേകം

നേവനും സാദ്ധ്യമല്ല” നാഥൻ! പരവതും

ശ്രദ്ധമേ ബലീമോശം.

ആ ലക്ഷ്മിഭാഗിതത്തിൽ ചിലതിനു വിധമായ്

ചേർത്തു ചോഷിച്ചിരുന്നു

ശ്രീലക്ഷ്മിക്കുട്ടിലമ്മയ്ക്കൊരു സമയത്തിൽ-

മാറ്റമിത്തൊരുപററാം;

വൈലക്ഷണ്യത്തിലിമ്മാതിരിയെഴുതി വിട്ടും

പദ്യജാലങ്ങളെല്ലാം

നീ ലക്ഷ്മിവിട്ടു കൈക്കൊൾവതു സമചിതമോ

കരമുദിക്കുണകിടാവേ?

മർമ്മജ്ഞൻ:-

സ്ഫുടം കേളിയാടും കളമധുരസുധാ-

സാമ്യസൽ കാവ്യസമ്പൽ-

സാരപ്രയത്നപ്രമുഖ്യാഭാഗിതി നടവിട്ടമെൻ-

കരമുദിക്കൊച്ചു പെണ്ണേ!

“സാരജ്ഞൻ” മിസ്സറിനുള്ളതായി ഭവതി-

- കള്ള സന്ദേശപദേശം

സൈപരത്തൊടിച്ചിട്ടേ ഞാണെന്നു തവണ മനം

വെച്ചു വായിച്ചുനോക്കി.

ചെന്തൊരുണ്ണി പ്രിയപ്രേയസിയുടെ ചടുലം-

ലോലവിക്ഷാഖിശേഷ-

പ്ലോൽതാലിച്ചാത്തു ചാത്തും കവികളിലൊരുവൻ

കേശവപ്പിള്ളയെന്നായ്

ആന്താരാലം പ്രസിദ്ധം; ചില കവികളിൽ

തെല്ലു ഭൂട്ടീസ്തുതിച്ചും-

ഖെന്താണാവോ വിരോധം? കവനമധികവും

വണ്ണനാപുണ്ണമല്ലേ?

പണ്ടെങ്ങാൻ പ്രാസയുദ്ധപ്പിരിവുകളവസം-

നീച്ചു പിന്നേയുമോതി

ക്കൊണ്ടെന്താ കായ്മിപ്പോൾ, ഭടവരരൊരു ഭാ-

ഗത്തു തീന്നൊരു ശേഷം

രണ്ടെന്നാലും ജയിച്ചാരൊരുവരതി, ലതാ-

രെന്നു തിക്കിത്തിരക്കി-

ക്കണ്ടെത്തീടേണ്ട, ദുഃഖക്കുളരി നടുവിലെ-

ത്തിന്നു ദുഃഖാപ്തംപോം?

പോയിക്കോട്ടേ കഴിഞ്ഞാക്കഥകൾ; വിജയമ-

പ്പിള്ളവേട്ടെന്നു ലക്ഷ്മീ

ഭായിയ്ക്കുണ്ടായിരിക്കാം ദുഃഖനിനവ, തുപോൽ

കെട്ടിലമ്മയ്ക്കു മുണ്ടാം;

ആയിക്കോട്ടേ, യഥാ യഥസ്ഥിതിയതിന്നു മറി-

ച്ചെങ്കിലല്ലെന്നു വെച്ചാ-

ലായില്ലേ? പഷ്ടഗന്ധപ്പൊഴിമ കറയുമോ

സാന്നി കാട്ടുഷണത്താൽ?

ഓരോ കാലത്തിലോരോ കവിയുടെ ചരമ-
 ത്തിങ്കലോരോ കൃതിക്കാ-
 രോരോമട്ടിൽ പ്രശംസിച്ചെഴുതിവിടുകയെ-
 ന്നുള്ളതിന്നുള്ളതല്ല,
 ആരോടും വീഴ്ചവാദത്തിന് പുരുഷമൊരു-
 ബെട്ടുകണ്ടില്ല; പക്ഷേ,
 നേരോ, സാരജ്ഞനമ്മാതിരിയെഴുതിയ രാ-
 ശിക്കുകാശിക്കുപോയോ?

ചാലിക്കണമെന്നോ ജയിക്കണമെന്നോ ഉള്ള വിചാ-
 രം വീട്ട് അറിയണമെന്നും അറീയിക്കണമെന്നും, രസി-
 ക്കണമെന്നും ചിരിക്കണമെന്നുമുള്ള ഉദ്ദേശ്യത്തോടുകൂടി,
 ആളുകൾ, ഈ വക സാഹിത്യവിനോദങ്ങളിൽ ഏപ്പെ-
 ടുന്ന പതിവ് നമ്മുടെ ഇടയിൽനിന്നു മറഞ്ഞുപോയിട്ടു
 എത്രയോ കാലമായിരിക്കുന്നു. ഇന്ന് എല്ലാവരും എ-
 ല്ലായോഴും കായ്കുപ്പായുതരായിട്ടാണ് കഴിഞ്ഞുകൂടുന്ന
 ത്ത്, രസിക്കുന്നതിനോ ചിരിക്കുന്നതിനോ അവർ സ-
 മയമില്ല. ഗുണകാംക്ഷയോടുകൂടിയായാലും ഭോഷം ചൂ-
 ളിക്കാണിക്കുന്നത് അവർ സഹ്യമായിത്തീർന്നുവെങ്കിലും
 പദ്യകൃത്തുകളുടേയും കവികളുടേയും സംഖ്യ ഇന്ന് അ-
 നന്തേതക്കാൾ ധാരാളം വർദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും സരസ-
 ന്നായ സഹൃദയന്മാരെ സംബന്ധിച്ചു ക്ഷാമം വേണ്ട
 പോലെ പരിഹരിക്കപ്പെടാത്തതിനുള്ള കാരണം ഇനി
 വേറെ അന്വേഷിക്കേണ്ടതുണ്ടോ?

അദ്ധ്യായം ൮.

ഭട്ടവീരൻ പൊടിക്കൈകൾ.

ഫലിതങ്ങൾക്കു് ആളുകളെ ആകർഷിക്കുന്നതിനു് ഒരു പ്രത്യേകശക്തിയുണ്ടു്. ഫലിതക്കാർ എല്ലാവരുടേയും കണ്ണിലുണ്ണികളായിത്തീരുന്നതു് ഇതുകൊണ്ടാണു്. ഗംഭീരമായ ഗൌരവത്തെ മറ്റൊരാൾ പരിപാവിക്കുന്ന “കുന്ത ആളുകൾ” പോലും ഫലിതം കേട്ടാൽ, തന്നത്താണിയാതെ പഞ്ചിമി തുകിപ്പോകുന്നു.

ഉല്ലാസത്തേയും ഉന്മേഷത്തേയും നൽകുന്ന അനേക വാക്യങ്ങളാണവയെന്നതു് അധികമായി ഇഷ്ടപ്പെടുന്നതു്. കണക്കു ചെയ്യുന്നതിനേക്കാൾ കഥ വായിക്കുന്നതിനു കൂട്ടികൾ ഇഷ്ടപ്പെടുന്നതിനും ശാസ്ത്രത്തേക്കാൾ കർവ്വം ആളുകളെ അധികം ആകർഷിക്കുന്നതിനും ഇതുതന്നെയാണു് പ്രധാന കാരണം.

ബാഹ്യലോകത്തിലെ ഈ അനുഭവംതന്നെയാണു് സാഹിത്യലോകത്തിലും കാണുന്നതു്. പാണ്ഡിത്യം കൊണ്ടോ ഗൌരവംകൊണ്ടോ നോക്കിയാൽ, തുഞ്ചത്തെഴുത്തച്ഛന്റെ സമീപിക്കാനുള്ള യോഗ്യതപോലും, തുള്ളൽക്കാരനായ കഞ്ചൻനമ്പ്യാക്കിലെന്നുള്ളതു തീർച്ചയാണു്. എഴുത്തച്ഛൻ സാഹിത്യലോകത്തിൽ ഉന്നതരും ഉൽകൃഷ്ടവുമായ ഒരു പദവിയുണ്ടെന്നുള്ളതിനും സംശയമില്ല. എന്നിരുന്നിട്ടും, നമ്പ്യാരുടെ തുള്ളലുകൾക്കുള്ളതുപോലെ, പണ്ഡിതപാത്രമാരെ ഒരുപോലെ ആകർഷിക്കാനുള്ള ശക്തി എഴുത്തച്ഛന്റെ കിളിപ്പാട്ടുകൾക്കു്

കാണാത്തത് എന്തുകൊണ്ടായിരിക്കാം? രണ്ടുപേരുടേയും കൃതികളിൽ കാണുന്ന ഭാഷാഭേദമാണ് ഇതിന് കാരണമെന്ന ചിലർ പറയുമായിരിക്കാം. ഒരുപക്ഷേ, അതും ഒരു കാരണമായി വന്നേക്കാമെന്നല്ലാതെ, പ്രധാന കാരണമായി അതിനെ കല്പിക്കുന്നത് ശരിയായിരിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. നമ്പൂരരെപ്പോലെ ഉള്ളിത്തരയ ഭാഷ പ്രയോഗിച്ചിരുന്നെങ്കിൽ തന്നെയും, എഴുത്തച്ഛൻ പെരുജനങ്ങളുടെ കവിയായിത്തീരാൻ കഴിയുമായിരുന്നുവോ എന്നു സംശയമുണ്ട്. എഴുത്തച്ഛൻ പ്രശാന്തഗുഹീരമായ ഒരു കവിതാസരണിയെയാണ് അവലംബിച്ചിട്ടുള്ളത്; നമ്പൂരാകട്ടേ ഫലിതത്തിനു പ്രാധാന്യം നൽകുന്ന പ്രസന്നസരസമായ രീതിയെ കൈക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു. ഈ വ്യത്യാസം അവരുടെ കവിതകളിൽ സർവ്വതകാലം.

കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരെ അനുകരിച്ചു വായനക്കാരെ ആകർഷിക്കത്തക്ക രീതിയിൽ കവിതയെഴുതാൻ പിൻകാലത്തു പലരും ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട് എങ്കിലും,

“കേട്ടിലയേർ നിങ്ങളുത്താനുപരഭൻ
വിട്ടിലേക്കോലാലാലങ്ങളിന്നൊക്കവേ,
ജ്യേഷ്ഠത്തിച്ച മനുജത്തിയും തങ്ങളിൽ
ചട്ടികളങ്ങളും കൂടിപ്പകുത്തുപോൽ”

എന്നും,

“കുണ്ഡിണകൊണ്ടു കടകു വരക്കുന്ന
പെണ്ണിനെക്കണ്ടാലടക്കുമോ പുരുഷൻ”

എന്നും,

“എഴുപത്തെട്ടു വയസ്സതികഞ്ഞൊരു
കിഴവഞ്ചാമണിനിതപോകുന്നു

കൊടുവെയിൽ തട്ടിച്ചുട്ട കഷണിയി-

ലൊരുപിടിനെല്ലാൽ മലയ പൊരിക്കാം."

എന്നും മറുമുള്ള രീതിയിൽ, പരിഹാസസമ്മിശ്രമായ ഫലിതപ്രയോഗത്തിൽ പരിപൂർണ്ണവിജയം നേടാൻ ആർക്കും കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല.

ചെന്നാൽ ചെന്നേടമൊക്കെച്ചിതമൊടു നിലവി-

ട്ടച്ചിവെക്കുന്ന കള്ള-

സ്തമ്പാസ്തിക്കുള്ള മൊച്ചക്കെടിയടുത്ത പട-

ത്തേർ നടത്തുന്നു സുതൻ

കമ്പ്യൂട്ടേഷൻ ചമഞ്ഞൊരുവകമിളകി-

ച്ചെന്നു ചൊത്തിപ്പിടിക്ക-

ന്നമ്പ്രായക്കുറയെക്കണ്ടെത്തുവാൻ വീട്ടമിള-

പ്പുഞ്ചിരിക്കായ് തൊഴുന്നേൻ

എന്നീക്കനെ കൊടുക്കുവാൻ കഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാനും

"വാളേ! തെളിഞ്ഞിടുകനിൻ കളിതീർന്നതില്ല

നാളേക്കു നീട്ടീടുക നിന്റെറയ്ക്കമെല്ലാം."

എന്നു കണ്ടു നാമയണമേനവനവർകളും വായനക്കാരെ ചിരിപ്പിക്കുത്തക്കവിധം തട്ടിമുളിച്ചിട്ടുള്ളതു ഇവിടെ വീണ്ടുമുണ്ടാകുന്നു. ഇതുപോലെ വേറെയും ചില കവികൾ പ്രയോഗിച്ചിട്ടില്ലെന്നു പറയുന്നമില്ല. എന്നാൽ അവരുടെ കവിതാരീതി ഫലിതപ്രയോഗബഹുലമാണെന്നു പറയാമോ, എന്നുള്ള കാര്യത്തിൽ സംശയമുണ്ട്.

ഒടുവിൽ കഞ്ഞിക്കുട്ടനുമേനോൻ ഒന്നാംതരം ഒരു സരസ്വതവിയായിരുന്നു. എന്നുള്ളതു സ്പഷ്ടമാകത്തക്കതാണ്. എല്ലാവരും സമ്മതിക്കുന്ന ഈ സാഹസ്യത്തിന്റെ നിമിത്തങ്ങളിൽ പ്രധാനമായ ഒന്ന് അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഫ

പിതങ്ങളാകുന്നു. കണ്ണൻനമ്പ്യാരുടെയും കണ്ണത്തുണ്ണിമേനവന്റെയും ഫലിതപ്രയോഗങ്ങൾക്കു തമ്മിൽ ഒരു വലിയ വ്യത്യാസമുണ്ടെന്നു സമ്മതിച്ചു തീരൂ. നമ്പ്യാരുടെ ഫലിതങ്ങളിൽ അധികവും പരിശോഭിക്കുന്നതു പരിഹാസത്തിന്റെ പിൻതാഴ്ചകൊണ്ടാകുന്നു. കണ്ണത്തുണ്ണിമേനവന്റെ ഫലിതങ്ങളാകട്ടെ, ഗൗരവം വീടാതെ പ്രശാന്തഗന്ധീരമായ രീതിയിലാണ് പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു്. ഫലിതം എന്ന പദത്തിന്റെ അർത്ഥത്തെക്കുറവുകൂടാകൊണ്ടു് അപ്പം ഭക്ഷിച്ചുപോയിട്ടില്ലേ എന്നു സംശയിക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. ഗൗരവം വീടാതെ, സഭ്യമായ രീതിയിൽ മാനസോല്ലാസത്തെ ഉത്തേജിപ്പിക്കത്തക്കവിധം പറഞ്ഞിട്ടുള്ള വിചിത്രപ്രയോഗങ്ങളാണു യഥാർത്ഥ ഫലിതങ്ങൾ. ഇന്നാകട്ടെ അപ്പം അശ്ശീലതയും കൂടി, കൂടിക്കലന്നില്ലെങ്കിൽ അതു നല്ല ഫലിതമല്ലെന്നാണു വെച്ചിട്ടുള്ളതു്. ഒടുവിൽ കണ്ണത്തുണ്ണിമേനോൻ ഇതിൽ ഒന്നാമതരക്കാരനാകയാൽ സംസ്കൃതമാനസന്മാർക്കു മാത്രമേ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രയോഗങ്ങളിലുള്ള സഹാർസ്യം മുഴുവൻ അനുഭവിക്കാൻ കഴികയുള്ളു. “ഇതിൽ യാതൊരു ഫലിതവുമില്ലെന്നു വല്ലവർക്കും അഭിപ്രായമുണ്ടെങ്കിൽ അങ്ങിനെയുള്ളവർ പരിഭവിക്കാതിരിക്കാൻ വേണ്ടിയാണ് ഈ അദ്ധ്യായത്തിനു “ചില പൊടിക്കൈകൾ” എന്നു പേരിടാമെന്നു വെച്ചതു്.

“ചിത്രമെല്ലാം വരച്ചുകഴിഞ്ഞു ജീവചൈതന്യം വരുത്തുവാൻ മുഖത്തും മറ്റും ചിത്രകാരന്മാർ ചില മിനുക്കുവേലകൾ ചെയ്യാറുള്ളതുപോലെ”യാണു കവിതകളിൽ “പൊടിക്കൈകൾ” പ്രയോഗിക്കാറുള്ളതു്. ജന്മ

സീലമായ രാസനയുള്ളവർക്കു മാത്രമേ ഇതു സാധിക്കയുള്ളൂ. ഫലിതം കേട്ടു രസിക്കാൻ എളുപ്പം കഴിയും; മറെറുവർ ഫലിതം പറയുന്നതുകേൾക്കുമ്പോൾ നമുക്കും അതു് എളുപ്പം സാധിക്കുമെന്നു തോന്നുകയും ചെയ്യും. എന്നാൽ പ്രയോഗിക്കുന്ന കാര്യംമാത്രം അതു ക്ഷിപ്രസാദ്ധ്യമല്ല. “മറെറല്ലാർക്കുണ്ടായേക്കാം ആവിഷ്കരണത്തിന്നു വലിയ പ്രയത്നം ഫലിതത്തിന്നാണു്. ഫലിതരസത്തിനുവേണ്ടി ഉദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ലാത്തതുപോലെ, ചിലപ്പോൾ തോന്നിപ്പോകുന്ന മലയാളഭാഷയിൽ ആ രസം വരുത്തുക, പ്രത്യേകിച്ചും ശ്രമസാദ്ധ്യമായ ഒരു കാര്യമാകുന്നു” എന്നാണു് ചാലാണല്ല ചെറുകുലകളും എഴുതിട്ടുള്ള ത്രീമൺ ഇ. വി. കൃഷ്ണപിള്ള അവാർകൾ (ബി. എ. ബി. എൽ.) അഭിപ്രായപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതു്. ശബ്ദത്തിന്റെ കഥ ഇതാണെങ്കിൽ പദ്യത്തിന്റെ കാര്യം പറയാനുണ്ടോ? ഇങ്ങനെ ഉള്ളിൽ കടന്നു സൂക്ഷ്മമായി ആലോചിക്കുമ്പോഴാണു് ഒട്ടവിന്റെ പൊടിക്കൈകളുടെ വിലയും നിലയും പൂർവ്വാധികം പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നതു്.

എട്ടാണ്ടത്തിയു മോരു്, ചുണ്ണാമ്പുചോറു്, പഴക്കുട്ടാതത്തിക്കുളിക്കുന്ന ഉപ്പിലിട്ടതു്, കയ്യാറുന്ന ഉപ്പേരി മുതലായ വിഭവങ്ങളെക്കൊണ്ടു നിറഞ്ഞ ഏറണാകളും ഹോട്ടലിന്നു ചെറുപ്പത്തിൽതന്നെ സരസമായി വണ്ണിക്കാൻ കഴിഞ്ഞ ഒരു കവി പിന്നീടു് “പൊടിക്കൈ പ്രയോഗ”ത്തിൽ അഭിപ്രീതിയനായിത്തീർന്നതിൽ എന്താണുള്ളതും?

“പോലീസ്സുകാരുടെ ഹെഡ്വിൻ കാര്യകാര്യം
തെല്ലിപ്പിതര തരുണീ, തന്നിലുദിച്ചുപോലും
ചൊല്ലിടുമസ്യരതു ദാസിയിലെന്നു, മെന്തേ
മല്ലിശരണെൻ വികടപ്പണിയാരറിഞ്ഞു?

പുണ്ണാപടിക്കലർശരണെൻ ശരണമേറേ
പുണ്ണാമ്പിന്നെന്ന കപടത്തൊട്ട ചെന്നമട്ടി
പെണ്ണൊതു വാതിലുതരക്കിലമൊത്തകിലു;

പുണ്ണാക്കുമാടൻ പിണഞ്ഞ പിണച്ചിൽ നോക്കൂ.
അപരാധിയായ അന്തർജനം എന്ന കൃതിയിലുള്ള രണ്ടു
ശ്ലോകങ്ങളാണിവ. അരൂപത്തഞ്ചുപേക്കു ജാതിഭുഷു ക
ല്പിച്ചു ആ പ്രസിദ്ധമായ സ്മരണവിചാരത്തിന് വിഷയ
മായ “സാധനം” പോലീസ്സുകാരുടെ ബന്തോളത്തിൽ
താമസിക്കുമ്പോഴുണ്ടായ സംഭവത്തെ വർണ്ണിക്കുന്ന ഭാഗ
ത്തിൽനിന്നാണ് ഇവ ഉദ്ധരിച്ചിട്ടുള്ളത്. ‘മല്ലിശരണെൻ
വികടപ്പണിയാരറിഞ്ഞു,’ ‘പുണ്ണാക്കുമാടൻ പിണഞ്ഞ
പിണച്ചിൽ നോക്കൂ,’ എന്നീ വരികൾ ആരേയാണു
സ്തേരമുഖന്മാരാക്കിത്തീർത്തത്? ഇതിൽതന്നെ മറ്റൊ

ന്ന ഭാഗം നോക്കുക.

ഉറക്കിട്ടശോകവിശിഖൻ ശരമാരി പെയ്തു
ലുക്കിൽ പെടുത്തിയൊരുപാടു ജനത്തെ എന്നാൽ
ചുരക്കിന്നുനോക്കി മരുവു ബഹുവൻപനാക-
“മോക്കി” പിജൻകെകഥയാണിതിൽ വെച്ചുകഴും!
ഇ “സ്തേരം” അറിഞ്ഞുപുറപ്പെട്ടതൊക്കെയെങ്കി-
ലസ്സാധുവിപ്രവർണതു വയസ്സുകാണം
നിസ്സാരമായ വിഷയമുമാണൊഴിപ്പാൻ
മസ്സാധുവായിതുവയോധികനെന്നു ചൊല്ലാം?

അരുപത്തഞ്ചുവയസ്സുള്ള ഒരു വയസ്സൻ ബ്രാഹ്മണനും കൂടി ബഹിഷ്കൃതരായ അരുപത്തഞ്ചുപേരുടെ കൂട്ടത്തിലുണ്ടായിരുന്നു എന്നാണു ചുരുക്കം. അതു പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതീതി എത്ര സരസമായിരിക്കുന്നു. ഭൃഷ്ടകല്പിക്കപ്പെട്ടവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ “നമ്പൂരി, വാരിയർ, പിഷാരടി, നായർ, മാതാർ, നമ്പ്യാർ, വിദഗ്ദ്ധന്മാരെയെഴുന്നൊരു പട്ടരേഖം” സപ്തകല്പങ്ങളും ഉണ്ടായിരുന്നുവത്രെ! ഇതിനെ ഉദ്ദേശിച്ചു കവി പറയുകയാണ്:—

ആട്ടത്തിൽ വേഷമിതിലുണ്ടി, ഹ കൊട്ടമുണ്ട,
പാട്ടുണ്ട, വേണ്ടുവഴിമുട്ടുമുണ്ടപിന്നെ,
കൂട്ടത്തൊട്ടൊത്തിനി മുറയ്ക്കൊരു തേവിടിശ്ശി
യാട്ടത്തിനായിവളിരണ്ടി നടന്നിട്ടെ.

കവിയുടെ ഈ വിചിത്രകല്പന കേട്ടാൽ ആരാണ് ചിരിച്ചുപോകാത്തത്?

കവി രാമായണത്തെ സംബന്ധിച്ചുണ്ടായ വാദവൃത്തിവാദത്തെപ്പറ്റി മറെറാരദ്ധ്യായത്തിൽ പറയുന്നുണ്ട്. കവി ഭാരതത്തിൽ ഈഴവകവികൾക്കുമാർഗ്ഗമാനം അനുവദിച്ചില്ലെന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടാണല്ലോ മൂലൂർ കവി രാമായണമെഴുതിയത്. അതിൽ ചില കവികൾക്കു കൊടുത്ത സ്ഥാനങ്ങൾ അനുചിതങ്ങളായിപ്പോയി എന്നുള്ള കാരണം പറഞ്ഞു മറുത്തവർ വഴക്കാരാണല്ലോ. ഹനുമാൻ എന്ന പേരുവെച്ചു കുഞ്ഞുളപ്പുമേനോൻ എഴുതിയ പദ്യങ്ങളിൽ രണ്ടെണ്ണം നോക്കുക.

നേരോത്താലൊരു പദ്യമെങ്കിലുമഹോ
തീക്കാതെ പാരൊക്കെയും
പേരാളെന്നൊരു തീലകന്യധരണീ-
ഭേദകലാവീർമ്മദം

ധാരാളം ശ്രമമുള്ളതോർത്തിരേ ക്ലബ്ബെ

രസമാനമല്ലിക്കകിൽ

പാറായിത്തരകകലാക്കിലതിലും

നന്നാക്കുമെന്നെന്തോ

സമോദം വൃണ്ട രാമായണകഥ പുതുതായ

തീർത്ത വൈദഗ്ദ്ധ്യമോത്താൽ

വാത്മീകിസ്ഥാനമേൽക്കാരപരനതു കൊട്ട-
ത്തിടവാണെന്തേടോ നീ?

തപന്മിത്രക്കൾക്കു നന്നാവിധപദവികളെ-
പ്പുകവെച്ചോരു നേരം

ശ്രമമാത്രേ കണ്ടോരെണ്ണം രഘുനീ ചതുനീന
ക്കായി വെയ്ക്കുമിരുന്നോ?

കവിതയെഴുത്താത്തവർക്കു ധനികരപം കൊണ്ടുമാ-
ത്രം കവിരാമായണത്തിൽ പ്രവേശം അനുവദിക്കുമെ-
ങ്കിൽ, നീലകണ്ഠൻ തമ്പുരീപ്പാടിനേക്കൾ പാറായി-
ത്തരകനാണു അതിനു കൂടുതൽ മയാഗൃന്തയുള്ളതെന്നു
പറയുന്ന ഒന്നാംപദ്യത്തിലെ രസീകരപം സ്പഷ്ടമാണു,
ല്ലോ. രണ്ടാമത്തേതിലേ ഫലിതം ഇതിനേക്കൾ അ-
പ്സംകൂടി കിടന്നതാണ്. "സമോദയാഭിമാനത്താൽ മുർ-
ച്ഛിത"നായ മുച്ഛർ, രാമായണത്തിലെ ഒരു പ്രധാന
കഥാപാത്രമായ ഹനുമാന്റെ സ്ഥാനം നൽകിയതു
പെരുന്നല്ലികുണ്ഠൻവൈദ്യനായിരുന്നു. വെളിത്തേരിൽ
കേശവൻ വൈദ്യനെ ഖാലിയായാക്കാനും അദ്ദേഹം മടി-
ച്ചില്ല. പുറമേ പേരുകേൾക്കാത്ത പല ഇരഴവർക്കും
വേറെയും ചില നല്ലസ്ഥാനങ്ങൾ കവിരാമായണത്തിൽ
കല്പിച്ചുകൊടുത്തിരുന്നു. ഇക്കൂടെ നഗ്നമായി കാണിച്ച
സ്വപ്നനവകുപ്പാതത്തെ ആക്ഷേപിക്കയാണു രണ്ടാംപ-

ഭൂതരിൽ ചെയ്യുന്നത്. “കൂട്ടകാക്കു നല്ല സ്ഥാനങ്ങൾ കല്പിച്ചുകൊടുത്തുകൂട്ടത്തിൽ തിന്നിക്കു വാത്മികിസ്ഥാനം തന്നെ എടുക്കാതിരുന്നില്ലേ” എന്നു ചോദിക്കമാത്രമേ ചെയ്യുന്നുള്ളുവെങ്കിലും ആ ചോദ്യത്തിൽ അന്തർഭവിച്ചിരിക്കുന്ന നിഷംസ്കൃതി എത്രയോ മർമ്മസ്പർശകമായിട്ടുള്ളതത്രേ. ചുമ്മതേകണ്ടു, രഹസി, വെക്കായിരുന്നു എന്നിത്യാദി പലക്കാരും പലിത്തത്തിന്റെ ശക്തിയെ ശതമാനം വലിപ്പിക്കയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

പട്ടങ്ങളിൽ പതിയ ആശയങ്ങളെ ചെലിതരീതിയിൽ പ്രയോഗിക്കുന്നതിനു ചരിത്രനായകന്മാരായിരുന്നു പലരും ഒരു പ്രത്യേകമാണ്.

പാരിൽ സന്ദർശ്യസ്ഥാനം പ്രകൃതിരചിതമാം
നാണുമാണായ തേരെ-

ക്കോരിസൂക്ഷിച്ചുകൂട്ടാ തരമൊടു പെരുമാ
റിടണം നാൾക്കുനാളിൽ

നീറ്റിത്താരവണാജ്ഞാകരനാതു പരിശോ
ധിക്കുവാനുണ്ടുപേക്ഷ-

ക്കാരിൽ കുറും ചുമത്തും ദൂതരമതിനാൽ
വീട്ടയക്കീഴ്ന്നിനെ.

കാമംസ്ഥാനയ ഒരു പ്രഭുക്കുമാരൻ പതിവ്രതയായ ഒരു സ്ത്രീരത്നത്തോടു പറയുന്ന ഭാഗമാണിത്. ഇതിലെ അലങ്കാരവും ആശയപരക്ഷുല്പവും എത്ര ഏകദേശമായിരിക്കുന്നു! ഇതിനു ആ സന്ദർഭം പറയുന്ന മറ്റു പട്ടിയും അതിവിശേഷമായിരുന്നു.

പാരിൽ പെണ്ണുക്കളേക്കാരും പൂരക്കുറു ബലമേ-
കുന്ന മൂലം രസാലി-

പൂരിതലപാസണം ചെയ്തു സമചിതമു-
ല്ലാക്കുമെന്നോക്കു ധീമതി!

ചേരിപ്പിപ്പുത്തി. യുഷ് മാദുശരവിച മരി-

ഞ്ഞാർകളാണമ്മ പെക്ക-

മാരില്ലേ ഹേ! നീക്കുകയെന്റെ ഏതി നിന-

ചെന്നെ വിട്ടുയക്കൂ.

കേവലം സ്വഭാവോക്തിയല്ലാതെ ഈ പദ്യത്തിൽ എന്താണുള്ളത്? എന്നാലും പ്രയോഗഭേദത്താൽ അത് എത്രമാത്രം അസ്വച്ഛദ്യവും ഏതെല്ലാപ്പക്ഷമായിട്ടുണ്ടെന്നു നോക്കുക! സന്ദർഭമറിഞ്ഞു കഥാപാത്രങ്ങളെ കൂട്ടിയിണക്കി കാര്യം പറഞ്ഞു വായനക്കാരനെ സിദ്ധിപ്പെടുവാൻ പരിശ്രമകരമുള്ള സാമത്യത്തെ ഇതിലധികം എങ്ങനെയാണു പ്രയത്നമാക്കേണ്ടത്?

മാമാങ്കക്കുളമുണ്ടതിന്നരികിലായ്

ബാലാമണിപ്പെണ്ണതൻ-

കാമാങ്കക്കുളമെന്നപോലെ വിപസം

വന്മേടയുണ്ടുള്ളതാ!

ശ്രീമാനാദ്യമുറച്ചതിൽ സുകൃത സം-

പൂത്തിക്കു മടുത്തു തൽ-

ശ്രീ, മാനാദിയിളച്ചു മൃഗരൂപരേ

മുക്കിക്കുഴക്കുന്നതേ.

കുളകോണയത്രയിലെ ഒരു ശ്ലോകമാണിത്. കുളകോണം തെരുവിനെ വണ്ണിക്കുന്ന ഈ പദ്യത്തിന്റെ ചുരുളലുംകൊണ്ടു കവിത്രംശാരവിചയകമായ ഒരു ഫലിതം പ്രയോഗിച്ചിരിക്കുന്നു എന്നുവരികൂ. ആ വകയിൽ താല്പര്യമില്ലാത്തവരെപ്പോലും ചിരിപ്പിക്കാൻസാമത്യമുള്ള ഒന്നാണു് ഉത്തരമുറത്തിലെ പൊടിക്കൈ. അതോടുകൂടിത്തന്നെ വില്പനീയമായ ഒരു സാരോപദേശവും കൂടി അതിൽ ലഭിച്ചിട്ടിരിക്കുന്നു. അതേകൃതി

യിൽ പരദേശങ്ങളിലെ കൃഷിസ്ഥലങ്ങളെ വണിക്കുന്ന മരൈരു പദ്യമാണിത്.

“അപ്പിന്നും കർമ്മത്തിലൊരു മലയാ-
ളക്കാർ കൃഷിക്കാർകളും

കുറിക്കുറിക്കിടെ പട്ടിക്കുറിയുന്നവെ-

യ്യൊമൽ തപിപ്പിക്കു നീർ

തപിപ്പിക്കുണിയെങ്കിലും ഞെടവെ”-

തന്നേതെന്നിമാർത്താണ്യനെ-

പ്പിപ്പിക്കുവെടി പച്ചയോട തലയി-

ട്ടുടന്നു നെല്ലിട്ടിരിക്കി.

പരദേശത്തു മഴത്തെയും നോക്കിയല്ല, ഏരികളിൽ നിന്നും മരൈരു വെള്ളം കൊണ്ടുവന്നാണ് കൃഷി ചെയ്യുന്നതെന്നും, അതിനാൽ മലയാളത്തിലെപ്പോലെ സൂര്യന്റെ മുഷ്ക പരദേശത്തു നടക്കുകയില്ലെന്നും മരൈരു സൂര്യപ്പിക്കുന്നു. ഈ പദ്യത്തിന്റെ രസികതയും ആരെയും അപഹൃത ചിത്തവൃത്തികളാക്കിത്തീർക്കാനാകുമെന്ന് ചെടികൾ പച്ചയോട തലയുടിക്കൊണ്ടു സൂര്യനോടു പ്രസംഗം ചെയ്യുന്നുവെന്നു പ്രേക്ഷിച്ചിരിക്കുന്നതും അതുകൊണ്ടു തദ്ദേശഭാഷയായി തമിഴിൽ തന്നെ സംസാരിപ്പിക്കുന്നതും എത്ര വിശേഷമായിരിക്കുന്നു!

“ഒരു പാശ്ചാത്യർക്കു” എന്ന പേരിൽ മേന്മേൽ കുറെ പദ്യങ്ങളുണ്ട്. പാലക്കാട്ടിനടുത്ത അലത്തൂർ മുൻസിപ്പ് കോട്ടിൽ നിന്നും, ലോലക്കാർ കെട്ടിവെച്ചു വിവികടമായ മണലിരത്തഞ്ചുരൂപം ഏറെ വാങ്ങി വൈകുന്നേരം വീട്ടിലേക്കു തിരിച്ച ഒരു പാശ്ചാത്യർക്കു വഴിയിൽ വെച്ചു മിത്രംവത്തിൽ അടുത്തു കൂടി

യ രണ്ടു അക്രമികളിൽനിന്നു അവിചാരിതമായ ഒരപ-
ത്തു നേരിട്ടതും അദ്ദേഹം വിസ്മയാവഹമായ വിധം അ-
തിൽനിന്നു രക്ഷപെട്ടതുമാണു അതിലെ ഇതിവൃത്തം.

“ആകാം വേഗത്തോടുകൂടി വിചാരിച്ചു മണികളു-
ക്കുകയും രണ്ടായിരത്ത-

ബാക്കം രൂപയ്ക്കു നേരട്ടം പവനമതിരസര-
ലെണ്ണി മാറ്റാപ്പു കെട്ടി

പോകും മാറ്റേവിശേഷിച്ചു പകടമണയ-
നീല്ല വേഗം നടന്നാൽ

വൈകുന്നേരം നടത്തേണ്ടൊരു നിയമവിധി
ക്കെത്തിടും കൃത്യമായി.

എന്നവിചാരിച്ചാണു ബ്രാഹ്മണൻ കച്ചേരിയിൽ
നിന്നും പുറപ്പെട്ടത്. കൂടെ നടന്നപ്പോൾ രണ്ടു വഴി
പോക്കർ തനിക്കു അല്പം അകലെയായി നടക്കുന്നതു അ-
ദ്ദേഹം കണ്ടു. “രണ്ടാൾക്കും കണ്ടുതന്നുവെങ്കിലും
ഭയം” മറ്റും ഉള്ളതായി കണ്ടു ശ്രദ്ധനാലു ബ്രാഹ്മ-
ണൻ അവർ ഭക്തന്മാരാണെന്നും സമൂഹങ്ങളാണെന്നും
തെറ്റിപ്പരിചിച്ച് അവരെ വിളിച്ചു നിത്തി ഭയപ്പെട്ടു
പോകാം എന്നു സംശയാതൃക്കു കണ്ടു. “ഭയം
ബ്രഹ്മവെച്ചു” ആ നയവെച്ചുകൊണ്ടു കൂടെ,

വേദം വില്പിക്കുകയും തിരുവനപതിയാം

ശങ്കരൻ ചിത്തം പരമാർത്ഥം

വേദം കൈവിട്ടു പോകുന്നതു സകൃതനിധേയം

വേദമോ വിട്ടിലല്ലോ.

മമ്മൂൾ

പ്രദേശംകൊണ്ടി ശതതൃശീസ്സുരയുടെ വൃത്തം:

ഒന്നാം കീട്ടാം യു.പി.മൽ

പരദേശങ്ങളിലുള്ളവർക്ക് മതി ശ്രദ്ധിക്കുക. ശ്രീകൃഷ്ണൻ നമസ്കാരം.

എന്നെല്ലാം വിനയഭാവത്തിൽ തട്ടി മുട്ടിച്ചു. ബ്രഹ്മണനെ മയക്കി ഇരകൂട്ടം കൂടി യാത്രയായി. സന്ധ്യയെത്തി ഒരു വീജനപ്രദേശത്തെത്തിയപ്പോഴാണ് കൂട്ടക്കാരെ തന്നിനിറം പരത്തേയതു. അവരും ബ്രഹ്മണനും തമ്മിൽ നടന്ന സംഭാഷണം മേന്മേൻ വിശദീകരിച്ചിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട് :-

“എന്റെ മദരപ്പി ലഭിക്കുന്നതിനക” - “വിധികടം

സംഖ്യയുടെ = "ഇങ്ങനെ"

പ്രസ്ഥാനം "പ്രസ്ഥാനം" = "പ്രസ്ഥാനം" =

“ചണ്ഡമീലിന്റെ കഷ്ടപ്പെടുന്നു”

“എന്നാണവശ്വമെന്നേതുക തരവൻ” — “എന്നിടം

അയിരൂർ, കൂടാമറ്റം-

ഒന്നത്തൊഴിലുടമ സംരക്ഷണത്തിന് പീ.കെ.യെസ്സ-

“ഞെങ്കിലും അങ്ങി വേണ്ടേ.”

ഇരുട്ടുതട തമ്മിൽ പീടിയും വലിയ മാതിരി. രംഗത്തിന്റെ മട്ട മാറിക്കണ്ടപ്പോൾ കൈയിലുള്ള പണം മുഴുവൻ കൊടുത്തേക്കാമെന്ന ബ്രാമണൻ സമ്മതിച്ചു. തങ്ങളുടെ രഹസ്യം പുറത്തു കാണിയുള്ളതിനാൽ ബ്രാമണനെ ജീവനോടെ പരത്തേയ്ക്കുന്നതു ശരിയല്ലെന്നു അക്രമികൾ തീരുമാനിച്ചു. രക്ഷയ്ക്കു വഴിയില്ലെന്നു കണ്ടപ്പോൾ, “വിശ്വവത്സമാനമംഗീകരിപ്പാൻ ഭാവികൾ ധർമ്മരാജന്റെ” കാത്തുകൊള്ളേണ്ട ദൈവം ജഗദീശ്വരനിൽ സമർപ്പിച്ചു.

“ഞാനിപ്പോഴെത്തുമെന്നോത്തരമെന്ത് പട്ടിവിടെ-

പ്പോന്നു പുത്തൻ നീലാലും.

മാനിക്കും പൂഞ്ചിരിപ്പൂ വിതരിമരുവുമെ-

ന്നുണ്ണിയെക്കൈപ്പിടല്ലേ;

ഉണ്ണാൻകൊലംബമായി കൂട്ടുവനുവേണ-

തന്നു തുണയ്ക്ക് സദാ ഞാൻ

ധ്യാനിക്കുകയുള്ളതുകൊണ്ട് പലകമലേ

പേക്കുമറ്റം കൂറ്റുകൂറ്റ!

എന്നു കരുണകരുണം പ്രായശ്ചിത്തംകൊണ്ടു് ആ സാധു മരണത്തിനു സന്നദ്ധനായി. കണ്ണുമടച്ചിരിക്കുന്ന ബ്രാഹ്മണന്റെ കഴുത്തുവെട്ടാൻ അക്രമികൾ കത്തിയേക്കട്ടി.

വെട്ടി! വെട്ടി! വെട്ടി! വെട്ടി! വെട്ടി! വെട്ടി!

പ്പിപ്പു മൂന്നാളുമൊപ്പം

തെട്ടിടാമട്ടു പൊട്ടി വെട്ടിയുടഞ്ഞുകൊ-

ണ്ടോക്കുമെന്നു മുറിഞ്ഞു;

തട്ടി പന്തകത്തിൽ കയറുകയുണ്ടായ കര-

ത്തികളെക്കൊന്നുമൊ-

ലുട്ടിടാമട്ടു പൊട്ടിയപ്പോൾ കഴുകിനാ-

രാരണേണ്ടതെന്തു പാദം.

ഈ ഖേദത്തിൽ ഒരു മറവിൽനിന്നു താഴെയിറങ്ങിയ “വെട്ടിക്കാരൻ” തന്റെ നോക്കും വെട്ടിച്ചുകൊണ്ടു ബ്രാഹ്മണന്റെ മുൻപിൽ പ്രത്യക്ഷനായി. അതു കണ്ട ഹായാട്ടുകാരനായിരുന്നു. “എന്നാൽ ഭക്തിപരവശനായ ബ്രാഹ്മണൻ—ദായ്യായേയും ഉണ്ണിയേയും ഇരട്ടിമടക്കെ ഭരമേല്ക്കിപ്പോ” മരിക്കാൻ തയ്യാറായ ആ സാധു—ആപൽഖട്ടത്തിൽ തന്നെ ഭക്ഷിക്കാൻ സാക്ഷാൽ ഇരുപ്രാശംതന്നെ മനുഷ്യരൂപത്തിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടത്.

ചിന്ത

ഞാൻ ഖിഷ്ടനായിട്ടും ഈ വിശ്വാസത്തോടു കൂടി,
അദ്ദേഹം ആ നായാട്ടുകാരനെ,

മിന്നം ക്രമം തുടങ്ങി ദുഃഖിതനായിട്ടും--

രക്ഷിച്ചു, ഭവനം-

സ്വന്തം കൃഷ്ണവർത്തനം വരെയുമാത്രം ശരി-

പ്പെട്ടു കാണുന്നു പക്ഷേ,

സാന്നിധ്യം തോന്നുമായിട്ടുണ്ടെന്നുവരുമെന്നും

ചെയ്യുമെന്നുള്ള തത്വം

താനെല്ലാമും ശ്രദ്ധിച്ചിട്ടുണ്ടായിരുന്നെങ്കിലും-

നേരിൽ സമ്മർദ്ദം.

എന്നിങ്ങനെ സ്മരിക്കയും ചെയ്യുന്നു. തന്റെ വിഷ്ണുവല്ലഭനും ഒരു സാധാരണ മനുഷ്യനാണെന്നും ബ്രഹ്മണന്റെ പൂർണ്ണ വിശ്വാസത്തിലുള്ളതാണ് നായാട്ടുകാരൻ വളരെ കഷ്ടപ്പെട്ടേണ്ടിവന്നു. അക്രമികളുടെ കയ്യിൽ?

ധർമ്മത്തിന്റെ പാണ്ഡനം ചെയ്യുന്നതിനായ് വലം-

കയ്യു രണ്ടും മറിഞ്ഞ-

ദുർമ്മത്യന്മാർ കിടക്കുന്നിതു ചിറകു മുറി-

ത്തുള്ള ശൈലങ്ങളെ പോലെ

മർദ്ദത്തിൽ കൊൾകയ്ക്കലോ കടകളുടെ തുധിരം

വരുന്നതിൽ കേട്ടിന്നു പോ

കർമ്മത്തിൽ ശക്തിയോ പോ പരമവർ പരലോ-

കത്തിച്ചെത്തിക്കഴിഞ്ഞു.

കണ്ഠകൃഷ്ണമേനോന്റെ കവിതാപരിഭ്രമം പരിപ

കർവ്വസ്ഥയെ പ്രാപിച്ചതിനുശേഷം ഉണ്ടായ കൃതിയാണു പരമബ്രഹ്മണനെ അതിലെ രാവോദയവരിയും വിളിച്ചു പറയുന്നു. മേലുദ്ദരിച്ച പദ്യങ്ങളിൽ ഒട്ടവിന്റെ പൊടി കൈ കടന്നു കളിയിട്ടുമാത്രം ഒരു വരിയെങ്കിലുമു

ണ്ടോ എന്നു സംശയമാണ്. തോക്കു ധരിച്ചുകൊണ്ടുള്ള പതിനൊന്നാമത്തെ അവതാരത്തെപ്പറ്റി ഒരു പരാമർശത്തിലും താൻ വായിച്ചിട്ടില്ലെന്നു ബ്രാഹ്മണൻ പറയുന്ന പദ്യത്തിൽ ഒട്ടവിന്റെ പൈതികനെ അതിന്റെ മുഖസ്സാവസ്ഥയ്ക്ക് പ്രാപിച്ചുകഴിഞ്ഞു എന്നുതന്നെ പറയാം. വളരെ ശുദ്ധവൈഷ്ണവമായ സദർശത്തിൽ പോലും ഫലിതം പ്രയോഗിക്കാൻ അദ്ദേഹത്തിനു നിഷ്പ്രയോസം സാധിച്ചിരുന്നു എന്നും കൂടി ഇതിൽ നിന്നുതന്നെ തെളിയുന്നുണ്ടല്ലോ.

ചരിത്രനായകൻ ഫലിതപ്രയോഗത്തിലുണ്ടായിരുന്ന ഖാസന ചിലപ്പോൾ കസ്യതിത്തരത്തിനും മാർഗ്ഗശിന്ധിയായിത്തീർന്നിട്ടുണ്ട്. ചങ്ങനാശ്ശേരിയിൽ താമസിച്ചിരുന്ന കോട്ടയത്തു തമ്പുരാന്റെ പുത്രനായ ജി. കൊച്ചുക്കുഞ്ഞുമേനോൻ എന്ന ഒരു കവി മനോരമയുടെ പ്രാരംഭകാലത്തുകവിതാപാങ്കതിയിൽ നിത്യനായികടന്നുകൂടിയിരുന്നു. ജി. സി. കെ. എം. എന്ന ചുരുക്കപ്പേരാണ് അദ്ദേഹം പത്രത്തിൽ ഉപയോഗിച്ചിരുന്നത്. മുഴുവൻ പേരും സ്വദേശവും മറ്റും അറിഞ്ഞാൽ കൊള്ളാമെന്നു പരേതനായ ശ്രീമാൻ സി. ശോവിന്ദനെങ്കേടം മനോരമയിലെ കവിതാപാങ്കതിവഴി ഒരിക്കൽ ആവശ്യപ്പെട്ടു. ഉത്തരമാണു കിട്ടിയില്ല. ആ കവിയുടെ വാസ്തവത്തിൽ കവിതയില്ലെന്നു വേറെ ആരോ ഏഴതി. എന്നിട്ടും ഫലം മരണമെന്നെ: ജി. സി. കെ. എം. ആരംഭത്തുരണം ലക്ഷാശീലനമാകയാൽ ഒളിച്ചുകുളഞ്ഞതാണെന്ന് ഒടുവു തട്ടിവിട്ടു. എന്നിട്ടും ആ മേനോൻ മിണ്ടിയില്ല. ഇത്രയുമായപ്പോൾ “ജി. സി. കെ. എം. മരി

முனைப்பு

മുപ്പോയി" എന്ന്, കൃത്യതയോടെയും ഉറപ്പായതും മനോരമയിലെഴുതി. "സത്യസൂത്രപത്രം കപ്പനലം ക്ലമാമോ?" എന്ന് മരണത്തിൽ അന്തരംഗമെന്നും ചെല്ലൂ. ഇതിനേപ്പറ്റി പീണിടൊരവസരത്തിൽ, ആരംഭിക്കുമെന്നിരിക്കെ പരമകൃത്യമായി.

ചിത്താഭിമാനമനുഭവകീയം നിജം

ശ്ലോകങ്ങൾ വായിക്കുവാൻ

தகராறு அல்ல அபிமானம் -

തെങ്ങനാരം നടക്കു യു യു യു

“ചത്താനസ്സകൃതാഞ്ചി” യെന്നു ചൊല്ലേതേ

പത്രത്തിലിട്ടിടം

ചുരുതിപ്പെന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു വരുമെ=

ഭരണമന്ത്രിയുടെ ഉദ്ധര്യം തൊന്നി:

എന്താ വിദ്യ! തരക്കേടുണ്ടോ?

ഇതു തരം പൊടിക്കെക്കൾ പട്ടുക്കളിൽ പ്രയോ
ഗിക്കാൻ മാത്രമേ അദ്ദേഹത്തിനു വാമുണ്ടായിരുന്നുള്ളു
എന്നുമാത്രം തെറ്റിലായിരുന്നു. ശബ്ദമെഴുത്തുവെഴുത്തും
സ്തോത്രങ്ങളായി സംഭവം എന്നും ചെറിയവെഴുത്തും അദ്ദേ
ഹമെഴുത്തിൽ ചിലപ്പോൾ ഉണ്ടായിരുന്നു. ഇതിൽ മറ്റൊരു
കാര്യം അദ്ദേഹത്തിനു യാതൊരു പ്രയോഗവുമുണ്ടായിര
ുന്നില്ല. സമുദായങ്ങൾക്കായിട്ടുള്ള കഷ്ടപ്പാടിന്നു
യും മറ്റും പരമമായിരുന്നു എന്നു കഥയിൽ അദ്ദേഹത്തെ
എഴുതിയിട്ടുള്ളതു നോക്കുക--.

“மாதவனது மாலவன்கையர் ஸி. அஸ். பரிசு
கூழிண்டு மகோபிபுஷை தனக்கு மனசுமலத்து நாடாந்து

മരുന്ന്

സ്നേഹിതന്മാരുമായി പരീക്ഷയിൽ അവരവർ ചെയ്തിട്ടുള്ളതിനെ താരതമ്യപ്പെടുത്തി ഇനിക്കുകയാണ്. എല്ലാവരിലായതിലും ജയിക്കുതക്കവണ്ണം ചെയ്തിട്ടുണ്ടെന്ന് എല്ലാവർക്കും ബോദ്ധ്യമായി. പരീക്ഷ കഴിയുമ്പോൾ മിക്കവാറും ആളുകൾക്കു ഇക്കുറയൊന്നു തോന്നുക. എന്നാൽ പരീക്ഷാഫലം പുറത്തു വരുമ്പോൾ അഞ്ചാറു പേരുള്ളതിൽ ഒന്നോരണ്ടോ പേരുമത്രം ജയിച്ചിരിക്കും.

സ്നേഹിതന്മാരെല്ലാവരുംകൂടി സൈപരസല്ലാപം ഇടുന്നു. ശോചാലൻനായർ ചോദിച്ചു:—മറുവൻനായർ ഇന്നി എന്താണ് ഭാവം?

മറുവൻനായർ:—പരീക്ഷയുടെ ഫലം പുറത്താകുന്നത് വരെ ഒരു ദിക്കുണ്ടായാൽ ചെയ്യും; ജയിച്ചു എന്ന് കണ്ടി കിട്ടിയാൽ, ഇനി തർവാട്ടിൽനിന്നു ചെലവു മേടിക്കാൻ തരമില്ലല്ലോ എന്നു വിചാരിച്ച്, ഒരു മണിക്കൂറുനേരം കരയുക; ഇത്രയും ഇപ്പോൾ തീർച്ചപ്പെടുത്തിക്കഴിഞ്ഞു.

ഇത അഭിപ്രായം വായിച്ചാൽ ആരാണ് ചിരിച്ചുപോകാത്തത്? കളിയാടി കാര്യം പറഞ്ഞു ഫലിപ്പിക്കുന്നതിൽ അദ്ദേഹം എത്രസാമർത്ഥ്യം പ്രകടിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നു? ചില വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് ഇതു മമ്മഭേദമായിത്തോന്നിയേക്കാം. ഒരു പക്ഷെ ഇതെഴുതുമ്പോൾ കവികുതന്നെ ആ ഉദ്ദേശ്യമുണ്ടായിരുന്നില്ലെന്ന് എക്കുറേ തീർത്തു പറയണം?

ഗവൺമെന്റിനെയും ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരെയും ശകാരിക്കുന്നതിനായി മാത്രം പ്രചരിപ്പിച്ചിരുന്ന ഒരു പത്രം

നിരുപിതാശ്ചരീലുണ്ടായിരുന്നു. ഒടുവിന്റെ സ്നേഹിതനായിരുന്നു അതിന്റെ പത്രാധിപർ. ഒരിക്കൽ അദ്ദേഹത്തെ കണ്ടപ്പോൾ എന്റെ ഇടയിൽ എന്റെ പത്രം വായിക്കുവാനില്ലേ? എന്ന് അഭിമാനത്തോടുകൂടി ചോദിച്ചു. “എപ്പോൾ വായിച്ചാലും മതിയല്ലോ” എന്ന് ഒടുവ് മറുപടി പറഞ്ഞു. “അതെന്താ അങ്ങനെ” എന്നായി പത്രാധിപർ. “ശകാരത്തിന് പഴക്കമുണ്ടോ?” എന്നായിരുന്നു ഒടുവിന്റെ മറുപടി. പത്രാധിപർ വിസ്തരിച്ചതായിരുന്നു പ്രത്യേകം പരമയുദ്ധത്തില്ലല്ലോ.

തന്റെ ദൈവത്തെപ്പറ്റി മഹാകവി ഉള്ളൂർ കിടത്തൂർ ഇങ്ങനെ എഴുതികൊണ്ടിരിക്കുന്നു:—ശുദ്ധർ-ലെ, തുത്തർ പൂരത്തിന് ഭാരതവിഭാസം സഭയുടെ അദ്ധ്യക്ഷനായി ഞാനും എന്നോടുകൂടി തമ്പുരാനും (പിന്നെ) പേരുകൾ അവിടെവെച്ചു അനേകം കൊല്ലങ്ങൾക്കിപ്പുറം ഒടുവിനെ ഞാൻ വീണ്ടും കാണുകയും ചെയ്തു. അന്നത്തെ ഒടുവ്, പണ്ടത്തെ ഒടുവ്, ഫലിതമുന്തിയായ ആ ഒടുവ് തന്നെയായിരുന്നു. കണ്ടൂർ, ഒടുവ്, തമ്പുരാൻ, ഞാൻ ഈ നാലുപേരുമായി ഒരു ചായക്കടയിൽ ചായ കുടിക്കാൻ കേറിയതും, കണ്ടൂരിന്റെ കൈയിൽനിന്നു ചായപ്പാത്രം തട്ടിപ്പിറിച്ചുകൊണ്ട് ഒടുവ് “ചോരമപഹരണികവി” എന്നല്ലേ നിങ്ങളോക്കെപ്പറയുന്നത്? ഞാൻ കവിയാകണമെങ്കിൽ ചായ അപഹരിക്കാതെ നിവൃത്തിയില്ല; അതാണ് ഇങ്ങനെ ചെയ്തത്. എന്നു പറഞ്ഞതും ഞാൻ ഇപ്പോഴും ഓർക്കുന്നുണ്ട്.”

അദ്ധ്യായം ൯.

ഉദ്യോഗജീവിതം.

എറണാകുളം ഫെജർ കച്ചേരിയിൽ മെ-ക. ശബര
ഉദ്യോഗ ജീവിതം ആദ്യമായി കീട്ടിയത്. ഇത് മറൈ-ൽ ബി. എ. പാ
സ്സായ ഉടനെയായിരുന്നു. മെ-ൽ താലൂക്ക് സമ്പ്രതി
യായി അദ്ദേഹത്തെ ചിരകാലം മററി. മെ-ക. ശബര
മുഖ്യ ആ ഉദ്യോഗത്തിന് അഞ്ചു രൂപയിൽ ജാമ്യം വേ
ണമെന്നായിരുന്നു നിശ്ചയം. ഇതിൽ മെ-ക. കെട്ടി
വെക്കുവാൻ മാത്രമേ തൽക്കാലം അദ്ദേഹത്തിന് സാധ്യ
മായിരുന്നു. പിന്നീട് അത് അഞ്ചു രൂപയിൽ തുടർച്ചയായ
ശമ്പളത്തിൽനിന്നു പ്രതിമാസം പതിനഞ്ചു രൂപയ്ക്കു ചീട്ടി
ച്ചെടുക്കുന്നതിന് സമ്മതിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. അങ്ങനെ
യാണ് ജാമ്യത്തിന്റെ സംഖ്യ തീർച്ചയായും തലപ്പിള്ളി,
തൃശ്ശൂർ എന്നീ താലൂക്കുകളിലും അദ്ദേഹം സമ്പ്രതിയാ
യിത്തോലി നോക്കിയിട്ടുണ്ട്. കേരളത്തിന്റെ ഉദ്യോഗസ്ഥ
വെല്ലുവിളിയിൽ ഒരു നിരസ്സരനായി നിൽക്കി
പ്പെട്ടു. ഇതു തൽക്കാലത്തേക്കു മാത്രമുള്ള ഒരു നിയമനമ
യിരുന്നു.

കേരളത്തിൽ പരമ്പരാഗതമായി പ്രോത്സാഹനമെ
ന്നും ലഭിക്കാതിരുന്നതിനാൽ ചരിത്രസാഹിത്യം പ്രോത്സാ
ഹനമായിരുന്നു. ഇങ്ങനെയിരിക്കുകയാണ് മെ-ക. ശബര
ജാമ്യം ലഭിച്ചതായ ബാബുജി കൊച്ചിയിലെ ദിവാൻമാരി
വന്നത്. അദ്ദേഹം ഉദ്യോഗസ്ഥമണ്ഡലവുമായി അല്ല

മൊന്നു പരിചയപ്പെട്ടതോടുകൂടി യോഗ്യനാറെ പ്രോ
സാഹിപ്പിക്കേണ്ടതിന്റെ അത്യാവശ്യകത മനസ്സിലാ
ക്കി. ഇതിന്റെ ഫലമായി ഒട്ടവിൽ കുഞ്ഞുകൃഷ്ണമേ
നോൻ ഫുവർ=ൽ കൊടുക്കല്ലൂർ തഹസീൽമജിസ്ട്രേട്ട
ദ്വാരാഗത്തിൽ നിയമിതനായി. അന്നു കേവലം ഒരു വ
ർഷമനുഷ്ഠാനമായിരുന്ന “കവനകരമുദി” ഈ നിയമന
കത്തപ്പരി

നാനാസൽ തുണ രാശിയുടെമൊടുവിടെ-

ശ്രീകുഞ്ഞുകൃഷ്ണമേന-

ത്താനോൽ തഹസീൽപ്പണിക്കു നിയമി-

ച്ചാശ്ചാസമരക്കി ദിവാനും

എന്നിങ്ങനെ പ്രസ്താവിച്ചിരുന്നു. മേനവന്റെ
ഉദ്യോഗവിഷയത്തിൽ അദ്ദേഹത്തിന്നു മറ്റുള്ളവർക്കു
വലിയ ഇഹാഭാഗമുണ്ടായിരുന്നതുകൊണ്ടും പുതിയ നി
യമനം ആവുക ആക്ഷേപങ്ങളെ ശമിപ്പിച്ചതുകൊണ്ടു
മാണ് “ആശ്ചര്യമാക്കി” എന്നു കരമുദി എഴുതിയത്.

ഇരിഞ്ഞാലക്കുട, തൃശ്ശിവപേരൂർ, കൊച്ചി മുതലാ
യസ്ഥലങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം തഹസീൽമജിസ്ട്രേട്ടായി ജോ
ലി നോക്കിയിട്ടുണ്ട്. ബാണർജി രവന്ദ്രസിംഗാട്ടുമെന്റെ
പരിഷ്കരിച്ചപ്പേരും ചരിത്രനായകനെ ആകുറിക്ക്
തഹസീൽദാരായി ഇരിഞ്ഞാലക്കുടക്കു നിയമിച്ചു. അങ്ങ
നാലു കൊല്ലത്തിനുള്ളിൽ തലപ്പിള്ളി, തൃശ്ശിവപേരൂർ
എന്നീ താലൂക്കുകളിൽ ആകുറിക്ക് അംസിൽദാരദ്വോ
ദവരം പിന്നെ കടച്ചുകാരും കണ്മൊളമരപ്പിസിൻ കര
ദ്വോദവരം, സ്വാമ്യസ്തേഷനറി സൂപ്പണ്ടദ്വോദവരം. ഒരി
പ്പ് ഒട്ടവിൽ എറണാകുളം മജിസ്ട്രേട്ടായി മററിപ്പോകു

മേനവന്റെ ഉദ്യോഗജീവിതത്തെപ്പറ്റി നിരൂപണപരമായി അധികമാനും പറയാനില്ല. ജോലി

നോക്കിത്തള്ള സ്ഥലങ്ങളിലെല്ലാം ജനങ്ങളുടെ കണ്ണിലു
ണ്ണിയർന്നിട്ടാണ് അദ്ദേഹം കഴിഞ്ഞുകൂടിയത്. കീഴ്
സ്ഥിതി ബന്ധിപ്പെട്ട പരിഭവത്തിനോ മേലദ്യോഗസ്ഥ
ന്മാരുടെ ഭ്രാന്താമോഹത്തിനോ പാത്രമാകാതെ ത
ന്റെ കണ്ണുവെള്ളം ഭംഗിയായി നിറഞ്ഞിട്ടു ആ മഹാൻ
ഒരു മാതൃകാ ഉദ്യോഗസ്ഥനായിരുന്നു എന്നതന്നെ പ
രം. പോലീസ് ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരെ മാത്രം അദ്ദേഹം
തിക്കലും വിശ്വസിച്ചിരുന്നില്ല. ആ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റി
നോടു തന്നെ അദ്ദേഹത്തിന് എന്തോ വല്ലാത്ത ഒരു
വെറുപ്പുണ്ടായിരുന്നതായിട്ടാണ് കാണുന്നത്. ചാവറ-ൽ
തൃശ്ശിവപേരൂർ സബ്ബതിയായിരിക്കുന്ന അറബിമതത്തിൽ
അദ്ദേഹത്തെ പോലീസ് ഇൻസ്പെക്ടറായി നിയമി
ക്കുന്നതിനു ഒരവലോചന നടന്നു. വൃദ്ധി കിട്ടണം ൪-ാം
തീയതിയിലെ ചന്ദ്ര-യം വാളം നൂറ്-ാം വയസ്സ് മലയാള
മനോരമയിൽ "സപ്തദശകാന്തു" അളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഇ
ക്കണ്ട ഒരു കവിപ്പുകാരനാണ്:- "തൃശ്ശൂർ പോലീസ് ഇൻ
സ്പെക്ടർ മി. ചെമ്മോസ്സിനെ നിബന്ധിച്ചു രാജി വെ
ളിച്ചതിനു പകരം ഒട്ടവിൽ കണ്ണുകൾ മേനോൻ
ബി. ഏ. അവാർകളെ നിയമിക്കുന്നിടത്തുള്ള നായി
യുന്നതിൽ സന്തോഷിക്കുന്നു." മേനോൻ ഇദ്ദേഹം അതി
നാലുതാഴെപ്പറയും ഉപേക്ഷിക്കയാണുണ്ടായത്. അതു

മരിൽ

രൂപാലെ മരണരീതിക്കൽ അദ്ദേഹത്തിനു ഡിവിഷൻപോലീസ് ഇൻസ്പെക്ടറെയ്ക്കുവേണ്ടി കൊടുക്കാൻ വാനൻജി ആലോചിച്ചു. ദിവാനെ നേരിട്ടു. ചെന്നു കണ്ടു അതും അദ്ദേഹം തീരുമാനിക്കുകയാണത്രേ ഉണ്ടായത്.

മജിസ്ട്രേട്ടായിരിക്കുമ്പോൾ പോലീസ്സുകാരുടെ റിപ്പോർട്ടിനെ മാത്രം വിശ്വസിച്ച അദ്ദേഹം ഒന്നു പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നില്ല. ആ വകക്കാർ കേസ് എടുക്കുന്നതിനും കളയുന്നതിനും പല കൃത്രിമങ്ങളും പ്രയോഗിക്കാറുണ്ടെന്നു അദ്ദേഹത്തിനു നല്ലപോലെ അറിയാമായിരുന്നു. അതുകൊണ്ടു കേസ്സു എടുത്തിട്ടു കേട്ടും, വേണ്ടിവന്നാൽ നേരിട്ടുനോക്കിപ്പോയും സത്യസ്ഥിതി മനസ്സിലാക്കിയതിനുശേഷം മാത്രമേ അദ്ദേഹം എന്തെങ്കിലും തീരുമാനം വെക്കുകയുള്ളൂ. ചില സ്ഥലങ്ങളിൽ മജിസ്ട്രേട്ടായിരിക്കുമ്പോൾ കൈക്കൂലിക്കാരും അക്രമികളുമായിരുന്ന പോലീസ്സുകാരേയും ഇൻസ്പെക്ടർമാരേയും ശുപാർശ ചെയ്ത സ്ഥലം മാറ്റിക്കുന്നതിനുപോലും അദ്ദേഹം മടിച്ചില്ല.

മേനോൻ ഇരിഞ്ഞാലക്കുട മജിസ്ട്രേട്ടായിരിക്കുന്ന അവസരത്തിൽ ചാലക്കുടിയിൽ ഒരു യേക്കരമായ കൊലപാതകം നടന്നു. ഒരു സ്ത്രീയെ ചവിട്ടിക്കൊന്നു എന്നുള്ളതായിരുന്നു കേസ്സ്. പ്രതി, സമ്പന്നനും സാധുനഗരകുതിയുള്ള ആളുമായിരുന്നതിനാൽ പോലീസുകാരെ കൈവശപ്പെടുത്തി കേസ്സ് നിസ്സാരമാക്കിത്തീർത്തു. മുരുകുപ്പിറഞ്ഞാൽ പോലീസ്സുകാർ ആ കേസ്സുതന്നെ ഫയലിൽനിന്നു കുറച്ചുചെയ്തുകളഞ്ഞു. അതിനുശേഷമാണ് കേസിന്റെ സത്യസ്ഥിതിയും പോലീസിന്റെ

കൃതിമങ്ങളും വിവരിച്ചുകൊണ്ടു മജിസ്ട്രേട്ടിന് ഒരു പോ-
 റിപ്പോർട്ട് കിട്ടിയതു്. പതിച്ചപ്പോൾ പോലീസി-
 നെ ആശ്രയിച്ചാൽ കാര്യം കണ്ടാൻ കഴിയുകയി-
 ലെന്നു കണ്ടു് മജിസ്ട്രേട്ടന്തന്നെ രഹസ്യമായി അന്വേഷണം
 ആരംഭിച്ചു. കേസിൽ ഉള്ള കള്ളിമനു-
 സ്സിലാക്കാനും തെളിവെടുക്കാനും വേണ്ടി അദ്ദേഹം ച-
 തുരുപ്പായങ്ങളും പ്രയോജിക്കേണ്ടിവന്നു. അതൊന്നും
 ഇവിടെ വിസ്തരിച്ചിട്ടുവെച്ചിട്ടില്ലല്ലോ. പോലീസുകാർ
 കുറവെഴുതിത്തള്ളിയ ആ കേസിലെ പ്രതികൾക്കു
 ഡെപ്യൂട്ടി കോർട്ടിൽ ഏഴു കൊല്ലത്തെ കഠിനതവശി-
 ക്ഷ വിധിച്ചു. എന്നു പറഞ്ഞാൽ, കണ്ടുകൊണ്ടു
 നോൻ തന്റെ ഉദ്യോഗത്തെയും എത്രമാത്രം ഉത്തരവാദി-
 ത്വബോധത്തോടുകൂടിയാണ് നിർവ്വഹിച്ചിരുന്നുവെന്നു
 മനസ്സിലാക്കാം.

പോലീസ്സുകാരുടെ നേരെ അദ്ദേഹത്തിന്നുണ്ടായി-
 രുന്ന വെറുപ്പ് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതകളിലും പ്രതി-
 പാദിച്ചു കാണുന്നുണ്ട്. ഒരു കവിയുടെ സ്വഭാവം അ-
 ദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതികളിൽനിന്നു് ഏകദേശം അറുമാറി
 കാണുന്നു. സി. രൂപകന്തർ പറയുന്നതു ശരിയാണെങ്കിൽ
 ഒടുവിനു പോലീസുകാരുടെ നേരേയുണ്ടായിരുന്ന മനോ-
 ഭാവം ഇന്നുതരത്തിലുള്ളതായിരുന്നുവെന്നു് പ്രമാണസ-
 ഹിതം തെളിയിക്കാൻ താതൊരു പ്രമാണവുമില്ല. മേ-
 നോൻ പല കൃതികളിലും പോലീസുകാരെ പരാമർശി-
 ച്ചിട്ടുണ്ട്. വടക്കേ ഇൻഡ്യയിൽ “ഇററാബെ”ന്ന സ്ഥ-
 ലത്തു നടന്ന ഒരു വാസ്തവകഥയെ വിവരിക്കുന്നതാണു്
 “ഒരു പോലീസ്” ഇൻസ്റ്റക്ടറുടെ വാഗ്ദാനം എന്ന ച-
 1൧൦

സത്യകൃതി. കരെ പണവാനെക്കണ്ട സന്ധ്യാസമയത്തു പോലീസ് സ്റ്റേഷനടുത്തെത്തിയ ഒരു പാമ്പൻ, അസമയത്തു യാത്രയടന്നാൽ അപകടം നേരിട്ടേക്കാമെന്നും അതിനാൽ ആത്മരക്ഷയ്ക്കായി രാത്രി സ്റ്റേഷനിൽ കഴിച്ചുകൂട്ടുമെന്ന് തീരുമാനിച്ചു. ഇൻസ്പെക്ടർ രോടനുവാദം ചോദിക്കുന്നതും, പാമ്പനെ കെരസ് പണം അപഹരിക്കുമെന്നുദ്ദേശിച്ചു. ഇൻസ്പെക്ടർ അതനുവദിക്കുന്നതും പോലീസുകാരെ രാത്രിയിലേക്ക് എടുത്തുവെക്കുന്നതും മനസ്സിലാക്കിയ പാമ്പൻ ആത്മരക്ഷയ്ക്കായി കിടന്ന സ്ഥലം വിട്ടു. അടുത്തുള്ള ഒരു മരത്തിൽ കയറി ഉളിപ്പിച്ചു. തുടർന്ന്, കൊല്ലാണെന്നു കരുതിയ പാമ്പൻ ഇൻസ്പെക്ടർ കൊല്ലപ്പെട്ടുവെന്നു കിടക്കയിൽ കാണാതെ അവന്റെ വരവും കാത്തിരിക്കാൻ ഉറക്കിപ്പോയതും, ഇരുട്ടിൽ കടന്നുവന്ന പോലീസുകാരെ ഇതൊന്നുമറിയാതെ പാമ്പൻ എന്നു വിചാരിച്ചു. ഇൻസ്പെക്ടറെ കഴുത്തു വെട്ടിക്കൊന്നു കഴിച്ചിട്ടും, പിറ്റേ ദിവസം രാവിലെ യാത്രചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്ന പാമ്പൻ അസിസ്റ്റൻറ് പോലീസുസൂപ്രണ്ടിനോടു മരത്തിലിരുന്ന പാമ്പൻ വിവരമെല്ലാം ബോധിപ്പിച്ചതും, കേസു വിസ്തരിച്ചു പോലീസുകാരെ അറസ്റ്റ് ചെയ്തതും തുടർച്ചയായിട്ടാണ് ഇതിലെ കഥ.

ഈ ഉദാഹരണം വേലിതന്നെ വിളവുള്ളതും ചെയ്തതിനായ് മതിന്നാൽ സാധാരണ എങ്ങനെ കിടന്നുപോകുമെന്നാണ് കവി ചോദിക്കുന്നത്? മാത്രമല്ല പോലീസുകാരെ ഉദ്ദേശിച്ചു.

കിടന്നുവെക്കുന്ന ദാഹമെല്ലാമൊഴി കിടയായ്

കൂട്ട വല്ലാതിരവി-

കിടന്നുവെക്കുന്ന ചേർത്തുപോയ കൈകൾ-

യുദ്ധമുഴക്കത്തിന്നുപോ

മർദ്ദം

തന്തിത്തളിച്ചുകിടക്കും പുറ്റുകരവരണം-

തല്ലിനാലും കുലക്കും

എത്തിൽ തട്ടാത്തൊരിക്കലുമെ യമഭടരായ്

മോറിയാൽ ഭരണമുണ്ടോ ?

എന്നും കൂടി അദ്ദേഹം ചോദിക്കുന്നു.

കഴ്സൻപ്രഭു ഇൻഡ്യ വൈസ്രോയിയായിരുന്നു. കാലത്തു ലക്കനൗ നഗരത്തിൽനിന്ന മഹാരാജാവിനെ കവി "ഒരു പതിവുതന്നെകെ" എന്നു വാണകൃതിയിൽ വർണ്ണിച്ചിട്ടുണ്ട്. "വേദപ്രസാദം തേജോവിശ്വഭക്തി" യാത്ര ചെയ്തിരുന്ന സുന്ദരിയായ ഭാര്യയെ കണ്ടു മോഹിച്ച ഒരു പേരളീസ് ഇൻഡ്യയ്ക്കു് റാൻ യാത്രയെ കാരണവും കൂടാതെ അവരെ പിടിച്ചു് ഖത്താഖ്വസ്തിൽ വെക്കുന്നു; അതിനുശേഷം "മുട്ടക്കണ്ണു തുരിച്ചുതട്ടി നെടുത്തും മേൽമീശതപ്പി ക്ഷിതിക്കിട്ടുണ്ടെട്ടു ചവുട്ടി"ക്കൊണ്ടു് ആ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ തേജോവിനെ സ്ത്രീചോരനാണെന്നു പറഞ്ഞുവെക്കുകയും! അദ്ദേഹത്തിന്നു സമയമു് സ്ത്രീ കിടന്നിരുന്ന മുറിയിൽ കടന്നുചെന്ന് ആ ചവുട്ടൻ കരമുപ്രാപ്തനാ ചെയ്യുന്നു; ഖത്താഖ്വസ്തിയിൽ മുതിന്ന ആ സമുദായപരിപാലകനെ ശത്രുത്തരമില്ലെന്നു കണ്ടു് ആ സാമ്രാജി അയാളുടെ വാളുകൊണ്ടു തന്നെ വെട്ടിക്കൊല്ലുന്നു. യജമാനന്റെ സുഖക്ഷേമം മരിക്കുമ്പോഴും കോൻ ചെയ്ത രണ്ടു കീഴ്ദ്യോഗസ്ഥന്മാരും യമപുരികയായുരുകുന്നു. കൊലക്കേസു മുഖേന നടക്കുന്നുവെങ്കിലും ലക്കനൗ സെഷൻകോടതി സുഖരീത്രയാല ആ സതീത്താത്തെ ചെന്തെ വിടുന്നു എന്നു മാത്രമല്ല, കഴ്സൻപ്രഭു നാണു രൂപിക സമ്മാനമായി അറുക്കു കൊടുക്കുക

യുറപ്പുവെച്ചു. ഇതാണ് "പതിവുതയുടെ കഥ"യിലെ ചുരുക്കം. പോലീസുകാരുടെ അനീതിപരമായ ക്രമക്കേടുകളെ കവി ഈ കൃതിയിൽ ഏകദേശം വിശദമായി വർണ്ണിച്ചിട്ടുണ്ട്. അതിനോടൊപ്പം കോഴിക്കോട്ട് നടന്ന ഹോളിൽ വെച്ചു ചിലർ ഈ കഥ നടകുറുപ്പത്തിൽ അഭിനയിച്ചതും ചില രക്ഷാധികാരികളുടെ അനീതി മിത്തം അതു സംബന്ധിച്ച് വലിയ ഒരു ബഹുമാനമായും മറ്റും പ്രസിദ്ധമാണല്ലോ.

"അപരാധിയായ അന്തർജന"ത്തെപ്പറ്റി പറയുമ്പോൾ കവി പോലീസുകാരെ വിശ്വസിക്കുന്നില്ല.

പോലീസുകാരുടെ ഹൈസ്കൂളിൽ കയറ്റി തെല്ലിപ്പിന്നം തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ള പോലീസ് വെറുപ്പിടമന്ത്രയം ഉൾക്കൊള്ളുന്നു, മെന്റോ മല്ലിപ്പറമ്പൻ വികടച്ചണിയാരറിഞ്ഞു?

എന്നാണ് അതിൽ കവി പറയുന്നത്. മേലദ്യോഗസ്ഥന്മാർ അപരാധികളെ ശരിയായി ശിക്ഷിക്കാതെ താലേർപ്പിച്ചു വിടുന്നതുകൊണ്ടാണ് പോലീസ് സിസ്റ്റർ മെന്ററിൽ അനീതിയും അക്രമവും വലിച്ചു വരുന്നതെന്നും കൂടി ചരിത്രനായകൻ അഭിപ്രായമുണ്ടായിരുന്നുവെന്ന് തോന്നുന്നു. താഴെ ഉദ്ധരിക്കുന്ന ശ്ലോകങ്ങൾ നോക്കുക:-

കാവൽക്കുടിയെ ചില കാൺസ്റ്റബിൾമാർ വഴിക്കടം
തീവർത്തമം മെമ്പർ തൻതലയാളരിഞ്ഞു
പാവത്തിലാർഭുത കരിച്ചു നിന്നു "ചുമ്മാ
പോവട്ടെ" എന്നു കരുതിട്ടവിടന്നു മാറ്റി.

ഭൂകാന്തനീ മുറവെടിഞ്ഞു നടുപ്പുകേട്ടി-
 ടേകാന്തകോപമൊട്ടു നെററി ചുളിച്ചിരിക്കും;
 വൈകാതെകണ്ടിരുപതുളളതു പത്തിരണ്ടായ്
 പോകാവതല്ലവനു ശബളമല്ലയെങ്കിൽ.

കേരം തെളിഞ്ഞിട്ടും “ചുമ്മാപ്പോകട്ടെ” എന്നു തീരുമാനിച്ചു ഒരു സ്ഥലം മാറ്റംകൊണ്ടു മേലധികാരി തുച്ഛപ്പെട്ടു എന്നാണ് മേനോൻ പറയുന്നത്. ഇങ്ങനെയായാൽ പിന്നെ എങ്ങനെയെന്ന് പോലീസ്കാർ നന്നാവുക? അതർജ്ജുനത്തെ സംബന്ധിച്ച ആ കേസിൽ മാധാരാജാവു തീരുമാനസ്ഥിലേക്കു പ്രത്യേകം ഇല പതിപ്പിക്കേണ്ടിവന്നതിനാൽ ധൂർത്തനായ ആ ഹെഡ്സ് ശിക്ഷിക്കണമവിക്കേണ്ടിവന്നു. എല്ലാ കാര്യങ്ങളിലും ഇതു സാദ്ധ്യമാണോ?

ബ്രിട്ടീഷിലേയും കൊച്ചിയിലേയ്ക്കുവെയ്ക്കു നാട്ടുരാജ്യങ്ങളിലേയും പോലീസ് ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റുകൾക്കു തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം വായനക്കാരെ മണ്ണിലാക്കണമെന്നൊക്രൂടികുത്തു തുണിമേനവൻ ഉദ്ദേശമുണ്ടായിരുന്നുവെന്നാണ് തോന്നുന്നത്. രണ്ടു സ്ഥലത്തും അക്രമങ്ങൾ ഒരു പോലെ നടക്കുന്നുവെങ്കിലും, ബ്രിട്ടീഷിൽ മേലധികാരികൾ അക്രമികളെ കഠിനമായി ശിക്ഷിക്കുന്നുവെന്നും നാട്ടുരാജ്യങ്ങളിൽ ലാക്ഷിണ്യബുദ്ധികൊണ്ടു അവരെ “ചുമ്മാവിട്ടുക”യാണു ചെയ്യുന്നതെന്ന് കവി ഒന്നിലധികം സ്ഥലങ്ങളിൽ വിശദമായി വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ളതിനു എന്തെങ്കിലും ഒരു പ്രത്യേകോദ്ദേശ്യം ഉണ്ടായിരിക്കണം. ബ്രിട്ടീഷിൽ ഒരു കേസിൽ ഇൻസ്പെക്ടറെ കൊന്ന പോലീസ്കാരെ തൂക്കിക്കൊല്ലുന്നു; കക്ഷിയെ വളരെ ബഹു

മാനിക്കുന്നു; മരത്തെ കേസിലാക്കട്ടെ, ഇൻസ്പെക്ടർ
 ഭരതം, പോലീസുകാരെയും കൊന്നു ഭരതത്തിന്റെ വെള്ള
 തെ വിടുന്നു എന്ന് മാത്രമല്ല, ചലിയ്ക്കാതെ സംബുക്കൊ
 ണ്ട് വെള്ളയായി തന്നെ സമ്മാനിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇ
 വിടയ്ക്കേ "പ്രാവരമല്ലേ? പിഴക്കട്ടേ" എന്ന് വിചാരിച്ചു
 "ചുമ്മ" സ്ഥലം മരമുക മാത്രമാണ് ചെയ്യുന്നത്.

പോലീസ് ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റിനേപ്പറ്റിയുള്ള ത
 ന്റെ ഈ മനോഭാവം പല കൃതികളിൽ മാത്രമല്ല കവി
 പ്രതിഫലിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളത്. "നാരായണിക്കട്ടി" എന്ന ക
 ഥയിൽ നായകനായ കുട്ടികുഞ്ഞുപ്പണിക്കരെ അപായപ്പെ
 ട്ത്തി നായികയായ നാരായണിക്കട്ടിയെ കൈവശപ്പെ
 ട്ത്താൻ ശ്രമിച്ച പോലീസ് പട്ടേലിയെ "കയ്യുമാർവെ
 ഈ" കേസിലാക്കപ്പെടുത്തുന്നതും അയാളെ ഏഴുകൊല്ല
 ഭരതം സാക്ഷാത്തുവാൻ വിധിക്കുന്നതുവരെ ആ കേ
 സിൽ നിരന്തരമായി പരിശ്രമിക്കുന്നതും ഒരു പോലീസ്
 സൂത്രമാണ്. ഇങ്ങനെ പോലീസ് കാരോടു പൊതു
 വേ ചരിത്രനായകൻ അറപ്പും വെറുപ്പും ജനിച്ചത്
 എന്തുകൊണ്ടാണെന്നോ എന്നാണെന്നോ നിണ്ണയിക്കാൻ
 നിവൃത്തിയില്ല. എന്നാൽ മനോഭവം വിദ്യാർത്ഥിയെ
 യിരുന്നു കാലത്തു പോലീസുകാരെ വർണ്ണിച്ചുകൊണ്ട്

മാണത്തിൻ നിരമാമൃതമല്ല മരയിൽ.

തോൽപട്ടയും മസ്തകേ

ചേണമന്ദിന തൊപ്പിയും കരമതിൽ

ഭണ്ഡം ധരിച്ചു കടന്നു

ആണത്തം പലതും പരഞ്ഞു വെറുതേ

ചുരന്നു പോലീസ്സുകാ-

രണിട്ടിടത്തിലേറ്റുമുള്ളതവരെ

ക്കൊണ്ടുതുടങ്ങുതാനും?

എന്നിങ്ങനെ മലയാളമനോരമയിൽ എഴുതിക്കുന്നുണ്ടെന്നുകൊണ്ട്, അന്നുതന്നെ അദ്ദേഹത്തിന് സാധാരണ പോലീസുകാരെപ്പറ്റി പുള്ളുമാണുണ്ടായിരുന്നതെന്നു നമുക്കു മനസ്സിലാക്കാം. പിന്നീട് അക്കൂട്ടരുടെ വിശിഷ്ടകളേപ്പറ്റി കേട്ടും, മജിസ്ട്രേറ്റായതിനുശേഷം അവരുടെ കൃതികളെല്ലെ കണ്ടറിഞ്ഞും അവരുടെ നേരെ അദ്ദേഹത്തിന് വെറുപ്പ് വളർച്ചിരിക്കാം. എന്നാൽ പോലീസുവർഗ്ഗത്തെ മുഴുവൻ അദ്ദേഹം വെറുത്തിരുന്നില്ലെന്നും കൃത്യനിഷ്ഠയും ധർമ്മശോധയുമുള്ള പോലീസുദ്യോഗസ്ഥന്മാരെപ്പറ്റി അദ്ദേഹത്തിന് ബഹുമാനമാണുണ്ടായിരുന്നതെന്നും “മാലതി” എന്ന കഥ വായിച്ചാൽ കാണാം. ഓട്ടന്ന തീവണ്ടിയിൽ നിന്നു പഴിയിൽ വീണുപോയ മധുവൻ നായരെ കണ്ടു പിടിക്കുന്നതിനും, അന്നാലയും ഏകാകിയുമായിത്തീർന്ന മാലതിയെ സഹായിക്കുന്നതിനുമായി പോലീസുകാർ പലതും പ്രവർത്തിച്ചതായി അതിൽ വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നു. എന്നിട്ടോ? “തനിക്കുവേണ്ടി പോലീസ്സു കാരും സ്റ്റേഷൻ മാസ്റ്ററും ചെർച്ചിട്ടുള്ള ഒരുദയ്യത്തിനുവേണ്ടി ഹരതപവിതം വിലവരുന്ന ഒരേയോ ആരേണം അവക്കായി കൊടുക്കുമെന്നു ഉദാരശീലയായ നമ്മുടെ സാഹിത്യ നിഷ്ഠകമായ മനുഷ്യാഭിപ്രായത്തെ എങ്കിലും തക്കതാക്കട്ടെ മുറയെ മാത്രം അനുഷ്ഠിച്ചു എന്നല്ലാതെ, പ്രതിഫലം കിട്ടത്തക്കയൊന്നെന്നും പ്രവർത്തിച്ചിട്ടില്ലെന്നും അതിനാൽ യാതൊന്നും വാങ്ങുന്നതല്ലെന്നും അവർ ഉണ്ണിച്ചു പറഞ്ഞു. എന്നു മാത്രമല്ല, “ധാരയായി ഒഴു

കുന്ന കണ്ണുനീരോടുകൂടി അവക്കുല്ലാം വരണം പറഞ്ഞു അന്നുതന്നെ വണ്ടിക്കുതന്നെ ജഗന്നാഥനേക്കു തിരിച്ചു." മാലതിയോട് "തീവണ്ടിയിലും ജഗന്നാഥനുള്ള നത്രത്തിലും ഭാഗ്യം നല്ലവണ്ണം സൂക്ഷിക്കണം" എന്ന് ഫെഡ് കാൺസ്റ്റബിൾ ഉപദേശിക്കുകയും കൂടി ചെയ്തുവത്രെ. ആതു ധർമ്മശൈലവും കൃത്യനിയമമുണ്ടെന്നു നോക്കുക. ഈ പോലീസുകാരുടെ ചിത്രം രചിച്ച രൂപിക തന്നെയാണോ, ആ പോലീസുകാരുടെ ചിത്രവും വരച്ചതും? വിസ്മയം തന്നെ! അഥവാ, കണ്ടതിനെ പ്രതിഫലിപ്പിക്കുന്നതിൽ, കണ്ണാടിയിൽ കരപ്പെടുകയാണോ?

അദ്ധ്യായം ൧൦.

കുഡുംബജീവിതം.

ഒടുവിൽ കുഞ്ഞുതുണ്ണിമേനവന്റെ കുഡുംബം ധനസമൃദ്ധിയിൽ അത്ര അശാസ്ത്രമായ നിലയിലല്ല ഇരുന്നിരുന്നത്. വിദ്യാഭ്യാസം പൂർത്തിയാകുന്നതിനുള്ള അദ്ദേഹം പലരുടേയും സഹായത്തെ ആശ്രയിക്കേണ്ടിവന്നിട്ടുണ്ട്. സംവത്സികമായ സ്ഥിതി ഇതായിരുന്നുവെങ്കിലും, സാമ്പത്തികവും സമാചാരപരവുമായ നിലയിൽ വളരെ പ്രശസ്തമായ ഒരു പദവിയിലാണ് ആ കുഡുംബം അന്നും കഴിഞ്ഞിരുന്നത്.

ചരിത്രനായകൻ, ഒടുവിൽ കുഞ്ഞിക്കുട്ടി അമ്മയുടെ രണ്ടാമത്തെ മകനായിരുന്നു. ഇദ്ദേഹത്തെക്കൂടാതെ രാവണ്ണിമേനോൻ, കണ്ടണ്ണിമേനോൻ, നാരായണമേ

നോൻ, ശങ്കരൻകുട്ടിമേനോൻ, എണ്ണിക്കുഞ്ഞു നാലു
 ആൺ മക്കളും അമ്മയുടെ അമ്മ, അമ്മയുടെ അമ്മ, ലക്ഷ്മി
 കുട്ടി അമ്മ എന്നു മൂന്നു പെൺമക്കളും കൂടി ആ ശ്രീമ
 തിക്കുണ്ടായി. പുത്രിമാരിൽ ചിതീയയായ ശ്രീമതി അ
 മ്മക്കുട്ടി അമ്മയാണു പിന്നീട് പത്തുതര കേരളവർമ്മ ത
 ന്വരൻ തിരുമനസ്സിനെ പത്നിയായിത്തീർന്നത്. ചതു
 ര്ത്ഥ പുത്രനായ ശങ്കരൻകുട്ടിമേനോൻ ജന്മം അന്യന്മാ
 ണ്. കൽക്കിപുരാണം, സ്തോത്രമഹാപുരാണം, രാമോ
 യണമഞ്ജരി മുതലായ ഉത്തമഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ പരിഭാഷ
 കൻ എന്ന നിലയിൽ ഇന്നു കേരളീയക്കൊട്ടാകെ സുപ
 രിചിതനായിത്തീർന്നിട്ടുള്ള കവിതീലകൻ ഒട്ടവിൽ ശങ്ക
 രൻകുട്ടിമേനോൻ ആവർകൾ, ലോകം മുഴുവൻ ഇരുണ്ട
 നിറത്തിൽ കളകൊണ്ടിരുന്ന "ശങ്കരൻകുട്ടി"യായിരുന്ന
 കാലത്തു സിമാന്തീതമായ സമോദരസ്നേഹത്തോടു
 കൂടി ആ "കൊച്ചുശിശു" സാഹിത്യവുമായി പരിചയ
 പെടുത്തിയതു നമ്മുടെ ചരിത്രസാക്ഷികൾ. ലളിതക്കു
 ളായ മലയാളപദ്യങ്ങൾ ചൊല്ലിക്കൊടുത്തു ഉരുവിടിയി
 കുന്നതിൽ ജ്യേഷ്ഠൻ സമോദരനെ വളരെസഹായിച്ചി
 ട്ടുണ്ട്. അതുകഴിഞ്ഞു ഉദ്യോഗത്തിലിരിക്കുന്ന അവസര
 ങ്ങളിൽ ചിററൻ, ഇരിഞ്ഞാലക്കുട, കൊടുങ്ങല്ലൂർ മുത
 ലായ സ്ഥലങ്ങളിൽ അഞ്ചുനൂറ്റാണ്ടുകൊണ്ടുപോയി ഒ
 ന്നിപ്പതാമസിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. ഇങ്ങനെ ജ്യേഷ്ഠ
 നോടുകൂടി ചിററൻ താമസിക്കുന്ന കാലത്താണ് ശങ്ക
 രൻകുട്ടിമേനോൻ ചിററൻ വരവുർ ശാമമേനോന്റെ
 ശിഷ്യനായിത്തീർന്നത്. "കൂട്ടകവിത"കളിൽ പങ്കുവേ
 ൾത്ത അഞ്ചുനൂറ്റാണ്ടുകവിതയോസനയെ പോഷിപ്പിക്കുന്നു.

തിലും ജ്യേഷ്ഠൻ പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധപതിപ്പിച്ചിരുന്നു. ജ്യേഷ്ഠൻ തന്റെ നേരെ കണ്ടിച്ച ഈ വാത്സല്യത്തെ ശങ്കരൻ കട്ടിമേനോനവർകൾ ഇന്നും കൃത്യത്തോടുകൂടി സ്നേഹിച്ചുവരുന്നു. ശ്രീകൽക്കിപുരണം കിളിപ്പാട്ടിൽ അദ്ദേഹം പരിഗ്രഹയകനെ ഏതു ഭക്തിയോടുകൂടിയാണു ഓർക്കണതെന്നു നോക്കുക. [തൽ-

“എത്രയോ കട്ടിയായ് ഞാൻ വരണീടും കാലം മൃഷ്ടം തിന്നിക്കും സരോദരവത്സല്യം നിമിത്തമായ് മലയാളത്തിലുള്ള ചെറുപദ്യയുടെമേലേ-

നാലുസരോതിതന്നും നല്ലവരകരെയെല്ലാം

അപ്പൂപ്പും ഭാഷജ്ഞാനമിഷ്ടമുവാക്കിത്തന്നും-

സൽപഥൻ സപ്രഭാകസമ്മതൻ സൽകവിത്രൻ

പുരുഷാഭാത്മ്യലേഖനമിഷ്ടമിഷ്ടം ബി. എ. യെന്ന

വിരുതും ഭാഷതന്നിലെറങ്ങും സ്ഥാനവുമുണ്ടാൻ

ശിരീഷാഭേവിതത്തിൽ സന്തതമപ്പിതചിത്തൻ

പരിഷ്കരിച്ച പരകാരുണ്യമൻ ശാന്തശീലൻ

എന്നുടെ ജ്യേഷ്ഠനും കത്തകൃഷ്ണവ്യൻ ധീമാൻ

തന്നുടെ പാദപത്മം ഞ്ഞിതാ വണങ്ങുന്നെൻ-

മനസി നീരന്തരത വാത്സല്യപൂർവ്വം ഭേദ-

സ്തജനങ്ങളാൽ നമിക്കുന്ന നഗ്രഹിക്കേണം”

ആളുകളുടെ സ്വഭാവം അവരുടെ ഗുണവിശിഷ്ട

ത്തിൽ പ്രതിഫലിച്ചു കാണുമെന്നു ഒരു ചുരുക്കപ്പാട്ടു

ണ്ട്. ഒടുവിന്റെ ഗദ്യരചനയും ഇതിന്നു ഒരു ഉത്തമ

പ്പാത്രമായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിൽ സർവ്വമായി പ്രത്യ

ക്ഷപ്പെട്ടിരുന്ന സ്വഭാവമുൾക്കൊള്ളുന്ന ഗുണവിശിഷ്ടതയെ മുഴു

മതമുറക്കിത്തീർത്തു.

“വായുവും മഴയും കൂടുന്ന നിത്യം
 നിത്യേവയോരോരം
 ചേർന്നു വെളിച്ചമെടുക്കുന്നില്ലാത്ത
 നിത്യം കമലം”

എന്നു ചരിത്രനായകനെ വീട്ടിലും പരത്തും ഒരുപേരും
 ലെ സമ്മതനാക്കിത്തീർത്തതെന്തെന്നുതോന്നിയിട്ടില്ലാത്ത
 ഹിതനാരിൽ പലരും ഇന്നും പറയുന്നുണ്ട്. കാര്യം ഇ
 ങ്ങനെയായതായെന്നു കിട്ടിയിട്ടില്ല, ഓരോരുത്തരുടെയും സാ
 മന്യമായിട്ടുള്ളതായ കണ്ടുകിട്ടിയതായ ഒരു ഭാഗ്യവശി
 നനായിരുന്നു എന്നുവേണം പറയാൻ. / ഏകപത്നീത്വ
 തത്തിൽ നിന്നു സമുദായമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്നു മൂന്നു ഭാ
 യുംകൊണ്ടു സിദ്ധിച്ചിരുന്നതായിരുന്നു ഇതിന് ഒരു പ്ര
 യോജനമെന്നല്ലേ.

എന്നുണ്ടെന്നു കേൾക്കുന്നതിൽ ഒരു കാര്യമായിരുന്നു
 കാലത്തു് ചേർന്നു ചേർന്നു മേനോൻ ഗുഹസ്ഥനായതാ
 ത്തിൽ പ്രവേശിച്ചതു്. സ്ഥാനത്യാലോചനയ്ക്കു കൊള്ളി
 വലിയതന്നായതിന്നു മേനോൻ നേതൃത്വമുള്ള ഒരു ക
 നിഷ്പന്നായതായിരുന്നു ഇദ്ദേഹത്തിന്നു കാരണമായിരുന്ന
 അന്നത്തെ ധർമ്മപത്നി. ആയിട്ടുള്ള ചരിത്രനായ
 കൻ തന്റെ ഒരു അപൂർവ്വതയായിരുന്നു കണ്ടിട്ടു്,

“തീർത്ഥാടകപ്രഭുവിന്നു സമുദായം കേൾക്കാൻ
 സീമാവിഹിത കരുതുന്നതായ്കൊണ്ടു നൽകി.”

എന്നു സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ളതു് ഈ പ്രമുഖവിവരത്തെപ്പ
 ററിയായാണു്. സൽക്കാരസമ്പന്നനായിരുന്നു ആ സാധുവി
 ന്നു് ഓരോരുത്തരുടെയും പലകളെ തേർത്തിന്നു കാഴ്ച
 വെച്ചു. ചേർന്നു വെളിച്ചമെടുക്കുന്നതിന്നു് അപ്രത്യ

ക്ഷയമായി. രോഗം നിസ്സാരവും മരണം അപ്രതീക്ഷിതവുമായിരുന്നു. അവിചാരിതമായ ഈ സംഭവം മേനവന്റെ ഏകയത്നങ്ങളെ ഭേദിച്ചു. ദൃഢമായ ഈ പാദവിശ്വാസം ഒന്നു മാത്രമേ ആ അവസ്ഥയിൽ അദ്ദേഹത്തിന് ആശ്വാസപ്രദമായിരുന്നുള്ളൂ.

“ഭൂലോകം ത്രാസ്യമായി, ഏകയത്നം തമോ-
മണ്ഡലം ചോലെയായി,

തൈലോക്യത്തിന്റെ സൃഷ്ടിസ്ഥിതിലയകരനാം

മുന്തിയും ശത്രുവായി,

താലോലിക്കേണ്ടമെൻ കട്ടികളീരുവരുമെൻ-

രണ്ടു തോളത്തുമായി,

പാലോലംവാണി മൽപ്രേയസിയിവണൈവടി-

ഞ്ഞീശ്ചരോ രക്ഷ! രക്ഷ!”

ഇങ്ങനെയാണു ചരിത്രനായകൻ അന്നു തന്നെത്താൻ സമർപ്പിച്ചത്. മേനവൻ ചൂകാംബിഅമ്മയിലുണ്ടായ മുത്തമകൾ ബ്രിട്ടീഷ് സർവീസിൽ ഒരു മജിസ്ട്രേറ്റായ അല്ലത്തു ശാമമേനോൻ അവർകളുടെ ഭാര്യരായപ്പോൾ അലങ്കരിച്ച മൂന്നു സന്താനങ്ങളുടെ മാതാവായശേഷം ആയിരത്തിരുന്നൂറ്റാറിലെങ്കിൽ മരിച്ചുപോയി. രണ്ടാമത്തെ മകളാകട്ടെ, മാതാവിന്റെ ജ്യേഷ്ഠസഹോദരിയോടുകൂടി ഇശ്ശിവചേരൂർ താമസിച്ചുവരുന്നു.

പ്രിയപത്നിയുടെ വിധോഗം നിമിത്തം സന്തപ്തപുത്രനായിത്തീർന്ന കണ്ണുകുണ്ണമേനോൻ കൂടെക്കൂടെ വന്നു കൊണ്ടിരുന്നു. വിവരഹാലോചനകളെയെല്ലാം ഉപേക്ഷിച്ചു. ഇങ്ങനെ ഒരു കൊല്ലം കഴിഞ്ഞു. എത്ര കഠിനമായ കടന്നുകയറ്റത്തെയും കരയ്ക്കുന്നതിനു കാലത്തിനു ശ

കരിയുണ്ടല്ലോ. ഒടുവിൽ വീണ്ടും സഭായ്ക്കുനായിത്തീരുന്നതിന്നു് അദ്ദേഹം തീരുമാനിച്ചു. നല്ല ഒരു സാഹിത്യകാരനായിരുന്ന ടി. ഐ. അനന്തൻനായർ ബി. ഏ., ബി. എൽ. അവർകളുടെ ചിന്തിപ്പതിപത്രമായ തുത്തൂർ ആളത്തു പുത്തൻവീട്ടിൽ ചിന്നമ്മത്തറ എന്നു വിളിച്ചു വന്നിരുന്ന നാരായണിത്തറയെയാണു് ഇത്തവണ ഭാര്യയായി സ്വീകരിച്ചതു്. അനന്തൻനായർ അന്നു മലബാർജില്ലയിൽ സബ്ജഡ്ജിയായിരിക്കുകയായിരുന്നു. പിതാവിന്റെ സാഹിത്യരസികത്വം പത്രീയിലും പകർന്നിരുന്നതിനാൽ ആ സ്മരണം ഭർത്താവിനു് ഒരു “സാഹിത്യസഖി”യായിട്ടും കൂടി ഉപയോഗപ്പെട്ടു. ഈ അനുകൂലവ്യവസ്ഥയുടെ വിവരത്തെ സംബന്ധിച്ച രസികരിഭോമണിയായിരുന്നു കെ. സി. നാരായണൻ നമ്പ്യാവർകൾ അന്നുണ്ടാക്കിയ മൂന്നു പദ്യങ്ങൾ. പലതു കൊണ്ടും രസാവേശങ്ങളാകയാൽ ഇവിടെ ഉദ്ധരിക്കുന്നതു് അനുചിതമായിത്തീരുകയില്ലെന്നു വിചാരിക്കുന്നു.

“മേളത്തിൽ പ്പോളുന്നതാ” തുളുമ്പിക്കിതമന്താ-

മംബരാനന്ത ജനിച്ചു-

“നാളത്തിൽ” പ്പെട്ട “നാരായണി” പുന “ശോഭവിൽ”

“കുണ്ണി”നിൽ തുണ്ണിയോടും

നീളത്തിൽ ഭംഗികോലം നീജനയനമക-

മുപ്പൊഴുക്കുതടവിച്ചാ-

ക്കോളതൃന്തം തുളുമ്പിയരുണമടനീ-

വേളിയിൽ കേളിപ്പൊഴും.

“തെക്കേമാർവിട്ടി” ലെണാകീലയധികവെട്=

ക്കായി നടന്നുതുണയ്ക്കും

നീക്കംമാറുള്ള മന്ത്രി മമ സമുദ്രത്തിനും-

ണിക്രമം ദേശ്യശാലി

തെക്കും മാക്കേറുമേററിപ്പുകൾപെരുമൊരന-

ത്താലിയൻ തന്റെപെരുകി-

യെക്കും മാക്കേറുതുചേർന്നു മതികമലപ്രസ്ത

കുണ്ണനും കുണ്ണമേനോൻ-

സമ്പ്രതി മേനോൻ സരസ്

സമ്പ്രതി സംബന്ധമായ സാധപിയോടും

സമ്പ്രതി പരതിയൊടും ദിവ-

സമ്പ്രതി സെറവ്യം കലൻ വിചസ്യെട്ട്.”

സാമീപ്യരസികനായ പുതിയ ഭാഷയുടെ സഹവാ
സം ചരിത്രനായകന്റെ കവിതാരചനയ്ക്ക് ഒരു ഉദ്ദീപ
കമായിത്തീർന്നു. കവിത വായിച്ചു രസിക്കാൻ മാത്രമല്ല
തുണഭോഷണീരൂപണം ചെയ്യാനും ആ വിഭാഷി സമത്വ
മായിരുന്നു. ഭർത്തവ്യം സ്നേഹിതന്മാരുംകൂടി വെടിപറ
ഞ്ഞു സമയം കളയുന്നതു കണ്ടാൽ ആ സ്ത്രീരന്തം പുഞ്ചി
രി തുകിഴ്ക്കാണ്ടു “ഈ ഭർത്താക്കൊണ്ടു വല്ല കവിതയു
ണ്ടാക്കിക്കൂടെ?” എന്നു ചൊല്ലിക്കു പുതിയായിരുന്നുവത്രെ.
ഈ പുഞ്ചിരിയും പ്രഭാഭാസവും പലപ്പോഴും കുറിക്ക
കൊള്ളുകയും ചെയ്തിരുന്നു. കവിതാവിഷയത്തിൽ കണ്ടു
കുണ്ണമേനോന്റെ ശിഷ്യനും സഹപ്രവർത്തകനുമായിര
ുന്ന ശ്രീമാൻ കോയിപ്പിള്ളി പരമേശ്വരൻപിള്ളവർകൾ
പ്രസ്തുതവിഷയത്തെപ്പറ്റി ഒരിക്കൽ “ഈവിധം എഴുതി
ക്കൊണ്ടു:—

“...ഇങ്ങനെ സാഹിത്യനിരൂപകന്മാരും ഭാഷാകവികളും രസികന്മാരുമായ പലരും ചേർന്നു ചില കർമ്മങ്ങളെപ്പറ്റിയും നിരൂപണം ചെയ്യുകയും ഓരോരുത്തരുടെയും പരയുകയും മറ്റുമല്ല, ഞങ്ങൾ അവിടെ (കൊടുങ്ങല്ലൂർ) നിവൃത്തിപ്പെടുന്ന കൃത്യങ്ങൾ. നല്ലനല്ല വിഷയങ്ങളെടുത്തു എല്ലാവരും ചേർന്നു സമയം വെച്ചു കവിതയെഴുതുന്നതിനു പുറമേ, പുരാണകഥകളും ചില കെട്ടുകഥകളും മറ്റുമെടുത്തു പങ്കിട്ടു “കൂട്ടുകവിതകൾ” എഴുതുകയും മറ്റും ചെയ്യണമെന്നു അവിടെ പ്രത്യേകനിബന്ധന ചെയ്തിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ഈ വിഷയത്തിൽ സാധാരണയായി ഞങ്ങളെ നിർബന്ധിക്കാറുണ്ടായിരുന്നതു ഒട്ടംവിന്റെ പ്രഥമപത്നിയും സുശീലയും ഒന്നൊത്തരും സാഹിത്യരസികയുമായിരുന്നു ശ്രീമതി അമ്മയമ്മ അമ്മ (ചിത്തമ്മ അമ്മ)യായിരുന്നു. അതിനടിപാറും സുപ്രസിദ്ധസാഹിത്യകാരനുമായിരുന്നു അമ്മയമ്മ (പ്രമേതനായ ജഡ്ജി ത്രീമാൻ ടി. വി. അനന്തൻനായരുടെ) പരമസ്ത്രീയും ഒന്നൊത്തരുംവാസനാകവിയാൽ ഭർത്താവിന്റെ സാഹചര്യവും ആ മാനുഷ്യ സാഹിത്യവിഷയത്തിൽ സ്വന്തമുള്ള വാസനയെ ദ്വിതീയമായിച്ചിരിക്കുന്നതിനാൽ ഭാഷാകവിതയെ സംബന്ധിച്ചു അവർ പരയേണ്ട ഓരോ അഭിപ്രായങ്ങളും യുക്തിയുക്തവും സുസമ്മതവുമായിരുന്നു. ഞങ്ങൾ സാധാരണയായി വട്ടമിട്ടിരുന്നു വെടിപറയുവാൻ തുടങ്ങിയാൽ, “അനുവശ്യമായ പ്രസ്താവങ്ങൾകൊണ്ടു സമയംകളയാതെ വല്ലഭിതകവനപ്രതികരണവും നിങ്ങൾക്കു തടയാതെ?” എന്നുണ്ടു ആ മനസ്സിനിമിത്തം ഞങ്ങളുടെ ചോദിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു.”

“ഒട്ടു” വാക്കുട്ടെ, ഞങ്ങളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുവാൻ വേണ്ടി ഉടൻടി “എന്നാൽ അങ്ങനെതന്നെ. വിചിത്രം നിശ്ചയിക്കുക.” എന്നായിരിക്കും മറുപടി പറയുക പരമം. അന്നു കവികീഴോരന്മാരായിരുന്നു. ഞങ്ങൾക്കു പ്രസ്തുത ദമ്പതിമാരുടെ പ്രോത്സാഹനത്താൽ സാഹിത്യപരമായ പലവിഷയങ്ങളിലും പരിശീലിപ്പാനും തത്സംബന്ധമായ ചില പ്രത്യേക ക്ലാസ്സുകളും മനസ്സിലാക്കുവാനും സാധിച്ചിട്ടുള്ളതിനാൽ, ഞങ്ങൾക്കു അവരോടു എന്തെന്നേയ്ക്കും അകൈതവമായ നന്ദിയുണ്ടെന്നു ഇവിടെ രേഖപ്പെടുത്തുന്നത് ഒട്ടും അസ്ഥാനത്തിലല്ല.”

ഒടുവിൽ കുഞ്ഞുക്കൾക്കുമേൽവന്ന രണ്ടാമത്തെ ഭ്രാന്തായിലും രണ്ടുകുട്ടികളുണ്ടായി. മുത്തു അന്നും ഇളയതു പെണ്ണുമായിരുന്നു. തുരുവായൂർവെച്ചു മുത്തുകുട്ടിയുടെ നാമകരണം നടത്തിയതിന്റേസംബന്ധിച്ച ചരിത്രനായകൻ തന്റെ സ്നേഹിതനായ അമ്പലപ്പുഴ മധവപ്പുതുവാൾ അവർക്കു കയറിച്ചു കത്തിലെ ഒരു പദ്യം നോക്കുക.

“പിന്തോടമ്പരനിൽ വീഴാ ജനനിരയെ നിരോ-
ധിക്കുവാൻ തുക്കടാക്ഷ-

ബുന്തോവസ്സിട്ടു ചാതാലയമടിയരുളും

മധവൻ തന്റെ മുമ്പിൽ

സന്തോഷത്തോടു ചോരകിന ശുഭസമയേ

“മധവൻ മധവാ” യെ-

ഞാൻ തോഴക്കുള്ളപേരാൻ മമ മകനെ വിളി-

ച്ചിടീനേൻ മൂന്നുവട്ടം”

നാലാംകാണു മുതൽ പഠിച്ചു നിർത്തുന്നതുവരെന്തും ഉൾക്കിട്ടു വാക്കി; കെ മിസ്സിനി ഐക്യവിഷയമാ

യെടുത്തു് ഭാണേശ്വരസ്തോത്രം ഉയർന്നു് നിലയിൽ പാ-
സ്സായ പ്രസ്തുത ബാലൻ—ശ്രീമാൻ ഏ. പി. മധവൻ
നായർ അവർകൾ ചെ. ഏ. ഭാണേശ്വരസ്തോത്രം ഇപ്പോൾ
അന്നാമലയുനിവേഴ്സിറ്റിയിലെ ചിദംബരം സ്കൂൾ
ലാബററിയിൽ ഒരു പ്രമുഖരായിരിക്കുന്നു. ദ്വിതീയസ്ഥ-
ാനമായിരുന്ന ലീലാ മൺ-ൽ മരിച്ചുപോയി.

പരിത്രനായകന്റെ രണ്ടാമത്തെ ദാമ്പത്യബന്ധവും
അധികം നീണ്ടുനിന്നില്ല. മറുവണ്-ൽ ആ സമയമ്
ചാരിണിയും അദ്ദേഹത്തെ എങ്ങനെന്നോടുകൂടി വിട്ടുപി-
രിഞ്ഞു. “ഈ ദുഃഖം അദ്ദേഹത്തിന് തീരെ അപരി-
ഹാസ്യമായ ഒന്നായിരുന്നു എന്നു പ്രത്യേകിച്ചു പറയണ-
മെന്നില്ലല്ലോ. കർമ്മകലത്തേക്കു ഏറെയും വിഷാദ-
ത്തോടുകൂടി യാതൊരു സംശയപരിശുദ്ധതയിലും ഏ-
പ്പെടാതെ അദ്ദേഹം കഴിച്ചുകൂട്ടി. “എത്ര വലിയ ദുഃ-
ഖാവസ്ഥയും കവിതാകാമിനിയെ കൈവെടിയിരുത്തു ക-
ണ്ണമാണെ”ന്നു ഒരു സ്നേഹിതൻ സന്ദർഭവാക്കു മേന്മാ-
നോടു പറഞ്ഞതിന്നു അദ്ദേഹത്തിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ട മർ-
പടി ഇങ്ങനെയായിരുന്നു:—“കവനരസികയായിരുന്ന
ചിന്നമ്മവിന്റെ ശാരദതവിയോടും എന്തിങ്കു കണ്ണ-
ക്കിലേറെ ബലിമാദ്യമുണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ടു്. ശ്രീഭാഗവത-
ത്തിനെ ഇപ്പോൾ പണ്ടത്തെപ്പോലെ കാണുന്നില്ല. എ-
ങ്കിലും കാവ്യരചനയിൽ ഞാൻ വീണ്ടും ഏപ്പെട്ടതുട-
ക്കി. സാഹിത്യരൂപമായി ഇപ്പോഴു കഴിഞ്ഞാൽ ആ
പ്രസ്ഥാനത്തെ തീരെ കൈവെടിയിരുത്തു സാമാന്യക്ക-
ക്കോടും സാധിക്കയില്ല. കേവലം ദുഃഖാക്രാന്തനായൊ-
ന്നിങ്കു വീണ്ടും തുടങ്ങിയ സാഹിത്യപരിശ്രമം മനസ്സിന്നു
മമ

കുറെയൊക്കെ സമാധാനമുണ്ടാക്കിത്തീർത്തിട്ടുണ്ട്. അതാണല്ലോ സാഹിത്യത്തിന്റെ ഒരു പ്രധാനധർമ്മം."

കുറച്ചുകാലത്തിനുശേഷം, പഴയന്നൂർ ആച്ചാടിൽ ക്രൈസ്തവകുടുംബത്തിൽ ത്രീമതി കൊച്ചുകുട്ടിത്തമ്പലം ചരിത്രനായകൻ തന്റെ മൂന്നാമത്തെ പ്രിയതമയായി സ്വീകരിച്ചു. അവരുടെ ദാമ്പത്യഫലമായി ജനിച്ച ഒരു പുതിയ ഇപ്പോൾ ഇൻറർമീഡിയറ്റ് കോളേജിൽ പഠിച്ചുവരുന്നു. ഭർത്തവിയോടെയുള്ള പാത്രം ഭവിക്കേണ്ടിവന്നു. കൊച്ചുകുട്ടിത്തമ്പലം തന്റെ ദർശിപ്പിയെ പഴിച്ചുകൊണ്ട് ഇപ്പോഴും ദിവസം കഴിക്കുന്നു.

അദ്ധ്യായം ൧൦.

ആകൃതിയും പ്രകൃതിയും.

വീശാലമായ നെറ്റി, പ്രകാശമേറിയ കണ്ണു, നീളം കൂടിയ മൂക്കു, ഭംഗിയുള്ള പല്ലുകൾ, കണ്ണാടിയൊത്ത കവിൾത്തടങ്ങൾ, ഏതാണ്ടു ചുത്താകൃതിയായ നേരമുഖം, തല നിറച്ചു കട്ടമ, ചെലിതമയമായ വാക്കു, സ്നേഹമനുഭവമായ നോക്കു, കരുത ശരീരം, അതിനു ചേർന്നു പാടി, വെളുത്തനിറം, വൃത്തിയായ വസ്ത്രധാരണം എന്നിവയാണു് ഒട്ടവിന്റെ ആകൃതിയെപ്പറ്റി ഓക്കുറപ്പാൽ ആദ്യമായി ഓർമ്മയിൽ വരുന്നതു്. കണ്ണുകളിൽ കളിയാടിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ജീവചൈതന്യം അദ്ദേഹം അതി ബലിമാനായ ഒരുമാണെന്നു മനസ്സിലാക്കിയിട്ടു പ്രശ്നം പെട്ടിരുന്നു. സരസമായ കാവ്യപീഠവും ഇപ്പോഴും തുളിപ്പിക്കേണ്ടിരുന്ന പ്രസന്നമായ ആ മലമന്ദിരം കണ്ണികളുടെ ഹൃദയകൈരവങ്ങളെ വിക

സിപ്പിക്കാൻ മാത്രമല്ല, കളർപ്പിക്കാൻ പര്യാപ്തമായി
 രുന്നു. സാഹിത്യരസികന്മാരായ സുഹൃത്തുക്കളുമായി
 സല്ലപിക്കുന്നതിനിടയ്ക്ക്, കവനകലാവിഷയകമായ
 സാദിപ്രായം തുറന്നു പറയേണ്ടിവരുന്ന അവസരങ്ങളിലെല്ലാം സാദാവികമായ ചില അംഗവേഷകളാൽ-
 വിശേഷിച്ചു കൈക്കൊണ്ടുള്ള ചില അംഗങ്ങളാൽ-പ്ര
 തിപാദ്യവിഷയത്തിൽ തന്റെ മനസ്സു സൂട്ടുമുമായി പ
 തിഞ്ഞിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹം വ്യക്തമാക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു.
 ഇങ്ങനെയുള്ള സല്ലാപങ്ങൾക്കിടയിൽ എപ്പോഴെങ്കി
 ലും മേനോൻ എഴുന്നേറ്റ്, ഒരു കൈ മുന്നോട്ടും പി
 ന്നോട്ടും ആട്ടിക്കൊണ്ടു് ചതുക്കെ ലാതുനതു കണ്ടാൽ
 അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹൃദയത്തിൽ എന്തോ ചില പുതിയ
 ഉല്ലേഖങ്ങൾ ഉദിച്ചുയരുകയാണെന്നു് എളുപ്പത്തിൽ
 ഉറപ്പിക്കാം. കൂട്ടക്കാരായ കവികളുമായി സംവിദ്യസ
 ല്ലാപം നടത്തുന്നതിനിടയ്ക്ക് സംഗതിവശാൽ വല്ല വാദ
 പ്രതിവാദത്തിനും ഇടയായാൽ സ്വന്തേ പ്രസന്നവദന
 നായ അദ്ദേഹം പൊട്ടുന്ന സരസശാഭീരമായ ഒരു നില
 കൈക്കൊണ്ടു്, എതിർക്കുന്നില്ലേട പോരാടുവാൻ
 “അരയും തലയും മുറുക്കി” പുറപ്പെടുന്ന ഒരു ഭടനെ
 പോലെ, സന്നദ്ധനാകുന്നതു കാണാം. സാദിപ്രായ
 സ്ഥാപനത്തിനായി ഉചിതങ്ങളായ പല ഉദാഹരണ
 ങ്ങൾ ഉദ്ധരിക്കുകയും അവയുടെ ദാർഢ്യത്തെ തെളിയി
 കാണുന്നപോലെ സാദാവികമായ ചില വേഷകൾ
 കാണിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ടായിരുന്നതു് അദ്ദേഹത്തി
 ന്റെ ചുണയ്ക്കും, ചെറുപ്പിക്കും ഒരു ഉത്തമദൃഷ്ടാന്തമായി
 ട്ടാണ് കൂട്ടക്കർ കണക്കാക്കിയിരുന്നതു്. “കൂട്ടകവിത”

കൾ എഴുതുമ്പോൾ വിജയലക്ഷ്മിക്കായി സാമന്യം വാ
ശിയോടുകൂടി പേനയോ, പെൻസിലോ എഴുതാനി
പോലെ അത് വിരലുകൾക്കുള്ളിൽ അടക്കിപ്പിടിച്ച്
ചലിയിക്കുന്ന അക്ഷരങ്ങളിൽ കടലാസുകൾ എത്രയും വേഗ
ത്തിൽ എഴുതിത്തള്ളി വീട്ടവരെ ചരിത്രനായകൻ കാ
ണിച്ചിരുന്ന പ്രത്യേകപാടവം മറ്റു കവികളിൽ അർക്ക
മെന്നു ഉണ്ടായിരുന്നതായി കേട്ടിട്ടില്ല. സരസങ്ങളായ
കൃതികൾ വായിക്കുകയോ മനസ്സിൽ പാദ്യങ്ങൾ
ഉച്ചരിക്കുകയോ ചെയ്യുമ്പോൾ ചരിത്രനായകന്റെ മുഖ
മണ്ഡലം പൃസന്നമാവുകയും ശിരസ്സ് ചാഞ്ഞാടുകയും ചെയ
്യാൽ, ആലോചനാമൃതമായ കവിതാമധുരത്തിൽ അദ്ദേ
ഹം ആകാശം നിമഗ്നനായിത്തീർന്നിരിക്കുന്നു എന്നാണ്
അതിന്റെ അർത്ഥം.

“യാത്രാകൃതിസ്തുത്രണാവസ്തി” എന്നു ആപ്തവാ
ക്യം ഒട്ടവിടെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം എത്രയും പര
മമായൊന്നായിരുന്നു. ശ്രദ്ധേയമായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ
പ്രജ്ഞയിലൊന്നിലും “കവിത്ത ഒരു നില” കണ്ടി
രുന്നില്ലെന്നുള്ളതും സുപ്രസിദ്ധമാണ്. സാധാരണ
ജോലി മറ്റെല്ലാവരോടും ഒരു നിലയിലാണ് അദ്ദേഹം
ചെയ്യാറിയിരുന്നത്. അധികാരശക്തിയെ ഭ്രാന്തിപ്പി
ക്കുന്ന ഒരു വാക്കോ, മുഖം കറുപ്പിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ഒരു
നോക്കോ മുജിസ്മോയായിരുന്ന കാലത്തുകൂടി അദ്ദേഹ
ത്തിൽനിന്നു പറ്റപ്പെട്ടിരുന്നില്ല. അന്നു നൂതിയിൽ ച
രിത്രനായകൻ തന്റെ വിമുഖനായിരുന്നു എന്നു മരുമല്ല,
മുഖസ്തുതികൊണ്ടു കാര്യം കേൾക്കാൻ വന്നിരുന്ന ആളുക
ളെ അദ്ദേഹം കളിയാക്കി അയക്കുകയുണ്ടായിരുന്നു.

വൃദ്ധനായ സാഹിത്യകാരന്മാരോടു ഒട്ടനവധി
 യിരുന്ന് ഭക്തിബഹുമാനാദികൾക്ക് അളവില്ല. സരസ്
 മായ സല്ലാപംകൊണ്ട് സമവയസ്സായ കവികളെ
 ആനന്ദിപ്പിക്കുകയും വാത്സല്യപൂർവ്വമായ അഭിനന്ദനം
 കൊണ്ട് യുവകവികളെ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിൽ ചരിത്രനായകൻ തുല്യനായ ഒരാൾ കേരള
 സാഹിത്യലോകത്തിൽ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അത് സരസ്
 സദൃശകവികീർതിമണ്ഡിയും സമുദയഗ്രാശസ്തനായ
 കൊടുങ്ങല്ലൂർ കുഞ്ഞിക്കുട്ടൻ തമ്പുരാൻ മാത്രമാകുന്നു.
 “സാഹിത്യസമുദയങ്ങളിലും സമുദയസംഘങ്ങളിലും ഭരത
 രാജസ്സും നേരജസ്സും വർത്തിക്കുന്നമെങ്കിൽ അവിടെ ഒട്ട
 കൂടി ഉണ്ടായിരിക്കണം” എന്നു സരസ്കവിയായ കര
 ത്തളളിൽ അച്യുതമേനോനവർക്കൾ ഒരിക്കൽ പരസ്യ
 മായി പ്രസ്താവിച്ചതായിട്ടുണ്ട്. ഈ അഭിപ്രായ
 ത്തിൽ അച്ചമെങ്കിലും അതിശയോക്തികൂടി കലർന്നിട്ടു
 ണ്ടെന്ന് ചരിത്രനായകൻമായി അടുത്തു പരിചയിച്ചിട്ടു
 ള്ള ആര്യശതനെ പരയുകയില്ലെന്നുള്ളതു നിർവ്വിവാദ
 മാണ്.

സകല ജനങ്ങളോടുമുണ്ടായിരുന്ന അന്യമരഹിത
 മായ സമഭാവനയാണു കുഞ്ഞുകുണ്ഡമെന്നുവെണ്ടായിരുന്ന
 മറ്റൊരു പ്രധാനഗുണം. ഉയർന്നവർക്കുണ്ടെന്നു താഴ്ന്ന
 വർക്കുണ്ടെന്നു, ചലിയവർക്കുണ്ടെന്നു ചെറിയവർക്കുണ്ടെന്നു ഉള്ള
 വ്യത്യാസത്തെ അദ്ദേഹം വകവെച്ചിരുന്നില്ല. പേരു
 കേട്ട കവികളെ വേണ്ടതിലധികം സ്വസ്ഥമാക്കുകയും,
 യുവകവികളെ വേണ്ടിത്തരളപോലും ഗണിക്കാതിരി
 ക്കരുമാണല്ലോ ഇന്നത്തെ ചതിവ്. ഇക്കാര്യത്തിൽ തി

ചണ്ഡൻ

ഒരു വ്യത്യസ്തമായ ഒരു നിലയേക്കാണു ചരിത്രനായകൻ കൈക്കൊണ്ടിരുന്നത്. ഉയന്നുകഴിഞ്ഞവന്റെ ആരും ഉയർത്തിയ ആവശ്യമില്ലെന്നും എന്നാൽ യുവകവികളുടെ നില അതല്ലെന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ അഭിപ്രായം. ഇന്നു സാഹിത്യലോകത്തിൽ നല്ലൊരു പേരെടുത്തിട്ടുള്ള ശ്രീമാൻ കോയിച്ചിള്ളി പദ്മേശ്വരക്കുറുപ്പവർകൾ ഒടുവിന്റെ ഹസ്താവലംബംകൊണ്ട് ഉയർന്നു നിൽക്കുന്നു. ഈ വിഷയത്തെ സംബന്ധിച്ച കൂടുതൽ സാഹിത്യകൾ “സാഹിത്യപ്രോത്സാഹനം” എന്ന തലക്കെട്ടിൽ മനോരമിന്റെ പ്രസിദ്ധീകൃതമാകുകയും ഇവിടെ വീണ്ടും വിശ്ലേഷിക്കുന്നിട്ടു.

സാഹിത്യരസികന്മാർ പ്രായേണ ഫലിതപ്രിയന്മാരായിരിക്കും എന്നുള്ളതിനു പല ഉദാഹരണങ്ങളും പറയാവതാകാമു. എന്നാൽ ഒരു യഥാർത്ഥസാഹിത്യനായകനായിരുന്ന ഒടുവിന്റെ പ്രയോഗങ്ങൾക്കുള്ള യോഗ്യത ഒന്നു വേറെതന്നെയാണ്. ജനങ്ങളെ പൊതുവെ പൊട്ടിച്ചിരിപ്പിക്കുന്ന വെറും നേരംപോക്കുകൾ പരലുവാൻ സമർത്ഥരായ ചില ഫലിതക്കാരാണ്. ആ കൂട്ടത്തിൽപ്പെട്ട ഒരാളല്ല ചരിത്രനായകൻ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാര്യം ഫലിതത്തിലും എന്തെങ്കിലും ഒരു “പതു” കാണാതിരിക്കയില്ല. “ആലോചിക്കത്തോറും ആനന്ദിപ്പിക്കുക” എന്ന കവിതാധർമ്മം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഫലിതങ്ങളെയും ബാധിച്ചിരുന്നു. സ്നേഹിതന്മാരുമായി വെളിപറഞ്ഞിരിക്കുന്ന അവസരത്തിൽ ഇടയ്ക്കു എന്തെങ്കിലും ഒരു ഫലിതം തട്ടിച്ചു. പൊട്ടിച്ചിരിക്കുന്നതു കേട്ടാൽ വല്ലവരേയും പരിഹസിച്ചുകൊണ്ടായിരിക്കുമോ അപ്രകാരം ചെയ്യുന്നതെന്ന് അദ്ദേഹത്തെ ന

ല്ലപോലെ മനസ്സിലാക്കിയില്ലാത്തവർ തെറ്റിലായിരിക്കാറുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ അകവും പുറവും ഒരുപോലെ പരിശുദ്ധമായ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഫലിതപ്രയോഗവും പൊട്ടിച്ചിരിയും തീരെ ദോഷരഹിതങ്ങളായിരുന്നുവെന്നു അനുഭവസ്ഥന്മാർക്കു ധാരാളം ബോദ്ധ്യപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

“ഒരു യഥാർത്ഥകവിയുടെ ഹൃദയം എപ്പോഴും പരിശുദ്ധമായിരിക്കും” എന്ന തത്വം നമ്മുടെ ചരിത്രപുരുഷനെ സംബന്ധിച്ചു സർവ്വഥാ അനുഭവമായിരുന്നു. സാധാരണമായി കവികളുടെ ഇടയിൽ നടപ്പുണ്ടായിരുന്ന സാഹിത്യസംബന്ധമായ വാദസമർപ്പങ്ങളിൽ “ഒട്ട” ഒരു പ്രധാനോപാധിയാവാറിട്ടാണ് അക്കാലത്തു പ്രശ്നോദിച്ചിരുന്നത്. ശക്തിയും യുക്തിയും തികഞ്ഞ ആശയാശ്രയങ്ങളാകൊണ്ടു എതിർകക്ഷികളുടെ അഭിപ്രായദണ്ഡത്തെ തട്ടിത്തകത്തുകളയുവാൻ അദ്ദേഹം പ്രദർശിപ്പിച്ചിരുന്നു. സംമർത്ഥ്യം അനന്യസാധാരണമായിരുന്നു എന്നു പറഞ്ഞേതീരൂ. പ്രസ്തുതവിഷയത്തിൽ മേനോൻ കാണിച്ചിരുന്ന ചുരുക്കം കണ്ടു, അദ്ദേഹം പ്രതികൃതിയാപരനായ ഒരുളാഞ്ഞന്നുപോലും ചിലർ തെറ്റിലായിരിക്കുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. യുക്തിക്കും ന്യായത്തിനും അടിസ്ഥാനമായ പ്രതികൃതിയെ ചെല്ലുവാൻ ഉത്തുകണ്ടായിരുന്നുവെന്നല്ലാതെ, വ്യക്തിപരമായ അഭിപ്രായങ്ങളെ ആസ്പദമാക്കി തന്റെ സമരചതുരതയെ വ്യഭിചരിപ്പിക്കുവാൻ അദ്ദേഹം ഒരിക്കലും സന്നദ്ധനായി കണ്ടിട്ടില്ല. ചില വാദപ്രതിവാദങ്ങളിൽ ഒട്ടവിന്റെ എതിർഭാഗത്തുനിന്നു പോരാടിയിട്ടുള്ള ആളുകൾ തന്നെ ഇക്കാര്യം തുറന്നുപറയുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഉള്ളൂർ ഒരിടത്തു ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞിരി

കുന്നു. “..... ഇതിൽനിന്നെല്ലാം ഒരു കസ്യതി
ക്കാരനാണെന്നു പ്രഥമദൃഷ്ടിയിൽ തേർന്നിയേക്കാമെങ്കി
ലും വാസ്തവത്തിൽ ഇതു ഏതെഴുതിയ ഉദ്ദേശം അ
പൂർവ്വമായി മാത്രമേ ഞാൻ കണ്ടിട്ടുള്ളൂ എന്നു ധൈര്യപൂ
ർവ്വം പറയും. ഉറപ്പാക്കിയിട്ടുണ്ടെന്നു കവിതാപാഠകനികൾ
ഒരു ഉണർച്ച അൽക്കുന്നതിനുവേണ്ടി മാത്രമാണ് പ
ലപ്പെട്ടാഴും അദ്ദേഹം ഇരുക വശപ്രതിവാദവിനോദ
ങ്ങളിൽ ഏർപ്പെട്ടിരുന്നതു്. അക്കാര്യം എന്ന പ്രസിദ്ധ
നായ ആഗലസാഹിത്യകാരന്റെ ഇണക്കളിൽ ചല
നും ഒട്ടുവിനെ ആശ്വേഷിച്ചിരുന്നു.”

ഇരുക വശത്തുമാരുടെ കൂട്ടത്തിൽ കണ്ടുതുടങ്ങിയ
വശം അതിപ്രധാനമായ ഒരു സമാനത്തിന്നുവകാശമുണ്ട്.
അദ്ദേഹം കൊടുക്കപ്പെട്ട മജിസ്ട്രേട്ടായിരുന്ന കാലത്തു്
അനുഷ്ഠിച്ചിരുന്ന ദേവീഭജനം പ്രസ്താവയോഗ്യമായ ഒരു
നിലയിലായിരുന്നു. എന്തെല്ലാം ജോലിത്തീരക്കണ്ടായി
രുന്നാലും ദിവസപ്രതി രാവിലെ ഏഴുമണിക്കു മുൻപു
യി കളിച്ചു ദളകാളീക്ഷേത്രത്തിൽ പോയി ഒരു മണിക്കു
റിലധികം സമയം ധ്യാനത്തിരുന്നായി നില്ക്കുക പതിവു
യിരുന്നു. അന്നു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ പ്രിയതമയായിര
ുന്ന ആളത്തു നാരായണിക്കുട്ടി അമ്മയും അദ്ദേഹം ഞാന്നി
ച്ചു ദേവീഭജനത്തിനായി ക്ഷേത്രത്തിലേയ്ക്കു പോകുന്ന
താളേന്നു കഴിഞ്ഞു മടങ്ങിവരുന്നതും കണ്ടിട്ടു് “എല്ലാ
വിഷയത്തിലും ഉപഗ്രാഹം യോജിച്ചുള്ളവരാണ് ഈ ഭാ
ര്യഭാരതക്കന്മാർ” എന്നു് ഉള്ളഴിഞ്ഞു പകഴ്ത്തിപ്പറ
ഞ്ഞിട്ടുള്ള പാലം ഇന്നും ജീവിച്ചിരിപ്പുണ്ട്. അകര
പര്യവീരചിതമായ “സെന്ററിയുലാരിസ്സോറം” ഒട്ടുവി

ചന്ദ്രൻ

നെൽ നെരിച്ചുപറയണമെന്ന വിഷയം വിചിത്രമായിരുന്നു. എ
 ന്നാണു പറയപ്പെടുന്നത്. പല മുതലായ വല്ല വല്ലിയ
 പ്രതിബന്ധങ്ങളും നേരിട്ടിട്ടുള്ള അവസ്ഥയിലുള്ളതെ
 അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്നേഹപരമായും ഒരിക്കലും മുട
 ക്കിയിട്ടില്ലത്രേ. വഴിപാട് കഴിക്കു, തീർത്ഥാടനം ചെയ്തു
 മുതലായ ആസ്തികൃത്യങ്ങൾ വെറും അന്ധവിശ്വാസ
 ത്തിന്റെ ലക്ഷണങ്ങളാണെന്നല്ല അദ്ദേഹം വിശ്വസിച്ചിരുന്നതു്. സർവ്വതോമുഖമായ മേന്മയ്ക്കു് ഇതു ആ
 സ്തികൃത്യാലി അദ്ദേഹത്തിന്റെ എല്ലാ പ്രവൃത്തികളിലും
 പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടിരുന്നു. ഇദ്ദേഹം ഭക്തിപരമായ സംഗതി
 കൾക്കു് പ്രാധാന്യം കല്പിക്കുവാൻ അദ്ദേഹം തന്റെ കൃ
 തികൾക്കു് രസസ് പൂർത്തിയ്ക്കു് ഒട്ടും കുറവുമില്ലാത്ത സ
 അർത്ഥങ്ങളാക്കിയിട്ടുണ്ടു്. ദേവീപർവ്വതം, സുബ്രഹ്മണ്യ
 പർവ്വതം, സ്നേഹങ്ങൾ നിശ്ചിക്കാനും അവയെ ഭക്തി
 പ്രേരകമായ സാദരത്തിൽ പാർത്താണു് ചെയ്താൻ അ
 ദ്ദേഹം വളരെ ശുദ്ധ വിനിയോഗിച്ചിരുന്നതായി കാ
 ണുന്നു.

അററം പെടാത്ത വിഷയാബ്ധിയിൽ മുങ്ങിമുങ്ങി
 കരറം പിഴപ്പതിനു മുൻപിവന്നെപ്പോലും
 തെരറന്നു കൺകയറയച്ചു വലിച്ചു കേററി-
 പ്പെററമ്മ പോലെ പത്മേശ്വരി പോററണം നി-
 അഗപതി സൂര്യപതാകേ
 ഭഗവതി, ഭവേ, ഭവാനി, ഭവദയിതേ!
 വിനതവൃന്ദം കഴൽതൊഴു-
 മഹതിയിലെന്നമ്മയാണൊരവലംബം

ഒരു രസാത്മജനമെന്നു ഞങ്ങളെ
 യോക്കണം തവതൃക്കഴൽ-
 സ്തരസങ്ങളൊഴിഞ്ഞു മറ്റൊ-
 ലംബമില്ലടിയക്കുമോ
 നിരസം വരുമൊരുവല്ലതുമായരി-
 കിലുമൊക്കെയും
 നീ രസേന പൊരുത്തു മേൽഗതി
 കൈവരാൻ വരമേകണം.

എന്നിങ്ങനെ സ്വതഃ കേതിരസം വഴിഞ്ഞൊഴുകുന്ന പദ്യങ്ങൾ ശാസ്താചരത്തിൽ ഉച്ചരിക്കുന്നപക്ഷം, ആരുടെ മനസ്സിനേയാണ് ഈ ശാഭകേതിയിലേക്കു നയിക്കാൻ ശക്തമായിത്തീരാത്തത്?

കാത്തുതുഷ്ടമനുഷാൻ ഒരുദ്യോഗികജീവിതത്തെ പ്ലാറ്റി പ്രത്യേകം ഒരുലോചത്തിൽ വാവരിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. സൂക്ഷ്മ പര്യയകയാണങ്കിൽ ഗവണ്മണ്ട ജോലിയിൽ കേവലം ഒരു കാമണവരെപ്പോലെയാണ് അദ്ദേഹം പ്രശോഭിച്ചിരുന്നത്. കീഴ്ദ്യോഗസ്ഥനാറെ സ്വന്തം അന്തരവരെപ്പോലെ സ്നേഹത്തോടും സന്തോഷത്തോടും കൂടി ഭരിച്ചിരുന്ന ചരിത്രനായകനെത്തുറവർ ഒരു തരമൊട്ടു മനുഷ്യനെപ്പോലെ ഗണിച്ചതിൽ എന്താണ് വിസ്തരം? പൊതുജനങ്ങൾക്കു ആ ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ നേരെയുണ്ടായിരുന്ന സ്നേഹവും സീമാതീതമായിരുന്നു. എല്ലാവരും അന്നാകണം എന്നുള്ള വിചാരത്തോടുകൂടി ആർക്കും യാതൊരു ഉപദ്രവവും വരാത്ത നിലയിൽ ഉത്തരവാദിത്വമേറിയ ഒരു ഒരുദ്യോഗികമണ്ഡലത്തിൽ പ്രകാശിച്ചിരുന്ന ഒരു നയവിശാരദനായിരുന്നു ചരിത്രനായകൻ

എന്നു നിസ്സംശയം പറയാം. മജിസ്ട്രേട്ടിന്റെ നിലയിൽ അദ്ദേഹം വിധിപറഞ്ഞിട്ടുള്ള കേസുകളിൽ മിക്കപ്പോഴും അവയുടെ യാഥാർത്ഥ്യത്തിന്നനുരൂപമായ ഫലമാണു കണ്ടിട്ടുള്ളതെന്നു പറഞ്ഞാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ മനുഷ്യാഭിപ്രായം സ്വതന്ത്രപക്ഷത്തൽപരതയും വ്യക്തമാകുന്നുണ്ടല്ലോ. അപണ്ഡലമായ ഈശ്വരഭക്തിയാണ് ഔദ്യോഗികമായ കൃത്യനിർവ്വഹണത്തിൽ തന്നിട്ടു മാർഗ്ഗദർശകമായി നിൽക്കുന്നതെന്ന് ആ ഭക്തശിരോമണി പലപ്പോഴും തുറന്നു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

ചരിത്രനായകന്റെ പ്രകൃതിമാധുര്യം അദ്ദേഹത്തിന്റെ കഡംബജീവിതത്തിലും പ്രതിഫലിച്ചിരുന്നു. കഡംബാംഗങ്ങളിൽ ഓരോരുത്തരോടും = വീട്ടിലെ ഭൃത്യരോടും പോലും—മധുരമസ്യണമായ രീതിയിലാണു അദ്ദേഹം പെരുമാറിയിരുന്നത്. പ്രിയപ്പെട്ട മന്ത്രിയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജീവിതസഖ്യസ്ഥയായിരുന്നു എന്നുതന്നെ പറയാം. സഹോദരനായ ശങ്കരൻകുട്ടിമേനവനെ അദ്ദേഹം എത്രമാത്രം സ്നേഹിച്ചിരുന്നു എന്നു നമുക്കു മനസ്സിലാക്കിപ്പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ. മറ്റു സഹോദരങ്ങളുടെ സ്ഥിതിയും അതുതന്നെയായിരുന്നു. ഇപ്രകാരം ആകൃതിയിലും പ്രകൃതിയിലും ആകർഷണീയമായ ഒരു പ്രത്യേകതയോടുകൂടിയാണു നമ്മുടെ ചരിത്രനായകൻ തന്റെ ജീവിതം നയിച്ചിട്ടുള്ളത്. അകത്തും പുറത്തും ഒരുപോലെ പരിശുദ്ധിയോടുകൂടിയ ഒരു സാഹിത്യരസികൻ ഒടുവിനെപ്പോലെ അടുത്തകാലത്തു കേരളത്തിലുണ്ടായിട്ടുണ്ടോ എന്നു സംശയമാണ്.

ചിത്രം

അദ്ധ്യായം ൧൨.

ഉപസംഹാരം.

കേരളത്തിലെ കവികളിൽ പലതുകൊണ്ടും പ്രത്യേകപ്പെട്ട ഒരു നിലയാണു് പദ്യകൊണ്ടും പ്രമേയവർണ്ണനയിന്നതെന്നു ചൊന്നതാക്കു് ഇപ്പോൾ മനസ്സിലായിരിക്കുമല്ലോ. അപ്രകാരമുള്ള ചില സംഗതികൾ ഇന്നിയും ചരിത്രനായകനേപ്പറ്റി പറയുന്നുണ്ടു്. പ്രത്യേകം അദ്ധ്യായങ്ങൾ തിരിച്ചുവെക്കത്തക്ക പ്രാധാന്യം അവയ്ക്കില്ലാത്തതിനാൽ ഇനി അധികം വിസ്തരിക്കാതെ ഈ ജീവചരിത്രത്തെ ഉപസംഹരിക്കാമെന്നു് വിചാരിക്കുന്നതു്. എന്നാൽ ഒരു കാര്യം സൂചിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതു് വിട്ടുകളയുന്നതു് ഉചിതമായിരിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നില്ല. ഒരു നടൻ എന്നുള്ള നിയമത്തെയുടനീടിന്റെ സൂചിപ്പിക്കുന്നതു്. കേരളത്തിലെ നടനകൾ ഇന്നിയും സർവസമ്മതമായ ഒരു നിലയിലെത്തിയെന്നു് പറയാമായിട്ടില്ല. ഇറയിട്ട് കരയ്ക്കുകാലമായി ചിലരെക്കൊണ്ടു് അങ്ങിനെയായി നടന്നുവരുന്നതിൽ പലരും തലപൊക്കത്തുടക്കിയീട്ടുണ്ടെന്നു് ഇല്ല. കേരളത്തിലെ ഇന്നത്തെ സ്ഥിതി ഇതാണെങ്കിൽ അന്നത്തേക്കുള്ള പരയേണ്ടതില്ലല്ലോ. കൊല്ലം നാമയണപ്പിള്ള എന്ന ഒരു നടനകലാവിദഗ്ദ്ധനാണു് കേരളീയരുടെ ഇടയിൽ അദ്യമായി സാക്ഷാദിന്ദ്രിയം തുടക്കിയതെന്നു തോന്നുന്നു. അദ്ദേഹത്തെ അനുകരിച്ചു്

അങ്ങമിങ്ങമായി പല മലയാളികളും നടത്തും അങ്ങി
കരിച്ചുവെങ്കിലും, ഓരോ കരണങ്ങളാൽ അവരെല്ലാം
ആ രംഗത്തിൽനിന്നും പിൻതിരിയുകയാണുണ്ടായത്.
നമ്മുടെ ചരിത്രനായകനേയും ഇക്കൂട്ടത്തിൽ ഒരാളായി
ജ്ഞിക്കുന്നതിന് വിരോധമുണ്ടെന്നു തോന്നുന്നില്ല.

മേനോൻ നടന്റെ നിലയിൽ ആദ്യമായി രംഗപ്ര
വേശംചെയ്തത് എന്നാണെന്ന് തീർച്ചയായും നില
ത്തിയില്ല. എന്നാൽ എറണാകുളം കോളേജിൽ എഫ്.
എ. പരീക്ഷയ്ക്ക് പഠിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന അവസരത്തി
ലാണെന്ന് ഉറപ്പാക്കുന്നത് അബദ്ധമായി വരുന്നിടയി
ല്ല. വിദ്യാർത്ഥിയായ "ഒടുവിൽ കുഞ്ഞുകൃഷ്ണമേനോൻ"ന്റെ
പി. കവിതാഖണ്ഡങ്ങൾ മലയാളമനോരമയിലും ഭാ
ഷാപോഷിണിയിലും മറ്റും പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടതുകൊണ്ടി
ല്ലോ. ചാത്തനാത്ത ശ്രേഷ്ഠിമേനോൻ അവർകൾ ക
രണമുഖൻ നിലയിൽ അവന്റെ ഖണ്ഡികാരണാങ്കി പര
പ്പെട്ടത്. കവിതയിലെ കർക്കശവും ചൂണ്ടിക്കാണിച്ച് ക
വിന്റെ കളിയാക്കുകയായിരുന്നു കാരാണയന്റെ ജോലി.
സി.എസ്. ഗോപാലപ്പണിക്കരും ഈ ഖണ്ഡനത്തിനു
വിഷയീഭവിച്ചിരുന്നു. "കണ്ടൽപ്പടർ മുണ്ടൻവടി എ
ന്നു സമ്പ്രദായത്തിൽ അപ്പർ രണ്ടുപേരുംകൂടി കോളേ
ജിലാത്ത ഒരു രാത്രിയാഴ്ച ചാത്തൻതുളൽ എന്ന ഒരു
രോട്ടൻതുളൽ ചുമച്ച് പിന്തെടുത്തുവന്ന പലരും ക
രിച്ചുവരുത്തി നമ്മുടെ കവി, വേഷംകെട്ടി എറണാകു
ളത്തു രക്തപ്പിള്ളയുടെ ബങ്കളാവിൽവെച്ചു തുളക്കു
ണ്ടായി. അന്നവിടെ അന്നിഹിതരായിരുന്നവരെല്ലാം
പിരിച്ചു ശപാസംമുട്ടിപ്പോയി." ഇതായിരുന്നിരിക്കാം,
പക്ഷെ, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആദ്യത്തെ അഭിനയം.

പ്രസ്താവിക്കുന്ന ൨൦൦൦൦ എണ്ണാകളും പുത്തൻ കോവിലകത്തുവെച്ചു ചിലർക്കു കഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻറെ ചരിത്രം എന്ന ഭാഷാസാഹിത്യ അഭിനയിക്കുന്നുണ്ടായി. രാജാവിന്റെയും പുഷ്പരവർമ്മയുടേയും വേഷം ധരിച്ചിരുന്നതു കഞ്ഞിക്കുട്ടൻതമ്പുരാൻ തന്നെയായിരുന്നു. കോതിഭേവിയുടെ ഭാഗമാണു സി. എസ്. ഗോപാലപ്പണിക്കർ അഭിനയിച്ചത്. ആ സംഘത്തിൽ ചരിത്ര നായകനും ഉൾപ്പെട്ടിരുന്നുവെന്നും സുതധാരൻ, വിദ്യാകൻ എന്നീ പാട്ടുകൾ കെട്ടിയത് അദ്ദേഹമായിരുന്നുവെന്നും, അഭിനയം പലരുടേയും പ്രശംസയ്ക്കു പാത്രീകപ്പെട്ടുവെന്നും ആ തുലാൻ-൦൦൦൦-യിലെ മനോരമയിൽ ഒരു ലേഖകൻ റിപ്പോർട്ടു ചെയ്തുകാണുന്നു. തിരുവനന്തപുരത്തു ബി. ഐ. യു. പഠിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന അവസരത്തിൽ സി. വി. രാമൻപിള്ള തുടങ്ങിയ യോഗ്യന്മാരോടു ചേർന്നു ലീയർ നാടകം അഭിനയിക്കുന്നതിലും മേന്മയാൽ പങ്കുകൊള്ളുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ൧൦൭൨ മീനം ൧൭, ൧൮ എന്നീ തീയതികളിൽ തിരുവനന്തപുരം ജൂബിലിങ്ങ് മെമ്മോറിയൽ വെച്ചാണ് അതു ആദ്യമായി അഭിനയിക്കപ്പെട്ടത്. ദിവാൻ ബഹദൂർ ഐ. ഗോവിന്ദപ്പിള്ള അവർകളായിരുന്നു നാടകപരിഭാഷകൻ. നാടകം തുടങ്ങുവാൻ പാർക്കുന്നതിനു ശ്രീമൂലംതിരുനാൾ മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സുകൊണ്ടും അശ്വതിതിരുനാൾ യുവരാജാവു തിരുമനസ്സുകൊണ്ടും ഏഴന്നള്ളിയിരുന്നു എന്ന് പറഞ്ഞാൽ മറ്റുള്ളവരുടെ കാഴ്ചം പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. സ്ത്രീകളെ മാത്രം ഉദ്ദേശിച്ചു മീനം ൨൧-൦൦൦ ജൂബിലി മെമ്മോറിയൽ വെച്ചു തന്നെ ആ നാടകം വീണ്ടും അ

ഭിന്നയിക്കപ്പെട്ടു. അന്ന് അശ്വതിതിരുനാൾ തിരുമു-
 സസ്സിലെ അമ്മച്ചിയുംകൂടി സന്നിഹിതയായിരുന്നുവു-
 ത്തെ. അക്കാലത്തു വടക്കേ ഇൻഡ്യയിൽ അതിഭയങ്കര
 മായവിധം ബാധിച്ചിരുന്ന ക്ഷാമംനിമിത്തം കഷ്ടപ്പെട്ടി-
 രുന്ന സാധുക്കളെ സഹായിക്കുന്നതിനു ധനശേഖരം ചെയ്-
 തുന്നതിലേക്കായി മീനം ൨൪-൦൦൦ മുന്നമത്തെ തവണ
 അതേ നാടകം വീണ്ടും അഭിനയിക്കയുണ്ടായി. യുവരാ-
 ജാവു, ബ്രിട്ടീഷ് റസിഡണ്ടു്, ബെൽസിലിസറു്, മി.
 ഫർഗുസൺ മുതലായ അനവധി മന്ത്രിമാർ അന്നും
 സന്ദർശകന്മാരായിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. ഈ മുന്നതവണത്തെ
 അഭിനയത്തിലും നമ്മുടെ ചരിത്രനായകൻ ധാരാളം അ-
 ഭിനന്ദനങ്ങൾ ലഭിക്കയുണ്ടായി. ചില മന്ത്രിസന്ദർശ-
 കന്മാർ ചേന്ന യോഗ്യതാനുസരണം നടന്മാർക്കു മാക്കു-
 കൊടുത്തിൽക്കണ്ടുകൃഷ്ണമേനോനു് എൺപത്തേഴു ശത-
 മാനം മാക്കു കിട്ടുകയുണ്ടായി എന്നു പറഞ്ഞാൽ അദ്ദേ-
 ഹംനടനത്തിൽ എത്രമാത്രംസാമർത്ഥ്യം പ്രദർശിപ്പിച്ചി-
 രുന്നു എന്നു തെളിയുന്നുണ്ടല്ലോ. പരിപ്ലവത്തിലാക്കി ഉ-
 ദ്ഭോഗത്തിൽ ചേന്നതിനുശേഷവും അദ്ദേഹം ചില നാ-
 ടകാഭിനയങ്ങളിൽ പങ്കുകൊണ്ടിരുന്നതായി കാണുന്നു.
 പക്ഷേ, കാലക്രമത്തിൽ ഔദ്യോഗികമായ ചുമതല വ-
 ലിച്ചുവന്നതിനാൽ മനസ്സിലാമനസ്സോടെ ആ വിഭവ്യന-
 ടൻ നാടകരംഗത്തിൽനിന്നു് അന്തർലോകം ചെയ്യേണ്ടി-
 വന്നു.

* * * *

ഇനി ചരിത്രനായകൻജീവിതനാടകരംഗത്തിൽനി-
 ന്നു് അന്തർലോകംചെയ്ത സംഗതിയേയുംകൂടി വിവരിച്ചു